ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

vytvořený podle RVP ZV a RVP G

GYMNÁZIUM T. G. MASARYKA, LITVÍNOV

„Dignitatis memores ad optima intenti.“

Obsah

1 Identifikační údaje 6
1.1 Název programu: 6
1.2 Studijní forma vzdělávání 6
1.3 Údaje o škole 6
1.4 Zřizovatel 6
2 Charakteristika školy 7
2.1 Velikost 7
2.2 Podmínky školy 7
2.3 Charakteristika pedagogického sboru 8
2.4 Charakteristika žáků 8
2.5 Projekty a mezinárodní spolupráce 8
2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery 9
3 Charakteristika ŠVP 10
3.1 Zaměření školy 10
3.2 Klíčové kompetence a základní gramotnosti 10
3.2.1 Kompetence k učení 11
3.2.2 Kompetence komunikační 11
3.2.3 Kompetence osobnostní a sociální 12
3.2.4 Kompetence k občanství a udržitelnosti 13
3.2.5 Kompetence k podnikavosti a pracovní 14
3.2.6 Kompetence k řešení problémů 15
3.2.7 Kompetence kulturní 15
3.2.8 Kompetence digitální 16
3.2.9 Gramotnost čtenářská a pisatelská 17
3.2.10 Gramotnost logicko-matematická 18
3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků mimořádně nadaných 19
3.3.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 19
3.3.2 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných 20
3.3.3 Zabezpečení vzdělávání žáků dlouhodobě nepřítomných 21
3.4 Začlenění průřezových témat 22
3.5 Profil absolventa 23
3.5.1 Profil absolventa gymnázia nižšího stupně (prima až kvarta) 23
3.5.2 Profil absolventa gymnázia vyššího stupně (1. až 4. ročník, resp. kvinta až oktáva) 24
3.6 Organizace přijímacího řízení 25
3.7 Organizace maturitní zkoušky 25
3.7.1 Profilová zkouška z matematiky 25
3.7.2 Profilová zkouška z ostatních předmětů 25
4 Učební plán 27
4.1 Učební plán pro nižší stupeň gymnázia 27
4.2 Učební plán pro vyšší stupeň gymnázia 28
4.3 Projektové vyučování 29
5 Učební osnovy pro nižší stupeň (prima až kvarta) 30
5.1 Jazyk a jazyková komunikace 30
5.1.1 Český jazyk a literatura 30
5.1.2 Anglický jazyk 42
5.1.3 Německý jazyk [další cizí jazyk] 52

5.1.4 Ruský jazyk [další cizí jazyk] ... 56
5.1.5 Španělský jazyk [další cizí jazyk] ... 59
5.2 Člověk a společnost ... 63
5.2.1 Občanský a společenskovědní základ ... 63
5.2.2 Dějepis ... 71
5.3 Matematika a její aplikace ... 76
5.3.1 Matematika ... 76
5.4 Člověk a příroda ... 82
5.4.1 Zeměpis ... 82
5.4.2 Fyzika ... 89
5.4.3 Chemie ... 94
5.4.4 Biologie ... 99
5.5 Umění a kultura ... 105
5.5.1 Výtvarná výchova ... 105
5.5.2 Hudební výchova ... 109
5.6 Člověk a zdraví ... 114
5.6.1 Tělesná výchova ... 114
5.7 Informatika ... 119
5.7.1 Informatika ... 119
5.8 Povinné odborné kurzy ... 123
6 Učební osnovy pro vyšší stupeň (1.–4. ročník, kvinta až oktáva) ... 124
6.1 Jazyk a jazyková komunikace ... 124
6.1.1 Český jazyk a literatura ... 124
6.1.2 Cizí jazyk – anglický jazyk ... 134
6.1.3 Další cizí jazyk – německý jazyk ... 140
6.1.4 Další cizí jazyk – ruský jazyk ... 145
6.1.5 Další cizí jazyk – španělský jazyk ... 153
6.2 Člověk a společnost ... 157
6.2.1 Občanský a společenskovědní základ ... 157
6.2.2 Dějepis ... 166
6.3 Matematika a její aplikace ... 171
6.3.1 Matematika ... 171
6.4 Člověk a příroda ... 177
6.4.1 Zeměpis ... 177
6.4.2 Fyzika ... 182
6.4.3 Chemie ... 188
6.4.4 Biologie ... 194
6.5 Člověk a kultura ... 200
6.5.1 Hudební výchova ... 200
6.5.2 Výtvarná výchova ... 204
6.6 Člověk a zdraví ... 207
6.6.1 Tělesná výchova ... 207
6.7 Informatika a informační a komunikační technologie ... 214
6.7.1 Informatika ... 214
6.8 Volitelné předměty ... 218
6.8.1 Konverzace v anglickém jazyce A ... 218
6.8.2 Konverzace v anglickém jazyce B ... 219

6.8.3 Anglická gramatika ... 221
6.8.4 Příprava na certifikát z anglického jazyka A ... 223
6.8.5 Příprava na certifikát z anglického jazyka B ... 224
6.8.6 Anglická literatura a drama A ... 226
6.8.7 Anglická literatura a drama B ... 228
6.8.8 Obchodní angličtina A ... 229
6.8.9 Obchodní angličtina B ... 232
6.8.10 Mediální angličtina A ... 235
6.8.11 Mediální angličtina B ... 237
6.8.12 Konverzace v německém jazyce A ... 238
6.8.13 Konverzace v německém jazyce B ... 239
6.8.14 Konverzace v ruském jazyce ... 241
6.8.15 Seminář z biologie A ... 242
6.8.16 Seminář z biologie B ... 244
6.8.17 Seminář z biologie C ... 245
6.8.18 Seminář z biologie D ... 247
6.8.19 Moderní dějiny A ... 248
6.8.20 Moderní dějiny B ... 249
6.8.21 Dějiny střední Evropy A ... 250
6.8.22 Dějiny střední Evropy B ... 251
6.8.23 Seminář z fyziky A ... 252
6.8.24 Seminář z fyziky B ... 254
6.8.25 Seminář ze zeměpisu A ... 257
6.8.26 Seminář ze zeměpisu B ... 258
6.8.27 Seminář z chemie A ... 260
6.8.28 Seminář z chemie B ... 261
6.8.29 Seminář z chemie C ... 262
6.8.30 Seminář z chemie D ... 263
6.8.31 Algebra ... 265
6.8.32 Počítačové modelování v matematice ... 266
6.8.33 Matematické praktikum ... 267
6.8.34 Religionistika a mezinárodní vztahy ... 267
6.8.35 Speciální pedagogika ... 269
6.8.36 Psychologie A ... 271
6.8.37 Psychologie B ... 272
6.8.38 Seminář z českého jazyka a literatury ... 274
6.8.39 Seminář estetiky a kultury A ... 275
6.8.40 Seminář estetiky a kultury B ... 277
6.8.41 Francouzština A ... 279
6.8.42 Počítačová grafika ... 280
6.8.43 Tvůrčí psaní A ... 281
6.8.44 3D modelování a tisk ... 283
6.8.45 Konverzace a reálie Španělska ... 284
6.8.46 Politická geografie ... 285
6.8.47 Sociologie a psychosociální aktivity ... 287
6.8.48 Politická komunikace a public relations ... 288
6.9 Povinné odborné kurzy ... 290

7 Nepovinné předměty 291
7.1 Latina 291
7.2 Sborový zpěv a instrumentální hra 292
7.3 Základy přírodních věd 293
7.4 Drama a dramatizace 296
8 Metodika rozvoje čtenářské gramotnosti 298
9 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 301
9.1 Pravidla pro hodnocení žáků 301
9.1.1 Zásady klasifikace 301
9.1.2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci, srovnávací testy 301
9.1.3 Stupně prospěchu a celkový prospěch 302
9.1.4 Kritéria klasifikačních stupňů 303
9.1.5 Neklasifikace 306
9.1.6 Pochybnosti o správnosti hodnocení 306
9.1.7 Uvolnění z výuky 306
9.1.8 Opakované uvolňování třídním učitelem (OUTU) 306
9.1.9 Opravné zkoušky 306
9.1.10 Individuální vzdělávací plán (IVP) 307
9.1.11 Komisionální zkoušky 307
9.1.12 Výchovná opatření 307
9.1.13 Neomluvená absence 308
9.1.14 Maturitní zkouška 308
10 Kontrolní mechanismy 309

1 Identifikační údaje

1.1 Název programu:

Gymnázium T. G. Masaryka, Litvínov, „Dignitatis memores ad optima intenti.“

1.2 Studijní forma vzdělávání

Denní forma vzdělávání – osmiletý vzdělávací program (79-41-K/81)
Denní forma vzdělávání – čtyřletý vzdělávací program (79-41-K/41)

1.3 Údaje o škole

Název školy: Gymnázium T. G. Masaryka, Litvínov, Studentská 640, příspěvková organizace

Adresa a kontakty:
Studentská 640, Horní Litvínov,
436 01 Litvínov
Tel.: 476 753 023, 476 753 126
Fax: 476 753 023
web: www.gtgm.cz
e-mail: gtgm@gtgm.cz

Ředitel školy:
Mgr. Jan Novák

Koordinátor ŠVP:
Mgr. Štěpánka Vurmová

Právní forma: příspěvková organizace
IČ: 62208870

1.4 Zřizovatel

Ústecký kraj
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem

Zařazení do sítě škol: 1. 9. 1996
IZO: 110020707

Platnost dokumentu ode dne 29. srpna 2008.

Aktualizace: 1. 9. 2012, 1. 9. 2013, 1. 9. 2014, 1. 9. 2015, 1. 9. 2016, 1. 9. 2017, 1. 9. 2018, 1. 9. 2019, 1. 9. 2020, 1. 9. 2021, 1. 9. 2022, 1. 9. 2023, 1. 9. 2024, 1. 9. 2025, 1. 9. 2026

Č. j.: GTGM/2026/0731

Razítko a podpis ředitele školy Podpis předsedy školské rady

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost

Počet tříd: 12 (resp. 13), z toho 8 tříd osmiletého cyklu a 4 (resp. 5) třídy čtyřletého cyklu

Kapacita školy: 442 žáků

Naše gymnázium je soustředěno do jedné budovy, která je umístěna na okraj městského parku, na jedné z hlavních tříd města. Z hlediska dopravní obslužnosti je na tom škola velmi dobře. Poblíž se nachází zastávka tramvaje (spojení s Mostem), autobusové zastávky MHD, jež zajišťuje dopravu žáků i z okrajových částí města, a zastávka linkových autobusů, které umožňují dopravu i ze sousedních regionů nebo z horských obcí. V blízkosti školy je také vlakové a autobusové nádraží.

2.2 Podmínky školy

Materiálně-technická vybavenost školy je na velmi vysoké úrovni. Učebny matematiky, jazyků a hudební výchovy jsou vybaveny interaktivní tabulí, v ostatních učebnách (nejen odborných) jsou připojeny dataprojektory s promítacím plátnem. Pedagogové mají k dispozici osobní PC. Některé místnosti jsou atypické a jejich uzpůsobení odpovídá účelům výuky (ateliér, hudebna, knihovna). V každé místnosti školy je možné se bezdrátově připojit na internet. Žákovský nábytek byl ve všech třídách zmodernizován. Prostorové uspořádání tříd a pracovních míst respektují nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola má k dispozici prostory pro fungování školního poradenského pracoviště. V případě přiznání podpůrných opatření škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením zajistí speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, jež jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se SVP, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

K výuce je možné využívat také školní knihovnu, která je průběžně doplňována nejen knihami z různých oborů, ale i beletristickými díly a poezií. Knihovna slouží i k mimoškolním aktivitám žáků, pro něž je pravidelně otevřena v odpoledních hodinách. Žáci zde mohou studovat či bezplatně pracovat na počítačích připojených na internet.

Škola má k dispozici vlastní venkovní víceúčelové hřiště, na kterém se může hrát minikopaná, házená, košíková, volejbal, florbal, nohejbal a tenis. Součástí areálu jsou také pevné stoly na stolní tenis a 100 metrů dlouhá běžecká dráha.

Již dříve jsme vytvořili informační a komunikační systém pro všechny pedagogy školy. Autorem programu, který toto zajišťuje, je náš vyučující. Na počítače v kabinetech přicházejí aktuální informace o rozvrhu, suplování, týdenní plány; umístěna jsou i další data, jako např. bulletin školy, týdenní plán, školní řád, klasifikační řád, aktuální zákonné školské předpisy aj. Tento systém je neustále rozvíjen. Všichni pedagogové do něj mohou vstupovat, a podělit se tak o nejrůznější informace s ostatními pedagogy.

V každém kabinetě je dnes počítač s připojením na internet a tiskárna a všichni učitelé jsou schopni ovládat počítačovou techniku a pracovat s ní jak ve výuce, tak v rámci administrativní činnosti.

Hygienické podmínky jsou na dobré úrovni a snažíme se je neustále zvyšovat, byly proto zakoupeny nové šatnové skříňky. Skříňka je přidělena vždy dvojici žáků, kteří si ji uzamykají vlastním bezpečnostním zámkem. Budova školy je také dvakrát denně (pak dle potřeby) vytřena. Na chodbách jsou umístěny pohovky, vzrostlé rostliny i odpadkové koše tak, aby žáci měli možnost relaxace o přestávkách a ve volných hodinách. Za příznivého počasí mohou žáci odpočívat i na školní zahradě. V přízemí budovy školy je bufet s 20 místy k sezení; otevírací doba pokrývá potřeby žáků i učitelů.

Provoz a režim školy respektují hygienu učení a věk žáků. V budově a areálu školy je dodržován zákaz kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí cca 30 pedagogů, jejichž počet se mění v závislosti na mateřských dovolených apod. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů je velmi vysoká. Pedagogický sbor je relativně mladý, což se jeví jako výhoda u schopnosti rychle se adaptovat na současné vzdělávací požadavky a také při jednání se žáky.

Žákům, rodičům i pedagogům je k dispozici výchovný poradce, metodik prevence rizikového chování a speciální pedagog (psychopedie, etopedie). Škola má zpracovaný Minimální preventivní program.

Všichni učitelé se snaží i nadále se odborně vzdělávat (především prostřednictvím Národního institutu dalšího vzdělávání).

2.4 Charakteristika žáků

Vzhledem k charakteru školy se u nás ve větší míře vzdělávají žáci mimořádně nadaní, a to v různých ohledech (sport, tanec, hudba atd.). Žáci pocházejí z celého Litvínovska a Mostecka. Výjimkou nejsou ani žáci, kteří k nám přicházejí i z jiných oblastí České republiky (především v rámci výměny hokejových hráčů úspěšných hokejových juniorských týmů Litvínova a Mostu). Všichni žáci k nám dojíždějí, neboť naše škola nemá vlastní domov mládeže.

Gymnázium má většinou 12 tříd. V osmiletém i čtyřletém cyklu máme vždy po jedné třídě.

Škola je otevřena přijetí žáků, kteří pocházejí z jiných gymnázií a jejichž zákonní zástupci projevují zájem o priority našeho vzdělávacího programu.

Žáci si každoročně volí své zástupce do Studentského parlamentu, který má svého předsedu, jenž po celý školní rok řídí činnost parlamentu a jedná jeho jménem s vedením školy.

2.5 Projekty a mezinárodní spolupráce

Účast v projektech vyhlašovaných regionálními, národními či nadnárodními institucemi je pro naši školu prioritou. Zapojení do projektů přináší škole finanční podporu, možnost modernizace jejího vybavení a v neposlední řadě možnost prohlubování kompetencí, vědomostí, znalostí, schopností a dovedností, které jsou zásadní pro studium našich žáků v rámci přípravy na úspěšné složení maturitní zkoušky a posléze úspěšné přijetí k dalšímu studiu na vysokých školách doma i v zahraničí. Zároveň vyhledáváme projekty, díky kterým lze podporovat tolik potřebné další vzdělávání pedagogů.

Vyhledávání a následné zapojení do administrace a realizace projektů je plně v kompetenci všech členů pedagogického sboru. Koordinaci provádí jednotlivé předmětové komise prostřednictvím předsedů komisí, finalizaci provádí ve spolupráci s nimi vedení školy, popř. také s poradenskými firmami, které pomoc se zpracováním projektů přímo nabízí. Zde hraje ovšem významnou roli finanční spoluúčast školy, která často vzhledem k napjatosti rozpočtu vede k tomu, že je škola neúspěšným žadatelem.

Prioritou jsou projekty vypisované Ústeckým krajem, MŠMT, některými dalšími ministerstvy a republikovými institucemi, národními společnostmi a podniky, projekty podporovanými EU. Zapojení do projektů a jejich následná realizace se daří gymnáziu realizovat poměrně úspěšně. Vysoká náročnost požadavků na administraci bývá často brzdou při zpracování podkladů pro jednotlivé projekty. Aktuálně realizované projekty jsou k dispozici přímo ve škole u pověřených osob.

Mezinárodní a evropský kontext, potřebu další integrity a jazykovou vybavenost podporují a doplňují četné studijní pobyty a poznávací výjezdy. Pevné místo v kalendáři školy mají Velká Británie (Londýn), SRN (Berlín), Rakousko (Vídeň, Salzburg), Španělsko, Francie či polská Osvětim. Nově pak také Slovensko.

Tyto akce mají mimořádný ohlas u veřejnosti i sdělovacích prostředků, a proto hodláme v těchto aktivitách pokračovat i nadcházejícím období.

2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery

Na chod školy dohlíží školská rada, jež byla zřízena ke dni 1. 8. 2005 usnesením Rady Ústeckého kraje. Dva členy jmenuje Ústecký kraj, dva volí pedagogický sbor a dva volí zákonní zástupci žáků a zletilí žáci.

Zájmy zákonných zástupců a jejich žáků hájí a prosazuje také Klub přátel gymnázia, občanské sdružení založené 29. 6. 1992. Jeho hlavním posláním je podpora činnosti školy nad rámec, který jí poskytuje zřizovatel a stát. Významně podporuje školu v oblastech nadstandardního vzdělávání, v oblasti mezinárodních programů školy, ve sportovní a kulturní činnosti. Žákům ze sociálně slabých rodin poskytuje příspěvky, zejména na různé kurzy, zahraniční zájezdy, lyžařské a turistické kurzy. Hlavním zdrojem financování činnosti KPG jsou členské příspěvky a sponzorské dary.

Škola úzce komunikuje se zákonnými zástupci žáků, a to mj. prostřednictvím internetové klasifikace (je chráněna šifrovaným heslem), v jejímž rámci zákonní zástupci žáků najdou i poznámky k výchovně vzdělávacímu procesu.

Město Litvínov, i když není zřizovatelem školy, chápe naše gymnázium jako integrální součást města, jako instituci, která slouží dětem občanů i jim samým. Na základě vzájemné smlouvy přispívá každoročně významnými částkami na provoz školy, učební pomůcky, kulturní a sportovní činnost žáků.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Ve vzdělávání žáků je pro nás nejdůležitější jejich schopnost orientovat se v současném světě, proto podporujeme a rozvíjíme jejich snahy poznávat své okolí. Zaměřujeme se především na žáky nadané a poskytujeme jim vzdělání orientované nejen na další studium na vysoké škole, ale i na samotný život.

Naše gymnázium má všeobecné zaměření, žáci jsou u nás vedeni k rozvíjení všech schopností, znalostí a dovedností. To znamená, že všichni žáci jsou povinni absolvovat všechny školou předepsané předměty, jejich osobní zájem se uplatňuje již od 1. ročníku (kvinty), kdy si vybírají z volitelných předmětů podle svého budoucího zaměření.

3.2 Klíčové kompetence a základní gramotnosti

Klíčové kompetence představují stěžejní obsahovou kategorii, k jejímuž naplnění (osvojení) směřuje vzdělávání v oboru Lyceum. Klíčové kompetence představují funkční propojení znalostí, dovedností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena ve společnosti. Klíčové kompetence se rozvíjejí v průběhu celého života, požadovaná úroveň rozvoje klíčových kompetencí absolventa oboru vzdělání Lyceum je součástí výše uvedeného profilu absolventa.

V návaznosti na základní vzdělávání je v RVP oboru Lyceum vymezeno osm klíčových kompetencí:

- Kompetence k učení
- Kompetence komunikační
- Kompetence osobnostní a sociální
- Kompetence k občanství a udržitelnosti
- Kompetence k podnikavosti a pracovní
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence kulturní
- Kompetence digitální

Očekávané výsledky učení klíčových kompetencí se promítají do výsledků učení vzdělávacích oblastí a zároveň jsou rozvíjeny volbou vhodných vzdělávacích strategií. V oboru vzdělání Lyceum jsou vymezeny jako prioritní pro rozvoj klíčových kompetencí následující vzdělávací strategie:

- Týmová práce
- Podpora rozvoje prezentačních dovedností
- Badatelství a řešení problémů s podporou digitálních technologií
- Realizace projektů

Základní gramotnosti představují schopnost praktického uplatnění souboru znalostí a dovedností, které jsou předpokladem pro jakékoli vzdělávání.

- Čtenářská a pisatelská
- Logicko-matematická

Očekávané výsledky učení základních gramotností se promítají do výsledků učení vzdělávacích oblastí a zároveň jsou rozvíjeny volbou vhodných vzdělávacích strategií.

3.2.1 Kompetence k učení

Klíčová **kompetence k učení** představuje schopnosti využívat takové metody a strategie, které vedou k efektivnímu učení, k organizování a plánování vlastního učení, ke kritickému myšlení, k důležitosti ověřování dat, seznamují žáka s nástroji pro efektivní učení i s důležitostí vlastní snahy, koncentrace a vůle pro učení se nových věcí. Klíčová kompetence podporuje motivaci převzít odpovědnost za vlastní učení i za rozvoj svého potenciálu, a to v celoživotní perspektivě.

3.2.1.1 Umění se učit

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na tvorbu efektivních strategií, na učení se s ohledem na práci s cíli a reflektování vlastního učení během procesu učení.

KKU-USU-000-ZV9-001

Řídí vlastní procesy učení.

3.2.1.2 Smysl a cíl učení, celoživotní učení

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na práci s vlastní koncentrací a motivací do učení, ale také na práci s volními procesy a zpětnou vazbou při rozvoji.

KKU-SMU-000-ZV9-001

Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení.

3.2.2 Kompetence komunikační

Klíčová **kompetence komunikační** vede jedince k uvědomění si důležitosti komunikace a vybavuje ho takovými komunikačními schopnostmi, které mu umožní aktivní spolupráci s lidmi kolem něj.

Rozvoj této kompetence proto vede jednak ke schopnosti porozumět ostatním, jednak ke schopnosti srozumitelně a adekvátně vyjádřit své myšlenky, záměry, postoje či emoce prostřednictvím širokého spektra komunikačních strategií a výrazových prostředků. Mezi ty přitom v kontextu dnešního propojeného světa patří nejen prostředky mateřského jazyka, ale také jazyků cizích. Důraz je proto kladen také na rozvoj vícejazyčného repertoáru jedince, tedy jeho schopnosti mobilizovat všechny dostupné jazykové prostředky (mateřského, prvního i druhého cizího jazyka atd.) a dosáhnout komunikačního záměru i v situacích, při kterých mluvčí nesdílí společný jazyk. Konečně, v užším kontextu mluvené interakce patří pod komunikační kompetenci také schopnost patřičně usměrňovat vlastní vyjadřování s ohledem na průběžnou zpětnou vazbu poskytovanou komunikačním partnerem.

3.2.2.1 Vyjadřování

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na schopnost žáka vyjadřovat se smysluplně a samostatně, na šíři k tomu užitých výrazových prostředků a na jejich volbu v kontextu komunikační situace. Součástí očekávaného výsledku jsou také prezentační dovednosti žáka.

KKK-VYJ-000-ZV9-001

Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.

3.2.2.2 Porozumění

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na schopnost žáka porozumět různým vrstvám komunikačního aktu a na volbu receptivních strategií k tomu potřebných.

KKK-POR-000-ZV9-001

Přemýšlí o komunikačním záměru autora sdělení.

3.2.2.3 Aktivní naslouchání

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na schopnost žáka soustředit se během mluvené interakce na projev ostatních účastníků interakce, flexibilně přizpůsobovat svůj projev potřebám komunikačního partnera a také na schopnost zpětně tento proces reflektovat.

KKK-AKN-000-ZV9-001

Během mluvené interakce v každodenních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.

3.2.2.4 Vícejazyčnost

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj vícejazyčného repertoáru jedince, tedy jeho schopnosti mobilizovat všechny dostupné jazykové prostředky (mateřského, prvního i druhého cizího jazyka atd.) a kulturní zkušenosti k dosažení komunikačního záměru v situacích, při kterých mluvčí nesdílí společný jazyk.

KKK-VJZ-000-ZV9-001

Využívá svůj vícejazyčný repertoár, aby se vypořádal s jednoduchými každodenními situacemi vyžadujícími komunikaci v cizím jazyce a překonání odlišností mezi lidmi z různých prostředí či kultur.

3.2.3 Kompetence osobnostní a sociální

Klíčová **kompetence osobnostní a sociální** přináší do života žáků důraz na seberozvoj a vede k utváření a upevňování dobrých mezilidských vztahů, k empatickému a respektujícímu přístupu k ostatním lidem a k účinné spolupráci s ostatními. Formuje se především díky poznání sama sebe, vlastních silných i slabých stránek a díky práci na nich. Kompetence představuje sebereflexi jako klíčovou dovednost pro vlastní rozvoj i pro budování vztahů. Jedinec, který má tuto klíčovou kompetenci rozvinutou, si bude vědom zodpovědnosti za vlastní všestrannou pohodu, za práci se svými silnými i slabými stránkami, za seberozvoj, sebereflexi i vztahy, které během života tvoří, či spolupráci při vzájemném učení. Kompetence vede k růstovému myšlení, ke snaze překonávat překážky a k psychické odolnosti jedince.

3.2.3.1 Vlastní wellbeing

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj vlastního wellbeingu prostřednictvím práce se samostatností, hledání podpory v případě potřeby a psychohygieny. Následně navazuje na wellbeing v jeho celé šíři.

KOS-WEL-000-ZV9-001

Aktivně přispívá ke zvyšování osobního wellbeingu (osobní všestranné pohody).

3.2.3.2 Resilience: odolávání obtížným situacím

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj resilience prostřednictvím práce na psychické odolnosti a postupném překonávání překážek.

KOS-ODO-000-ZV9-001

Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.

3.2.3.3 Identita

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na práci s vlastní jedinečností a identitou pomocí seberozvoje (sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, sebereflexe, sebeřízení a sebevědomí).

KOS-SEB-000-ZV9-001

Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.

3.2.3.4 Empatie a porozumění druhým

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj empatie, respektu, tolerance a etického chování v rámci socializace.

KOS-EMP-000-ZV9-001

Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.

3.2.3.5 Budování a udržování zdravých vztahů

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj začleňování sebe do skupiny, sociální soudržnost a pospolitost.

KOS-VZT-000-ZV9-001

Rozšiřuje okruh vztahů.

3.2.4 Kompetence k občanství a udržitelnosti

Kompetence rozvíjené v této oblasti umožňují člověku jednat jako zodpovědný občan a obyvatel obce, země, regionu a planety, a plnohodnotně se tak podílet na občanském životě a péči o udržitelnost světa. K tomu patří i schopnost hledat a poznávat výzvy současného světa, tak aby společnost a svět fungovaly lépe (prioritami je zaměření na posilování demokracie a udržitelnost). Tyto kompetence se formují prostřednictvím prožitku a zkušenosti (žáci se nejen učí o určité demokratické instituci, ale také ji navštíví; o možnostech podílení se na chodu školy či obce nejen diskutují, ale aktivně se ve škole a obci zapojují atd.). Zážitky a zkušenosti pak žáci reflektují s ohledem na to, co se během prožitku právě učí. Prakticky uplatňují některé znalosti, ale především dovednosti a průběžně rozvíjené postoje a uvědomované hodnoty. Učí se vycházet z komunitního, společenského a environmentálního kontextu (ve skupině či ve třídě, lokálně ve škole či komunitě, ale i globálně v širším světě).

3.2.4.1 Respektující vztah k životu a světu

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj vnímavosti a citlivosti k živým bytostem a ohleduplnosti k přírodě a světu.

KOB-RES-000-ZV9-001

Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku.

3.2.4.2 Zohledňování propojenosti světa

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj souvislostního (systémového) myšlení a odhalování příčin a následků, dále na rozvoj celostního (holistického, globálního) myšlení a porozumění propojenosti světa.

KOB-ZPS-000-ZV9-001

Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.

3.2.4.3 Směřování k udržitelné budoucnosti

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj předvídavého (anticipačního) myšlení, porozumění hlediskům a principům udržitelnosti a uskutečňování změn.

KOB-UDR-000-ZV9-001

Uskutečňuje kroky směřující k udržitelnosti na základě promýšlení různých scénářů možného budoucího vývoje.

3.2.4.4 Odpovědné rozhodování a jednání

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na spravedlnost, přebírání odpovědnosti a svobodné a odpovědné rozhodování.

KOB-ODP-000-ZV9-001

Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí.

3.2.4.5 Aktivní občanství, participace a přesvědčení o vlastním vlivu (zmocňování)

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj zájmu žáka o veřejné dění, kritickou tvorbu svobodného názoru, na individuální a kolektivní zapojení do veřejného dění, na práci s vlastním vlivem a demokratickým přístupem, ale také na rozvoj respektování a uplatňování práv a zájmů.

KOB-PCP-000-ZV9-001

Účelně uplatňuje přímou činností svůj vliv na změny v místním či širším okolí při respektování práv a zájmů druhých.

3.2.5 Kompetence k podnikavosti a pracovní

Klíčová **kompetence k podnikavosti a pracovní** představuje schopnosti jedince rozvíjet nápady, příležitosti a výzvy a vytvářet z nich nové hodnoty ve společenském, kulturním, environmentálním a ekonomickém kontextu, stejně jako hodnoty spojené s osobním růstem a kariérovým rozvojem. Tyto schopnosti vedou také k úspěšnému vyrovnávání se se změnami, nejistotou i případným neúspěchem v různých oblastech života a podporují adaptabilitu. Podstatou klíčové kompetence je činorodost zohledňující etické a environmentální principy, inovativnost, tvůrčí potenciál, vnímání problémů jako výzev, vnitřní motivace jedince k úsilí o svoji udržitelnou budoucnost v rodině, společnosti i profesním životě. Prioritou je praktická zkušenost žáka s plánováním a realizací aktivit či projektů.

3.2.5.1 Nápady, příležitosti a výzvy

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na proces vyhledávání příležitostí a výzev, generování a rozvíjení nových nápadů v různých oblastech života.

KPP-NAP-000-ZV9-001

Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.

3.2.5.2 Mobilizování zdrojů

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na proces získávání a spravování zdrojů k zajištění podpory a rozvoje tvůrčího potenciálu jedince i skupiny potřebného k adaptaci na změny.

KPP-ZDR-000-ZV9-001

Získává zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.

3.2.5.3 Realizace akcí, aktivit, projektů

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na proces praktické realizace aktivit a projektů rozvíjejících aktivní, efektivní či inovativní přístupy k profesi a životu.

KPP-REA-000-ZV9-001

Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů.

3.2.5.4 Spolupráce a týmová práce

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj efektivní spolupráce prostřednictvím uvědomění skupinových, týmových rolí či odpovědnosti za společný výsledek.

KPP-TYM-000-ZV9-001

Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci.

3.2.6 Kompetence k řešení problémů

Klíčová **kompetence k řešení problémů** přináší schopnosti rozpoznat problém, který vyžaduje řešení, sbírat relevantní informace, provádět analýzu a hledat různá řešení s cílem dosáhnout optimálního výsledku, kriticky posuzovat různá řešení, vyhodnocovat je, vybírat nejlepší z nich a relevantně je obhajovat, přemýšlet inovativně a přicházet s novými přístupy, vytvářet plán postupu řešení a následně ho provádět a zhodnocovat jeho účinnost. Klíčová kompetence přispívá k pochopení důležitosti vědeckých poznatků a kritické práci s nimi. Ukotvuje postoj žáka k problému jako k výzvě, a tím se úzce propojuje s klíčovou kompetencí k podnikavosti a pracovní.

3.2.6.1 Řešení běžných problematických situací

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na řešení praktických každodenních problematických situací.

KRP-RPS-000-ZV9-001

Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.

3.2.6.2 Kritické hodnocení a využití vědeckého poznání

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na práci s vědeckou metodou poznání a na kritické hodnocení prezentovaných tvrzení.

KRP-VED-000-ZV9-001

Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání.

3.2.6.3 Badatelství

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na proces generování nových poznatků, které přesahují jejich pragmatické využití.

KRP-BAD-000-ZV9-001

Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.

3.2.6.4 Práce s informacemi a kritické myšlení

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na práci s běžnými metodami poznání a na hodnocení informací a zdrojů dat z hlediska kritického myšlení.

KRP-KRP-000-ZV9-001

Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.

3.2.7 Kompetence kulturní

Klíčová **kompetence kulturní** rozvíjí u žáků schopnost vnímat umění jako specifický způsob poznávání světa a vypovídání o něm, interpretovat a hodnotit různé kulturní a umělecké projevy a porozumět jejich významu a kontextu. Tím přispívá k rozvoji kulturního povědomí a respektu vůči kulturní a umělecké rozmanitosti. Zahrnuje schopnost komunikovat a vyjadřovat se různými uměleckými formami citlivě a adekvátně v různých kontextech a aktivně se podílet na kulturním dění ve škole i v okolí. Klíčová kompetence kulturní hraje významnou roli při rozvíjení tvůrčího myšlení, kreativity, kultivování kulturního dialogu a obohacování kulturního dědictví.

3.2.7.1 Kulturní kontext

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na schopnost vnímat, interpretovat a hodnotit základní koncepty a události v oblasti kultury a umění v daném prostředí i v širším místním a historickém kontextu a účast v uměleckých a kulturních projektech.

KKT-KON-000-ZV9-001

Rozlišuje různé formy kultury a umění, popíše jejich projevy a uvede významné kulturní instituce na regionální, národní i globální úrovni.

3.2.7.2 Umění a kultura jako prostředek komunikace

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvoj schopnosti přijímat, interpretovat a reflektovat různé formy umění a kulturních projevů jako efektivní komunikaci, jako sdílení myšlenek, emocí, postojů a hodnot mezi jednotlivci a skupinami v různých kulturních kontextech.

KKT-UMK-000-ZV9-001

Rozpoznává estetickou a obsahovou hodnotu uměleckých děl a kulturních projevů, oceňuje jejich význam jako prostředků komunikace a sdílí své názory s ostatními.

3.2.7.3 Kulturní a umělecké sebevyjádření

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na schopnost individuálně i v týmu kreativně vyjádřit své myšlenky, emoce, postoje, hodnoty a témata prostřednictvím různých uměleckých a kulturních projevů.

KKT-SVJ-000-ZV9-001

Využívá různé formy umění a kultury k vyjádření složitějších myšlenek a emocí a ke zpracování aktuálních témat, samostatně i ve skupinové spolupráci.

3.2.7.4 Kulturní identita a rozmanitost

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na rozvíjení vnímání vlastní kulturní identity i respektu k odlišnostem ostatních. Žáci se učí chápat a oceňovat rozmanitost kulturních projevů, tradic, zvyků a hodnot jak v rámci své společnosti, tak v globálním kontextu. Gradační očekávaný výsledek učení podporuje schopnost orientovat se v multikulturním světě, rozvíjí empatii, toleranci a připravuje žáky na život ve společnosti, kde je nutné spolupracovat a komunikovat s lidmi různých národností, etnik, náboženství a kultur.

KKT-IDR-000-ZV9-001

Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.

3.2.8 Kompetence digitální

Klíčová **kompetence digitální** představuje soubor znalostí, dovedností a postojů, které umožňují žákům účelně, bezpečně a efektivně využívat digitální technologie při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života, aktivně a respektujícím způsobem se podílet na utváření digitálního světa a nacházet rovnováhu mezi světem digitálním a fyzickým.

3.2.8.1 Digitální informace a data

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na získávání dat, informací a obsahu, na kontrolu digitální stopy, utváření digitální identity a správu dat, informací a obsahu.

KDI-DAT-000-ZV9-001

Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.

3.2.8.2 Zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na sdílení dat, informací a obsahu prostřednictvím digitálních technologií s vědomím kulturních a generačních odlišností, zapojení se do společnosti prostřednictvím dostupných digitálních služeb a aktivního občanství, nakládání s daty, informacemi a obsahem v souladu s právními a etickými pravidly.

KDI-ZAP-000-ZV9-001

Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech.

3.2.8.3 Tvorba digitálního obsahu

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na tvorbu nového digitálního obsahu, úpravu a integraci existujícího digitálního obsahu do stávajícího souboru znalostí, předávání srozumitelných instrukcí počítačovým systémům.

KDI-TDO-000-ZV9-001

Generuje digitální obsah v různých formátech s cílem umocnit výstupy vlastní tvořivé činnosti.

3.2.8.4 Bezpečnost v digitálním prostředí

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na ochranu obsahu a soukromí v digitálním prostředí, vliv digitálních technologií na wellbeing a sociální začlenění, dopad digitálních technologií a jejich používání na životní prostředí.

KDI-BZK-000-ZV9-001

Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat nebo jeho tělesné či duševní zdraví.

3.2.8.5 Digitální vývoj a inovace

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na efektivní využití digitálních technologií, využití digitálních nástrojů k inovaci procesů a produktů, sledování vývoje digitálních technologií.

KDI-VIN-000-ZV9-001

Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce.

Problematika **digitálních kompetencí učitelů** zpracována také na https://digitalnikompetence.cz/digitalni-kompetence-ucitelu/

3.2.9 Gramotnost čtenářská a pisatelská

Základní gramotnost čtenářská a pisatelská je předpokladem k rozvoji všech klíčových kompetencí nejen napříč vzdělávacími obory ve škole, ale i v osobním životě mimo školu. Umožňuje žákům tvořit si, na své úrovni rozvoje, poznatky ze široké škály zdrojů a rozvíjet kritické myšlení i emoční prožívání. Čtenářství a pisatelství je klíčovým faktorem úspěchu ve vzdělávání. Je základem schopnosti porozumět textům, získat a sdílet prožitky, efektivně zpracovávat informace, prezentovat poznatky, ale také vyjadřovat a uspořádávat své myšlenky nebo reflektovat pocity. Tak je čtenářská a pisatelská gramotnost základním předpokladem procesu učení i rozvoje žákovy osobnosti. K základům gramotnosti patří také zvědomování a rozvíjení vlastních čtenářských a pisatelských postupů, dovedností a strategií. Podmínkou úspěchu je vždy i rozvoj žákova vztahu k činnosti čtení a psaní a jeho rostoucí vědomí o tom, že je čtenářem a pisatelem, a to jak ve škole, tak po celý život.

3.2.9.1 Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství

Gradační **očekávaný výsledek učení**: Žák čte a píše pro radost i poučení. Postupně čte a píše další typy textů. Oceňuje čtení a psaní jako činnosti, které pomáhají poznávat, přemýšlet, komunikovat i ovlivňovat svět kolem.

ZGC-VZT-000-ZV9-001

Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samém

3.2.9.2 Budování porozumění v četbě a v procesu psaní

Gradační **očekávaný výsledek učení**: Žák čte s porozuměním prožitkové, odborné a mediální texty, vyhledává přímo i nepřímo vyjádřené informace. Rozumí tomu, co text říká doslovně, přeneseně a jaké závěry z toho mohou vyplývat. Rozlišuje fakta, domněnky, názory. Při čtení a psaní uplatňuje své znalosti a zkušenosti. Psaní využívá k učení, k sebevyjádření a sebeuvědomění.

ZGC-BPO-000-ZV9-001

Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.

3.2.9.3 Kritické čtení a psaní

Gradační **očekávaný výsledek učení**: Žák rozpoznává záměry cizího textu nebo sám volí a naplňuje záměry textu svého. Při čtení poznává, do jaké role se autor staví, a odhaluje jeho stanovisko. Při psaní vyjadřuje jak své stanovisko, tak roli, do které se vůči čtenářům staví. Posuzuje, jak a čím mohou obsah i forma textu působit na čtenáře. Rozpoznává, jaký vliv mají sociální, dobové nebo osobní okolnosti autora i čtenáře na účinek a na porozumění textu. Ověřuje a vyhodnocuje relevanci, aktuálnost a věrohodnost svých informací i zdrojů.

ZGC-KCP-000-ZV9-001

Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.

3.2.9.4 Porozumění vlastnímu čtení, čtenářství, psaní a pisatelství

Gradační **očekávaný výsledek učení**: Žák vědomě sleduje, reflektuje a vyhodnocuje, jak účinně postupoval při čtení a psaní. Plánuje podle toho své další zlepšování. Stanovuje si čtenářské a pisatelské cíle i cesty k nim. Rozhoduje se podle svých potřeb, kdy a jak bude sdílet s druhými své zkušenosti, zážitky a poznatky z reflexe.

ZGC-PVL-000-ZV9-001

S oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim.

3.2.10 Gramotnost logicko-matematická

Základní **gramotnost logicko-matematická** jako předpoklad k rozvoji klíčových kompetencí napříč vzdělávacími obory umožňuje žákům aplikovat logické myšlení v nejrůznějších situacích reálného života. Vede žáky k rozpoznání matematických situací v různých mezioborových kontextech a životních situacích, k volbě a využívání jazyka matematiky při jejich popisu, řešení a vyvození závěrů. Ukazuje žákům smysluplnost učení a umožňuje jim zažít radost z úspěšně vyřešené situace.

3.2.10.1 Matematická reflexe

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na popis a formulaci matematických situací, na dokazování správnosti matematických řešení, na interpretaci a hodnotu užitečnosti použitého matematického modelu v daném kontextu.

ZGM-MRF-000-ZV9-001

Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci.

3.2.10.2 Použití matematiky

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na posuzování proveditelnosti a přesnosti matematických postupů, na kontrolu správnosti k účelu.

ZGM-POM-000-ZV9-001

Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů

3.2.10.3 Matematické uvažování

Gradační očekávaný výsledek učení podporující rozvoj logického myšlení se zaměřuje na analýzu a syntézu různých matematických situací, na práci s podmínkou a popis zákonitostí a souvislostí.

ZGM-MUV-000-ZV9-001

Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.

3.2.10.4 Modelování matematického problému

Gradační **očekávaný výsledek učení** se zaměřuje na zkušenosti s matematickými modely v různých kontextech, na jejich odhad, popis a zobecňování prostřednictvím kognitivních modelů, umožňující vytváření představy o matematických pojmech s jejich následnou aplikací.

ZGM-MOD-000-ZV9-001

Vyvíjí/inovuje matematické modely.

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků mimořádně nadaných

3.3.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákovi s přiznanými speciálními vzdělávacími potřebami jsou poskytnuta podpůrná vzdělávací opatření tak, aby u něho došlo k naplnění vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání jeho práv na rovnoprávném základě s ostatními. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně budou uplatněna na základě doporučení ŠPZ, a to ve formě individuálního studijního plánu (IVP).

Účelem podpory vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření (vyhláška č. 27/2016 Sb.).

Učitelé se snaží vytvořit klid a přátelskou atmosféru, dokážou vyjádřit víru ve zlepšení žáka, povzbuzují ho a dokáží ocenit jeho snahu. Třídní učitel pak svým profesionálním přístupem pomůže žákovi splynout s „normálním“ prostředím třídy tak, aby nedošlo ze strany dítěte k pocitu vyřazenosti. V tomto ohledu třídní učitel vysvětlí, s ohledem na nutnost ochrany osobních údajů žáka, zejména důvody případného odlišného hodnocení výsledků vzdělávání (nejcitlivěji spolužáci reagují na klasifikaci, proto je třeba vysvětlit podstatu především různých poruch učení). Řešení situace v rodině před celou třídou vnímáme jako nepřijatelné, neetické, hrubě porušující práva dítěte, proto v těchto případech spolu budou komunikovat především třídní učitel, žák a jeho zákonný zástupce, popř. další zúčastněné subjekty (ředitel školy, orgán sociálně-právní ochrany dětí apod.).

3.3.1.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

PLPP sestavují výchovný poradce a speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem a učiteli konkrétních vyučovacích předmětů. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budu probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce se speciálním pedagogem stanoví termín přípravy PLPP a organizují schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívající v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník s IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Školní poradenské pracoviště našeho gymnázia je tvořeno výchovným poradcem, speciálním pedagogem a metodikem prevence rizikového chování. Všichni jsou oprávněni spolupracovat se školským poradenským zařízením, přičemž koordinátorem činnosti je výchovný poradce.

3.3.1.2 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:
   - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
   - metody a formy práce, které umožní kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
   - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
   - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
b) v oblasti organizace výuky:
   - střídání forem a činností během výuky,
   - využívání skupinové výuky,
   - postupný přechod k systému kooperativní výuky,
   - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.

3.3.2 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola se snaží vytvářet při realizaci ŠVP podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálním vzdělávacích potřeb žáků.

3.3.2.1 Popis pravidel a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavují výchovný poradce a speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem a učiteli konkrétních vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocování naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy a třídnímu učiteli, který je zaznamená do školní matriky. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním výchovným poradcem.

3.3.2.2 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních (a mezinárodních) kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.3.3 Zabezpečení vzdělávání žáků dlouhodobě nepřítomných

Za žáka dlouhodobě nepřítomného je považován ten, který není fyzicky přítomen v řádné výuce, a to z těchto důvodů:

a) dlouhodobá nemoc (popř. hospitalizace) přesahující 14 dní,
b) léčebný pobyt v lázních (zpravidla tři až čtyři týdny),
c) kulturní či sportovní akce (soustředění či soutěžní klání) trvající déle než jeden týden (zpravidla 10 dní a více),
d) pobyt v zahraničí delší než 14 dní (studijní pobyty, popř. setkání s „původní“ rodinou v rámci vietnamské komunity).

Za žáka dlouhodobě nepřítomného není považován ten, který je ředitelem školy uvolněn na „rodinný ozdravný pobyt“. Ředitel školy v tomto případě žáka uvolní tehdy, souhlasí-li s tím jeho třídní učitel a zároveň jsou s jeho nepřítomností prokazatelně seznámeni všichni žákovi vyučující. Zejména na konci školního roku jsou žák i jeho rodiče upozorněni na nutnost splnění všech podmínek nutných pro uzavření pololetní klasifikace.

Žákům dlouhodobě nepřítomným vychází škola maximálně vstříc. Pokud není žákovi povolen individuální vzdělávací plán (žák o něj nezažádal), pak tento dostane na dobu své nepřítomnosti (je-li dopředu známa) úkoly od jednotlivých vyučujících tak, aby jeho návrat do školních lavic nebyl přílišným náporem. Po návratu je pak na základě individuální domluvy žákovi umožněno doplnění klasifikace. Je-li nepřítomnost neplánovaná (nemoc, hospitalizace), pak třídní učitel komunikuje jak s žákem, tak s jeho zákonnými zástupci. Ve spolupráci se spolužáky nemocného jsou nemocnému v první řadě poskytovány nakopírované materiály (zápisy v sešitech). Velmi často je pak nemocný žák v přímém kontaktu se samotnými vyučujícími, kteří mu materiály ke studiu sami poskytnou. Řada učitelů žákovi nabízí také e-learningovou formu výuky. Poté, co se dlouhodobě nepřítomný žák vrátí zpět do školních lavic, má dostatečný prostor pro to, aby se individuálně domluvil na doplnění klasifikace. Je na třídním učiteli, aby dozoroval, zda žák není přetěžován návalem dodatečných testů.

3.4 Začlenění průřezových témat

Všechna průřezová témata jsou integrována do výuky. Konkrétní plnění tématu je uvedeno u každého předmětu ve sloupci *Učivo*.

Většina průřezových témat je plněna v rámci klasického vyučování, některá pak v rámci projektového dne (opět uvedeno ve sloupci *Učivo*).

3.5 Profil absolventa

Náš ŠVP rozpracovává profil absolventa ve dvou stupních, a to samostatně pro 2. stupeň a samostatně pro 3. stupeň. Důvod je prostý – učební osnovy pro nižší stupeň jsou zpracovávány podle RVP ZV, učební osnovy pro vyšší pak podle RVP G. Oba profily jsou spjaty s ukončením uceleného stupně vzdělání: v kvartě žák ukončuje povinnou školní docházku, ve 4. ročníku, resp. oktávě pak ukončuje středoškolské vzdělání maturitní zkouškou.

Předkládané profily představují ideální stav, cíl, k němuž směřuje činnost učitelů i žáků, potažmo zákonných zástupců. Přestože by měly být profily dosažitelné pro všechny žáky příslušného stupně vzdělávání, podmínkou pro to jsou mimo jiné odpovídající studijní předpoklady a odpovědný přístup ke studiu ze strany konkrétního žáka.

3.5.1 Profil absolventa gymnázia nižšího stupně (prima až kvarta)

Typický absolvent nižšího stupně Gymnázia T. G. Masaryka, Litvínov:

- má zájem o další studium na gymnáziu a následně navazující studium na vysoké škole, případně vyšší odborné škole,
- zvládá základní učivo dané ŠVP tak, aby jeho obsah dokázal použít v každodenním praktickém životě,
- dlouhodobě prokazuje znalosti na takové úrovni, aby úspěšně zvládl přechod na vyšší stupeň gymnázia, zvládá rutinní postupy, má zautomatizovány základní operace a postupy ve všech předmětech, jimž se v předchozích čtyřech letech studia věnoval,
- je schopen operovat s obecnou terminologií, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a předmětů a na základě toho je schopen si vytvořit širší, nikoliv jednostranný pohled na matematické, přírodní, společenské a sociokulturní jevy,
- zvládá základní techniky práce s textem, informacemi a informačními médii (dostatečná čtenářská gramotnost) i základy práce s informační a komunikační technikou,
- samostatně řeší problémy přiměřené jeho věku a schopnostem, volí co možná nejvhodnější způsoby řešení a analyzuje je,
- je schopen formulovat své myšlenky v logickém sledu, jeho vyjadřování je jasné, výstižné, kultivované, a to jak v projevu mluveném, tak písemném,
- je schopen vyjádřit se v hlavním cizím jazyce, (případně) zná základy druhého zvoleného cizího jazyka,
- má odvahu bojovat s neúspěchem a překonávat adekvátní překážky,
- má snahu objektivně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků, je přístupný přiměřené kritice, dokáže pochválit a ocenit druhé, umí přijmout pochvalu,
- je tolerantní,
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, uvědomuje si rozdílnost jednotlivých kultur a respektuje odlišné zvyky, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,
- uvědomuje si nutnost právního řádu, zná svá práva i povinnosti ve škole i mimo ni,
- v rámci svých možností je manuálně zručný, zvládá laboratorní techniku, přístroje a zařízení, se kterými se během dosavadního studia seznámil, umí zacházet s digitální technikou a využívat ji v těch předmětech, kde je to účelné,
- absolvuje všechny povinné kurzy,
- je rozvážný, ochotný v rámci svých možností účinně pomoci, chová se zodpovědně,

- chápe nebezpečí související s užíváním návykových látek, v konfrontaci s drogou je schopen se rozhodnout správně,
- uvědomuje si nutnost ochrany přírody,
- zapojuje se do akcí pořádaných školou, reprezentaci školy a účast v soutěžích vnímá jako možnost porovnat své schopnosti a dovednosti s vrstevníky a zároveň jako možnost šířit dobré jméno gymnázia na veřejnosti,
- má smysl pro humor, který pomáhá, uvolňuje, osvobozuje a druhým neubližuje.

3.5.2 Profil absolventa gymnázia vyššího stupně (1. až 4. ročník, resp. kvinta až oktáva)

Typický absolvent vyššího stupně Gymnázia T. G. Masaryka, Litvínov:

- má zájem o další studium na vysoké škole, případně vyšší odborné škole,
- vnímá nutnost dalšího vzdělávání jako prostředek pro plnohodnotný a profesně úspěšný život,
- orientuje se v povinném učivu všech všeobecně vzdělávacích předmětů, je vybaven dovednostmi vymezenými ŠVP na takové úrovni, jež mu zajistí potřebný nadhled při řešení každodenní situací,
- nad rámec povinného učiva ovládá na potřebné úrovni učivo volitelných předmětů a je vybaven potřebnými oborovými kompetencemi pro následné vysokoškolské studium zvoleného oboru,
- teoreticky i prakticky zvládá základní techniky práce a výzkumu, a to jak v humanitních, tak přírodovědných předmětech; v oblasti své profilace je připraven tyto techniky využívat a dále rozvíjet,
- je si vědom neustálého vývoje, díky němuž mohou některé informace během studia získané zastarat, má však ucelenou představu o zdrojích, z nichž je možné čerpat aktuální informace,
- umí operovat s obecnou terminologií, znaky a symboly, dává věci do souvislosti, propojuje je do širších celků, je schopen komplexnějšího pohledu na matematické, přírodní, společenské a sociokulturní jevy,
- bezpečně zvládá rutinní operace s ICT a využívá je na podporu svého studia i jako podporu pro řešení běžných situací,
- samostatně řeší problémy, volí nejvhodnější řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, na přiměřené úrovni analyzuje řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací,
- slovem i písmem zvládá anglický jazyk a alespoň jeden další cizí jazyk,
- absolvuje všechny povinné kurzy a exkurze,
- v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu formuluje své myšlenky,
- umí se vypořádat s neúspěchem a bojovat s překážkami,
- objektivně hodnotí sebe i své okolí, vyslovuje i přijímá kritiku, chválí a umí i pochvalu přijmout,
- orientuje se v národních tradicích a historii, vnímá a hodnotí důsledky členství ČR v mezinárodních společenstvích,
- je tolerantní, odsuzuje jakékoli formy diskriminace, rasismu a xenofobie, respektuje národní odlišnosti,
- rozumí principu právního státu, respektuje právní řád,
- je schopen kriticky hodnotit společenské normy,
- zná svá občanská práva a povinnosti, je připraven se občansky angažovat,
- je schopen diskuse, nenásilně prosazuje své oprávněné zájmy, dokáže v souladu s právními i morálními normami obhájit své názory,
- má alespoň minimální sociální cítění,
- vhodně prezentuje a obhajuje výsledky své práce,

- je manuálně zručný, zvládá laboratorní techniku, přístroje a zařízení, se kterými se během studia seznámil, umí zacházet s digitální technikou a využívat ji všude tam, kde je to účelné,
- ve svém jednání je rozvážný, zodpovědný, podle svých možností poskytuje účinnou pomoc,
- chápe ekologické souvislosti a základy ochrany přírody,
- dokáže analyzovat společenské jevy, zaujímá uvážlivé postoje,
- chápe nebezpečí související s užíváním návykových látek, v konfrontaci s drogou je schopen se rozhodnout správně,
- zapojuje se do akcí pořádaných školou, reprezentaci školy a účast v soutěžích vnímá jako možnost porovnat své schopnosti a dovednosti s vrstevníky a zároveň jako možnost šířit dobré jméno gymnázia na veřejnosti,
- má smysl pro humor, který pomáhá, uvolňuje, osvobozuje a druhým neubližuje.

3.6 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení do čtyřletého a osmiletého cyklu gymnázia se řídí platnou legislativou. O kritériích a podmínkách přijetí jsou uchazeči o studium informování ředitelem školy v souladu s platnou legislativou, tj. Školským zákonem v aktuálním znění (§ 60).

3.7 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se ve společné a profilové části se řídí platnou legislativou.

Naše gymnázium připravuje na zkoušky ve společné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury, matematiky, nebo cizího jazyka (anglický, německý, ruský a španělský jazyk).

Profilovou část maturitní zkoušky stanovuje ředitel školy takto:

- povinná zkouška ze dvou předmětů vyučovaných na naší škole v předepsané hodinové dotaci, vyjma informatiky, hudební a tělesné výchovy; ze tří předmětů pak v případě, že si žák zvolí matematiku pouze ve společné části (didaktické testy)
- maximálně dvě nepovinné zkoušky z libovolných předmětů (vyjma informatiky, hudební a tělesné výchovy) vyučovaných na naší škole, pokud tyto nejsou v povinné části
- forma jednotlivých zkoušek je písemná nebo ústní.

Bližší informace o konkrétní podobě jednotlivých zkoušek jsou uvedeny na webových stránkách školy. Způsob hodnocení profilových zkoušek a způsob stanovení výsledného hodnocení zkoušek navrhuje ředitel školy v souladu s platnou legislativou.

3.7.1 Profilová zkouška z matematiky

Zkouška bude má formu ústní zkoušky jako u ostatních předmětů (viz 3.9.2) s tím rozdílem, že po vylosování jednoho tématu bude mít žák 30 minut na přípravu.

3.7.2 Profilová zkouška z ostatních předmětů

Ústní profilové zkoušky z ostatních ředitelem školy povolených předmětů vycházejí ze zkušeností a ověřeného průběhu u dosud konaných ústních maturitních zkoušek. Datum konání profilové části stanoví ředitel školy.

Žáci se nejpozději do konce měsíce září prostřednictvím svých učitelů jednotlivých předmětů dozvědí maturitní témata, z nichž si budou v profilové části losovat vždy jedno. Vylosované téma se může v jednom dni objevit pouze jednou. Na stanovených tématech spolupracují všichni členové předmětové komise, kteří je

následně schválí a prostřednictvím předsedy předmětové komise je předají ke schválení řediteli školy, a to včetně povolených pomůcek, které žák při přípravě může použít.

Po vylosování jednoho tématu má žák 15 minut na přípravu, poté absolvuje „ústních“ 15 minut před zkušební komisí, která je stanovena ředitelem školy.

Ústní zkouška není postavena na monologu žáka, ale na dialogu mezi ním a zkoušejícím, případně přísedícím učitelem. Žák by měl prokázat znalost problematiky vylosovaného tématu a měl by být schopen reagovat na doplňující otázky členů zkušební komise.

Výsledné hodnocení v sobě zahrnuje nejen znalosti a dovednosti žáka, ale také jeho kulturu projevu a schopnost reagovat na položené otázky. Žákův výkon hodnotí společně zkoušející i přísedící učitel, a to s ohledem na výše uvedené stupněm „výborný“, „chvalitebný“, „dobrý“, „dostatečný“, popř. „nedostatečný“.

4 Učební plán

4.1 Učební plán pro nižší stupeň gymnázia

	Název	Zkratka	prima	sekunda	tercie	kvarta	**CELKEM**	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	5	4	4	4	**17**	17	15
	Anglický jazyk	Aj	4	3	4	4	**15**	21	12/6
	Německý jazyk	Nj		2	2	2	**6**		
	Ruský jazyk	Rj							
	Španělský jazyk	Šj							
Matematika a její aplikace	Matematika	M	5	4	4	5	**18**	18	15
Člověk a společnost	Občanský a společensko-vědní základ	OSZ	1	2	2	2	**7**	15	10
	Dějepis	D	2	2	2	2	**8**		
Člověk a příroda	Zeměpis	Z	2	2	2	2	**8**	30	20
	Fyzika	F	2	2	2	2	**8**		
	Chemie	Ch		2	2	2	**6**		
	Biologie	Bi	2	2	2	2	**8**		
Umění a kultura	Výtvarná výchova	Vv	1,5	1	1	1	**4,5**	4,5	9
	Hudební výchova	Hv	1,5	1	1	1	**4,5**	4,5	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	**8**	8	10
	Výchova ke zdraví			OSZ (1)	Bi (1)		*2*	2	
Informatika	Informatika	I	1	1	1	1	**4**	4	4
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce		Bi, Ch, F (1)		OSZ (1)	OSZ (1)	*3*	3	3
CELKEM			**29**	**30**	**31**	**32**	**122**	**122**	**98**

U předmětů *Český jazyk a literatura* a *Matematika* může být jedna hodina týdně půlena na cvičení.

Nabídka nepovinných předmětů pro žáky nižšího stupně gymnázia je uvedena v části 7 tohoto dokumentu.

4.2 Učební plán pro vyšší stupeň gymnázia

	Název předmětu	Zkr.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	CELKEM ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	4	3	3	4	14	12
	Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	12
	Německý jazyk	Nj	3	3	3	3	12	12
	Ruský jazyk	Rj						
	Španělský jazyk	Šj						
Matematika a její aplikace	Matematika	M	3	4	4	4	15	10
Člověk a společnost	Občanský a společenskovědní základ	OSZ	2	2	2	2	8	12
	Dějepis	D	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce		OSZ					
Člověk a příroda	Zeměpis	Z	2	2	2	1	7	6
	Geologie		Z, Bi, Ch					
	Fyzika	F	2	2	2	2	8	6
	Chemie	Ch	2	2	2	2	8	6
	Biologie	Bi	2	2	2	2	8	6
Umění a kultura	Výtvarná výchova	Vv	2	2			4	4
	Hudební výchova	Hv						
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	8	8
	Výchova ke zdraví		OSZ, Bi, Tv					
Informatika a informační a komunikační technologie	Informatika	I	2	2	0	0	4	4
Volitelné vzdělávací aktivity	*Maximální počet hodin volitelných předmětů v daném ročníku*		*2*[1)]	*2*[1)]	*6*[1)]	*8*[1)]	*10*[2)]	*8*
	CELKEM		33–35	33–35	29–35	27–35	132	106

U předmětů *Český jazyk a literatura* a *Matematika* může být jedna hodina týdně půlena na cvičení.

Žák si během studia volí z aktuální nabídky volitelných předmětů tak, aby do konce 4. ročníku (oktávy) absolvoval pět volitelných (dvouhodinových) předmětů, přičemž v 1. a ve 2. ročníku (v kvintě a v sextě) si žák může zvolit nejvýše jeden dvouhodinový volitelný předmět, ve 3. ročníku (v septimě) nejvýše tři dvouhodinové volitelné předměty a ve 4. ročníku (v oktávě) nejvýše čtyři dvouhodinové volitelné předměty.

Další volba předmětu nad rámec uvedeného maxima hodin v ročníku se nezapočítává do stanoveného součtu 10 hodin a takový předmět je veden jako nepovinný. Každý z nabízených volitelných předmětů lze během studia zvolit pouze jednou.

[1] Uvedené číslo vyjadřuje maximální součet hodin volitelných předmětů žáka za daný ročník; např. ve 3. ročníku si nemusí zvolit žádný nebo jeden dvouhodinový, nebo naopak tři dvouhodinové povinné předměty apod.
[2] Číslo 10 vyjadřuje povinný součet hodin volitelných předmětů žáka za dobu studia na vyšším stupni gymnázia.

4.3 Projektové vyučování

Projektové vyučování je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu našeho gymnázia. Osvědčilo se jako oblíbená metoda vyučování, která je založena na propojení teorie a praxe, která vede ke kreativitě a vlastní činnosti žáků. Zpravidla se konají v průběhu jednoho školního roku dva projektové dny, a to v podzimním, zimním a letním období.

Projektového vyučování se účastní žáci tříd prima až kvarta.

Projektové vyučování vedou určení pedagogové, kteří jsou současně nositeli nápadu pro zadání projektu, spontánně mohou navrhnout projekt i sami žáci, může být realizován i projekt kombinovaný – námět je společným cílem žáků i učitelů.

S ohledem na místo realizace upřednostňujeme projektové vyučování ve škole, tedy na místě, v průběhu jednoho dopoledne, zpravidla je vymezeno 5 vyučovacích hodin. Projektové vyučování lze realizovat ovšem i mimo školní budovu.

Jednotlivé projekty řeší povětšinou více žáků ve skupinách, v rámci celé třídy, přípustné je i řešení v rámci celé školy.

Jednotlivé projekty jsou připravovány pro určené třídní kolektivy v daném ročníku, žáci se mohou přihlásit dle vypsaného tématu na základě vlastního zájmu, v rámci ročníku i tzv. napříč všemi ročníky. Příprava takového projektového vyučování je pro pedagogy nejnáročnější.

Projekty jsou často jednooborové, je možné i mezipředmětové provázání. Základním cílem je získání nových poznatků a informací, opakování a prohloubení již nabytých vědomostí, seznámení s možným využitím teorie v praxi.

Základním předpokladem pro realizaci projektového vyučování je motivace žáků a výběr vhodného tématu.

Projektové vyučování učí žáka diskutovat, rozvíjet jeho myšlenky a úvahy, formulovat jeho názory, učí žáka vhodně argumentovat, řešit konkrétní problémy či zpracovávat jednotlivé informace. Vede žáky k toleranci, ohleduplnosti a tvůrčí týmové práci. Důležitým aspektem je budování přátelské atmosféry v rámci třídního či skupinového kolektivu.

Určení učitelé zpracovávají na konkrétní projektové vyučování pracovní list (PL). Součástí PL jsou základní informace o projektu – téma, autor, vyučovací předmět, cíl projektu, cílová skupina, rozvíjené dovednosti a kompetence, samotná organizace projektového vyučování v rámci vymezeného časového prostoru, očekávané výstupy, mezioborové vazby, případné začlenění průřezových témat, evaluační techniky – hodnocení učitelem, hodnocení žáky, pomůcky a potřebný materiál.

Téma projektu a cílová skupina se v průběhu aktuálního školního roku neopakují. Opakování je možné v následujícím období.

Výběr jednotlivých autorů projektů je v kompetenci předmětových komisí, koordinaci provádí její předsedové. Doporučena je oborová vyrovnanost a účast všech vzdělávacích oblastí.

5 Učební osnovy pro nižší stupeň (prima až kvarta)

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Obsah předmětu

Předmět *Český jazyk a literatura* je jedním ze vzdělávacích oborů, v nichž se realizuje vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace*, jež zaujímá klíčové postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti v tomto předmětu získané jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou nezbytné i pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Žáci se díky němu učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svou roli v rozličných komunikačních situacích a aby se dokázali orientovat při vnímání nejen okolního světa, ale i sebe sama.

I na naší škole je vzdělávací obor *Český jazyk a literatura* rozdělen do tří složek: Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova a Literární výchova.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti nezbytné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, přičemž ale poznávají a rozlišují i jeho další různé formy. Jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je nezbytné pro jasné, přesné a srozumitelné vyjadřování. Seznamují se nejen s různými jazykovými příručkami, ale poprvé také pronikají do tajů jednotlivých jazykových disciplín.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s pochopením, kultivovaně se vyjadřovat jak slovně, tak písemně. Analyzují přečtený či slyšený text a na základě jeho pochopení se učí rozhodovat. Podle míry nabytých vědomostí se učí obsah textu kriticky posoudit, stejně jako se pokoušejí zhodnotit formální stránku a výstavbu textu.

Díky *Literární výchově* se žáci seznamují se základními literárními druhy, učí se vnímat jejich specifika, snaží se postihnout umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory na přečtené dílo. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti, pokoušejí se o vlastní literární tvorbu. Orientují se v jednotlivých časových obdobích, rozlišují jednotlivé umělecké směry. Získávají a následně si rozvíjejí základní čtenářské návyky. V případě zájmu se pod vedením pedagoga pokoušejí o dramatické vyjádření a ztvárnění, a to jak tomu určených děl, tak vlastní tvorby.

Při výuce se vedle učebnic, čítanek a pracovních sešitů používají audiovizuální pomůcky (video, kazety, CD), slovníky, noviny a časopisy, tiskopisy, předměty umělecké i běžně používané, loutky apod.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	5	4	4	4
Orientační roční hodinová dotace	160	128	128	128

Orientační rozvržení učiva

Prima (160)

Jazyková výchova	Komunikační a slohová výchova	Literární výchova
Opakování učiva 5. ročníku	Jak se učíme	Trocha literární teorie
Jazyk a jeho útvary	Vypravování	O mýtech a bájích
Jazykověda a její složky	Popis předmětu	O próze a poezii
Seznámení s jazykovými příručkami	Popis osoby	O legendách
Zvuková stránka jazyka	Popis děje	O pohádkách a pověstech
Stavba slova a pravopis	Popis pracovního postupu	O bajkách
Tvarosloví	Zpráva a oznámení	O baladách
Skladba	Dopis	O povídkách
		O divadle a filmu

Sekunda (128)

Jazyková výchova	Komunikační a slohová výchova	Literární výchova
Opakování pravopisu	Dopis	Opakování učiva primy
Nauka o významu slov	Vypravování	Starověká literatura
Tvarosloví	Popis, líčení	Antická literatura
Skladba	Popis uměleckých děl	Setkání s poezií
Grafická stavba věty jednoduché a souvětí	Popis osoby	Evropská středověká literatura
	Charakteristika	Česká středověká literatura
	Administrativní styl	Literatura humanismu a renesance
	Výtah, výpisky	Barokní literatura

Tercie (128)

Jazyková výchova	Komunikační a slohová výchova	Literární výchova
Obecné výklady o jazyce	Opakování učiva sekundy	Klasicismus
Nauka o slovní zásobě	Charakteristika	Osvícenství
Tvarosloví	Líčení. Recenze. Referát.	Preromantismus
Skladba	Výklad	České národní obrození
	Výtah	Romantismus v literatuře
	Úvaha	Česká literatura 2. poloviny 19. století – I., II.
		Kritický realismus ve světové literatuře
		„Konec století“ v evropské a české literatuře

Kvarta (128)

Jazyková výchova	Komunikační a slohová výchova	Literární výchova
Obecné výklady o jazyce	Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé	Opakování učiva sekundy a tercie
Zvuková stránka jazyka – spisovná výslovnost	Základní funkční styly	Poezie 1. poloviny 20. století
Slovní zásoba a její jednotky	Slohové postupy v různých funkčních stylech	Literatura let 1918–1945
Tvarosloví	Mluvené jazykové projevy	Česká literatura po r. 1945
Stavba slova a tvoření slov	Publicistika	České divadlo 20. století
Skladba		

Organizace a vymezení předmětu

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s organizací výuky českého jazyka, tj. vědí, co je během roku čeká po stránce obsahové a kolik hodin je jednotlivým složkám předmětu věnováno v rámci týdne. Složky jsou střídány, aby se týden s českým jazykem nestal fádním. V primě může být jedna hodina týdně půlena, aby se v rámci individuálního přístupu vyučující mohl věnovat jak nadanějších, tak slabším žákům, aby i tito úspěšně zvládli přijímací zkoušky při případném přechodu na jiný typ školy po kvartě. Organizace těchto půlených hodin je v kompetenci příslušného vyučujícího.

Dle svého zájmu se žáci účastní školního kola Olympiády v českém jazyce, kdy nejlepší postupují do okresního kola.

Cílem předmětu je nejen zdokonalit písemný a mluvený projev žáků, ale také je seznámit s vývojem literatury tak, aby ze svých znalostí mohli vycházet na vyšším stupni, kde je literatuře věnováno nejvíce hodin. Podrobnější náplň předmětu je vymezena k části *Obsah předmětu*.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: PRIMA	**5 hodin týdně (160 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
LITERATURA	
C1-1: vysvětlí a rozliší pojmy literatura, literatura věcná, umělecká, národní a světová; rozliší a najde titul, námět, téma, motiv a postavu (hlavní, vedlejší) **C1-2:** *uvede základní znaky poezie, prózy, rozpozná lyrický, lyrickoepický a epický text (ČJL-9-3-06)* **C1-3:** *popíše jednoduše výstavbu básně a kompozici prozaického textu (ČJL-9-3-01)* **C1-4:** přiblíží základní znaky a žánry dramatu **C1-5:** vysvětlí a na libovolných příkladech dokladuje ÚLS	**Trocha literární teorie** ▪ literatura, literární dílo, literární druhy ▪ ústní lidová slovesnost
C1-6: vysvětlí pojmy mytologie, mýtus, etnografie, etnografové **C1-7:** vyjmenuje, pojmenuje a stručně přiblíží základní řecké božstvo a významné řecké báje **C1-8:** *reprodukuje a shrne text po tematické stránce* (*ČJL-9-3-01*) [**platí pro veškerou další práci s ukázkami**]	**O mýtech a bájích** [VMEGS1, MkV3] ▪ řecká mytologie (např. Prométheus, Potopa, Tantalos, Sisyfos, Oidipus a Antigona, Iáson a Médea, Trojská válka, Odysseovy cesty…) ▪ světová mytologie (dle výběru vyučujícího)
C1-9: vysvětlí, najde, popř. vytvoří básnický novotvar, personifikaci, přirovnání, báseň v próze, volný verš, rozliší lyrického hrdinu/mluvčího; určí epigram **C1-10:** rozliší a určí lyriku intimní, milostnou, přírodní, vlasteneckou, politickou, náboženskou, reflexivní	**O próze a poezii** ▪ druhy lyriky
C1-11: určí legendu a odliší ji od ostatních prozaických žánrů **C1-12:** vysvětlí a rozliší démonickou povídku, pohádku kouzelnou, legendární, zvířecí, novelistickou, moderní **C1-13:** rozlišuje pověsti národní, místní, bohatýrské a heraldické **C1-14:** pozná a vysvětlí bajku a alegorii **C1-15:** rozlišuje baladu fantastickou, lidovou, sociální, autorskou **C1-16:** určí a rozlišuje povídky historické, dobrodružné,	**O legendách** **O pohádkách a pověstech** **O bajkách** **O baladách** **O povídkách** **O divadle a filmu**

detektivní, humoristické, ze současnosti (realistické) **C1-17:** vysvětlí základní pojmy týkající se divadla (inscenace, režisér, herecký part, dramatický konflikt) **C1-18:** vysvětlí základní pojmy týkající se filmu (film, interiér, exteriér, panorama, scenárista) **C1-19:** *zformuluje správně a výstižně své dojmy z navštíveného divadelního či filmového představení (ČJL-9-3-03)* **C1-20:** *uvede nejznámější autory knih (nejen) pro děti a mládež na základě vlastní zkušenosti (ČJL-9-3-06)* **C1-21:** *ukáže v textu odlišnosti literárního jazyka a jazyka (své) běžné komunikace (ČJL-9-3-01)*	
MLUVNICE	
C1-22: vysvětlí a rozliší pojmy praslovanština, národní jazyk, spisovný jazyk, nespisovný jazyk, nářečí, nadnářeční, obecná čeština, profesní mluva, slang, argot; vymezené pojmy dokladuje na libovolných příkladech, stejně tak zdůvodní jejich užití **C1-23:** vysvětlí pojmy jazykový projev, slovní zásoba, jazyk, jazykověda; vyjmenuje a vysvětlí jednotlivé obory jazykovědy: nauka o SZ, gramatika, tvarosloví, skladba, hláskosloví, nauka o tvoření slov, stylistika, dialektologie **C1-24:** *spisovně vyslovuje česká a běžně používaná cizí slova (ČJL-9-2-01)* **C1-25:** *efektivně a samostatně pracuje s jazykovými příručkami (ČJL-9-2-03)*	**Jazyk a jeho útvary** **Jazykověda a její složky** **Seznámení s jazykovými příručkami**
C1-26: rozlišuje hlásky, souhlásky, samohlásky, dvojhlásky; vysvětlí a na příkladech doloží problematiku spodoby znělosti; rozliší a samostatně vytvoří věty podle komunikační funkce	**Zvuková stránka jazyka** ▪ hlásky, souhlásky, samohlásky, dvojhlásky ▪ spodoba znělosti ▪ slovní přízvuk, větná melodie, důraz, tempo, pauza ▪ věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací, zvolací
C1-27: *zaznamená stavbu slova, označí kořen, předponu, příponu a koncovku (ČJL-9-2-02)* **C1-28:** *správně píše i/y ve shodě přísudku* (nejen) *s několikanásobným podmětem* a po obojetných souhláskách *(ČJL-9-2-06)* **C1-29:** správně píše skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně, správně užívá předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- a správně rozlišuje předložky s/se, z/ze	**Stavba slova a pravopis**
C1-30: *určí druhy všech slov v souvislém textu* **C1-31:** *správně tvoří tvary méně obtížných zájmen a číslovek* **C1-32:** *určí druh a vzor přídavných jmen (tvrdá, měkká, přivlastňovací)* **C1-33:** *určí druh zájmen a číslovek* **C1-34:** *určí slovesný rod* **C1-35:** *opraví výraznou tvaroslovnou chybu ve svém projevu a v projevech spolužáků*	**Tvarosloví** *(výstupy C1-30 až C1-35: ČJL-9-2-04)* ▪ druhy slov ▪ substantiva – slovesa
C1-36: vysvětlí a rozliší pojmy větný člen a slovní druh; najde podmět, přísudek, předmět, přívlastek a příslovečné určení **C1-37:** *určí slovesný a jmenný přísudek (ČJL-9-2-06)*	**Skladba** ▪ základní větné členy ▪ rozvíjející větné členy ▪ věta jednoduchá a souvětí ▪ tvoření vět ▪ stavba textová
SLOH	
C1-38: *vyhledá v textu klíčová slova* **C1-39:** *podle klíčových slov napíše jednoduchý slohový*	**Jak se učíme** *(výstupy C1-38 až C1-42: ČJL-9-1-08)* ▪ hlavní myšlenky textu

útvar odpovídající věku **C1-40:** *vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu* **C1-41:** *zhodnotí, co nového se dozvěděl studiem textu* **C1-42:** *přednese rozšířenou zprávu, doplní ji multimediálními prvky*	▪ výpisky, výtah
C1-43: *podle svých schopností a zadání učitele napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohový útvar* (příběh, zprávu, oznámení, osobní dopis) *(ČJL-9-1-10)* **C1-44:** *při psaní textů v elektronické podobě dodržuje typografická pravidla (ČJL-9-1-10)* **C1-45:** *vyjadřuje se srozumitelně, věcně a jazykově správně (ČJL-9-1-04)* **C1-46:** *v mluveném a psaném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu (ČJL-9-1-05)* **C1-47:** *při mluveném projevu užívá vhodně dynamiku (hlasitost), tempo, větný přízvuk a melodii, pauzy (ČJL-9-1-06)* **C1-48:** *mluvený projev doprovodí vhodnými gesty a mimikou (ČJL-9-1-06)* **C1-49:** popíše předmět, osobu, děj i pracovní postup tak, aby si je čtenář/posluchač dokázal představit	**Vypravování** [OSV5, OSV8] **Popis předmětu** [OSV5, OSV8] **Popis osoby** [OSV5, OSV8] **Popis děje** [OSV5, OSV8] **Popis pracovního postupu** [OSV5, OSV8] **Zpráva a oznámení** [OSV5, OSV8] **Dopis/e-mail** [OSV5, OSV8, MV6]
Průřezová témata: OSV5, OSV8, VMEGS1, MkV3, MV6	
Vazby:	
Komentáře:	

Ročník: SEKUNDA	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
LITERATURA	
C2-1: vysvětlí pojmy Sumerové, piktogramy, klínové písmo, hieroglyfy, papyrus, Rosettská deska, princip dualismu, čínské znaky; svými slovy přiblíží obsah základních starověkých památek, včetně jazyka a případné struktury **C2-2:** *interpretuje smysl (funkci) díla (ČJL-9-3-03)* [**platí na celou LIT**]	**Starověká literatura** [VMEGS1, MkV3] ▪ Mezopotámie (Epos o Gilgamešovi, Chammurabiho zákoník), Egypt (Příběh o Sinuhetovi, Knihy mrtvých), Persie (Avesta, Tisíc vyprávění), Arábie (Korán, Tisíc a jedna noc), Čína, Palestina (Bible)
C2-3: vysvětlí pojem antika a princip kalokaghátie **C2-4:** *zařadí vybraná díla k literárnímu druhu a vybranému žánru (ČJL-9-3-06)* [**platí na další literární tvorbu**] **C2-5:** *uvede funkci textů daného žánru a srovná, zda text zařadil správně (ČJL-9-3-06)*; platí na další literární tvorbu **C2-6:** *formuluje dojmy z adaptace literatury (divadlo, film) /ČJL-9-3-06/;* **platí na další literární tvorbu**	**Antická literatura** [VMEGS3, MkV3] ▪ epos a jeho druhy (Homér, Hésiodos) ▪ básnická tvorba Sapfó a Anakreonta ▪ zrod dramatu, základní řečtí a římští autoři a jejich tvorba (Aischylos, Sofokles, Euripidés, Plautus) ▪ bajka (Ezop) ▪ základní představitelé dějepisectví, řečnictví a filosofie ▪ tvorba významných římských autorů (Cicero, Caesar, Ovidius)
C2-7: vysvětlí a pozná ódu, hymnus, elegii, epigram, epitaf, sonet **C2-8:** rozlišuje pojmy strofa, refrén, rytmus (daktyl, trochej, jamb), rým (sdružený, obkročný, střídavý, přerývaný), verš, stopa; při rozboru básní rozlišuje a vnímá básnický jazyk (příměr, personifikace, epiteton, metafora)	**Setkání s poezií** [OSV5] ▪ druhy básní (lyrické, epické, lyrickoepické) ▪ rytmus, rým, verš, sloka ▪ básnický jazyk ▪ oslovení, zdrobněliny, slova citově zabarvená
C2-9: vysvětlí a rozliší literaturu duchovní, světskou, dvorskou, měšťanskou **C2-10:** svými slovy vystihne podstatu významných středověkých děl Anglie, Francie, Německa, Španělska	**Evropská středověká literatura** [VMEGS1, MkV3] ▪ charakter a členění středověké literatury ▪ hrdinská a rytířská tematika ▪ středověké drama

a Ruska (Beowulf, Píseň o Rolandovi, Píseň o Nibelunzích, Píseň o Cidovi, Tristan a Izolda, ruské byliny); na příkladech doloží, že středověk je obdobím číselné mystiky; přiblíží artušovskou tematiku (král Artuš a tematika sv. Grálu) **C2-11:** vysvětlí rozdíl mezi dramatem duchovním a světským	
C2-12: vysvětlí pojmy hlaholice, staroslověnština, rozumí významu cyrilometodějské mise; zmapuje osudy Přemyslovců v dílech **C2-13:** orientuje se v nejstarší písňové tvorbě; nastíní historii Sázavského kláštera, zná jeho význam pro slovanskou literaturu **C2-14:** přiblíží počátky českého (latinského) kronikářství; převypráví základní (staro)české legendy; vymezí pojem satira a dokladuje jej na Hradeckém rukopise **C2-15:** literárně a historicky zmapuje reformaci v českých zemích (Hus, jeho předchůdci a pokračovatelé, jednota bratrská)	**Česká středověká literatura** ▪ cyrilometodějská mise (Proglas, Moravsko-panonské legendy) ▪ literární památky 11.–14. století ▪ kritika církve a společnosti 14. a 15. století
C2-16: vysvětlí pojmy renesance a humanismus a srovná je; srovná renesanci se středověkem **C2-17:** vyjmenuje významné představitele Itálie, Anglie, Francie, Španělska a na vybraných dílech doloží jejich příslušnost k renesanční literatuře **C2-18:** přiblíží český humanismus, jeho představitele a základní díla; rozliší cestopisnou, vědeckou a zábavnou literaturu	**Literatura humanismu a renesance [**VMEGS1**]** ▪ evropská renesance (Dante, Boccaccio, Petrarca, Machiavelli, More, Shakespeare, Villon, Rabelais, Cervantes) ▪ český humanismus (Hasištejnský, Dubravius, Hynek z Poděbrad, Václav Hájek z Libočan, Jan Blahoslav, Daniel Adam z Veleslavína; cestopisy; vědecká literatura; zábavná literatura)
C2-19: vysvětlí a stručně charakterizuje období baroka; přiblíží základní barokní představitele a jejich tvorbu (se zaměřením na české autory) **C2-20:** rozliší literaturu oficiální, lidovou, exilovou; vysvětlí význam kramářských písní a nastíní jejich další osudy	**Barokní literatura [**VMEGS1**]** ▪ evropské baroko (Grimmelshausen) ▪ české baroko (Komenský, Adam Michna z Otradovic, Balbín, Bridel)
MLUVNICE	
C2-21: *správně píše: velká písmena (u neznámých slov/pojmenování rozhodne podle slovníku), hláskové skupiny se znělostní spodobou v českých slovech, čárku v souvětí podřadném (ČJ-9-2-07)*	**Opakování pravopisu** ▪ pravopis lexikální a syntaktický
C2-22: vysvětlí a určí slovo, věcný a mluvnický význam, sousloví (rčení, přirovnání, přísloví, pořekadlo) **C2-23:** najde, vytvoří a užije slova jednoznačná a mnohoznačná; najde, rozliší, vytvoří a užije synonyma, homonyma (ne/pravá), antonyma, termíny, slova významově souřadná a nad/podřazená **C2-24:** vysvětlí a dokladuje pojmy: slovní zásoba národní (archaismy, historismy, neologismy) a individuální, pasivní a aktivní **C2-25:** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování SZ a zásady tvoření českých slov: a) odvozování (slovo základové, slovotvorný základ), b) skládání (složeniny, spřežky, vlastní složeniny), c) zkracování (slova zkratková, zkratky iniciálové a ostatní; d) přejímání cizích slov	**Nauka o významu slov** ▪ slovo a sousloví / slova jednoznačná a mnohoznačná ▪ synonyma, homonyma, antonyma ▪ odborné názvy (termíny) ▪ slova citově zabarvená ▪ slovní zásoba a způsoby jejího obohacování (odvozování, skládání, zkracování)
C2-26: *správně tvoří tvary obtížnějších zájmen a číslovek (jenž, týž, dva, oba, tři apod.)*; číslovky správně napíše **C2-27:** správně určí slovesný rod činný a trpný **C2-28:** *určí vid slovesa*	**Tvarosloví** *(výstupy C2-26, C2-28 až C2-33: ČJL-9-2-04)* ▪ substantiva: konkrétní, abstraktní, vlastní, obecná / mluvnické významy substantiv / vzory, vlastní jména; velká písmena / odvozování substantiv ▪ adjektiva: druhy / skloňování, stupňování / tvoření a

C2-29: *vhodně užije druhy příslovcí v základní i stupňované podobě* **C2-30:** *rozliší příslovečnou spřežku a správně ji napíše* **C2-31:** *rozpozná typické příklady vlastních a nevlastních předložek* **C2-32:** *rozliší spojky souřadicí a podřadicí a správně jich užívá při tvorbě vět a souvětí* **C2-33:** určí a použije částice a citoslovce	odvozování adjektiv ▪ zájmena: druhy zájmen a jejich skloňování ▪ číslovky: druhy číslovek a jejich skloňování / tvary počítaného předmětu po číslovkách ▪ slovesa: mluvnické kategorie, pravopis, časování / slovesný rod činný a trpný ▪ neohebné slovní druhy
C2-34: najde a různými slovními druhy vyjádří Po, rozezná a odliší Po všeobecný a nevyjádřený **C2-35:** najde a vyjádří Př slovesný a jmenný (se sponou, beze spony); ovládá a zdůvodní shodu Př s Po **C2-36:** *určí rozvíjející větné členy (včetně několikanásobných) /ČJL-9-2-06/* **C2-37:** *vyjádří větný člen vedlejší větou a obráceně (ČJL-9-2-06)* **C2-38:** rozliší a určí přístavek, správně ho ve větě graficky oddělí	**Skladba** ▪ podmět: (ne)vyjádřený; VV Po ▪ přísudek: slovesný, jmenný se sponou / VV Př / shoda Př s Po ▪ předmět: VV Pt ▪ příslovečné určení: PU místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky / VV místní, časové, způsobové, měrové ▪ přívlastek: (ne)shodný / holý, rozvitý, několikanásobný / Pk postupně rozvíjející, těsný, volný / VV Pk
C2-39: graficky znázorní postavení větných členů ve větě jednoduché a určí jejich druh; podle zadaného schématu větných členů vytvoří větu jednoduchou **C2-40:** graficky znázorní postavení vět v souvětí a určí jejich druh (HV, VV); podle daného schématu VV (jejich druhů) vytvoří souvětí	**Grafická stavby věty jednoduché a souvětí**
SLOH	
C2-41: odliší a samostatně užije vnější a vnitřní a (ne)přímou charakteristiku **C2-42:** při psaní úředních dopisů zvládá jejich hlavní druhy, grafickou úpravu, schéma a zdvořilostní obraty při této korespondenci používané **C2-43:** *s pomocí učitele a v diskusi skupiny rozliší subjektivní a objektivní sdělení v textu, rozpozná komunikační záměr autora (v běžné komunikaci i v komunikaci v elektronické podobě) /ČJL-9-1-02/* **C2-44:** *napíše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele (ČJL-9-1-10)*	**Dopis [**OSV5, OSV7, OSV8**]** ▪ dopis (ne)oficiální **Vypravování [**OSV5, OSV8, OSV11**]** ▪ dokončení příběhu dle vlastní fantazie **Popis, líčení [**OSV5**]** ▪ popis předmětu/ krajiny **Popis uměleckých děl [**OSV5**]** **Popis osoby [**OSV2, OSV5**]** **Charakteristika [**OSV2, OSV5, OSV6, OSV11**]** **Administrativní styl [**OSV5, OSV8**]** ▪ základní znaky / psaní úředních dopisů ▪ pozvánka/přihláška / žádost /strukturovaný životopis **Výtah, výpisky [**OSV5, OSV10**]** ▪ výtah a výpisky z odborného článku ▪ učíme se stručnosti ve vedení záznamů
Průřezová témata: OSV2, OSV5–8, OSV10–11, VMEGS1, MkV3	
Vazby: D: Nejstarší civilizace, D: Středověk a křesťanství, D: Novověk, Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti	
Komentáře: **1)** V průběhu celoročního studia dějin literatury bude žák průběžně v hodinách ČJL plnit dílčí výstup ***ČJL-9-3-06****: na základě školní práce a vlastní četby uvede významné představitele probíraných literárních žánrů a regionální literatury*. **Splnění** požadovaného výstupu **bude zapsáno poslední hodinu literární výchovy.** **2)** V průběhu celého roku bude žák v hodinách ČJL naplňovat dílčí výstup ***ČJL-9-1-01****: při čtení si klade otázky týkající se jeho vnímání textu* a *vyhledává odpovědi na své otázky v učebnici, v odborné literatuře nebo na internetu (encyklopedie, slovníky).* **Splnění** požadovaného výstupu **bude zaznamenáno poslední hodinu českého jazyka.**	

Ročník: TERCIE	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
LITERATURA	
C3-1: *interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka (ČJL-9-3-01)*	**Klasicismus** ▪ charakter období a významní představitelé (Moliere, La Fontaine) **Osvícenství**

C3-2: *v literárním textu nalezne neobvyklé nebo neobvykle užité jazykové prostředky (příznačné pro umělecký styl) a s pomocí učitele, odborné literatury a ve skupinové práci je zařadí (ČJL-9.3-01)* **C3-3:** *na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07)* **C3-4:** *odliší tragédii a komedii; v dramatickém textu označí a pojmenuje jeho základní znaky (ČJL-9-3-07)*	▪ charakter období a významní představitelé ▪ Francie – Encyklopedie (Diderot, Voltaire) ▪ Anglie – dobrodružný román (Defoe, Swift) **Preromantismus** ▪ charakter období a významní představitelé (Rousseau, Bürger, Goethe, Krylov) vše: **[**VMEGS1**]**
C3-5: osvětlí problematiku puristů; přiblíží významné jazykovědce a historiky (Pelcl, Dobrovský, Jungmann, Palacký), vyjmenuje jejich stěžejní díla; zhodnotí význam a kvalitu ohlasové poezie (Čelakovský) **C3-6:** zmapuje vývoj divadla NO, vyjmenuje osobnosti s ním spojené, popř. přiblíží tvorbu těchto osobností (Bouda, V. Thám, Klicpera, Kopecký) **C3-7:** zhodnotí význam novin NO a uvede osobnosti s nimi spojené (Kramerius; Česká expedice) **C3-8:** přiblíží problematiku Rukopisů (RKZ), zhodnotí jejich význam a nastíní jejich další osudy	**České národní obrození** ▪ charakter období, předpoklady a cíle ▪ brusiči jazyka (puristé) ▪ základní představitelé ▪ divadlo NO ▪ noviny NO ▪ Rukopisy
C3-9: vysvětlí pojem romantismus a stručně období charakterizuje, srovná romantismus s klasicismem; popíše romantického literárního hrdinu a jeho znaky dokladuje na vybraných dílech; vyjmenuje základní představitele romantismu v Německu, Anglii, Francii, Rusku, USA a v Čechách a přiblíží jejich tvorbu	**Romantismus v literatuře [**VMEGS1**]** ▪ evropští představitelé (bratři Grimmové, Byron, Scott, Hugo, Dumas st., Lermontov, Puškin) ▪ americká podoba romantické literatury (Poe) ▪ český romantismus (Mácha, Tyl, Erben)
C3-10: charakterizuje jednotlivá umělecká uskupení (májovci, ruchovci, lumírovci), přiblíží jejich program, vyjmenuje základní představitele a jejich tvorbu dokladuje	**Česká literatura 2. poloviny 19. století – I.** ▪ počátky realismu (Borovský, Němcová) ▪ májovci (Neruda), ruchovci (Čech, Jirásek), lumírovci (Sládek, Vrchlický)
C3-11: vysvětlí, srovná a na libovolných příkladech dokladuje znaky realismu, naivního realismu a naturalismu; zmapuje počátky realismu ve světové literatuře a vyjmenuje nejvýznamnější představitele kritického realismu v Rusku, Francii a USA	**Kritický realismus ve světové literatuře [**VMEGS1**]** ▪ nejvýznamnější představitelé Ruska, Francie a USA (Balzac, Dickens, Gogol, Dostojevskij, Čechov, Twain)
C3-12: zdůvodní nástup tematiky vesnice a tuto dokladuje na autorech a dílech **C3-13:** nastíní vývoj českého divadla ve 2. polovině 19. století, vyjmenuje osobnosti s ním spojené, zhodnotí význam jednotlivých scén **C3-14:** *popíše kompozici vybraného dramatického textu (ČJL-9-3-01)*	**Česká literatura 2. poloviny 19. století – II.** ▪ tematika vesnice (Rais, Stroupežnický, Hermann, V. Mrštík) ▪ podoba českého naturalismu (bratři Mrštíkové, Čapek-Chod) ▪ české divadlo 2. poloviny 19. století
C3-15: osvětlí nové umělecké směry: dekadence, impresionismus, symbolismus; charakterizuje tvorbu prokletých básníků a uvede jejich představitele **C3-16:** přiblíží hnutí České literární moderny a české dekadence, vyjmenuje jejich základní představitele	**„Konec století" v evropské a české literatuře [**VMEGS1**]** ▪ nové umělecké směry v evropských literaturách ▪ prokletí básníci (Baudelaire, Rimbaud) ▪ významní evropští prozaici konce století (Wilde) ▪ česká literární moderna (Machar, Sova) ▪ česká dekadence (Hlaváček, Karásek ze Lvovic)
MLUVNICE	
C3-17: *vysvětlí pojmy obecná čeština, interdialekt a nářečí, zdůvodní, kdy je vhodné používat prostředků těchto útvarů národního jazyka (ČJ-9-2-08)* **C3-18:** *po poradě s učitelem a ve skupině spolužáků přiřadí správně české nebo moravské nářečí*	**Obecné výklady o jazyce** ▪ útvary českého jazyka; jazyková kultura ▪ čeština jako jeden ze slovanských jazyků

k vybrané textové ukázce (ČJL-9-2-08)	
C3-19: *uvede způsoby obohacování slovní zásoby* **C3-20:** *uvede příklad slova zkratkového, přejatého, složeného a víceslovného pojmenování* **C3-21:** *u známých slov uvede, jak vznikla, u neznámých určí jejich původ podle slovníku* **C3-22:** *nevhodně užitá přejatá slova nahradí českými ekvivalenty*	**Nauka o slovní zásobě** *(<u>výstupy</u> C3-19 až C3-22: CJL-9-2-02)* ▪ slovní zásoba a tvoření slov ▪ archaismy, historismy a neologismy ▪ slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis
C3-23: má upevněné poznatky o substantivech (pomnožná, látková, hromadná)*;* skloňuje obecná jména přejatá a cizí jména vlastní **C3-24:** skloňuje a správně užívá tvary zájmena týž/tentýž **C3-25:** vytvoří a užije slovesné tvary neurčité (infinitiv, příčestí minulé, příčestí trpné), určité (způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací) a slovesný vid	**Tvarosloví** ▪ některé nepravidelnosti ve skloňování substantiv ▪ skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních ▪ skloňování zájmen týž/tentýž ▪ slovesný vid, slovesa (ne)dokonavá ▪ tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého; využití různých slovesných tvarů
C3-26: *odliší větu dvoučlennou, jednočlennou a větný ekvivalent* **C3-27:** *určí druh podmětu – vyjádřený slovem, vyjádřený větou, nevyjádřený, všeobecný* **C3-28:** *určí druh přísudku – slovesný, slovesně-jmenný, vyjádřený větou* **C3-29:** *určí příslovečná určení* **C3-30:** *rozhodne, zda je rozvitý přívlastek připojen k členu řídícímu pevně, nebo volně* **C3-31:** *pozná přívlastek postupně rozvíjející* **C3-32:** *rozliší souvětí souřadné a podřadné*; graficky znázorní stavbu věty jednoduché a souvětí; určuje druhy vedlejších vět **C3-33:** *určí poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami* **C3-34:** *správně navazuje věty a odstavce* **C3-35:** *píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché, aplikuje znalosti o přívlastku postupně rozvíjejícím a rozvitých větných členech (ČJL-9-2-07)*	**Skladba** *(<u>výstupy</u> C3-26 až C3-35: ČJL-9-2-06)* ▪ věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent ▪ zápor ▪ základní / rozvíjející / několikanásobné větné členy ▪ významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu ▪ větné členy v přístavkovém vztahu ▪ stavba věty jednoduché ▪ čárka ve větě jednoduché a v souvětí ▪ souvětí podřadné ▪ druhy vedlejších vět ▪ souvětí souřadné – významový poměr mezi větami hlavními
SLOH	
C3-36: *ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší fakta od názorů a hodnocení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet (ČJL-9-1-01)* **C3-37:** *ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší subjektivní a objektivní sdělení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet (ČJL-9-1-02)* **C3-38:** *napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele (ČJL-9-1-10)* **C3-39:** *čte kriticky mediální sdělení v regionálních médiích, v diskusi s ostatními hledá možnou manipulaci autora a prezentuje závěry (ČJL-9-1-03)*	**Charakteristika literárních postav [**OSV5, OSV6, OSV11, MkV3**]** **Recenze a referát [**OSV5, OSV8, MV2, MV6**]** **Výklad [**OSV5, OSV8**]** **Výtah [**OSV1, OSV5, OSV10**]** **Úvaha [**OSV1, OSV5, OSV8, OSV11**]**
Průřezová témata: OSV1, OSV5, OSV6, OSV8, OSV10–11, VMEGS1, MkV3, MV2, MV6	
Vazby: D: Novověk	
Komentáře: 1) Výstupy C3-1, C3-2, C3-3, C3-4 jsou upevňováním schopností získaných již v 7. ročníku (sekunda) a automaticky se s nimi počítá v rámci jakékoli práce s literárním textem. **2)** Na základě <u>absolvovaného divadelního/filmového představení, domácího zhlédnutí TV zpracování literárního díla, popř. na základě zadané povinné četby žák splní</u> tyto dílčí požadované výstupy: a) ***ČJL-9-3-03*** *napíše jednoduché zhodnocení četby, návštěvy kulturní akce, a to v kontextu doby, v níž dílo vzniklo, z hlediska charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka* b) ***ČJL-9-3-08*** *porovná ztvárnění literatury pro televizi, film, divadlo a v hudbě.*	

Splnění požadovaných výstupů bude zapsáno do TK.

Ročník: KVARTA	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
LITERATURA	
C4-1: v rámci opakování učiva sekundy a tercie *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře* (zatím do 19. století) *(ČJL-9-3-07)* **C4-2:** v rámci opakování učiva *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele (ČJL-9-3-06)* **C4-3:** ovládá základní pojmy lyriky (píseň, blues, óda, elegie, epigram, pásmo, kaligram – OSV5) **C4-4:** vysvětlí a na příkladech dokladuje problematiku eufonie (zvukosled, kakofonie, souzvuk, zvukomalba); vysvětlí a na příkladech dokladuje problematiku figur (aliterace, anafora, epifora); vysvětlí a na příkladech dokladuje problematiku tropů (příměr, metafora, personifikace, metonymie, synekdocha, hyperbola, eufemismus, epiteton, oxymóron, ironie, sarkasmus, alegorie) **C4-5:** charakterizuje hnutí „buřičů“, vyjmenuje představitele a přiblíží jejich tvorbu **C4-6:** charakterizuje, rozezná a určí nové umělecké směry: futurismus, kubismus (Apollinaire), dadaismus, surrealismus **C4-7:** charakterizuje proletářskou poezii, poetismus a vitalismus, vyjmenuje jejich představitele a přiblíží typická díla	**Poezie 1. poloviny 20. století [**VMEGS1, OSV5**]** ▪ protispolečenští buřiči (Šrámek, Bezruč, Gellner, Toman) ▪ literatura a 1. světová válka ▪ nové proudy v české a evropské poezii vyznačeného období (futurismus, kubismus, dadaismus, surrealismus) ▪ proletářská poezie (Wolker, Nezval) ▪ český poetismus (Biebl, Nezval) a surrealismus (Nezval); tvorba Ortena
C4-8: vyjmenuje významné české autory, kteří tvořili ve vymezeném období, charakterizuje jejich tvorbu a uvede příklad jejich konkrétní tvorby **C4-9:** *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (ČJL-9-3-01)* **C4-10:** *porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (ČJL-9-3-08)*	**Literatura let 1918–1945 [**VMEGS1**]** ▪ charakteristika společnosti daného období ▪ ztracená generace (Remarque, Rolland, Hemingway) a další významní světoví autoři vymezeného období (Saint-Exupéry) ▪ legionářská literatura (Hašek) ▪ významní čeští autoři vymezeného období: demokratický proud (K. Čapek, Bass, Poláček); imaginativní proud (Vančura); levicově orientovaní autoři (Olbracht); prozaická tvorba J. Wericha
C4-11: vysvětlí a rozliší literaturu oficiální, samizdatovou, exilovou + zmapuje Únor 1948 a situaci po něm; vyjmenuje a rozčlení významné autory české poezie a prózy buď podle příslušnosti k uměleckému hnutí, nebo podle zpracovávané tematiky **C4-12:** *rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora (ČJL-9-3-02)* **C4-13:** *rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (ČJL-9-3-05)*	**Česká literatura po roce 1945** ▪ základní mezníky ve vývoji po roce 1945 ▪ dělení literatury ▪ významní představitelé české poezie (Nezval, Holan, Seifert, Hrubín, Skupina 42 + čas. Květen (*obojí: charakter tvorby*); Vodňanský, Žáček, Suchý, Hrabě; protestsongy – Kryl, Nohavica) ▪ významní prozaikové vymezeného období (Fučík, Drda; budovatelský román – znaky; próza s židovskou a válečnou tematikou – Lustig, Fuks; oficiální tvorba – O. Pavel, Hrabal, Křesťan; exil a samizdat – charakter tvorby)
C4-14: *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo (ČJL-9-3-03)* **C4-15:** *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených základů literární teorie (ČJL-9-3-04)*	**České divadlo 20. století** ▪ experimentální scéna D34 ▪ Osvobozené divadlo ▪ Semafor ▪ Divadlo Járy Cimrmana

C4-16: *vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích (ČJL-9-3-09)*	
MLUVNICE	
C4-17: v jednoduchých bodech nastíní vývoj českého jazyka od 9. století do současnosti **C4-18:** *rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08)*	**Obecné výklady o jazyce** ▪ řeč a jazyk; slovanské jazyky ▪ vývoj českého jazyka ▪ útvary českého jazyka
C4-19: vysvětlí a správně užije pojmy fonetika, fonologie, grafém, vokál, konsonant; vyloží problematiku spodoby znělosti a spisovné výslovnosti; rozumí pojmům pauza, tempo, intonace a užívá je ve svém mluveném projevu, stejně jako při čtení textu	**Zvuková stránka jazyka – spisovná výslovnost** ▪ zvuková stránka slabiky, slova, věty
C4-20: *rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech (ČJL-9-2-02)* **C4-21:** *samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03)*	**Slovní zásoba a její jednotky** ▪ pojmenování a slovo ▪ obohacování slovní zásoby ▪ slovníky
C4-22: *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04)*	**Tvarosloví. Stavba slova a tvoření slov** ▪ slovní druhy; slova ohebná a neohebná; opakování základních poznatků o substantivech-slovesech ▪ způsoby tvoření slov
C4-23: *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06)* **C4-24:** *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05)* **C4-25:** *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07)*	**Skladba** ▪ věta a souvětí; stavba věty jednoduché a vztahy mezi jejími členy; věty jednočlenné, dvojčlenné, větný ekvivalent; komunikativní funkce výpovědi ▪ základní a rozvíjející větné členy; větné členy holé a rozvité ▪ shoda přísudku s podmětem ▪ věty kladné a záporné (vyjádření záporu) ▪ souvětí souřadné a podřadné; druhy vedlejších vět ▪ řeč přímá a nepřímá
SLOH	
C4-26: *napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary (ČJL-9-1-10)* **C4-27:** *odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (ČJL-9-1-05)* **C4-28:** *uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (ČJL-9-1-09)* **C4-29:** *využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (ČJL-9-1-08)* **C4-30:** *odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji (ČJL-9-1-01)* **C4-31:** *rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02)* **C4-32:** *rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj (ČJL-9-1-03)* **C4-33:** *dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými*	**Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé** **Základní funkční styly** **Slohové postupy v různých funkčních stylech [**OSV1, OSV5, OSV8**]** ▪ informační slohový postup ▪ vyprávěcí slohový postup ▪ popisný slohový postup ▪ popis předmětů i složitějších pracovních postupů ▪ výkladový slohový postup ▪ užití výkladu v odborném textu ▪ úvahový slohový postup **Mluvené jazykové projevy [**OSV2, OSV8, OSV9, OSV10, OSV11**]** ▪ proslov – řečnický projev ▪ diskuse, debata, polemika **Publicistika [**OSV5, OSV8, MV1, MV2, MV3, MV4, MV6**]** ▪ zpráva, komentovaná zpráva ▪ interview ▪ fejeton

prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (ČJL-9-1-04) **C4-34:** *v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči (ČJL-9-1-06)* **C4-35:** *zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (ČJ-9-1-07)*	
Průřezová témata: OSV1, OSV2, OSV5, OSV8–11, VMEGS1, MV1–4, MV6	
Vazby: D: Nejnovější dějiny	
Komentáře: Dílčí výstup ***ČJL9-3-07*** (C4-1) bude upevňován a zdokonalován během celého roku tak, jak se žáci budou seznamovat s tvorbou nových autorů, českých i světových, 20. století.	

5.1.2 Anglický jazyk

Obsah předmětu

Na nižším stupni gymnázia se věnuje pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednosti mluvení a dovednosti psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užití ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Cizojazyčné vzdělávání na nižším stupni gymnázia vede k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně:

Žák:

- domluví se s kamarády na tom, co budou dělat, kdy, kde a případně jakým způsobem;
- v konverzaci reaguje na jednoduché otázky;
- rozumí obsahu jednoduchých a krátkých textů;
- rozumí jednoduché promluvě, pokud mu mluvčí pomáhá;
- vyhledá jednoduché a konkrétní informace v krátkých textech;
- sestaví jednoduché písemné sdělení k tématům, která mu jsou blízká;
- seznamuje se s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti.
- Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně
- Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného i mluveného textu, má-li vizuální oporu
- Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJL a M.

Vyučovací předmět anglický jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace (Cizí jazyk), stanovenou RVP ZV pro nižší ročníky osmiletého gymnázia. Vzdělávací cíle předmětu sice vycházejí z RVP ZV, ale přesahují rozsah učiva stanovené tímto dokumentem, neboť osmileté gymnázium považujeme jako výběrový typ vzdělávání určený především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu. Hlavní důraz klademe především na schopnost plynulé ústní i písemné komunikace v cizím jazyce a schopnost diskutovat v rámci možností na daná témata.

Při výuce anglického jazyka na naší škole je kromě tradičních učebních pomůcek aktivně využívána nejen audiovizuální, ale i výpočetní technika. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet schopnost plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími.

Typy textů:

- Formální a neformální pozdravy
- Popis třídy
- Referát a projekt na známé téma
- Ilustrované příběhy, komiksy

- Písně
- Jednoduchá prosba a žádost
- Souhlas a nesouhlas
- Formuláře
- Recepty
- Kvízy
- omluva, reakce na omluvu
- Popis své činnosti, rodiny, svých zájmů a každodenního života

Tematické okruhy:

- Číslovky 1–1000
- Osobní údaje
- Jídelníček a stravovací návyky
- Denní režim
- Zboží v obchodě
- Volný čas a záliby
- Data – narozeniny, měsíce, rok
- Škola a třídní klima
- Nakupování
- Zvířata, další domácí zvířata, obojživelníci, hmyz, plazi
- Člověk a jeho popis
- Základní zdravotní péče
- Život v přírodě
- Reálie zemí příslušných jazykových oblastí
- Moderní technologie a média
- Povolání
- Dopravní prostředky, Město
- Společnost a její problémy

Jazykové prostředky:

- Člen určitý a neurčitý
- Počitatelnost podstatných jmen se „some“ a „any“
- Přídavná jména a příslovce
- Zájmena v pozici předmětu
- Řadové číslovky
- Přítomný čas průběhový
- Přítomný čas prostý
- Minulý čas prostý vybraných pravidelných sloves
- Vyjádření budoucnosti pomocí „will“
- Fonetický přepis známých slov
- Základní pravidla výslovnosti větných celků, fonetické znaky (pasivně)
- Pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	4	3	4	4
Orientační roční hodinová dotace	128	96	128	128

Orientační rozvržení učiva

Prima (128)

- pozdravy, úvod, měsíce, dny v týdnu, hodiny
- domov
- město
- rodina a přátelé
- základní činnosti
- nakupování
- zájmy a koníčky
- škola
- pomoc a domácí práce
- jídlo, stravovací návyky
- osobnost
- sporty
- (20) zvířata

Sekunda (96)

- zaměstnání
- hudba
- jazyky
- prázdniny, dovolená
- budoucnost
- počasí
- svátky
- osobnost, zvyky, názory

Tercie (128)

- pocity a nálady
- zvířata
- průzkumníci
- vynálezy
- sport
- životní prostředí, příroda
- Kanada a USA
- etapy života
- humor

Kvarta (128)

- film
- katastrofy
- domy a bydlení, doprava
- lidská mysl
- hudba
- kultura
- zdraví, lidské tělo
- počítače

Organizace a vymezení předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako soutěže, exkurze, olympiády a školní výměny.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: PRIMA	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
A1-1: *čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu;* **A1-2:** Užívá abecedu při hláskování svého jména **A1-3:** Dokáže vhodně pozdravit a oslovit cizí osobu **A1-4:** Podává foneticky správně informace o sobě **A1-5:** Ptá se na základní informace **A1-6:** *Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři*	**Pozdravy, úvod** ▪ pozdravy a představení se ▪ národnosti ▪ sloveso být – časování, zápor, otázka ▪ Tituly pan a paní ▪ Podávání osobních informací ▪ Abeceda ▪ Čísla ▪ Datum ▪ Čas ▪ Řadové číslovky ▪ Tázací slova (what, when, how)
A1-7: *stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace, rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace,* **A1-8:** popisuje dům a jeho části za užití existenční vazby **A1-9:** správně tvoří množné číslo v angličtině	**Domov** ▪ názvy pokojů, části domu ▪ vybavení domácnosti ▪ tvoření množného čísla ▪ existenční vazba there is, there are ▪ předložky
A1-10: *vyžádá jednoduchou konverzaci*, rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu; **A1-11:** popíše město a obchody v něm, zeptá se na lokalitu obchodů a zařízení	**Město** ▪ názvy obchodů a částí města ▪ existenční vazba v otázce ▪ some a any
A1-12: v novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků a jiných grafických předloh; **A1-13:** na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě a o své rodině; **A1-14:** *mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech* **A1-15:** *napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*	**Rodina a přátelé** ▪ členové rodiny ▪ přivlastňovací zájmena ▪ sloveso mít (+ zápor a otázka)
A1-16: vyhledá ve dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku;	**Základní činnosti** ▪ imperativ (i v záporu) ▪ sloveso can (+ zápor a otázka)

A1-17: sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení o tom, co umí a neumí. **A1-18:** rozumí rozkazu, i zápornému	▪ can pro vyjádření schopnosti ▪ can pro vyjádření dovolení
A1-19: zeptá se na cenu zboží; vyžádá si jednoduché informace v obchodě,	**Nakupování** ▪ názvy zboží (oblečení) ▪ Stanovení cen ▪ otázky na cenu ▪ ukazovací zájmena (singulár i plurál)
A1-20: popíše svůj denní režim; **A1-21:** podá informaci o svých zálibách	**Zájmy a koníčky** ▪ přítomný čas prostý (klad i zápor) ▪ like+ing ▪ slovní zásoba týkající se tématu ▪ vyjádření libosti nelibosti (like, dislike) ▪ denní režim
A1-22: *sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem ve škole* **A1-23:** stručně popíše vzhled třídy, školu	**Škola** ▪ Přítomný čas prostý – otázky a krátké odpovědi ▪ školní předměty ▪ příslovce frekvence ▪ zájmena v předmětu ▪ rozvrh hodin ▪ škola v Británii
A1-24: podá informace o tom, kdo zastává které domácí práce v rodině **A1-25:** rozlišuje situace, ve kterých se užívá přít. čas prostý a přít. čas průběhový, umí je správně vytvořit	**Pomoc a domácí práce** ▪ přítomný čas průběhový ▪ rozlišení mezi přítomným časem prostým a průběhovým ▪ domácí práce ▪ idiomatické výrazy
A1-26: rozlišuje mezi počitatelnými a nepočitatelnými podstatnými jména a na základě toho volí užití členů a much/many. **A1-27:** ústně či písemně popíše své stravovací návyky na základě vzorového textu	**Jídlo** ▪ zdravý způsob stravování ▪ jídlo a pití ▪ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména ▪ členy, some ▪ much a many ▪ výslovnost hlásky shwa ▪ sestavení menu ▪ jídlo v Británii
A1-28: stručně popíše činnosti člověka **A1-29:** Správně tvoří věty v minulém čase **A1-30:** pasivně rozumí významu frazálních sloves a idiomů užívaných v hovorové řeči	**Osobnost** ▪ popis hrdiny ▪ minulý čas slovesa být ▪ minulý čas u pravidelných sloves ▪ frazální slovesa ▪ Idiomy
A1-31: *písemně, gramaticky správě tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty* **A1-32:** sdělí, co dělal o víkendu; **A1-33:** zná názvy sportů, charakterizuje své preference **A1-34:** ví, jak vytvořit minulý čas, klade otázky ohledně minulosti na základě vzorové věty	**Sporty** ▪ Olympijské hry ▪ minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves ▪ otázky v minulosti ▪ názvy sportů ▪ časové výrazy spojené s minulostí ▪ mobilní telefony, specifika mobilní komunikace
A1-35: stručně popíše vzhled zvířete, podá informaci o zvířatech, která doma chová **A1-36:** napíše krátkou charakteristiku zvířete, vytvoří projekt	**Zvířata** ▪ jména zvířat ▪ tvorba projektů ▪ popis těla zvířat ▪ další domácí zvířata, obojživelníci, hmyz, plazi
Průřezová témata: OSV8, VMEGS2	
Vazby: ČJ: Seznámení s jazykovými příručkami, ČJ: Zvuková stránka jazyka, ČJ: Stavba slova a pravopis, ČJ: Skladba, ČJ: Jak se učíme, ČJ: Vypravování, ČJ: Popis, ČJ: Dopis, ČJ: Jak se učíme, Z: obyvatelstvo světa, OSZ: rodina a domov, Bi: Biologie živočichů	
Komentáře: Velká část výstupů se bude opakovat i ve vyšších ročnících nižšího stupně gymnázia. Vyplývá to z jejich	

povahy, např. písemně a gramaticky správně tvořit a obměňovat věty je výstup, na který je třeba se soustředit po celou dobu studia na nižším stupni gymnázia.

Ročník: SEKUNDA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
A2-1: *čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu;* **A2-2:** dodržuje fonetická pravidla a čte nahlas a srozumitelně jednoduchý text; **A2-3:** v samostatném ústním projevu mluví o zaměstnáních; **A2-4:** píše stručný text o povinnostech ve vybraném zaměstnání	**Zaměstnání** ▪ sloveso have to ▪ lidé úspěšní ve svém zaměstnání ▪ povinnosti v zaměstnání ▪ sloveso have to v minulosti
A2-5: v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení; **A2-6:** samostatně vyhledá ve dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku; **A2-7:** rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci; **A2-8:** správně užívá some a any a přivlastňovací zájmena **A2-9:** stručně písemně popisuje sen, který se mu zdál	**Hudba** ▪ oblíbený zpěvák či hudební skupina ▪ some a any ▪ přivlastňovací zájmena ▪ píseň ▪ fráze týkající se spánku ▪ Britská popová scéna ▪ popis snu
A2-10: v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace; **A2-11:** napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o svém pobytu na jazykovém kurzu **A2-12:** zná úskalí studia cizího jazyka a jeho složky	**Jazyky** ▪ jazyky a jejich užití v různých částech světa ▪ učení se novému jazyku ▪ komparativ a superlativ přídavných jmen ▪ idiomatické výrazy každodenní konverzace
A2-13: zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy a na časové údaje; **A2-14:** *zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích* **A2-15:** domluví se s kamarády, v kolik hodin a kde se sejdou; při aktivitách se jednoduchým způsobem domluví se spolužáky na pravidlech; odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu **A2-16:** správně užívá názvy míst, dbá na správný pravopis a výslovnost **A2-17:** rozpozná situaci, ve které je vhodné použít přítomný čas prostý pro naplánovanou budoucnost, správně jej vytvoří **A2-18:** jmenuje možné způsoby trávení dovolené **A2-19:** píše stručný text o svých plánech na prázdniny	**Prázdniny, dovolená** ▪ názvy míst ▪ přítomný čas průběhový pro domluvené budoucí děje ▪ časové výrazy pojící se s budoucností ▪ ideální dovolená ▪ aktivity na dovolené ▪ výslovnost skupiny th- ▪ plán na dovolenou
A2-20: vyjádří, co bude dělat o víkendu a o prázdninách; **A2-21:** předvídá budoucnost civilizace **A2-22:** popisuje vlastní budoucnost **A2-23:** píše krátký článek o budoucnosti lidstva	**Budoucnost** ▪ budoucnost technologií ▪ užití will a won´t ▪ vlastní budoucnost ▪ výrazy spojené s užitím budoucího času ▪ píseň ▪ idiomy ▪ vyprávění o budoucnosti
A2-24: čte článek, odpovídá na otázky k článku **A2-25:** ptá se a odpovídá na otázky ohledně počasí **A2-26:** umí tvořit příslovce z přídavných jmen **A2-27:** je obeznámen s historií imigrací do USA **A2-28:** píše e-mail kamarádovi **A2-29:** *reaguje na jednoduché písemné sdělení*	**Počasí** ▪ užití too (příliš) a adjektiv ev. adverbií ▪ počasí, teploty, klima ▪ tvoření příslovcí z přídavných jmen ▪ Imigrace do USA ▪ E-mail kamarádovi
A2-30: popíše způsob oslavy nového roku v USA	**Svátky**

A2-31: sdělí své záměry a plány **A2-32:** správně užívá sloveso must a mustn´t **A2-33:** píše stručný e-mail o svých plánech **A2-34:** adekvátně reaguje v každodenních situacích;	▪ oslava nového roku v Británii ▪ frazální slovesa ▪ budoucnost pomocí going to (záměr) ▪ plány na večer, prázdniny, víkend ▪ must a mustn´t ▪ e-mail o plánech
A2-35: je obeznámen s tradicemi jiných zemí **A2-36:** správně používá should a shouldn´t **A2-37:** jednoduchým způsobem popisuje vlastnosti osoby **A2-38:** vede jednoduchou konverzaci **A2-39:** vyjadřuje názor pomocí adjektiv **A2-40:** klade jednoduché otázky na povahu věcí **A2-41:** po *vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní* **A2-42:** vyjádří souhlas a nesouhlas;	**Osobnost, zvyky, názory** ▪ zvyklosti jiných národů ▪ should/shouldn´t ▪ adjektiva užívaná při popisu osoby ▪ popis charakteru ▪ antonyma ▪ výslovnost tzv. „tichých souhlásek“ ▪ otázka na názor, povahu věci (Jaké to je?) ▪ adjektiva vyjadřující názor ▪ turistické tipy pro pobyt v Británii ▪ dopis pen-friendovi
Průřezová témata: OSV8, VMEGS2	
Vazby: ČJ: Jak se učíme, Z: Regiony světa, HV: Světové hudební dějiny	
Komentáře:	

Ročník: TERCIE	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
A3-1: při čtení nahlas užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti čtení; **A3-2:** vystihne hlavní myšlenky čteného textu přiměřeného rozsahu; **A3-3:** odhadne význam nových a neznámých slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu; **A3-4:** správně užívá první kondicionál **A3-5:** vyjadřuje své pocity u adrenalinových sportů **A3-6:** píše krátké shrnutí obsahu knihy	**Pocity** ▪ první kondicionál ▪ opakování přítomného času prostého ▪ vyjádření pocitů ▪ adrenalinové sporty, risk ▪ vyprávění o knize
A3-7: v textu nalezne odpovědi na otázky; **A3-8:** při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci; **A3-9:** rozumí jednoduché o zvířatech **A3-10:** *rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně* **A3-11:** zná tvoření předpřítomného času, tvoří věty podle předloženého vzoru **A3-12:** užívá příslovce ever/never s předpřítomným časem	**Zvířata** ▪ rekordy ▪ jména zvířat ▪ mazlíčci ▪ předpřítomný čas ▪ užití příslovcí ever/never ▪ minulé tvary nepravidelných sloves ▪ Elvis Presley ▪ dopis
A3-13: v textu nalezne odpovědi na otázky; **A3-14:** při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci; **A3-15:** rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma; **A3-16:** *rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat* **A3-17:** konverzuje a užívá při tom přítomný, minulý i budoucí čas **A3-18:** vyplňuje formulář **A3-19:** získává povědomí a stavbě oregonské železnice (reálie USA)	**Průzkumníci** ▪ přítomný čas prostý vs průběhový ▪ minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves ▪ stavba oregonské železnice ▪ rozhovor – konverzace o preferencích, minulosti a budoucnosti ▪ přihlašovací formulář
A3-20: napíše jednoduchý text o vynálezu	**Vynálezy**

A3-21: ústně sestaví otázku, žádost, prosbu **A3-22:** zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor na známé téma; **A3-23:** svými slovy vypráví o vynálezu **A3-24:** rozlišuje situace, ve kterých užívá min. čas prostý a průběhový **A3-25:** reprodukuje vlastními slovy text o vynálezech **A3-26:** rozumí frázím s get a samostatně jich užívá **A3-27:** *vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života*	▪ vynálezci a vynálezy ▪ minulý čas průběhový ▪ výslovnost was a were ▪ příběh – čtení, vypravování ▪ minulý čas prostý vs průběhový ▪ užití spojek when a while ▪ mladí vynálezci ▪ fráze s get ▪ džíny jako symbol americké zlaté horečky ▪ příběh o známém vynálezu
A3-28: ústně i písemně předá základní informace o svých sportovních schopnostech a preferencích **A3-29:** popisuje sportovní událost **A3-30:** porovnává kvalitu dějů a činností **A3-31:** jmenuje významné sportovce a jejich úspěchy **A3-32:** *čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu;*	**Sport** ▪ rekordy ▪ významní sportovci ▪ komparativ a superlativ přídavných jmen ▪ porovnávací fráze typu as…as ▪ komparativ příslovcí ▪ idiomy, každodenní fráze ▪ popis sportovního utkání (psaný)
A3-33: využívá slovníkové příručky, cizojazyčný i výkladový slovník v tištěné i elektronické podobě; **A3-34:** samostatně shrne obsah mluveného či čteného textu; **A3-35:** *aktivně se zapojí do jednoduchých rozhovorů* a jednoduše formuluje svůj názor **A3-36:** predikuje budoucnost **A3-37:** umí samostatně pohovořit o environmentálních problémech naší planety **A3-38:** užívá správně první kondicionál **A3-39:** píše krátký článek o ekologických problémech města	**Životní prostředí** ▪ jevy ohrožující životní prostředí ▪ přírodní katastrofy ▪ predikce s will a may ▪ první kondicionál – opakování ▪ spojka unless ▪ alternativní i tradiční zdroje energie ▪ diskuze – obnovitelné zdroje energie ▪ článek do časopisu – ekologické problémy města
A3-40: zná základní geografické informace o Kanadě a USA **A3-41:** správně tvoří tázací dovětky, intonuje **A3-42:** rozlišuje výrazy britské a americké angličtiny **A3-43:** užívá předpřítomného času prostého **A3-44:** písemně jednoduše popisuje prázdniny v anglicky mluvící zemi **A3-45:** po *vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní*	**Kanada a USA** ▪ základní geografické údaje o Kanadě a USA ▪ tázací dovětky ▪ intonace v tázacích dovětcích ▪ britská vs americká angličtina ▪ předpřítomný čas prostý ▪ already, yet, just ▪ každodenní fráze ▪ San Francisco ▪ popis prázdnin ve městě anglicky mluvící země
A3-46: zná výrazy pro jednotlivé fáze lidského života a užívá je v jednoduchých větách **A3-47:** správně formuluje a užívá pasíva **A3-48:** vypráví krátký příběh s oporou v obrázcích **A3-49:** píše článek o slavení vstupu do dospělosti v ČR **A3-50:** formuluje pravidla, která se dodržují v souvislosti s věkem **A3-51:** užívá správně let/be allowed to	**Etapy života** ▪ rituál dospívání v exotickém kmeni ▪ pasivum přítomného času prostého ▪ vyprávění příběhu ▪ popis životní etapy člověka ▪ let/be allowed to ▪ dospělost a pravidla ▪ dospívání v Japonsku ▪ psaní článku do časopisu o slavení vstupu do dospělosti v ČR
A3-52: *čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu;* **A3-53:** čte článek, rozumí mu, neznámé výrazy vyhledává ve slovníku, informace z článku užívá k odpovědím na otázky **A3-54:** správně užívá předpřítomný čas prostý **A3-55:** rozlišuje mezi since a for	**Humor** ▪ humor jako forma léčby (clown doctors) ▪ předpřítomný čas prostý, for a since ▪ kvíz ▪ fráze s have a make ▪ píseň ▪ fráze každodenní komunikace

A3-56: píše jednoduchý email o věcech, kterými se baví	▪ psaní emailu na téma humor
Průřezová témata: OSV8, VMEGS2, EV3	
Vazby: ČJ: tvarosloví (slovesný vid), D: novověk, Bi: Základy ekologie, ČJ: Nauka o slohu – umělecký a publicistický styl, Z: Mimoevropské regiony, Z: Krajina a životní prostředí	
Komentáře:	

Ročník: KVARTA	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
A4-1: čte článek, z kontextu odhaduje význam neznámých slov **A4-2:** rozeznává slovesné struktury, zná pravidla jejich užití **A4-3:** vypráví o filmu, hodnotí jeho kvalitu **A4-4:** píše stručnou a jednoduchou recenzi filmu **A4-5:** vypráví o celebritách **A4-6:** po *vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní*	**Film** ▪ kaskadéři ▪ slovesné struktury ▪ filmy ▪ recenze ▪ celebrity ▪ Hollywood ▪ psaní recenze na film
A4-7: čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu **A4-8:** při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu; **A4-9:** pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií; *vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech* **A4-10:** rozumí podstatě ústního i písemného projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu; **A4-11:** správně užívá členů **A4-12:** správně užívá pasivních konstrukcí v minulosti **A4-13:** jmenuje živelné katastrofy, specifikuje jejich dopad **A4-14:** píše krátký příběh (novinový článek) o živelné katastrofě	**Katastrofy** ▪ katastrofy a porovnání jejich dopadu s dopady lidské činnosti ▪ minulý čas v pasívu ▪ výslovnost „tichých písmen“ ▪ tsunami ▪ členy ▪ psaní – novinový článek o katastrofě
A4-15: ústně i písemně předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů; **A4-16:** sestaví souvislý, přiměřeně dlouhý text na známá témata; **A4-17:** pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu; **A4-18:** jmenuje druhy bydlení, **A4-19:** zná rozdíly mezi užitím will a going to, správně mezi nimi volí **A4-20:** správně užívá too much, too many, + not enough	**Domy a bydlení** ▪ druhy bydlení ▪ too much, too many, + not enough ▪ will vs going to ▪ bydlení v Austrálii ▪ email anglickému kamarádovi
A4-21: rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma; **A4-22:** rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma; **A4-23:** rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor; **A4-24:** využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem; **A4-25:** zná a jmenuje typy inteligence, umí je popsat **A4-26:** správně užívá neurčitá zájmena a must vs	**Lidská mysl** ▪ paměť a metody jejího zlepšení ▪ neurčitá zájmena ▪ zapomínání ▪ druhy inteligence ▪ must vs mustn´t a don´t have to ▪ Každodenní idiomy ▪ kompozice

mustn´t a don´t have to **A4-27:** píše kompozici na dané téma, text vhodně člení	
A4-28: v samostatném ústním projevu vypráví o svém vztahu k hudbě, o svých preferencích a o své zkušenosti s vlastní hudební produkcí **A4-29:** *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;* **A4-30:** *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá* **A4-31:** pro vyjádření používá adekvátních gramatických struktur, lexikálních a jiných jazykových prostředků; **A4-32:** umí správně vytvořit předpřítomný čas průběhový, správně volí mezi předpřítomným časem prostým a průběhovým	**Hudba** ▪ hudební žánry, hudební nástroje, hudba jako koníček, hudba k poslechu ▪ předpřítomný čas průběhový ▪ předpřítomný čas průběhový vs prostý ▪ pop music v Británii a USA ▪ dopis kamarádovi
A4-33: při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků; **A4-34:** obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace shrnuje různými způsoby; **A4-35:** v reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky; **A4-36:** zná a jmenuje druhy alternativní léčby **A4-37:** užívá nově získanou slovní zásobu z oblasti zdraví **A4-38:** správně volí mezi vztažnými zájmeny a tvoří vztažné věty **A4-39:** správně užívá used to **A4-40:** píše jednoduchou biografii o vědcích	**Zdraví** ▪ alternativní léčba ▪ slovní zásoba z oblasti nemoci, zdraví, léčení ▪ vztažné vedlejší věty ▪ used to ▪ psaní – biografie
A4-41: *čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu;* **A4-42:** vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích; **A4-43:** aktivně diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor. **A4-44:** charakterizuje svůj vztah k počítači a internetu **A4-45:** pojmenovává části počítače **A4-46:** zná specifika internetové komunikace **A4-47:** čte článek a odvozuje význam neznámých výrazů **A4-48:** správně tvoří a užívá druhého kondicionálu **A4-49:** píše krátký článek do časopisu	**Počítače** ▪ užití počítačů ▪ druhý kondicionál ▪ části počítače ▪ úspěšní tvůrci internetových stránek ▪ jazyk internetu ▪ článek do časopisu
Průřezová témata: OSV8, VMEGS2	
Vazby: HV: Světové hudební dějiny, OSZ: člověk a dospívání	
Komentáře:	

5.1.3 Německý jazyk [další cizí jazyk]

Obsah předmětu

Německý jazyk pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletého gymnázia je zařazen do vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Cílem výuky je, aby se žáci dorozuměli v cizím jazyce, aby si osvojili jednoduchá sdělení a zvládli základní pravidla pro komunikaci v běžných každodenních situacích. K tomu je třeba přizpůsobit i rozsah slovní zásoby. Žák se seznámí se základními gramatickými jevy, které dokáže přiměřeně správně použít. Především využívá znalostí z mateřského jazyka, a to mu pomáhá zvládat studium jazyka cizího.

V ústní i písemné formě dokáže zformulovat jednoduchá sdělení jako pozdravy, poděkování, představování, omluvu, blahopřání, žádost a také vyjádřit své prožitky, potřeby a názory. Disponuje takovými jazykovými prostředky, aby mohl jednoduše hovořit o běžných tématech typu rodina, škola, profese, cestování, kultura, stravování, kalendář, volný čas atd.

Při výuce bude žák veden také k samostatnému získávání informací z různých zdrojů (práce s učebnicí, s literárním textem, vyhledávání na internetu apod.)

Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Do vyučovacího předmětu německý jazyk jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

Sekunda

- Tematické okruhy
- Gramatika

Tercie

- Tematické okruhy
- Gramatika

Kvarta

- Tematické okruhy
- Gramatika

Organizace a vymezení předmětu

Ve výuce německého jazyka jsou využívány metody výkladu, rozhovoru, samostatné práce žáků, jazykové komunikační hry, žáci pracují s různými pomůckami: učebnice, pracovní sešit, ukázky literárních textů a reálií, práce se slovníkem, s počítačem, audiovizuální pomůcky apod.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: SEKUNDA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
N2-1: představí sebe, svou rodinu i přátele, vyjádří, kdo kde bydlí **N2-2:** vypráví o své škole, o tom, co dělá při výuce, jaké jazyky se učí **N2-3:** zná výrazy vyjadřující omluvu **N2-4:** vyjádří souhlas či nesouhlas **N2-5:** pojmenuje základní barvy **N2-6:** *rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám* **N2-7:** *rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje* **N2-8:** *používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník* **N2-9:** *rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně (DCJ-9-1-01)* **N2-10:** *rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02)* **N2-11:** *rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03)*	**Tematické okruhy a komunikační situace** ▪ První kontakty ▪ Lidé ▪ Škola ▪ Rodina
N2-12: *vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života*	**Gramatika** ▪ věta jednoduchá ▪ přímý a nepřímý pořádek slov ve větě ▪ časování pravidelných sloves ▪ sloveso *sein* a *haben* ▪ člen určitý a neurčitý ▪ zápor *kein* ▪ rozkazovací způsob
Průřezová témata:	
Vazby: Čj: Popis děje, popis osoby, popis předmětu, vypravování, Čj: Mluvené jazykové projevy, Čj: Jak se učíme, Čj: Tvarosloví, Čj: Pravopis, Z: Regiony světa, OSZ: Život ve společnosti, OSZ: Rodina a domov	
Komentáře:	

Ročník: TERCIE	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
N3-1: vypráví o svých zájmech **N3-2:** vypráví o domácích zvířatech **N3-3:** popíše své prázdninové aktivity **N3-4:** podává základní informace o německy mluvících zemích **N3-5:** vypráví o svém bydlení **N3-6:** *rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku* **N3-7:** *sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formuláře* **N3-8:** *používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník* **N3-9:** *vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby* **N3-10:** *se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-*	**Tematické okruhy a komunikační situace** ▪ Moje koníčky ▪ Domácí zvířata ▪ Narozeniny ▪ Prázdniny ▪ Reálie Německa, Rakouska, Švýcarska (OSV 1) ▪ U nás doma

01) **N3-11:** *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02)* **N3-12:** *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03)*	
N3-13: používá správně některá nepravidelná slovesa **N3-14:** používá správně časové údaje **N3-15:** skloňuje podstatná jména	**Gramatika** ▪ časování některých nepravidelných sloves ▪ předložka *am* v časových údajích ▪ 3. a 4. pád podstatných jmen ▪ množné číslo některých podstatných jmen ▪ určování času ▪ přivlastňovací zájmena *mein, dein, unser* ▪ předložky se 3. pádem ▪ předložky se 3. a 4. pádem ve 3. pádě
Průřezová témata: OSV 1	
Vazby: Čj: Popis děje, popis osoby, popis předmětu, vypravování, Čj: Mluvené jazykové projevy, Čj: Tvarosloví, Čj: Pravopis, Čj: Skladba, Čj: Tvarosloví, Čj: Popis pracovního postupu, Čj: Zpráva a oznámení, Čj: Dopis a email, Čj: Administrativní styl, Bi: Biologie živočichů, Z: Evropa, Z: Obyvatelstvo světa, OSZ: Život ve společnosti, OSZ: Rodina a domov	
Komentáře:	

Ročník: KVARTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
N4-1: vypráví o svých volnočasových aktivitách **N4-2:** vypráví o svém denním a týdenním programu **N4-3:** vypráví o životě ve městě a na venkově **N4-4:** rozumí předpovědi počasí **N4-5:** vypráví o svých prázdninách **N4-6:** rozlišuje svátky a obyčeje u nás a v jednotlivých německy mluvících zemích **N4-7:** *reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace* **N4-8:** *zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace* **N4-9:** *rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01)* **N4-10:** *rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02)* **N4-11:** *rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03)* **N4-12:** *vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01)* **N4-13:** *napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02)* **N4-14:** *N4-25: stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)*	**Tematické okruhy a komunikační situace** ▪ Volný čas ▪ Můj den ▪ Můj týden ▪ Lidské tělo ▪ Ve městě a na venkově ▪ Počasí ▪ Prázdniny ▪ Svátky a zvyky u nás a v německy mluvících zemích (OSV 1, VMEGS 1)
N4-15: používá správně předložky se 3. a 4. pádem **N4-16:** vyjadřuje se pomocí způsobových sloves	**Gramatika** ▪ předložky se 3. a 4. pádem ve 4. pádě

N4-17: skloňuje osobní zájmena **N4-18:** používá množné číslo **N4-19:** vyjadřuje se pomocí podmětu *man* **N4-20:** vypráví o uplynulých událostech v minulém čase **N4-21:** *napíše jednoduchá sdělení a odpoví na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět*	▪ tvoření otázek ▪ předložka *für* ▪ způsobová slovesa ▪ další nepravidelná slovesa ▪ množné číslo podstatných jmen ▪ skloňování osobních zájmen ▪ podmět *man* ▪ sloveso *tun* ▪ préteritum *sein* a *haben* ▪ přivlastňovací zájmena ▪ perfektum některých sloves
Průřezová témata: OSV 1, VMEGS 1	
Vazby: Čj: Popis děje, popis osoby, popis předmětu, vypravování, Čj: Mluvené jazykové projevy, Čj: Tvarosloví, Čj: Pravopis, Čj: Skladba, Čj: Tvarosloví, Čj: Popis pracovního postupu, Čj: Charakteristika, Z: Krajinná sféra, OSZ: Rok v jeho proměnách a slavnostech, Bi: Biologie živočichů, OSZ: Život ve společnosti, OSZ: Rodina a domov	
Komentáře:	

5.1.4 Ruský jazyk [další cizí jazyk]

Obsah předmětu

Ruský jazyk pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletého gymnázia je zařazen do vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Cílem výuky je, aby se žáci dorozuměli v cizím jazyce, aby si osvojili jednoduchá sdělení a zvládli základní pravidla pro komunikaci v běžných každodenních situacích. K tomu je třeba přizpůsobit i rozsah slovní zásoby. Žák se seznámí se základními gramatickými jevy, které dokáže přiměřeně správně použít. Především využívá znalostí z mateřského jazyka, a to mu pomáhá zvládat studium jazyka cizího.

V ústní i písemné formě dokáže zformulovat jednoduchá sdělení jako pozdravy, poděkování, představování, omluvu, blahopřání, žádost a také vyjádřit své prožitky, potřeby a názory. Disponuje takovými jazykovými prostředky, aby mohl jednoduše hovořit o běžných tématech typu rodina, škola, profese, cestování, kultura, stravování, kalendář, volný čas atd.

Při výuce bude žák veden také k samostatnému získávání informací z různých zdrojů (práce s učebnicí, s literárním textem, vyhledávání na internetu apod.)

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 podle *Společného evropského referenčního rámce pro jazyky*.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Časové rozvržení učiva

Sekunda (64)

- vstupní audiovizuální kurs
- zvuková a grafická stránka jazyka: základní výslovnostní návyky, přízvuk, fonetická podoba azbuky
- gramatika: vyjádření záporu, základy minulého času, vyjádření já mám pomocí у меня есть, předložkové vazby, zájmena přivlastňovací, pravopis po г, к, х a ж, ш, ц, číslovky 1–10, základy časování
- řečové situace: pozdravy, představování, vyjádření zájmu, vyjádření souhlasu a nesouhlasu
- tematické okruhy: rodina, volnočasové aktivity, profese, škola

Tercie (64)

- zvuková a grafická stránka jazyka: fixace výslovnosti, ústní i písemná reprodukce textu
- gramatika: časování sloves I. a II. typu, vybraná nepravidelná slovesa, slovesné vazby, základní číslovky
- řečové situace: komunikace související s tematickými okruhy vyjádření zájmu
- tematické okruhy: bydlení, roční období, měsíce, dny v týdnu, stravování

Kvarta (64)

- zvuková a grafická podoba jazyka: upevňování výslovnosti, intonace věty
- gramatika: přídavná jména, zájmena osobní a ukazovací, skloňování podstatných jmen, minulý čas, rozkazovací způsob
- řečové situace: výrazy nutné pro komunikaci v obchodě a ve městě
- tematické okruhy: obchody, nákupy, cestování, země, národnosti, jazyky, orientace ve městě

Organizace a vymezení předmětu

Ve výuce ruského jazyka jsou využívány metody výkladu, rozhovoru, samostatné práce žáků, jazykové komunikační hry, žáci pracují s různými pomůckami: učebnice, ukázky literárních textů a reálií, práce se slovníkem, s počítačem, audiovizuální pomůcky apod.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: SEKUNDA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
R2-1: *rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci* **R2-2:** *rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat* **R2-3:** *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*	**Tematické okruhy [**OSV6, OSV7, VDO1, VMEGS1, MKV2, MV1**]** ▪ rodina, volnočasové aktivity ▪ škola ▪ profese
R2-4: *rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování* **R2-5:** *pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas* **R2-6:** *sdělí své jméno a věk* **R2-7:** *rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu* **R2-8:** *rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně* **R2-9:** *zapojí se do jednoduchých rozhovorů* **R2-10:** *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá*	**Řečové situace [**OSV8**]** ▪ pozdravy a představování ▪ vyjádření zájmu – я (не)люблю ▪ vyjádření souhlasu, nesouhlasu
R2-11: *je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka* **R2-12:** osvojí si základní výslovnostní návyky **R2-13:** *stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení*	**Zvuková a grafická podoba jazyka** ▪ výslovnost a psaní samohlásek a souhlásek ▪ rozdíly ve výslovnosti ruských a českých hlásek ▪ přízvuk
R2-14: reprodukuje a aplikuje požadované gramatické jevy **R2-15:** gramaticky správně se vyjadřuje	**Gramatika** ▪ vyjádření záporu ▪ minulý čas ▪ předložkové vazby – играть в, на ▪ základy časování ▪ pravopis po «г, к, х» a po «ж, ш, ц» ▪ číslovky 1–10 ▪ vyjádření já mám pomocí у меня есть ▪ zájmena přivlastňovací
R2-16: *napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat* **R2-17:** *vyplní základní údaje o sobě ve formuláři*	**Slohové útvary** ▪ vyprávění, formulář
Průřezová témata: OSV6, OSV7, OSV8, VDO1, VMEGS1, MKV2, MV1	
Vazby: Čj: Vypravování, Čj: Popis předmětu, osoby, děje, Čj: Tvarosloví Čj: Mluvené jazykové projevy, Čj: Skladba, OSZ: Rodina a domov, Z: Rusko, Z: Obyvatelstvo světa	

Ročník: TERCIE	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
R3-1: *rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat*	**Tematické okruhy [**OSV6, OSV7, VMEGS1, MKV2, MV1**]** ▪ bydlení ▪ měsíce, roční období, dny v týdnu, činnosti ▪ stravování
R3-2: *zapojí se do jednoduchých rozhovorů* **R3-3:** *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá*	**Řečové situace [**OSV8**]** ▪ formulace dotazů a odpovědí na zadané téma
R3-4: upevní si základní výslovnostní návyky **R3-5:** vyslovuje a čte nahlas a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	**Zvuková a grafická stránka jazyka** ▪ výslovnost ▪ čtení krátkých jednoduchých textů
R3-6: používá nové gramatické jevy **R3-7:** rozšiřuje gramatické znalosti a aktivně je používá	**Gramatika** ▪ časování sloves I. a II. typu ▪ základní číslovky (1–100) ▪ časování vybraných nepravidelných sloves
R3-8: sestaví jednoduché vyprávění týkající se osvojovaných témat	**Slohové útvary [**MV6**]** ▪ vyprávění
Průřezová témata: OSV6, OSV7, OSV8, VMEGS1, MKV2, MV1	
Vazby: Čj: Vypravování, Čj: Popis předmětu, osoby, děje, Čj: Zpráva a oznámení, Čj: Tvarosloví, Čj: Skladba, Čj: Mluvené jazykové projevy, OSZ: Člověk a pracovní život	

Ročník: KVARTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
R4-1: pojmenuje obchody a různé druhy zboží **R4-2:** popíše a charakterizuje sebe, rodinu, přátele **R4-3:** pojmenuje země, národnosti, vyjádří, jakým jazykem tam mluví **R4-4:** označí významné objekty ve městě, vyjádří, jak se dostane do určitého místa **R4-5:** *rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat*	**Tematické okruhy [**OSV7, MV1**]** ▪ obchody, nákupy ▪ charakteristika ▪ cestování, země, národnosti, jazyky ▪ orientace ve městě
R4-6: *zapojí se do jednoduchých rozhovorů* **R4-7:** *rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům*	**Řečové situace [**OSV8**]** ▪ komunikace v obchodě ▪ komunikace na ulici
R4-8: poslechem a opakováním trénuje správnou intonaci **R4-9:** procvičuje výslovnost čtením, reprodukcí textů **R4-10:** *reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*	**Zvuková a grafická stránka jazyka** ▪ intonace ▪ výslovnost
R4-11: aktivně používá naučené gramatické jevy **R4-12:** gramaticky správně se vyjadřuje	**Gramatika** ▪ přídavná jména ▪ zájmena osobní a ukazovací ▪ vazba «похож на» ▪ skloňování podstatných jmen ▪ minulý čas ▪ rozkazovací způsob ▪ 3. stupeň přídavných jmen
R4-13: napíše pozdrav z prázdnin i s adresou	**Slohové útvary [**OSV5, MV6**]** ▪ vyjádření pozdravu z cest
Průřezová témata: OSV5, OSV7, OSV8, MV1, MV6	
Vazby: Čj: Vypravování, Čj: popis předmětu, osoby, děje, Čj: Zpráva a oznámení, Čj: Dopis, e-mail, Čj: Charakteristika, Čj: Tvarosloví, Čj: Mluvené jazykové projevy, Čj: Skladba, OSZ: Rodina a domov	

5.1.5 Španělský jazyk [další cizí jazyk]

Obsah předmětu

Španělský jazyk pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletého gymnázia je, stejně jako ostatní cizí jazyky, zařazen do vzdělávacího oboru Cizí jazyk, převážně pak Další cizí jazyk. Cílem výuky je, aby se žáci dorozuměli v cizím jazyce, aby si osvojili jednoduchá sdělení a zvládli základní pravidla pro komunikaci v běžných každodenních situacích. K tomu je třeba přizpůsobit i rozsah slovní zásoby. Žák se seznámí se základními gramatickými jevy, které dokáže přiměřeně správně použít. Opírá se o znalosti z mateřského jazyka, a to mu pomáhá zvládat studium jazyka cizího.

V ústní i písemné formě dokáže zformulovat jednoduchá sdělení jako pozdravy, poděkování, představování, omluvu, blahopřání, žádost a také vyjádřit své prožitky, potřeby a jednoduchým způsobem i své názory. Disponuje takovými jazykovými prostředky, aby mohl jednoduše hovořit o běžných tématech typu rodina, škola, profese, cestování, kultura, stravování, kalendář, volný čas, město, orientace ve městě atd.

Při výuce bude žák veden také k samostatnému získávání informací z různých zdrojů (práce s učebnicí, s literárním textem, vyhledávání na internetu, v masmédiích apod.).

Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 podle SERR pro jazyky.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

Sekunda (64)

- **Úvodní jazykový kurz za pomoci audiovizuální techniky**
- **Komunikace** – pozdravy, představování, omluva, poděkování, žádost, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, tykání, vykání, časové údaje, popis osoby, vyprávění o zájmech, vyprávění o kamarádovi, pojmenování předmětů a školních potřeb
- **Tematické okruhy**:
  První kroky – hláskování
  Představení se a pozdravy
  Moje rodina
  Moji přátelé
- **Gramatika** – věta jednoduchá, časování pravidelných sloves, sloveso *ser*, *estar*, *tener*, člen určitý a neurčitý, vynechání členu, rod a číslo substantiv
- **Reálie** – základní geografické a historické údaje o Španělsku

Tercie (64)

- **Komunikace** – vyjádření svých problémů a problémů druhých, vyprávění o koníčcích, popis činností, povolání, telefon, e-mail, adresa, odlišné psaní adresy v češtině a španělštině domluva, odmítnutí, psaní dopisu, pozvánka na oslavu, poskytnutí informací o časových údajích, vyjádření cíle cesty, koupení jízdenky, objednání ubytování, popis osoby
- **Tematické okruhy:**
  Moje škola, moje třída
  Prázdniny

Práce, povolání
Oslavy a svátky

- **Gramatika** – časování některých nepravidelných sloves – *ir*, *hacer*, *decir*, neosobní tvar *HAY*, některé předložky a spojky, zájmena osobní, používání vykacích zájmen, životnost a neživotnost substantiv
- **Reálie** – rozdílné používání jmen a příjmení v ČR a Španělsku, adresy, výrazy z PC

Kvarta (64)

- **Komunikace** – vyjádření povinností, rozhovor při nakupování, týdenní program, rozhovory o škole, popis jídla, pozvání na oběd, popis cesty, počasí, oblečení
- **Tematické okruhy:**
  Zájmy, záliby
  Určování času
  Můj dům
  Jídlo a vaření
  Shrnutí poznatků
- **Gramatika** – zájmena, přivlastňovací, tázací, neurčitá, záporná, některé slovesné vazby, minulý čas jednoduchý

Organizace a vymezení předmětu

Ve výuce španělského jazyka jsou využívány metody výkladu, rozhovoru, samostatné práce žáků, jazykové komunikační hry; žáci pracují s různými pomůckami: učebnice a pracovní sešit, ukázky textů a reálií, práce se slovníkem, s počítačem, audiovizuální pomůcky apod. Pro práci na nižším stupni gymnázia se bude ve školním roce 2012–13 a navazujících dvou letech používat učebnice Aventura 1, která obsahuje pracovní sešit, CD, portfolio a španělsko-český slovníček výrazů používaných v lekcích 1–10. Dále po 5 lekcích je vždy zařazeno opakování. Změna učebnice od roku 2016 – v případě vytvoření skupiny v sekundě se bude učit podle Fiesta nueva 1

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: SEKUNDA		**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…		Učivo
S2-1:	představí sebe, svou rodinu i přátele, vyjádří, kdo kde bydlí	**Tematické okruhy [**OSV2, OSV5, OSV7, OSV8, OSV11**]** ▪ První kontakty ▪ Lidé ▪ Rodina
S2-2:	vypráví o tom, co dělá při výuce, jaké jazyky se učí, jaký je jeho mateřský jazyk	
S2-3:	*rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně*	
S2-4:	zdvořile požádá, poděkuje a omluví se	**Komunikační situace [**OSV2, OSV4, OSV7, OSV8**]** ▪ vyjádření souhlasu, nesouhlasu ▪ představování, pozdravy ▪ poděkování, omluva ▪ vyjádření prosby ▪ pojmenování základních barev
S2-5:	vyjádří souhlas či nesouhlas	
S2-6:	požádá kamaráda či učitele o jednoduchou službu či věc, případně o dovolení	
S2-7:	pojmenuje základní barvy	
S2-8:	*rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům*	
S2-9:	aktivně používá naučenou slovní zásobu	**Slovní zásoba a tvoření slov [**procvičování výše uvede-

S2-10: samostatně vyhledává ve dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost **S2-11:** napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o sobě a o svých zálibách, rozsah 15–25 slov **S2-12:** popíše místo svého bydliště **S2-13:** *zapojí se do jednoduchých rozhovorů*	ných průřezových témat**]** ▪ komunikační situace a tematické okruhy: První kroky – hláskování Představení se a pozdravy Moje rodina Moji přátelé Povolání
S2-14: Vyhláskuje své jméno a příjmení	**Gramatika** ▪ věta jednoduchá ▪ abeceda, hláskování ▪ přímý a nepřímý pořádek slov ve větě ▪ časování pravidelných sloves ▪ sloveso *ser, estar* ▪ člen určitý a neurčitý, vynechání členu
Průřezová témata: OSV2, OSV4, OSV5, OSV7, OSV8, OSV11	
Vazby: ČJ: Vypravování, ČJ: Popis osoby, ČJ: Popis předmětu, OSZ: Rodina a domov	
Komentáře: Využití audiovizuálního kurzu Isabel	

Ročník: TERCIE	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
S3-1: vypráví o svých zájmech / o domácích zvířatech / o svém bydlení **S3-2:** popíše své prázdninové aktivity **S3-3:** zeptá se na cestu, na vhodný typ dopravy a na časové údaje **S3-4:** *rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*	**Tematické okruhy [**OSV5, OSV7, OSV8**]** ▪ Moje koníčky ▪ Domácí zvířata ▪ Narozeniny ▪ Prázdniny ▪ U nás doma
S3-5: vyjádří souhlas, nesouhlas **S3-6:** je schopen vyřídit jednoduchý telefonát, domluvit se či odmítnout nabízené **S3-7:** napíše jednoduchý osobní dopis **S3-8:** vytvoří jednoduchou pozvánku na oslavu	**Komunikační situace [**OSV5, OSV7, OSV8, OSV11**]** ▪ vyjádření souhlasu, nesouhlasu ▪ telefonování, domluva, odmítnutí ▪ psaní dopisu ▪ pozvánka na oslavu
S3-9: využívá slovníkové příručky v tištěné i elektronické podobě **S3-10:** *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat* **S3-11:** *vyplní základní údaje o sobě ve formuláři*	**Slovní zásoba a tvoření slov [**OSV5, OSV7, OSV8**]** ▪ komunikační situace a tematické okruhy: Moje škola, moje třída Prázdniny Práce, povolání Prázdniny Oslavy a svátky
S3-12: používá správně některá nepravidelná slovesa **S3-13:** vyjadřuje se gramaticky správně v jednoduchých větách	**Gramatika** ▪ časování některých nepravidelných sloves ▪ osobní zájmena *usted* a *ustedes / zájmena vykací /* ▪ *časování a použití sloves GUSTAR a PREFERIR*
Průřezová témata: OSV5, OSV7, OSV8, OSV11	
Vazby: ČJ: Vypravování, ČJ: Dopis, ČJ: Popis osoby, ČJ: Administrativní styl, OSZ: Rodina a domov, OSZ: Život ve společnosti	
Komentáře: pro výuku kromě učebnice využívat i kurz Viaje al espaňol, případně Apartamento para dos	

Ročník: KVARTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
S4-1: vypráví o svém denním a týdenním programu **S4-2:** rozumí předpovědi počasí **S4-3:** vypráví o svých prázdninách **S4-4:** rozlišuje svátky a obyčeje u nás a ve Španělsku	**Tematické okruhy [**OSV5, OSV7, OSV8**]** ▪ Volný čas ▪ Můj dům ▪ Určování času

S4-5: pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií **S4-6:** *rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat*	▪ Počasí ▪ Prázdniny ▪ Svátky a zvyky u nás a ve Španělsku
S4-7: *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá* **S4-8:** *rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům* **S4-9:** *rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci*	**Komunikační situace [**OSV5, OSV7, OSV8, OSV10, OSV11**]** ▪ denní a týdenní program ▪ nakupování ▪ rozhovory ve škole ▪ domluva schůzky ▪ popis cesty ▪ oblečení ▪ popis osob a věcí ▪ počasí
S4-10: *napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*	**Slovní zásoba a tvoření slov [**OSV5, OSV7, OSV8, OSV11 **]** ▪ komunikační situace a tematické okruhy Zájmy, záliby Určování času Můj dům Jídlo a vaření Shrnutí poznatků ▪ synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
S4-11: vyjadřuje se pomocí sloves v přítomném, minulém i budoucím čase – vazba *ir a* + inf. **S4-12:** skloňuje osobní zájmena **S4-13:** používá množné číslo **S4-14:** dokáže rozlišit kdy tykat a kdy vykat **S4-15:** vypráví o uplynulých událostech v minulém čase a o tom, co se stane pomocí vazby *ir a* + infinitiv	**Gramatika** ▪ zájmena ▪ indefinido ▪ některé slovesné vazby
Průřezová témata:	
Vazby: ČJ: Vypravování, ČJ: Popis osoby/věci, ČJ: Charakteristika, ČJ: Mluvené jazykové projevy, OSZ: Rodina a domov, OSZ: Rok v jeho proměnách a slavnostech, D: Novověk/Nejnovější dějiny, Z: Regiony světa, Z: Česká republika, Z: Přírodní obraz Země, Z: Obyvatelstvo světa	
Komentáře: Využití programu Viaje al espaňol, případně Apartamento para dos	

5.2 Člověk a společnost

5.2.1 Občanský a společenskovědní základ

Obsah předmětu

Předmět *Občanský a společenskovědní základ* (na nižším stupni častěji označovaný jako *Výchova k občanství*) je jedním z oborů ze vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, která v základním vzdělání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti a v níž žáci poznávají dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech.

Občanský a společenskovědní základ se zaměřuje na vytváření kvalit, jež souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Žáci se seznamují se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, s činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí je respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

V sekundě se vedle vzdělávacího oboru *Výchova k občanství* žáci seznamují s náplní vzdělávacího oboru ***Výchova ke zdraví***, v tercii a v kvartě pak s náplní vzdělávacího oboru ***Člověk a svět práce***. Kromě výše uvedených oborů jsou pak do učiva průběžně zakomponovány ***Standardy finanční gramotnosti pro základní vzdělávání*** (dále jen *SFGZV*), a to *Peníze*, *Hospodaření domácností* a *Finanční produkty*.

Při výuce žáci používají audiovizuální pomůcky, noviny a časopisy, tiskopisy, značná část výuky však vychází i ze samostatné tvůrčí činnosti žáků. Žáci využívají znalostí i z jiných předmětů, zejména z dějepisu, ze zeměpisu a z biologie.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	1	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	32	64	64	64
Integrace oblasti VkZ v počtu hodin	*0*	*32*	*0*	*0*
Integrace oblasti ČaSP v počtu hodin	*0*	*0*	*32*	*32*

Orientační rozvržení učiva

Prima (32)

- Rok v jeho proměnách a slavnostech – měsíce z hlediska roku občanského a církevního
- Život ve společnosti
- Kulturní dědictví
- Naše vlast; obec, region, země

Sekunda (64)

- Rodina a domov
- Člověk a dospívání
- Člověk a citový život

- Drogy a drogová problematika
- Člověk a morálka

Tercie (64)

- Majetek, vlastnictví a hospodaření
- Člověk a právo
- Člověk a občanský život
- Člověk a pracovní život

Kvarta (64)

- Stát a právo
- Člověk a lidská práva
- Mezinárodní vztahy, globální svět
- Stát a hospodářství

Organizace a vymezení předmětu

Žáci jsou první vyučovací hodinu seznámeni s organizací školního roku, s tématy a jejich přibližnými hodinovými dotacemi.

Cílem předmětu *Občanský a společenskovědní základ* je seznámit žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, jež se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Velká pozornost je věnována prevenci rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchově k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

V posledním ročníku nižšího stupně gymnázia se žáci orientují v každodenních problémech jednotlivců, skupin a celého světa, rozumí základním informacím, jež jim zprostředkovávají masmédia.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: PRIMA	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
01-1: dokáže pracovat s pojmy den, týden, měsíc, rok; umí vysvětlit jejich označení; rozlišuje zvyky a obřady, je schopen uvést jejich příklady; je schopen uvést u každého měsíce alespoň dvě pranostiky a stručně přiblížit podobu nejvýznamnějších svátků daného měsíce (dožínky, Dušičky, Vánoce, Velikonoce…)	**Rok v jeho proměnách a slavnostech – měsíce z hlediska roku občanského a církevního** (Výchova k občanství – Člověk ve společnosti) ▪ člověk v rytmu času ▪ září až srpen z hlediska roku církevního a občanského
01-2: umí vysvětlit význam společnosti a rodiny; vysvětlí pojem seskupení a skupiny, chápe význam role ze sociologického hlediska; rozlišuje pravidla (ne)psaná, společenské normy; chápe pojem a význam trestu **01-3:** *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem* **01-4:** *posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci*	**Život ve společnosti [**OSV2, OSV6, OSV8, OSV11**]** (Výchova k občanství – Člověk ve společnosti) ▪ člověk a společnost ▪ skupiny, ve kterých žijeme ▪ o našich životních rolích ▪ pravidla a normy chování
01-5: rozlišuje kulturu hmotnou a duchovní **01-6:** *zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají* **01-7:** chápe pojem masová kultura, masmédia, umí vysvětlit jejich klady i zápory; *kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí* **01-8:** chápe kulturní vzorce, je schopen zdůvodnit jejich odlišnost v závislosti na historickém vývoji a konkrétní společnosti; *objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, a i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám*	**Kulturní dědictví [**MkV1, MV5**]** (Výchova k občanství – Člověk ve společnosti) ▪ kultura / kulturní instituce / masová kultura ▪ odlišné kultury a kulturní vzorce ▪ kultura chování ▪ kulturní dědictví
01-9: chápe obsah pojmů národ, národnost, národní příslušnost, vlast, vlastenectví; zná významné světce, patrony a osobnosti české historie **01-10:** zná základní fakta z historie regionu; přiblíží historii našeho hlavního města; je schopen přiblížit vybraná místa ČR **01-11:** *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání* **01-12:** *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu* **01-13:** *rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti*	**Naše vlast. Obec, region, země [**MkV1, MkV3**]** (Výchova k občanství – Člověk ve společnosti) ▪ národ, vlast, kosmopolitismus ▪ přínos české kultury světu ▪ čeští světci a patroni (např. sv. Václav, sv. Ludmila, sv. Cyril a sv. Metoděj, sv. Anežka, sv. Prokop…) ▪ Praha – metropole státu; významná místa ČR ▪ významná místa, památky, osobnosti a události regionu; regionální tradice, zvyklosti a zvláštnosti
Průřezová témata: OSV2, OSV6, OSV8, OSV11, MkV1, MkV3, MV5	
Vazby: Z: Přírodní obraz Země, Z: Regiony světa, D: Středověk a křesťanství, Z: Česká republika	
Komentáře:	

Ročník: SEKUNDA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
O2-1: rozlišuje druhy komunikace; umí srovnat chování agresivní a pasivní; rozumí pojmu asertivita **O2-2:** je schopen vysvětlit problematiku emancipace žen, chápe nutnost rovného přístupu k pohlaví **O2-3:** orientuje se v příbuzenských vztazích, je schopen vytvořit rodokmen; zná podmínky vzniku/zániku manželství; dokáže rozlišit sňatek civilní a církevní, chápe problematiku registrovaného partnerství; vysvětlí pojmy polygamie, polygynie, polyandrie **O2-4:** orientuje se v základních rozdílech v otázce náhradní výchovy dětí (adopce, poručenství, pěstounská péče, ústavní výchova), je schopen rozlišit klady a zápory jednotlivých forem náhradní výchovy	**Rodina a domov [**OSV6, OSV8, MkV2**]** (Výchova ke zdraví – Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Osobnostní a sociální rozvoj) ▪ mezilidská komunikace ▪ rodinné společenství ▪ manželství (překážky vzniku, vznik) ▪ vztahy mezi rodiči a dětmi ▪ náhradní výchova dětí ▪ sociálně-právní ochrana dětí
O2-5: [VkZ] *optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví* **O2-6:** [VkZ] *vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví* **O2-7:** rozlišuje myšlení kritické, abstraktní a logické; rozlišuje schopnosti, vlohy, dovednosti a vědomosti **O2-8:** [VkZ]chápe roli a význam svých vrstevníků, roli dospělých, význam přátelství; *respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)* **O2-9:** *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života* [VO] **O2-10:** *rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání* [VO] **O2-11:** *posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek* [VO] **O2-12:** *popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru* [VO] **O2-13:** [VkZ] *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce* **O2-14:** [VkZ] *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví*	**Člověk a dospívání [**OSV2, OSV3, OSV6, OSV7**]** (Výchova k občanství – Člověk jako jedinec) (Výchova ke zdraví – Osobnostní a sociální rozvoj) ▪ tělesné a citové změny ▪ změny v myšlení ▪ rozvoj schopností ▪ sociální vývoj ▪ utváření charakteru ▪ využívání volného času
O2-15: rozlišuje nálady, afekty, vášně, city; vysvětlí	**Člověk a citový život**

jednotlivé způsoby řešení náročných životních situací (frustrace, konflikt, stres, agrese, šikana), uvede jejich klady a zápory, uvědomuje si možné reakce ze strany společnosti **O2-16:** [VkZ] *v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování* **O2-17:** [VkZ] *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi*	[OSV2, OSV6, OSV7, OSV8, OSV10, OSV11] (Výchova ke zdraví – Osobnostní a sociální rozvoj, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence) ▪ role citů v našem životě ▪ citové vztahy ▪ hledání sebe sama ▪ náročné životní situace
O2-18: dokáže vysvětlit pojmy droga a návyková látka; je schopen je klasifikovat a stručně přiblížit; zná rizika spojená s užíváním drog **O2-19:** [VkZ] *posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví* **O2-20:** [VkZ] *vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí* **O2-21:** [VkZ] *dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým*	**Drogy a drogová problematika** [OSV3, OSV10, OSV11] (Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence) ▪ zneužívání návykových látek ▪ nejčastěji užívané drogy ▪ drogy a jejich účinky ▪ záludnost drog ▪ doping ▪ vznik závislosti ▪ drogy a legislativa
O2-22: rozumí pojmům mravní vědomí, mravní moudrost, etika; srovná křesťanskou etiku a buddhistickou tradici; vyjmenuje příklady všelidských mravních hodnot; vysvětlí pojmy důstojnost, mravnost, solidarita, svoboda a odpovědnost, svědomí, morálka, právo a tyto pojmy dokáže aplikovat na praktický život **O2-23:** *zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení* **O2-24:** *zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje*	**Člověk a morálka** [OSV7, OSV11, MkV1, MkV4] (Výchova k občanství – Člověk ve společnosti) ▪ mravnost a morálka, kořeny morálky ▪ všelidské mravní hodnoty ▪ lidská důstojnost a nedotknutelnost ▪ svoboda a mravní rozhodování ▪ svědomí v životě člověka ▪ vztah morálky a práva ▪ morálka v našem každodenním životě
Průřezová témata: OSV3, OSV5–8, OSV10, OSV11, MkV1–4	
Vazby: Bi: Biologie člověka – Ontogeneze, Bi: Biologie člověka – Hygiena duševní činnosti, Bi: Zdravý způsob života a péče o zdraví, Ch: Přírodní látky	
Komentáře:	

Ročník: TERCIE	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
O3-1: rozlišuje statky a služby; chápe podstatu výměny a peněz, podstatu mzdy, platu, zisku, úroku a ví, v jakých případech tyto pojmy používáme **O3-2:** *na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení* [SFGZV – Peníze] **O3-3:** *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů* [SFGZV – Hospoda-	**Majetek, vlastnictví a hospodaření** [VDO2] (Výchova k občanství – Stát a hospodářství) (SFGZV – Peníze, Hospodaření domácnosti) ▪ k čemu potřebujeme peníze ▪ majetek v životě člověka; vlastníci majetku ▪ hospodaření s majetkem a penězi ▪ nakládání s penězi (SFGZV – Peníze) ▪ význam rozpočtu pro dobré hospodaření ▪ rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti (SFGZV – Hospodaření domácnosti)

ření domácnosti] **O3-4:** *objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu* [SFGZV – Hospodaření domácnosti] **O3-5:** *dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi* [VO] **O3-6:** chápe problematiku životní úrovně, ví, co vyjadřuje, proč ji sledujeme a jak (v čem) ji vyjadřujeme	▪ životní úroveň
O3-7: rozumí pojmům právní vztahy, právní řád, zákonnost, právní stát, právní vědomí, právní jistota a spravedlnost; rozlišuje fyzickou a právnickou osobu; chápe význam a důležitost právní subjektivity a právní způsobilosti; zná roli zákonného zástupce, jeho práva a povinnosti **O3-8:** rozlišuje Policii ČR, státní zastupitelství a soudnictví; *rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů* **O3-9:** *rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady* **O3-10:** *dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování*	**Člověk a právo [**VDO2**]** (Výchova k občanství – Stát a právo) ▪ právní vztahy ▪ účastníci právních vztahů ▪ právní řád ▪ právní ochrana ▪ trestní právo
O3-11: rozumí pojmu státní občanství a občanský zákoník **O3-12:** chápe podstatu vlastnického práva, ví, za jakých okolností a podmínek se stáváme vlastníkem a co je překážkou vlastnictví; *rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady* **O3-13:** *objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání* [VO – Stát a hospodářství] **O3-14:** zná podstatu a náležitosti kupní smlouvy, ví, co znamená odpovědnost za vady a kdo ji nese, ví, co je podstatou reklamace a kdy a kdo ji má právo uplatňovat; *vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele* [SFGZV – Hospodaření domácnosti] **O3-15:** chápe podstatu a potřebu pojištění; *uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít* [SFGZV – Finanční produkty] **O3-16:** *provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci*	**Člověk a občanský život [**VDO2**]** (Výchova k občanství – Stát a právo, Stát a hospodářství) (SFGZV – Hospodaření domácnosti, Finanční produkty) ▪ člověk jako občan ▪ občanské právo a občanský zákoník ▪ vlastnické právo ▪ duševní vlastnictví (VO – Stát a hospodářství) ▪ základní práva spotřebitelů (SFGZV – Hospodaření domácnosti) ▪ občanskoprávní smlouvy ▪ pojištění (SFGZV – Finanční produkty) ▪ zdravotní a sociální péče
O3-17: *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí* **O3-18:** *posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy* **O3-19:** *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání* **O3-20:** *prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce* **O3-21:** chápe význam a podstatu podnikání, popíše a rozliší živnostenský list a koncesní listinu (jak a kdo je získá), zná roli živnostenského úřadu **O3-22:** zná podstatu trhu práce, uvědomuje si roli úřa-	**Člověk a pracovní život [**OSV2, OSV8, VDO2**]** (Člověk a svět práce – Svět práce) ▪ příprava na pracovní uplatnění, volba profesní orientace: základní principy; sebepoznání; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb ▪ trh práce: povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních příležitostí; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce ▪ možnosti vzdělávání: náplň učebních a studijních oborů

dů práce, chápe potřebu a nutnost rekvalifikace; ví, čeho se týká zákoník práce, co je pracovní poměr a jaké máme druhy, co obsahuje pracovní smlouva a kdo a jak může/nesmí dát výpověď z pracovního procesu; chápe podstatu pracovního řádu a kázně	▪ zaměstnání: pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce ▪ zákoník práce a pracovní poměr ▪ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů ▪ pracovní proces ▪ odměňování práce ▪ péče o zaměstnance
Průřezová témata: OSV2, OSV8, VDO2	
Vazby: M: Poměr, procenta a úroky	
Komentáře:	

Ročník: KVARTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
04-1: *rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky* **04-2:** *rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu* **04-3:** *objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů* **04-4:** *volí smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů* **04-5:** *přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod* **04-6:** *objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství*	**Stát a právo [**VDO2, VDO3, VDO4**]** (Výchova k občanství) ▪ stát a druhy státu ▪ demokratický stát ▪ dělba státní moci ▪ politika
04-7: vysvětlí a přiblíží základní lidská práva; chápe nezadatelnost lidských práv; zná a dokladuje specifická lidská práva; dokáže přiblížit významné dokumenty a organizace zaštiťující ochranu lidských práv (Všeobecná deklarace lidských práv, Charta 77, OSN; Magna charta libertatum, Deklarace nezávislosti USA, Deklarace práv člověka a občana; Úmluva o právech dítěte, Listina základních práv a svobod…)	**Člověk a lidská práva [**OSV11, VDO2, MkV5**]** (Výchova k občanství – Stát a právo) ▪ vztahy ve společenství, rovnost a nerovnost lidí ▪ základní lidská práva / specifická lidská práva ▪ úprava lidských práv v dokumentech ▪ ochrana lidských práv ▪ lidská práva a mezinárodní společenství
04-8: *uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva* **04-9:** *objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu* **04-10:** *uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání* **04-11:** *uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory* **04-12:** *popíše začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování* **04-13:** *uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody*	**Mezinárodní vztahy, globální svět** **[**VMEGS1, VMEGS3, MkV4**]** (Výchova k občanství) a. globální společenské problémy; globalizace b. o lidské tolerantnosti a nesnášenlivosti c. potřeba mezinárodní spolupráce d. Evropská unie e. světová mezivládní spolupráce f. mezinárodní bezpečnostní spolupráce g. náboženství v životě člověka

spolupráce mezi státy **O4-14:** dokáže přiblížit některé teorie vzniku náboženství; chápe podstatu pojmů Bůh, polyteismus, monoteismus, mýtus, modlitba, obřady, oběti, víra a dokáže je dokladovat; rozlišuje ateismus, agnosticismus, panteismus, deismus, teismus, religionistiku a teologii; dokáže přiblížit a charakterizovat nejvýznamnější světová náboženství	
O4-15: *rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti* **O4-16:** *na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu* **O4-17:** *objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny; na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH; popíše vliv inflace na hodnotu peněz* [SFGZV – Peníze] **O4-18:** *rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané* [VO] **O4-19:** *vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí* [VO] **O4-20:** *uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení* [SFGZV] **O4-21:** *uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspora, investice)* [SFGZV] **O4-22:** *vysvětlí význam úroku placeného a přijatého* [SFGZV]	**Stát a hospodářství [**VDO2**]** (Výchova k občanství – Stát a hospodářství) (Člověk a svět práce) (SFGZV – Peníze, Finanční produkty) ▪ tržní hospodářství ▪ tvorba ceny, inflace (SFGZV – Peníze) ▪ formy podnikání ▪ hospodářská politika státu ▪ státní rozpočet ▪ sociální politika státu ▪ finanční produkty (SFGZV – Finanční produkty): služby bank, aktivní a pasivní operace / produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků / úročení
Průřezová témata: OSV11, VDO2–4, VMEGS2, VMEGS3, MkV4, MkV5	
Vazby: Z: Politická mapa, D: Středověk a křesťanství, D: Novověk, D: Nejnovější dějiny, D: Počátky lidské společnosti, Z: Obyvatelstvo světa, Z: Hospodářské prostředí, M: Poměr, procenta a úroky	
Komentáře:	

5.2.2 Dějepis

Obsah předmětu

Vzdělávací obor Dějepis společně s Výchovou k občanství patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost, stanovenou RVP ZV pro nižší ročníky (primu až kvartu) osmiletého gymnázia.

Úkolem předmětu dějepis je vyvolat zájem žáka nejen o minulost svého národa a jiných kulturních společenství, ale hledat v ní poučení i pro současný vývoj, dokázat se orientovat v událostech dnešní doby. Proto se také klade důraz na dějiny 19. a 20. století, kde žák může nalézt odpovědi i na současné problémy.

Snahou předmětu je vzbudit v žákovi vědomí, že se jeho národ, který má sice svůj vlastní dějinný vývoj, řadí k evropské kultuře.

Výuka dějepisu směřuje také k tomu, aby žáci uměli vysvětlit příčiny a následky historických jevů, porovnat události minulosti a současnosti, aby přistupovali s tolerancí k vlastnímu národu i jiným národům, vážili si sebe i druhých lidí.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Časové rozvržení učiva

Prima (64)

- Člověk v dějinách
- Počátky lidské společnosti
- Nejstarší civilizace (starověk). Kořeny evropské kultury
- Křesťanství a středověká Evropa

Sekunda (64)

- Křesťanství a středověká Evropa
- Objevy a dobývání. Počátky nové doby

Tercie (64)

- Novověk. Modernizace společnosti
- Moderní doba

Kvarta (64)

- Moderní doba
- Rozdělený a integrující svět (studená válka, problémy současnosti)

Organizace a vymezení předmětu

Ve výuce dějepisu jsou využívány především tradiční metody výkladu spolu s audiovizuální technikou. Výuka je zpestřována historickými soutěžemi, hrami a kvízy, které si žáci sami připravují. Žáci tercie a kvarty se účastní olympiády v dějepise. Součástí výuky v tercii je historicko-geografický kurz. Výukou i všemi ostatními aktivitami (např. historickými exkurzemi) se snažíme v žácích vzbudit zájem o předmět, který jim umožní poznat dějiny v souvislostech a hledat v nich poučení pro současnost i budoucnost.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: PRIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
D1-1: *uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků* **D1-2:** *uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány* **D1-3:** *orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu* **D1-4:** *charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu* **D1-5:** *objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost* **D1-6:** *uvede příklady archeologických kultur na našem území*	**Člověk v dějinách** ▪ předmět historie, historické prameny a metody, historický čas a prostor **Počátky lidské společnosti** [VMEGS1] ▪ hominizace ▪ pravěk (paleolit, neolit, doba kovů, hmotná a duchovní kultura))
D1-7: *rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací* **D1-8:** popíše a charakterizuje rozdělení staroorientální společnosti **D1-9:** *uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví* **D1-10:** na příkladu Athén a Sparty popíše diferencovanou společnost a politický, hospodářský a kulturní vývoj Řecka v jednotlivých obdobích **D1-11:** *porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie* **D1-12:** na konkrétních událostech jednotlivých období zdůvodní vzestup i krizi římské společnosti **D1-13:** vysvětlí rozdíly mezi západořímskou a východořímskou říší a uvede vnitřní i vnější důvody pro konečný pád západořímské říše **D1-14:** *demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem* **D1-15:** *popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států*	**Nejstarší civilizace (starověk). Kořeny evropské kultury [**OSV7, VMEGS1, VMEGS3, VDO4, MKV1**]** ▪ staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Palestina, Fénicie, Chetité) ▪ klasické státy – starověké Řecko (rané, klasické, helénské období) ▪ klasické státy – starověký Řím (království, republika, císařství) ▪ stěhování národů
Průřezová témata: OSV7, VDO4, VMEGS1, VMEGS3, MKV1	
Vazby: Čj: O mýtech a bájích, Čj: Starověká literatura, Čj: Antická literatura, Čj: Evropská středověká literatura, Čj: Česká středověká literatura, OSZ: Život ve společnosti, OSZ: Kulturní dědictví, OSZ: Člověk a morálka, OSZ: Stát a právo, OSZ: Mezinárodní vztahy, globální svět, Z: Přírodní obraz Země, Z: Obyvatelstvo světa, Bi: Biologie člověka – Fylogeneze	
Komentáře:	

Ročník: SEKUNDA	**2hodiny týdně (70hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
D2-1: ukáže proměny společnosti raného středověku **D2-2:** *porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti* **D2-3:** *vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám* **D2-4:** *objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech*	**Křesťanství a středověká Evropa [**OSV7, VDO2, VMEGS2, VMEGS3, MKV1, MV4**]** ▪ raný středověk – základní civilizační okruhy (franská, byzantská, arabská říše) ▪ raný středověk – křesťanství a církevní organizace ▪ raný středověk – Slované ▪ raný středověk – severní Evropa a Normané ▪ raný středověk – vznik Anglie, Francie a svaté říše římské ▪ raný středověk – první slovanské státy (Velká Morava, Polsko, Kyjevská Rus, český stát za prvních Přemyslovců) raný středověk – románská kultura
D2-5: srovná hospodářský vývoj raného a vrcholného středověku, uvědomí si vliv hospodářských přeměn na vznik měst a obchodu a na společenské změny **D2-6:** *ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury* **D2-7:** zdůvodní vznik křížových výprav, popíše jejich průběh, výsledky a význam **D2-8:** zjistí s pomocí mapy směry expanze tatarsko-mongolských kmenů, řádu německých rytířů a osmanských Turků a jejich vliv na vývoj ve východní Evropě (Rusko, Polsko) **D2-9:** zdůvodní vznik stoleté války, její průběh, výsledky i dopad na další vývoj ve Francii a v Anglii **D2-10:** seznámí se s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské **D2-11:** *vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život*	**Křesťanství a středověká Evropa [**OSV7, VDO2, VMEGS2, VMEGS3, MKV1, MV4**]** ▪ vrcholný středověk – císařství a papežství ▪ vrcholný středověk – křížové výpravy ▪ vrcholný středověk – východní Evropa (Rusko, Polsko) ▪ vrcholný středověk – soupeření Anglie a Francie (stoletá válka) ▪ gotická kultura ▪ vrcholný středověk – český stát za posledních Přemyslovců a za Lucemburků ▪ pozdní středověk – husitství, vláda Jiřího z Poděbrad, nástup Jagellonců
D2-12: porovná hospodářské a společenské změny, zdůrazní cestu k tržnímu hospodářství **D2-13:** *popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky* **D2-14:** *vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky* **D2-15:** *objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie* **D2-16:** *objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky* **D2-17:** *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek*	**Objevy a dobývání. Počátky nové doby [**VDO2, VMEGS2, VMEGS3, MKV1**]** ▪ hospodářské a společenské změny pozdního středověku a raného novověku ▪ zámořské objevy a počátky dobývání světa ▪ renesance a humanismus ▪ reformace a protireformace ▪ počátky absolutismu (Anglie, Francie, Španělsko, Rusko) ▪ Habsburkové na českém trůně ▪ třicetiletá válka
Průřezová témata: OSV7, VDO2, VMEGS2, VMEGS3, MKV1, MV4	
Vazby: Čj: Evropská středověká literatura, Čj: Česká středověká literatura, ČJ: Literatura humanismu a renesance, Čj: Barokní literatura, Čj: Klasicismus, osvícenství, preromantismus OSZ: Naše vlast. Obec, region, země, OSZ: Stát a právo, OSZ: Člověk a lidská práva, OSZ: Mezinárodní vztahy, globální svět, OSZ: Rok v jeho přeměnách a slavnostech, Z: Amerika	
Komentáře:	

Ročník: TERCIE	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
D3-1: *na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus* **D3-2:** *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek* **D3-3:** objasní myšlenky osvícenství, jejich vliv na vznik občanské společnosti	**Objevy a dobývání. Počátky nové doby [**VDO2, VMEGS2, VMEGS3, MKV1**]** ▪ barokní kultura ▪ revoluce a občanská válka v Anglii ▪ Francie po třicetileté válce ▪ Rusko za prvních Romanovců a za Petra I. ▪ Čechy v době pobělohorské ▪ osvícenství a osvícenský absolutismus
D3-4: *vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti* **D3-5:** *objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur na straně druhé* **D3-6:** *porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů* **D3-7:** *charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích* **D3-8:** *na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy* **D3-9:** *vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií*	**Novověk. Modernizace společnosti [**OSV7, VDO2, VDO4, MKV1, EV3, MV1, MV5**]** ▪ průmyslová revoluce ▪ vznik USA (americká revoluce) ▪ velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět ▪ vídeňský kongres, svatá aliance ▪ národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa ▪ revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů ▪ revoluce 1848 v českých zemích a habsburské monarchii ▪ politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva ▪ viktoriánská Anglie ▪ císařství a republika ve Francii ▪ sjednocení Německa a Itálie ▪ Rusko ve 2. polovině 19. století ▪ vznik Rakouska-Uherska ▪ občanská válka v USA ▪ technický a vědecký pokrok ▪ imperialismus a kolonialismus, konflikty mezi velmocemi ▪ mocnosti na přelomu 19. a 20. století ▪ kultura 2. poloviny 19. století a počátku 20. století
D3-10: seznámí se s příčinami, průběhem a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. světové války **D3-11:** *na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky*	**Moderní doba [**VDO2, VDO4, MKV2**]** ▪ první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky ▪ Češi a Slováci v době 1. světové války
Průřezová témata: OSV7, VDO2, VDO4, MKV1, EV3, MV1, MV5, MKV2	
Vazby: Čj: České národní obrození, Čj: Romantismus, Čj: Česká literatura 2. poloviny 19. století, Čj: Kritický realismus ve světové literatuře, Čj: Konec století v evropské a české literatuře, Čj: Poezie 1. poloviny 20. století OSZ: Stát a právo, OSZ: Člověk a lidská práva, OSZ: Mezinárodní vztahy, globální svět, Z: Životní prostředí, Bi: Základy ekologie a ochrany životního prostředí, Hv: České hudební dějiny artificiální a nonartificiální hudby	
Komentáře:	

Ročník: KVARTA	**2hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
D4-1: *má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky* **D4-2:** *charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu* **D4-3:** *na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jeho nepřijatelnost z hlediska lidských práv* **D4-4:** *zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí* **D4-5:** určí příčiny 2. světové války **D4-6:** charakterizuje jednotlivé fáze války, cíle a postupy států Osy i protihitlerovské koalice **D4-7:** *na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky* **D4-8:** vysvětlí v kontextu se světovými dějinami záměry a činnost československého odboje za války a popíše život v protektorátu a na Slovensku **D4-9:** *vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků* **D4-10:** *vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce* **D4-11:** *rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů* **D4-12:** *posoudí postavení rozvojových zemí* **D4-13:** vysvětlí v kontextu se světovými dějinami vývoj v Československu v letech 1945–1989 **D4-14:** objasní uvolnění v mezinárodní politice a konec studené války **D4-15:** *prokáže základní orientaci v problémech současného světa*	**Moderní doba [**OSV7, VDO2, VDO4, VMEGS1, VMEGS3, EV3, MV5**]** ▪ revoluce a vznik komunistické diktatury v Rusku ▪ nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě ▪ vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy ▪ mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět ▪ kultura meziválečného období ▪ druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj ▪ politické, mocenské a ekonomické důsledky války **Rozdělený a integrující se svět** ▪ studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření ▪ vnitřní situace v zemích východního bloku ve srovnání s charakteristikou západních zemí ▪ rozpad koloniálního systému ▪ vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky ▪ konec studené války ▪ problémy současnosti
Průřezová témata: OSV7, VDO2, VDO4, VMEGS1, VMEGS3, EV3, MV5	
Vazby: Čj: Literatura 1918–1945, Čj: Světová literatura po r. 1945, Čj: Česká literatura po r. 1945, Čj: České divadlo 20. století, OSZ: Stát a právo, OSZ: Člověk a lidská práva, OSZ: Mezinárodní vztahy, globální svět, Z: Hospodářské prostředí, Z: Životní prostředí, Bi: Základy ekologie a ochrany životního prostředí	
Komentáře:	

5.3 Matematika a její aplikace

5.3.1 Matematika

Obsah předmětu

Vyučovací předmět matematika pokrývá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, stanovenou RVP ZV pro nižší ročníky (primu až kvartu) osmiletého gymnázia. Hlavní důraz klademe především na dobré porozumění pojmům a souvislostem, na bezpečné zvládnutí matematických dovedností, na rozvoj tvořivosti, geometrické představivosti, abstrakce a logických schopností, využívání výpočetní techniky a kalkulátorů. Žáci mají k dispozici nové učebnice a pracovní sešity.

Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat a argumentovat.

Tento učební plán je platný od školního roku 2016/2017.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	5	4	4	5
Orientační roční hodinová dotace	160	128	128	160

Orientační rozvržení učiva

Prima (160)

- Desetinná čísla
- Kladná a záporná čísla
- Dělitelnost
- Základy geometrie

Sekunda (128)

- Shodnost geometrických útvarů, souměrnosti
- Zlomky, poměr
- Procenta, trojčlenka
- Rovinné útvary

Tercie (128)

- Výrazy a rovnice 1
- Hranoly a válce
- Konstrukční úlohy
- Výrazy a rovnice 2

Kvarta (160)

- Práce s daty, úměrnosti a funkce
- Podobnost a funkce úhlu
- Jehlany, kužely a koule
- Finanční matematika

Organizace a vymezení předmětu

Kromě tradičních metod výuky matematiky používáme též matematické výukové programy a moderní informační technologie (interaktivní tabule, učebny s dataprojektorem). Žáci primy a sekundy se účastní školního kola Pythagoriády. Dále se všichni žáci nižšího gymnázia účastní soutěže Matematický klokan v příslušné kategorii. Silně podporujeme účast žáků v matematické olympiádě. Snažíme se v žácích vzbudit trvalý zájem o matematiku nejen jako o budoucí studijní obor. Žáci na konci každého pololetí povinně absolvují pololetní srovnávací test, v němž je ověřováno plnění výstupů ŠVP. Konkrétní výstupy a formu testu určuje předmětová komise.

V primě může být jedna hodina týdně půlena, aby se v rámci individuálního přístupu vyučující mohl věnovat jak nadanějším, tak slabším žákům. Organizace těchto půlených hodin je v kompetenci příslušného vyučujícího.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: PRIMA	**5 hodin týdně (160 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
M1-1: zobrazuje přirozená čísla a nulu na číselné ose a porovnává je **M1-2:** určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě **M1-3:** sčítá, odčítá a násobí přirozená čísla **M1-4:** dělí přirozená čísla jednociferným a dvojciferným dělitelem **M1-5:** provádí jednoduché výpočty zpaměti **M1-6:** zobrazuje desetinná čísla na číselné ose a porovnává je **M1-7:** násobí a dělí zpaměti číslo deseti, stem a tisícem **M1-8:** sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla **M1-9:** užívá a převádí jednotky času, délky, hmotnosti a objemu **M1-10:** při výpočtech efektivně užívá kalkulátor **M1-11:** při výpočtech s desetinnými čísly rozlišuje prioritu matematických operací **M1-12:** využívá desetinných čísel při řešení úloh z praxe **M1-13:** převede desetinné číslo na desetinný zlomek **M1-14:** vyjádří část celku graficky i zlomkem **M1-15:** *zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností (M-9-1-02)* **M1-16:** *užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací (M-9-4-01)*	**Desetinná čísla [**OSV1**]** ▪ přirozená čísla a jejich znázornění na číselné ose ▪ zápis přirozených čísel v desítkové soustavě ▪ porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel ▪ operace s přirozenými čísly a jejich vlastnosti ▪ rozvinutý zápis desetinného čísla ▪ porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel ▪ sčítání a odčítání desetinných čísel ▪ násobení a dělení desetinného čísla deseti, stem a tisícem ▪ jednotky času, délky, hmotnosti, obsahu a objemu ▪ násobení desetinného čísla přirozeným a desetinným číslem ▪ dělení desetinného čísla přirozeným a desetinným číslem (i s využitím kalkulátoru) ▪ desetinné číslo s periodou ▪ desetinné zlomky ▪ logické úlohy ▪ číselné a logické řady ▪ číselné a obrázkové analogie
M1-17: rozlišuje kladné a záporné číslo **M1-18:** zobrazí kladné a záporné číslo na číselné ose, porovná kladná a záporná čísla **M1-19:** určí k číslu opačné číslo a vypočte absolutní hodnotu čísla **M1-20:** *provádí početní operace v oboru celých čísel (M-9-1-01)* **M1-21:** vynáší body do soustavy souřadnic **M1-22:** řeší slovní úlohy s užitím kladných a záporných čísel a posoudí reálnost výsledku řešené úlohy a	**Kladná a záporná čísla** ▪ znázornění celých a záporných desetinných čísel na číselné ose ▪ opačné číslo, absolutní hodnota ▪ porovnávání kladných a záporných čísel ▪ početní operace s kladnými a zápornými čísly ▪ soustava souřadná ▪ slovní úlohy

ověří ho zkouškou	
M1-23: zapisuje množinu výčtem jejích prvků **M1-24:** určí podmnožinu dané množiny **M1-25:** provádí množinové operace sjednocení a průnik **M1-26:** určí dělitele daného čísla **M1-27:** rozhodne o dělitelnosti přirozeného čísla číslem dvě, tři, čtyři, pět, šest, osm, devět a deset **M1-28:** rozlišuje prvočíslo a číslo složené **M1-29:** rozloží přirozené číslo na součin prvočísel **M1-30:** vypočte největšího společného dělitele dvou a tří přirozených čísel **M1-31:** vypočte nejmenší společný násobek dvou a tří přirozených čísel **M1-32:** rozpozná soudělná a nesoudělná čísla **M1-33:** *modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel (M-9-1-03)*	**Dělitelnost** ▪ množina a podmnožina, prázdná množina ▪ množinové operace sjednocení a průnik ▪ dělitel a násobek ▪ znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, šesti, osmi, devíti a desíti ▪ sudé a liché číslo, prvočísla a čísla složená ▪ společný dělitel, největší společný dělitel ▪ čísla soudělná a nesoudělná ▪ společný násobek, nejmenší společný násobek ▪ slovní úlohy
M1-34: *využívá potřebnou matematickou symboliku (M-9-3-01)* **M1-35:** znázorňuje body a přímky a rozhoduje o jejich vzájemné poloze **M1-36:** narýsuje rovnoběžky, resp. kolmice **M1-37:** měří délky a vzdálenosti **M1-38:** sestrojí kružnici s daným středem a poloměrem **M1-39:** narýsuje úsečku dané délky **M1-40:** sčítá a odčítá graficky úsečky **M1-41:** sestrojí střed a osu úsečky pomocí kružítka **M1-42:** *určuje velikost úhlu měřením a výpočtem (M-9-3-03)* **M1-43:** užívá vlastnosti dvojic úhlů **M1-44:** přenese úhel a sestrojí osu úhlu pomocí kružítka **M1-45:** sčítá a odčítá graficky úhly **M1-46:** načrtne a narýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník **M1-47:** měřením určí obvod mnohoúhelníku **M1-48:** užívá a převádí jednotky obsahu **M1-49:** počítá obsahy obrazců ve čtvercové síti **M1-50:** počítá obsah čtverce a obdélníku podle vzorce **M1-51:** *charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (M-9-3-02)* **M1-52:** charakterizuje a třídí základní tělesa	**Základy geometrie** ▪ přímka ▪ vzájemná poloha dvou přímek ▪ měření délek a vzdáleností ▪ vzdálenost bodu od přímky ▪ kružnice, kruh ▪ polopřímka, úsečka ▪ střed a osa úsečky ▪ velikost úhlu ve stupních, minutách a vteřinách ▪ konvexní a nekonvexní úhel ▪ druhy a dvojice úhlů ▪ řecká abeceda pro značení úhlů ▪ osa úhlu ▪ porovnávání úhlů, sčítání a odčítání úhlů ▪ trojúhelník a čtyřúhelník a jejich základní vlastnosti ▪ trojúhelníková nerovnost ▪ čtvercová síť, souřadnice bodu ▪ výpočet obvodů a obsahů ▪ základní tělesa
Průřezová témata: OSV1, OSV10 (všechna témata)	
Vazby:	
Komentáře:	

Ročník: SEKUNDA	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
M2-1: rozhodne o shodnosti útvarů v rovině **M2-2:** *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar (M-9-3-08)* **M2-3:** *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar (M-9-3-08)* **M2-4:** *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků (M-9-3-07)* **M2-5:** určí samodružné body a přímky v osové a středové souměrnosti	**Shodnost geometrických útvarů, souměrnosti** ▪ shodnost útvarů v rovině ▪ věty o shodnosti trojúhelníků ▪ geometrické zobrazení ▪ samodružné body ▪ středová souměrnost ▪ středově souměrné útvary ▪ osová souměrnost ▪ osově souměrné útvary
M2-6: zobrazí zlomek na číselné ose **M2-7:** vypočte velikost části z daného celku	**Zlomky, poměr** ▪ zobrazování zlomků na číselné ose

M2-8: zkrátí a rozšíří zlomek daným číslem **M2-9:** převede zlomek na základní tvar **M2-10:** porovná dva zlomky **M2-11:** převede zlomek na desetinné číslo a naopak **M2-12:** převede smíšené číslo na zlomek a naopak **M2-13:** zpaměti sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem **M2-14:** určuje společného jmenovatele dvou a více zlomků **M2-15:** sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky **M2-16:** vypočte složený zlomek **M2-17:** *provádí početní operace v oboru racionálních čísel (M-9-1-01)* **M2-18:** *analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-09)* **M2-19:** určí poměr dvou veličin **M2-20:** upravuje poměr rozšiřováním a krácením **M2-21:** zapíše a upraví postupný a převrácený poměr **M2-22:** rozdělí celek v daném poměru **M2-23:** *řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem (M-9-1-05)* **M2-24:** *pracuje s měřítky map a plánů (M-9-1-05)*	▪ rozšiřování a krácení zlomků ▪ základní tvar zlomku ▪ porovnávání zlomků ▪ zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla ▪ sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků ▪ složený zlomek ▪ převrácené číslo ▪ záporný zlomek ▪ racionální čísla ▪ přímá a nepřímá úměrnost (zavedení pojmů) ▪ poměr, postupný poměr ▪ hodnota poměru ▪ měřítko mapy a plánu
M2-25: rozliší přímo a nepřímo úměrné veličiny **M2-26:** užívá trojčlenu pro výpočet neznámého členu úměry **M2-27:** zpaměti určí 1 %, resp. 1 ‰ z daného celku **M2-28:** vypočte procentovou část, je-li znám počet procent a základ **M2-29:** vypočte počet procent, je-li známa procentová část a základ **M2-30:** vypočte základ, je-li znám počet procent a procentová část **M2-31:** vyjádří jednoduchý zlomek procentem a naopak **M2-32:** *řeší aplikační úlohy na procenta (i v případě, že je část větší jak celek) (M-9-1-06)* **M2-33:** vypočítá stanovený úrok nebo daň z dané částky **M2-34:** *při výpočtech využívá účelně kalkulátor (M-9-1-02)* **M2-35:** *užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (M-9-1-04)*	**Procenta, trojčlenka** ▪ úměra ▪ přímo a nepřímo úměrné veličiny ▪ trojčlenka ▪ procento, promile ▪ počet procent, procentová část, základ ▪ vztah mezi procenty a zlomky ▪ úrok a daň
M2-36: pozná a popíše vlastnosti jednotlivých druhů trojúhelníků **M2-37:** rozpozná vzájemnou polohu kružnice a přímky **M2-38:** sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku **M2-39:** sestrojí výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku **M2-40:** pozná a popíše vlastnosti jednotlivých druhů čtyřúhelníků **M2-41:** *načrtne a sestrojí základní rovinné útvary (M-9-3-06)* **M2-42:** *odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (M-9-3-04)*	**Rovinné útvary** ▪ dělení a vlastnosti trojúhelníků ▪ kružnice a přímka (sečna, tečna, nesečna) ▪ kružnice opsaná a vepsaná ▪ těžnice, výšky a střední příčky trojúhelníku ▪ těžiště a ortocentrum trojúhelníku ▪ osy vnitřních úhlů trojúhelníku ▪ trojúhelníková nerovnost ▪ dělení a vlastnosti čtyřúhelníků ▪ základní konstrukce čtyřúhelníků ▪ obsah trojúhelníku a čtyřúhelníku ▪ mnohoúhelníky
Průřezová témata: OSV10 (všechna témata)	
Vazby:	
Komentáře:	

Ročník: TERCIE	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
M3-1: zpaměti vypočte druhou mocninu přirozených čísel od 1 do 20 **M3-2:** vypočte mocninu a odmocninu racionálního čísla pomocí kalkulátoru nebo tabulek **M3-3:** zapisuje malá a velká čísla ve vědeckém tvaru **M3-4:** užívá pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami při výpočtech **M3-5:** provádí částečné odmocňování **M3-6:** užívá jednotky objemu a převádí je **M3-7:** *užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu (M-9-1-01)* **M3-8:** *určí hodnotu výrazu (M-9-1-07)* **M3-9:** *sčítá a násobí mnohočleny (M-9-1-07)* **M3-10:** dělí mnohočleny jednočlenem **M3-11:** zapíše slovní text pomocí výrazů a naopak **M3-12:** rozhodne o platnosti rovnosti **M3-13:** užívá ekvivalentních úprav při řešení rovnic **M3-14:** řeší lineární rovnice s jednou neznámou a provádí zkoušku dosazením **M3-15:** řeší jednoduché slovní úlohy pomocí rovnic	**Výrazy a rovnice 1** ▪ druhá mocnina a odmocnina ▪ obecná mocnina ▪ malá a velká čísla a jejich zápis ▪ mocnina s celočíselným exponentem ▪ pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami ▪ částečné odmocňování ▪ iracionální číslo ▪ číselný výraz a jeho hodnota ▪ výraz s proměnnými ▪ mnohočlen, člen mnohočlenu ▪ sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů ▪ dělení mnohočlenů jednočlenem ▪ opačný mnohočlen ▪ stupeň mnohočlenu ▪ rovnost ▪ lineární rovnice s jednou neznámou ▪ kořen rovnice, zkouška ▪ ekvivalentní úpravy rovnic ▪ slovní úlohy
M3-16: určí součet velikosti vnitřních úhlů mnohoúhelníku **M3-17:** v pravidelném mnohoúhelníku určí velikost vnitřního úhlu a vypočítá jeho obvod **M3-18:** rozpozná hranol a určí jeho podstavy a plášť **M3-19:** načrtne a sestrojí síť hranolu **M3-20:** načrtne a narýsuje hranol ve volném rovnoběžném promítání **M3-21:** odhadne objem hranolu v jednoduchých případech **M3-22:** vypočítá povrch a objem hranolu **M3-23:** užívá Pythagorovy věty ve výpočtech **M3-24:** vypočítá obvod a obsah kružnice **M3-25:** popíše válec, načrtne a narýsuje jeho síť **M3-26:** vypočítá povrch a objem válce	**Hranoly a válce** ▪ mnohoúhelníky ▪ kružnice opsaná a vepsaná mnohoúhelníku ▪ volné rovnoběžné promítání ▪ krychle a kvádr ▪ hranoly a jejich vlastnosti, síť hranolu ▪ povrch a objem hranolu ▪ Pythagorova věta ▪ obvod a obsah kružnice ▪ válec a jeho vlastnosti, síť válce ▪ povrch a objem válce ▪ slovní úlohy
M3-27: *využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových i nepolohových konstrukčních úloh (M-9-3-05)* **M3-28:** užije Thaletovu kružnici při konstrukci pravoúhlého trojúhelníku **M3-29:** sestrojí tečnu kružnice v jejím bodě **M3-30:** sestrojí tečny z bodu ke kružnici **M3-31:** sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník ze zadaných prvků **M3-32:** *zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku (M-9-3-01)*	**Konstrukční úlohy** ▪ množina bodů dané vlastnosti ▪ polohová a nepolohová konstrukční úloha ▪ Thaletova kružnice ▪ tečny ke kružnici ▪ konstrukce trojúhelníků ▪ konstrukce čtyřúhelníků ▪ netradiční geometrické úlohy
M3-33: *provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním (M-9-1-07)* **M3-34:** *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných (M-9-1-07)* **M3-35:** vypočte a vyjádří neznámou ze vzorce **M3-36:** řeší soustavu rovnic dvou lineárních rovnic o dvou neznámých vhodnou metodou	**Výrazy a rovnice 2** ▪ rozklad mnohočlenů na součin, vytýkání ▪ součtové a rozdílové vzorce ▪ vzorec pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů ▪ výpočet a vyjádření neznámé ze vzorce ▪ rovnice s neznámou ve jmenovateli ▪ soustava dvou lineárních rovnic se dvěma nezná-

M3-37: *formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav (M-9-1-08)*	mými ▪ slovní úlohy o pohybu, směsích a společné práci
Průřezová témata: OSV10 (všechna témata)	
Vazby: Ch: Směsi	
Komentáře:	

Ročník: KVARTA	**5 hodin týdně (160 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
M4-1: čte informace z diagramu a grafu **M4-2:** vytvoří diagram ze zadané tabulky s daty **M4-3:** vypočte aritmetický průměr **M4-4:** určí četnost sledovaného jevu **M4-5:** *vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data (M-9-2-01)* **M4-6:** *porovnává soubory dat (M-9-2-02)* **M4-7:** užívá intervaly pro zápis oborů funkce **M4-8:** sestrojí graf přímé úměrnosti **M4-9:** sestrojí graf lineární funkce **M4-10:** sestrojí graf nepřímé úměrnosti **M4-11:** pozná a *vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (M-9-2-04)* **M4-12:** *určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti (M-9-2-03)* **M4-13:** *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů (M-9-2-05)*	**Práce s daty** ▪ diagramy, grafy a jejich druhy ▪ aritmetický průměr ▪ četnost znaku ▪ data a závislosti ▪ pravoúhlá soustava souřadnic ▪ definiční obor a obor hodnot funkce ▪ intervaly ▪ graf a tabulka funkce, předpis funkce ▪ přímá úměrnost a její graf ▪ konstantní a lineární funkce ▪ nepřímá úměrnost a její graf ▪ grafické řešení soustavy rovnic
M4-14: rozpozná podobné útvary a určí koeficient podobnosti **M4-15:** rozdělí úsečku v daném poměru **M4-16:** *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků (M-9-3-07)* **M4-17:** využívá goniometrické funkce při řešení pravoúhlého trojúhelníku a úloh z praxe **M4-18:** *analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (M-9-3-13)*	**Podobnost a funkce úhlu** ▪ podobnost útvarů v rovině ▪ podobnost trojúhelníků ▪ věty o podobnosti trojúhelníků ▪ výpočty v pravoúhlém trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí ▪ slovní úlohy
M4-19: *určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti (M-9-3-09)* **M4-20:** *načrtne a sestrojí sítě základních těles (M-9-3-11)* **M4-21:** *načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12)* **M4-22:** *odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (M-9-3-10)* **M4-23:** *řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (M-9-4-02)*	**Jehlany, kužely a koule** ▪ jehlan a jeho vlastnosti, síť jehlanu ▪ povrch a objem jehlanu ▪ kužel a jeho vlastnosti, síť kuželu ▪ povrch a objem kužele ▪ koule, její povrch a objem koule ▪ logické a netradiční geometrické úlohy
M4-24: vypočte úrok z jistiny **M4-25:** vypočte hledanou jistinu **M4-26:** vypočte daň a slevu z ceny výrobku **M4-27:** řeší úlohy na jednoduché úrokování **M4-28:** rozliší jednoduché a složené úročení **M4-29:** v úlohách z finanční matematiky účelně používá kalkulátor	**Finanční matematika** ▪ jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba ▪ jednoduché úrokování ▪ daň a její výpočet ▪ výpočty v oblasti bankovnictví ▪ odměna za práci ▪ kurzovní lístek ▪ rozpočet domácnosti ▪ půjčky, pojištění, spoření
Průřezová témata: OSV10 (všechna témata)	
Vazby: F: Pohyb těles	
Komentáře:	

5.4 Člověk a příroda

5.4.1 Zeměpis

Obsah předmětu

Předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) v RVP ZV. Integruje tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaných na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, výchova k občanství).

V průběhu studia zeměpisu si žáci osvojí práci s atlasem, internetem, odbornými zeměpisnými příručkami apod. Naučí se zpracovávat vyhledané informace a třídit je. Cílem je, aby si žáci osvojili základní poznatky o Zemi, jednotlivých kontinentech, regionech, státech, ale i o naší vlasti, regionech a v neposlední řadě také o místním regionu. Žáci by měli získat kladný vztah ke své vlasti i celé Zemi a měli by mít snahu chránit ji a rozumně využívat její zdroje.

RVP ZV stanovuje sedm tematických oblasti předmětu Zeměpis: *Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie* (TO1), *Přírodní obraz Země* (TO2), *Regiony světa* (TO3) a *Společenské a hospodářské prostředí* (TO4), *Životní prostředí* (TO5), *Česká republika* (TO6) a *Terénní geografická výuka, praxe a aplikace* (TO7). Poslední tematická oblast je realizována v rámci kurzu, který je zařazen do tercie v rámci několikadenního historicko-geografického kurzu. Následuje přehled rozvržení učiva do jednotlivých ročníků s doporučenou časovou dotací.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

Prima

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie, topografie (TO1)
- Přírodní obraz Země (TO2)

Sekunda

- Světový oceán (TO3)
- Regiony světa – Afrika (TO3)
- Amerika (TO3)
- Asie (TO3)
- Austrálie a Oceánie (TO3)
- Polární oblasti (TO3)

Tercie

- Evropa (TO3)
- Rusko (TO3)
- Přírodní prostředí ČR (TO6)

- Obyvatelstvo ČR (TO6)
- Socioekonomická geografie ČR (TO6)

Kvarta

- Regiony ČR, místní region (TO6)
- Obyvatelstvo světa (TO4)
- Hospodářství světa (TO4)
- Společenské prostředí (TO4)
- Politická geografie (TO4)
- Krajina (TO5)
- Vztah přírody a prostředí (TO5)

Organizace a vymezení předmětu

Výuka Zeměpisu probíhá neděleně v učebně zeměpisu, multimediální učebně nebo z organizačních důvodů i v jiných, zejména kmenových učebnách. V učebně zeměpisu je k dispozici notebook s internetem, glóby, sbírka tematických nástěnných map, naučné videonahrávky a časopisy se zeměpisnou tematikou.

V průběhu všech ročníků je součástí výuky zeměpisná exkurze.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: PRIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
Z1-1: *organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů* **Z1-2:** *používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii* **Z1-3:** *vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu*	**Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie** ▪ komunikační geografický a kartografický jazyk ▪ základy kartografie a topografie ▪ globus ▪ plán, mapa ▪ měřítko a obsah map ▪ aplikace kartografických a topografických znalostí ▪ určování zeměpisné polohy
Z1-4: *zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy* **Z1-5:** používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, Mléčná dráha, hvězda, souhvězdí, planetka, kometa **Z1-6:** *prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů* **Z1-7:** vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi mezi dvěma místy, objasní podstatu, smysl, účel časových pásem na Zemi a úlohu nultého poledníku a 180. poledníku, datová mez, časová pásma	**Přírodní obraz Země [**OSV8**]** ▪ Země jako vesmírné těleso ▪ vesmír a sluneční soustava ▪ časová pásma a datová mez ▪ pásmový čas a kalendář

Z1-8: *rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu* **Z1-9:** *porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost* **Z1-10:** porozumí vrásnění, zlomům a kerným procesům, sopečné a zemětřesné činnosti, vyhledá na mapě příslušné oblasti **Z1-11:** vysvětlí rozdíly mezi podnebím a počasím, porovná rozdíly dopadu slunečního záření na jednotlivé oblasti, zhodnotí význam pasátů a monzunů **Z1-12:** pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě, pojmenuje pohyby mořské vody a zhodnotí význam oceánů, porozumí a rozdělí vodstvo na pevnině včetně ledovců **Z1-13:** znázorní uspořádání půd, rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce	**Krajinná sféra** ▪ stavba zemského tělesa ▪ atmosféra ▪ hydrosféra ▪ pedosféra ▪ biosféra ▪ systém přírodní sféry na planetární úrovni ▪ systém přírodní sféry na regionální úrovni
Průřezová témata: OSV8	
Vazby: M: racionální čísla, F: Elektrické a magnetické vlastnosti látek, F: Světelné jevy, OSZ: Kulturní dědictví, OSZ: Mezinárodní vztahy, globální svět	
Komentáře: V rámci dne Chování člověka za mimořádných událostí jsou plněny následující výstupy: Z-9-7-01 *ovládá praktické topografie a orientace v terénu* Z-9-7-02 *aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny* Z-9-7-03 *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech*	

Ročník: SEKUNDA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
Z2-1: *rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci* oceánů **Z2-2:** *lokalizuje na mapách oceány podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení* **Z2-3:** objasní pojmy: kontinent, světadíl, světový oceán a jeho částí (moře, zálivy, průlivy, průplavy, ostrovy)	**Regiony světa – Světové oceány** ▪ rozloha a členitost světového oceánu
Z2-4: *rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci Afriky* **Z2-5:** *lokalizuje na mapách světadíl* Afrika *a oceány podle zvolený kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny* **Z2-6:** *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry* Afriky *a vybraných států* **Z2-7:** *zvažuje, jaké změny v* Africe *nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*	**Regiony světa – Afrika** ▪ poloha ▪ povrch ▪ podnebí ▪ vodstvo ▪ půdy, rostlinstvo, živočišstvo a ochrana přírody ▪ přírodní zdroje ▪ obyvatelstvo ▪ regiony
Z2-8: *rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci* Ameriky	**Regiony světa – Amerika [**MV1**]** ▪ poloha ▪ povrch

Z2-9: *lokalizuje na mapách* Ameriku a její členění podle *zvolených kritérií, srovnává jejich postavení* **Z2-10:** *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry* Ameriky **Z2-11:** charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané oblasti a sídla Kanady a hlavní oblasti cestovního ruchu **Z2-12:** charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané oblasti a sídla USA a hlavní oblasti cestovního ruchu **Z2-13:** charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané oblasti a sídla Mexika a hlavní oblasti cestovního ruchu **Z2-14:** charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice Karibské oblasti a hlavní oblasti cestovního ruchu **Z2-15:** charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice Jižní Ameriky a hlavní oblasti cestovního ruchu	▪ podnebí ▪ vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo a ochrana přírody ▪ obyvatelstvo a sídla ▪ oblasti a státy ▪ Severní Amerika – USA, Kanada ▪ Střední Amerika – Mexiko ▪ Karibská oblast ▪ Jižní Amerika – Brazílie, laplatská oblast, andská oblast
Z2-16: *rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci* Asie **Z2-17:** *lokalizuje na mapách* Asii a její členění podle *zvolených kritérií, srovnává jejich postavení* **Z2-18:** *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry* Asie **Z2-19:** vyhledá na politické mapě Asie velké zeměpisné regiony: JZ Asii, monzunovou Asii, střední Asii, asijskou část Ruska, vybrané státy a hlavní i velká města	**Regiony světa – Asie [**MV1**]** ▪ poloha ▪ povrch ▪ podnebí ▪ vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo a ochrana přírody ▪ obyvatelstvo a sídla ▪ regiony – jihozápadní, monzunová: jižní, jihovýchodní a východní, střední
Z2-20: *rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci* Austrálie a Oceánie **Z2-21:** *lokalizuje na mapách* Austrálii, Oceánii a její členění (Mikronésii, Melanésii, Polynésii) *podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení* **Z2-22:** *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry* Australského svazu *a* Nového Zélandu **Z2-23:** porozumí pojmu: artézské studně, popíše a pojmenuje příklady zástupců fauny a flóry **Z2-24:** *zvažuje, jaké změny* Austrálii a na Novém Zélandu *nastaly, nastávají*	**Regiony světa – Austrálie a Oceánie [**MV1**]** ▪ poloha ▪ povrch ▪ podnebí ▪ vodstvo ▪ příroda Austrálie ▪ obyvatelstvo ▪ Australský svaz Oceánie
Z2-25: rozlišuje *zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci* Arktidy a Antarktidy **Z2-26:** *lokalizuje na mapách* Arktidu a Antarktidu *podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení*	**Regiony světa – Polární oblasti** ▪ Arktida Antarktida
Průřezová témata: MV1	
Vazby: D: Novověk	

Ročník: TERCIE	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
Z3-1: *rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci Evropy* **Z3-2:** *lokalizuje na mapách Evropu podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení* **Z3-3:** *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Evropy* **Z3-4:** vyhledá na politické mapě Evropy velké zeměpisné oblasti (regiony), vybrané státy a vybraná hlavní a velká města **Z3-5:** určí a vyhledá v mapách státy NATO, Evropské unie a státy, které se o členství uchází **Z3-6:** popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje států střední Evropy, zhodnotí hospodářský a politický význam oblasti střední Evropy v současném světě, porovná ji s ostatními oblastmi Evropy **Z3-7:** posoudí hospodářský a politický význam příslušné oblasti Evropy v současném světě, srovnává ji s ostatními zeměmi Evropy	**Evropa [**VMEGS2**]** ▪ rozloha, poloha, hranice, členitost ▪ povrch ▪ podnebí a počasí ▪ vodstvo ▪ šířková pásma a vegetační stupně ▪ obyvatelstvo a osídlení ▪ oblasti a státy ▪ Střední Evropa ▪ Ostatní evropské oblasti: západní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa
Z3-8: *rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci Ruska* **Z3-9:** *lokalizuje na mapách Ruska podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení* **Z3-10:** *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Ruska*	**Rusko** ▪ poloha ▪ přírodní prostředí ▪ obyvatelstvo ▪ hospodářství evropské části ▪ specifika asijské části
Z3-11: *hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu* **Z3-12:** vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí **Z3-13:** zařadí území ČR k úmořím evropských moří, pojmenuje hlavní toky **Z3-14:** rozlišuje mezi půdními typy a druhy, pojmenuje hlavní půdní typy na území ČR, uvede jejich rozmístění **Z3-15:** popíše vývojové změny rostlinstva na území ČR v souvislosti s historickým šířením osídlení, zemědělství a těžby dřeva **Z3-16:** rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR z hlediska charakteru ochrany, **Z3-17:** posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR, určí hlavní migrační trendy i mimo ČR, uvede změny ve struktuře obyvatelstva, pokud jde o národnosti, náboženství, zaměstnanost **Z3-18:** rozděluje sídla podle určitých kritérií-podle velikosti, charakteru zástavby **Z3-19:** členění hospodářství do jednotlivých sektorů, objasní ekonomické pojmy: ekonomicky aktivní obyvatelstvo, hrubý domácí produkt **Z3-20:** objasní základní pojmy ZO: vývoz, dovoz, obrat, bilance, komodita, pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží	**Česká republika [**EV4, VMEGS3, VDO3**]** ▪ poloha a rozloha ▪ geologická stavba ▪ geomorfologické členění povrchu ▪ podnebí ▪ vodstvo ▪ půdy ▪ rostlinstvo a živočišstvo ▪ ochrana přírody a životního prostředí ▪ obyvatelstvo ▪ sídla ▪ složky hospodářství – průmysl, zemědělství, doprava, služby, cestovní ruch ▪ zahraniční obchod ▪ členství v mezinárodních organizacích ▪ oblasti – kraje ČR ▪ místní oblast

Z3-21: *uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států*	
Průřezová témata: VDO3, VMEGS2, VMEGS3, EV4	
Vazby: Bi: Neživá příroda, OSZ: Naše vlast, region, země, OSZ: Stát a právo, OSZ: Stát a hospodářství,	
Komentáře: V tomto ročníku se žáci účastní historicko-geografického kurzu.	

Ročník: KVARTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
Z4-1: *lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit* **Z4-2:** *vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy* **Z4-3:** *specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblast, hodnotí na základě dostupných a osvojených znalostí postavení místní oblasti v rámci státu a* vzhledem k sousedním regionům	**Česká republika [**EV4, VMEGS3, VDO3**]** ▪ oblasti – kraje ČR ▪ místní oblast
Z4-4: *posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa*	**Obyvatelstvo světa [**MkV3**]** ▪ obyvatelstvo světa a jeho početní růst ▪ rozmístění obyvatelstva ▪ územní pohyb ▪ rozmístění lidských ras, národů a jazyků ▪ územní aspekty náboženství ve světě struktura obyvatelstva
Z4-5: *posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel*	**Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** ▪ sídelní systémy ▪ venkovská sídla ▪ městská sídla, proces urbanizace a suburbanizace územní struktura měst, funkce měst
Z4-6: *porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit a porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků* **Z4-7:** *zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje* **Z4-8:** vymezí jádrové a periferní oblasti na území různé regionální velikosti (ve světovém, kontinentálním, státním měřítku, v místním regionu) **Z4-9:** posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami státního hospodářství, popíše a zhodnotí různé zemědělské systémy s využitím historických zkušeností v závislosti na podnebí, hospodářské vyspělosti a politických poměrech **Z4-10:** rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a podle druhu dopravního prostředku **Z4-11:** rozlišuje mezi službami zajišťovanými státem a službami zajišťovanými soukromým sektorem **Z4-12:** vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, uvádí jejich hlavní lokalizační faktory **Z4-13:** vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem surovin a oblasti	**Hospodářské prostředí [**EV3**]** ▪ světové hospodářství ▪ jádrové a periferní oblasti ▪ hospodářské globalizační procesy ▪ světové zemědělství ▪ světový průmysl ▪ světová doprava ▪ služby a cestovní ruch ▪ mezinárodní obchod a mezinárodní hospodářské integrace

Z4-14: *lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech* **Z4-15:** *porovná státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků* **Z4-16:** vzájemně srovnává státy podle fyzickogeografických kritérií a podle společenských a hospodářských kritérií **Z4-17:** pojmenuje a vyhledá v mapách lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě, zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů, uvede konkrétní příklady postupů	**Politická mapa [**MV5**]** ▪ politická mapa současného světa ▪ státy na Zemi ▪ poloha, rozloha, lidnatost států ▪ průběh a tvar státních hranic ▪ státní zřízení, způsob vlády ▪ správní členění ▪ stupeň rozvoje států světa ▪ ohniska neklidu v současném světě ▪ nové státy na mapě světa
Z4-18: *porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin* **Z4-19:** *uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)* **Z4-20:** *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*	**Životní prostředí [**EV1**]** ▪ krajina a její složky ▪ vztah příroda a společnost ochrana přírody
Průřezová témata: MkV3, EV1, EV3, EV4, MV5	
Vazby: Bi: Biologie rostlin, Bi: Biologie živočišstva, Bi: Základy ekologie a ochrany životního prostředí, Bi: Biologie člověka, CH: Chemie a společnost	
Komentáře:	

5.4.2 Fyzika

Obsah předmětu

Vyučovací předmět fyzika je vzdělávacím oborem, který spolu se zeměpisem, biologií a chemií pokrývá vzdělávací oblast člověk a příroda, stanovenou RVP ZV pro nižší ročníky (primu až kvartu) osmiletého gymnázia. Vzdělávací cíle předmětu fyziky vycházejí z RVP ZV, ale přesahují rozsah učiva stanovené tímto dokumentem, neboť osmileté gymnázium považujeme jako výběrový typ vzdělávání určený především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu. Během studia fyziky si žáci osvojují základní fyzikální pojmy a veličiny, seznamují se fyzikálními zákony. Klademe důraz na pochopení přírodních dějů a jevů a na osvětlení jejich podstaty. Žáci se učí základům objektivního pozorování, měření, vytváření a ověřování hypotéz a formulování závěrů. Znalosti získané studiem fyziky, by měli žákům pomoci při utváření vlastního postoje k přírodě, zdrojům energie, k využití moderních vědeckých poznatků a technologií. Žáci jsou vedeni k logickému uvažování, vyvozování závislostí, objevování souvislostí a ke kritickému posuzování tvrzení s vědeckým obsahem. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat a argumentovat. Součástí výuky je i seznamování s praktickými aplikacemi a užitím fyzikálních poznatků v běžném životě i v technických oborech.

Ve všech ročnících nižšího stupně gymnázia realizujeme průřezové téma *Osobnostní a sociální výchovu* s důrazem na poznávání lidí, mezilidským vztahům, komunikaci, spolupráci a soutěži a též dovednostem rozhodování a řešení problémů. V primě realizujeme spolu s předmětem chemie průřezové téma *Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou.* V kvartě realizujeme průřezové téma *Enviromentální výchova* – zejména využívání energie a souvislosti mezi lidskými aktivitami a problémy životním prostředím

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64
Integrace oblasti ČaSP v počtu hodin	*13*	*0*	*0*	*0*

Orientační rozvržení učiva

Prima (64)

- Stavba látek
- Síla
- Elektrické a magnetické vlastnosti látek
- Měření veličin
- Elektrický proud

Sekunda (64)

- Pohyb tělesa
- Síly a jejich vlastnosti
- Vlastnosti kapalin a plynů
- Světelné jevy

Tercie (64)

- Práce a energie
- Tepelné jevy

- Zvukové jevy
- Elektrický proud

Kvarta (64)

- Elektromagnetické jevy
- Polovodiče
- Základy jaderné fyziky
- Obnovitelné zdroje energie
- Vesmír

Organizace a vymezení předmětu

Výuka fyziky probíhá pravidelně dvakrát týdně, přednostně v učebně fyziky vybavené zařízením pro digitální zobrazování a prezentace, případně v dalších učebnách. V primě je do výuky během roku zařazeno několik hodin věnovaných průřezovému tématu *Člověk a svět práce – práce s laboratorní technikou*. V těchto hodinách si žáci osvojí základní metody měření fyzikálních veličin a zpracování výsledků měření. Kromě toho mohou být do výuky příležitostně, jednou či dvakrát během pololetí, zařazeny praktické laboratorní práce, kdy je třída rozdělena na dvě poloviny. Při těchto činnostech je samozřejmě kladen důraz na zásady bezpečnosti a hygieny práce a žáci jsou poučeni o poskytnutí první pomoci při úrazech.

Kromě tradičních metod výuky fyziky používáme též fyzikální výukové programy a moderní informační technologie (interaktivní tabule, učebnu s dataprojektorem). Podporujeme účast žáků ve fyzikální olympiádě a v dalších soutěžích či projektech. Podle nabídky a možností zařazujeme do výuky také exkurze s fyzikální tématikou (Planetárium Most, meteorologická stanice Milešovka).

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: PRIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
F1-1: rozeznává a praktický užívá pojmy látka a těleso **F1-2:** popíše vlastnosti jednotlivých skupenství látek **F1-3:** uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále a neuspořádaně pohybují **F1-4:** popíše složení atomu	**Stavba látek** ▪ tělesa a látky ▪ skupenství látek ▪ souvislost skupenství a částicové stavby látek ▪ neuspořádaný pohyb částic, difúze, Brownův pohyb ▪ atom a molekula
F1-5: používá správné značky a jednotky fyzikálních veličin **F1-6:** převádí jednotky fyzikálních veličin **F1-7:** *změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa* **F1-8:** [ČaSP] *vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů* **F1-9:** *využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických úloh* **F1-10:** předpoví, jak se změní délka i objem tělesa při dané změně jeho teploty **F1-11:** [ČaSP] *dodržuje pravidla bezpečné práce a*	**Měření veličin** ▪ délka, jednotky délky a měření délky ▪ objem, jednotky objemu a měření objemu ▪ hmotnost, jednotky hmotnosti a měření hmotnosti tělesa ▪ rovnoramenné váhy ▪ hustota látky, jednotky hustoty ▪ výpočet hustoty, hmotnosti a objemu ▪ čas, jednotky času a měření času ▪ teploměr, jednotky teploty a měření teploty tělesa ▪ změna objemu pevného tělesa při změně teploty

ochrany životního prostředí při experimentální práci	
F1-12: uvede příklady vzájemného působení těles **F1-13:** uvede konkrétní projevy působení gravitační síly na tělesa a vlastnosti gravitační síly **F1-14:** změří velikost působící síly	**Síla** ▪ vzájemné silové působení těles ▪ gravitační síla ▪ měření síly
F1-15: popíše situace, při nichž dochází k elektrování těles **F1-16:** popíše jednoduchý planetární model atomu **F1-17:** znázorní magnetické pole tyčového magnetu pomocí indukčních čar a popíše magnetické póly **F1-18:** nakreslí model magnetického pole Země a popíše magnetické i zeměpisné póly	**Elektrické a magnetické vlastnosti látek** ▪ elektrování těles ▪ model atomu ▪ magnety a jejich působení ▪ magnetické pole ▪ magnetické pole Země, kompas
F1-19: *rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností*, zařadí látku do správné skupiny na základě zkušenosti i praktickým pokusem **F1-20:** *sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu* **F1-21:** dodržuje zásady bezpečnosti při práci s elektrickým proudem	**Elektrický proud** ▪ jednoduchý elektrický obvod ▪ elektrický proud a elektrické napětí ▪ vodič a izolant ▪ magnetické pole vodiče s proudem ▪ měření proudu ▪ elektromagnet ▪ elektrické obvody ▪ bezpečné zacházení s elektrickým zařízením ▪ první pomoc při úrazu elektrickým proudem
Průřezová témata:	
Vazby: M: Racionální čísla, Z: Přírodní obraz Země, CH: Částicové složení látek	
Komentáře:	

Ročník: SEKUNDA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
F2-1: *rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu* **F2-2:** využívá s porozuměním vztahy mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu a užívá je při řešení úloh	**Pohyb těles** ▪ pohyb ▪ pohyb posuvný a otáčivý, přímočarý a křivočarý ▪ průměrná a okamžitá rychlost ▪ měření rychlosti ▪ rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb ▪ dráha rovnoměrného pohybu
F2-3: *určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici* **F2-4:** *využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výslednice sil v jednoduchých situacích* **F2-5:** *aplikuje poznatky o otáčivých účincích sil při řešení praktických problémů* **F2-6:** využívá s porozuměním vztahy mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí **F2-7:** rozlišuje smykové a valivé tření, uvede příčiny tření a kladné i negativní projevy tření	**Síly a jejich vlastnosti** ▪ vzájemné působení těles, síla ▪ výslednice sil, skládání sil ▪ tíhová síla a těžiště ▪ setrvačnost, první Newtonův zákon ▪ druhý Newtonův zákon ▪ akce a reakce, třetí Newtonův zákon ▪ tlaková síla, tlak ▪ smykové a valivé tření, odpor prostředí
F2-8: popíše a vysvětlí jevy na povrchu kapalin a v kapilárách **F2-9:** předvídá změny hustoty kapaliny při změně teploty **F2-10:** využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních praktických problémů **F2-11:** *analyzuje síly působící v klidné kapalině a předpoví chování tělesa v ní*	**Vlastnosti kapalin a plynů** ▪ vlastnosti kapalin, povrchové napětí ▪ kapilární jevy ▪ závislost hustoty kapaliny na teplotě ▪ hydrostatický tlak ▪ spojené nádoby, hydraulická zařízení ▪ Archimédův zákon ▪ plování těles ▪ Pascalův zákon, hydraulická zařízení

F2-12: vysvětlí příčiny vzniku atmosférického tlaku **F2-13:** popíše metody měření atmosférického tlak **F2-14:** analyzuje síly působící v klidné atmosféře a předpoví chování tělesa v ní **F2-15:** porovná tlak v nádobě s tlakem atmosférickým	▪ vlastnosti plynů ▪ atmosféra Země ▪ atmosférický tlak a jeho měření ▪ Archimédův zákon pro plyny ▪ přetlak, podtlak, vakuum
F2-16: *využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh* **F2-17:** užitím zákonitostí šíření světla vysvětlí základní astronomické jevy – fáze Měsíce, zatmění **F2-18:** geometrickou konstrukcí určí vlastnosti obrazu vytvořeného rovinným i kulovým zrcadlem a čočkou **F2-19:** *rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při amyláze průchodu světla čočkami* **F2-20:** popíše vlastnosti oka, jako optické soustavy	**Světelné jevy** ▪ zdroje světla a optická prostředí ▪ přímočarost šíření světla ▪ zatmění Měsíce a Slunce ▪ fáze Měsíce ▪ odraz světla ▪ rovinné zrcadlo ▪ kulová zrcadla ▪ lom světla ▪ čočky ▪ zobrazení předmětu čočkou ▪ oko, vady oka a jejich korekce
Průřezová témata: OSV	
Vazby: M: Racionální čísla, M: Lineární rovnice, Z: Krajinná sféra	
Komentáře:	

Ročník: TERCIE	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
F3-1: *určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a určí změnu energie tělesa* **F3-2:** *využívá s porozuměním vztahy mezi výkonem, vykonanou prací a časem* **F3-3:** určí druh mechanické energie tělesa **F3-4:** *využívá poznatky o vzájemných přeměnách energie a zákonech zachování energie při řešení konkrétních problémů a úloh* **F3-5:** analyzuje síly působící na jednoduché stroje, určí práci vykonanou užitím těchto strojů **F3-6:** *aplikuje poznatky o otáčivých účincích sil při řešení praktických problémů*	**Práce a energie** ▪ práce ▪ výkon ▪ energie ▪ polohová energie ▪ pohybová energie ▪ přeměny energie, zákon zachování energie ▪ účinnost ▪ jednoduché stroje
F3-7: *určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem* **F3-8:** užívá kalorimetrickou rovnici pro výpočty při jednoduché teplené výměně **F3-9:** aplikuje znalosti o práci, účinnosti a přeměnách energie na popis činnosti tepelných motorů **F3-10:** rozlišuje jednotlivé skupenské přeměny látek **F3-11:** užívá znalostí o teple a skupenském teple k řešení jednoduchých úloh na změny skupenství	**Tepelné jevy** ▪ vnitřní energie tělesa ▪ teplo ▪ změny vnitřní energie ▪ kalorimetrická rovnice ▪ vedení tepla v látkách ▪ tepelné motory ▪ skupenské přeměny ▪ tání a tuhnutí ▪ vypařování a kapalnění ▪ var ▪ sublimace a desublimace
F3-12: užívá pojmů výchylka, perioda a frekvence k popisu periodických dějů **F3-13:** *rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku* **F3-14:** posuzuje vlastnosti zvuku a popíše je fyzikálními veličinami **F3-15:** *posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí*	**Zvukové jevy** ▪ vlastnosti pružných těles ▪ kmitavý pohyb ▪ kmitání pružných těles ▪ vlnění příčné a podélné ▪ zdroje zvuku ▪ šíření zvuku ▪ ultrazvuk a infrazvuk ▪ vlastnosti zvuku ▪ vliv zvuku na zdraví člověka

F3-16: popíše děje, které probíhají ve vodiči při vedení proudu **F3-17:** *změří elektrický proud a napětí* **F3-18:** *využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů* **F3-19:** předvídá změny elektrického odporu při změnách teploty a vlastností vodiče **F3-20:** popíše principy přeměny různých forem energie na energii elektrickou	**Elektrický proud** ▪ elektrický náboj ▪ elektrický proud ▪ elektrické napětí ▪ měření elektrického proudu a napětí ▪ Ohmův zákon pro část obvodu ▪ elektrický odpor ▪ zapojování rezistorů ▪ zdroje elektrického napětí ▪ elektrické spotřebiče
Průřezová témata: OSV	
Vazby: M: Racionální čísla, M: Lineární rovnice	
Komentáře:	

Ročník: KVARTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
F4-1: popíše jev elektromagnetické indukce na konkrétních příkladech **F4-2:** rozliší stejnosměrný proud od střídavého **F4-3:** *využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změn magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní* **F4-4:** aplikuje poznatky o elektromagnetických jevech na popis činnosti elektrických zařízení využívajících střídavý proud	**Elektromagnetické jevy** ▪ magnetické pole vodiče s proudem ▪ vzájemné působení vodičů s proudem ▪ elektromagnetická indukce ▪ střídavý proud ▪ generátor střídavého proudu ▪ transformátor ▪ elektrické motory ▪ bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči
F4-5: *rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností* **F4-6:** popíše jevy ve vlastním polovodiči a jevy v polovodiči vyvolané příměsí **F4-7:** *zapojí správně polovodičovou diodu* **F4-8:** uvede praktická užití polovodičových součástek	**Polovodiče** ▪ vlastnosti vodičů, izolantů, polovodičů ▪ vlastní vodivost polovodiče, termistor, fotorezistor ▪ PN přechod, polovodičová dioda ▪ tranzistor, integrovaný obvod a další užití polovodičových součástek
F4-9: popíše složení atomového jádra **F4-10:** vyjmenuje a blíže charakterizuje typy radioaktivních záření **F4-11:** užívá znalostí o jaderné reakci a přeměnách energie k popisu činnosti jaderné elektrárny	**Základy jaderné fyziky** ▪ jádro atomu, jaderné síly ▪ radioaktivita a její využití ▪ jaderné reakce ▪ jaderný reaktor a jaderná elektrárna
F4-12: popíše způsoby přeměny energie z obnovitelných zdrojů na energii mechanickou či elektrickou **F4-13:** zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	**Obnovitelné zdroje energie** ▪ energie vody a metody jejího využití ▪ energie větru a metody jejího využití ▪ energie slunce metody jejího využití ▪ energie geotermální, energie biomasy a další obnovitelné zdroje
F4-14: popíše strukturu Sluneční soustavy a objekty v ní **F4-15:** *objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet* **F4-16:** *odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností* **F4-17:** orientuje se na hvězdné obloze	**Vesmír** ▪ měření vzdáleností ve vesmíru ▪ Slunce ▪ kamenné a plynné planety Sluneční soustavy ▪ Pluto, komety, planetky a další objekty Sluneční soustavy ▪ Keplerovy zákony ▪ vznik a vývoj hvězd ▪ Galaxie, uspořádání vesmíru ▪ souhvězdí
Průřezová témata: OSV	
Vazby: M: Racionální čísla, M: Lineární rovnice, Z: Životní prostředí	
Komentáře:	

5.4.3 Chemie

Obsah předmětu

Vyučovací předmět chemie zahrnuje kompletní vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie (RVP ZV, vzdělávací oblast Člověk a příroda). Dále vyučovací předmět chemie zahrnuje tematický celek Práce s laboratorní technikou (RVP ZV, vzdělávací oblast Člověk a svět práce). Jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu biologie je realizováno průřezové téma Environmentální výchova.

Vzdělávací cíle předmětu chemie vycházejí z RVP ZV, ale přesahují základní rozsah učiva stanovený tímto dokumentem, neboť gymnaziální vzdělávání je určeno především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu. Vzdělávacím cílem předmětu chemie je poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti chemických poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Vede k rozvíjení zájmu o poznání základních chemických pojmů a zákonitostí, významných skupin chemických látek, jejich vlastností a využití. Důraz je kladen na pochopení a vysvětlení podstaty chemických dějů prostřednictvím jednoduchých chemických pokusů. Zvláště významné je, že při studiu přírody prostřednictvím pokusů si žáci osvojují důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Postupně tak poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se uvědoměle využívat své chemické poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Žáci by měli objevit, že chemie nachází uplatnění v mnoha oblastech lidské činnosti a že chemické poznatky vždy byly a zůstávají nezbytnou součástí pokroku a vývoje společnosti. Znalosti získané studiem chemie by měli žákům pomoci při utváření vlastního postoje k přírodě, neboť pochopení základních principů chování látek vede k poznání sebe sama.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64
Integrace oblasti ČaSP – Projektový den	0	5	0	0
Integrace oblasti ČaSP	0	4	0	0

Orientační rozvržení učiva

Sekunda (64)

- Úvod do chemie, pozorování, pokus a bezpečnost práce
- Směsi
- Nejjednodušší chemické látky – voda, vzduch
- Částicové složení látek a chemické prvky
- Chemické reakce
- Anorganické sloučeniny
- Projektový den

Tercie (64)

- Redoxní reakce
- Organické sloučeniny – uhlovodíky
- Organické sloučeniny – deriváty uhlovodíků
- Organické sloučeniny – přírodní látky
- Chemie a společnost

Kvarta (64)

- Základní pojmy obecné chemie – rozšiřující učivo
- Chemické reakce – rozšiřující učivo
- Významné prvky a anorganické sloučeniny – rozšiřující učivo
- Významné organické sloučeniny – rozšiřující učivo
- Významné přírodní látky – rozšiřující učivo
- Chemie a životní prostředí

Organizace a vymezení předmětu

V sekundě a tercii žáci získávají základní poznatky z obecné, anorganické a organické chemie. V kvartě se učivo probrané v sekundě a tercii upevňuje a rozšiřuje. V každém ročníku jsou čtyři vyučovací hodiny věnovány laboratorním pracím. V sekundě je 5 hodin laboratorních prací realizováno formou Projektového dne. Žáci jsou podporováni v účasti na chemické olympiádě. Výuka chemie je rozšířena nabídkou volitelného předmětu Člověk a příroda.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: SEKUNDA	**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
E2-1: dodržuje zásady bezpečnosti práce v laboratoři **E2-2:** *pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí* **E2-3:** *objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek* **E2-4:** *[ČaSP] dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci* **E2-5:** *[ČaSP] poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři*	**Úvod do chemie, pozorování, pokus a bezpečnost práce** ▪ zásady bezpečné práce – ve školní laboratoři i v běžném životě ▪ nebezpečné látky a přípravky – varovné značky, standardní věty o nebezpečnosti (R/H-věty) a pokyny pro bezpečné zacházení (S/P-věty) ▪ mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek
E2-6: *rozlišuje směsi a chemické látky* **E2-7:** *vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení* **E2-8:** *vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek* **E2-9:** *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*	**Směsi** ▪ základní vlastnosti látek ▪ směsi – různorodé, stejnorodé ▪ roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku (koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok) ▪ vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku ▪ oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destila-

	ce, krystalizace, sublimace)
E2-10: *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití* **E2-11:** *uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění*	**Nejjednodušší chemické látky – voda** [EV3, EV4] ▪ voda – destilovaná, pitná, odpadní ▪ výroba pitné vody ▪ čistota vody
E2-12: uvede složení a využití vzduchu **E2-13:** *uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění*	**Nejjednodušší chemické látky – vzduch** ▪ vzduch – složení, čistota ovzduší ▪ ozonová vrstva ▪ vzduch jako průmyslová surovina
E2-14: *používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech* **E2-15:** *rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech* **E2-16:** *orientuje se v periodické soustavě chemických prvků*	**Částicové složení látek a chemické prvky** ▪ částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích ▪ prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo ▪ chemické sloučeniny ▪ chemická vazba ▪ oxidační číslo ▪ názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin
E2-17: rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí **E2-18:** provede klasifikaci chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání **E2-19:** *přečte a zapíše jednoduché chemické rovnice*	**Chemické reakce** ▪ základní pojmy – reaktanty, produkty, zákon zachování hmotnosti, chemická rovnice, látkové množství, molární hmotnost ▪ klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní
E2-20: *uvede významné oxidy, popíše jejich vlastnosti a použití*	**Anorganické sloučeniny – oxidy** ▪ oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
E2-21: *uvede významné kyseliny a hydroxidy, popíše jejich vlastnosti a použití* **E2-22:** *vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet* **E2-23:** *orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi*	**Anorganické sloučeniny – kyseliny a hydroxidy** ▪ kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
E2-24: *uvede významné soli, popíše jejich vlastnosti a použití*	**Anorganické sloučeniny – soli** ▪ soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, ▪ názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
E2-25: *[ČaSP] zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl* **E2-26:** *[ČaSP]vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování měření a experimentů* **E2-27:** *[ČaSP] vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci*	**Projektový den** [EV3, EV4]
Průřezová témata: EV3, EV4	
Vazby: ČJ: Popis pracovního postupu, M: Procenta a úroky, M: Základy statistiky, F: Stavba látek, F: Elektrické a magnetické vlastnosti látek, Bi: Základy ekologie, Bi: Neživá příroda, Bi: Biologie člověka, Bi: Obecná biologie	
Komentáře: E2-4, E2-5, E2-25, E2-26, E2-27: [ČaSP] Člověk a svět práce	

Ročník: TERCIE		**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…		Učivo
E3-1: **E3-2:** **E3-3:** **E3-4:**	určí, která z reakcí patří mezi redoxní vyčíslí jednodušší redoxní rovnici popíše zjednodušeně princip výroby kovů vysvětlí princip vzniku elektrického proudu chemickou cestou	**Redoxní reakce** ▪ základní pojmy – oxidace, redukce, redukční a oxidační činidlo ▪ redoxní rovnice ▪ výroba kovů ▪ chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou
E3-5: **E3-6:**	*rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití* *zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy*	**Organické sloučeniny – uhlovodíky** ▪ názvosloví jednoduchých organických sloučenin ▪ uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků ▪ paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva
E3-7:	*rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*	**Organické sloučeniny – deriváty uhlovodíků** ▪ deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
E3-8: **E3-9:**	*uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů* *vyjmenuje významné zástupce bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů*	**Organické sloučeniny – přírodní látky** ▪ přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle
E3-10: **E3-11:** **E3-12:**	*zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi* *aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe* *orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*	**Chemie a společnost** [EV3, EV4] ▪ chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin ▪ plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace ▪ hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti ▪ léčiva a návykové látky
Průřezová témata: EV3, EV4		
Vazby: ČJ: Popis pracovního postupu, OSZ: Drogy a drogová problematika, F: Stavba látek, Bi: Základy ekologie, Bi: Biologie člověka		
Komentáře:		

Ročník: KVARTA		**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…		Učivo
E4-1: **E4-2:** **E4-3:** **E4-4:** **E4-5:**	*určí společné a rozdílné vlastnosti látek* popíše složení atomového obalu, chápe pojmy valenční vrstva a valenční elektrony vysvětlí pojmy protonové číslo, nukleonové číslo, izotopy, izobary, nuklidy, radioaktivita chápe rozdíly mezi nepolární, polární, iontovou vazbou, určí charakter vazby v zadané sloučenině a vyvodí její vlastnosti orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy, polokovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti podle postavení v PSP	**Základní pojmy obecné chemie** ▪ stavba atomu – protony, neutrony, elektrony ▪ molekula, ion, kation, anion ▪ jádro atomu, radioaktivita, protonové číslo, nukleonové číslo, izotopy, izobary, nuklidy ▪ elektronový obal (elektronové vrstvy, valenční elektrony) ▪ chemická vazba – vznik, klasifikace ▪ elektronegativita ▪ molární hmotnost, látkové množství, mol ▪ vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek
E4-6: **E4-7:** **E4-8:**	*přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu* vypočítá látkovou koncentraci *aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících prů-*	**Chemické reakce** ▪ chemické reakce – zákon zachování hmotnosti ▪ chemické rovnice, vyčíslování rovnic ▪ výpočty hmotnosti a látkového množství reaktantů a produktů z rovnice

běh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	▪ faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
E4-9: porovná fyzikální a chemické vlastnosti, výskyt, význam, výrobu a použití významných prvků a jejich sloučenin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí **E4-10:** *rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti*	**Významné prvky a anorganické sloučeniny** ▪ fyzikální a chemické vlastnosti, výskyt, význam, výroba a použití významných prvků a jejich sloučenin
E4-11: porovná fyzikální a chemické vlastnosti, výskyt, význam, výrobu a použití významných organických sloučenin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**Významné organické sloučeniny** ▪ fyzikální a chemické vlastnosti, výskyt, význam, výroba a použití významných organických sloučenin
E4-12: *orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů* **E4-13:** *určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu* **E4-14:** vyjmenuje nejdůležitější tuky, bílkoviny a sacharidy a popíše způsoby jejich zpracování	**Významné přírodní látky** ▪ chemické a biologické vlastnosti, výskyt, význam, zpracování a použití významných přírodních látek
E4-15: *uvede příklady znečišťování prostředí, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění* **E4-16:** zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi **E4-17:** doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka	**Chemie a životní prostředí** [EV1–4] ▪ chemizace, chemické výrobky, suroviny, druhotné suroviny, chemická výroba ▪ chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze ▪ ochrana zdraví a života v mimořádných situacích ▪ emise, imise, smog, ochrana životního prostředí
Průřezová témata: EV1, EV2, EV3, EV4	
Vazby: ČJ: Popis pracovního postupu, M: Číslo a proměnná, M: Poměr, M: Přímá a nepřímá úměrnost, M: Lineární rovnice, F: Energie, F: Jaderná energie, F: Tepelné jevy, F: Stavba látek, F: Elektrické a magnetické vlastnosti látek, Bi: Základy ekologie, Bi: Neživá příroda, Bi: Biologie člověka, Bi: Obecná biologie	
Komentáře: Laboratorní práce 4 h ročně	

5.4.4 Biologie

Obsah předmětu

Vyučovací předmět biologie zahrnuje kompletní vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie (RVP ZV, vzdělávací oblast Člověk a příroda). Dále zahrnuje některé tematické okruhy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (RVP ZV, vzdělávací oblast Člověk a zdraví) a téma Práce s laboratorní technikou (RVP ZV, vzdělávací oblast Člověk a svět práce). Jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu biologie je realizováno průřezové téma Environmentální výchova.

Vzdělávací cíle předmětu biologie vycházejí z RVP ZV, ale přesahují základní rozsah učiva stanovený tímto dokumentem, neboť gymnaziální vzdělávání je určeno především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu. Vzdělávacím cílem předmětu biologie je poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti biologických poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Vede k rozvíjení zájmu o poznání živé i neživé přírody, základních biologických pojmů a zákonitostí, významných skupin organismů, jejich vlastností a významu. Důraz je kladen na pochopení a vysvětlení podstaty biologických dějů prostřednictvím jednoduchých pokusů a pozorování. Zvláště významné je, že při studiu přírody prostřednictvím pozorování a pokusů si žáci osvojují důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Postupně tak poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se uvědoměle využívat své biologické poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Žáci by měli objevit, že biologie nachází uplatnění v mnoha oblastech lidské činnosti a že biologické poznatky vždy byly a zůstávají nezbytnou součástí pokroku a vývoje společnosti. Znalosti získané studiem biologie by měli žákům pomoci při utváření vlastního postoje k přírodě, neboť pochopení základních principů fungování přírody vede k poznání sebe sama.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64
Integrace oblasti VkZ	0	0	32	0
Integrace oblasti ČaSP	7	6	0	0

Časové rozvržení učiva

Prima (64)

- Základní struktura života
  - význam, stavba a typy buněk
  - viry
  - bakterie
- Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam
- Biologie nižších rostlin – systém a základy ekologie rostlin, anatomie a morfologie
  - řasy
- Biologie hub
- Biologie živočichů – vývoj, vývin, systém a ekologie živočichů

    - Rozmnožování, vývoj a vývin živočichů
    - Systém a ekologie živočichů
        - Jednobuněční živočichové
        - Mnohobuněční živočichové – bezobratlí
- Praktické poznávání přírody, práce s laboratorní technikou

Sekunda (64)

- Biologie živočichů – vývoj, vývin, systém a ekologie živočichů
    - Mnohobuněční živočichové – obratlovci
- Biologie rostlin
    - Anatomie a morfologie vyšších rostlin
    - Fyziologie vyšších rostlin
    - Systém a ekologie vyšších rostlin
- Praktické poznávání přírody, práce s laboratorní technikou

Tercie (64)

- Biologie člověka
    - Fylogeneze člověka
    - Anatomie a fyziologie – Výchova ke zdraví
        - Soustava opěrná a pohybová
        - Soustava trávicí
        - Soustava dýchací
        - Soustava oběhová
        - Soustava vylučovací a kožní
        - Soustava řídící a smysly
        - Soustava rozmnožovací
    - Ontogeneze člověka

Kvarta (64)

- Neživá příroda
    - Vznik Země
    - Stavba Země
        - nerosty
        - horniny
    - Geologické procesy
        - vnitřní
        - vnější
    - Půdy
    - Podnebí a počasí ve vztahu k životu
    - Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi
    - Geologický vývoj a stavba území ČR
- Základy ekologie a ochrany životního prostředí
    - Organismy a prostředí
    - Ochrana přírody a životního prostředí
- Praktické poznávání neživé přírody

Organizace a vymezení předmětu

Vyučování předmětu Biologie se účastní celá třída v odborné učebně biologie ve dvou vyučovacích hodinách týdně. Laboratorní práce probíhají v laboratoři biologie s polovinou třídy. Vybraní žáci se účastní státních i okresních biologických aktivit, např. biologické a ekologické olympiády, soutěží pořádaných DDM. Součástí výuky jsou i odborné exkurze, např. ZOO, Lesopark, Botanická zahrada, různá muzea, štoly, čistička odpadních vod apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Získané biologické poznatky a dovednosti žáci uplatní nejen v praxi, ale i v ostatních přírodovědných předmětech (např. chemie, zeměpis, fyzika).

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: PRIMA	**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
B1-1: *rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů* **B1-2:** *popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel* **B1-3:** *uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka* **B1-4:** *třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek* **B1-5:** *uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů*	**Základní struktura života** EV2 ▪ buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy ▪ organismy nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné ▪ organismy prokaryotické a eukaryotické ▪ viry a bakterie ▪ buňka rostlin, živočichů a hub ▪ dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení ▪ význam a zásady třídění organismů
B1-6: *orientuje se v nejdůležitějších názorech na vznik života* **B1-7:** *vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti*	**Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** EV2 ▪ výživa, dýchání, růst, vývoj ▪ rozmnožování, vývin ▪ reakce na podněty ▪ názory na vznik života
B1-8: *odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí*	**Biologie nižších rostlin – systém a základy ekologie rostlin, anatomie a morfologie** EV1 ▪ poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, jejich význam a využití
B1-9: *rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků* **B1-10:** *vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích* **B1-11:** *objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků*	**Biologie hub** EV1 ▪ houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy ▪ houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami ▪ lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam
B1-12: *rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin* **B1-13:** *zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy* **B1-14:** *odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*	**Biologie živočichů – vývoj, vývin, systém a ekologie živočichů** EV1-4 ▪ významní zástupci jednotlivých skupin živočichů ▪ jednobuněční živočichové, prvoci ▪ mnohobuněční živočichové – bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) ▪ rozšíření, význam, projevy chování a ochrana živočichů
B1-15: *[ČaSP] zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl* **B1-16:** *[ČaSP]vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování měření a experimentů* **B1-17:** *[ČaSP] vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou*	**Praktické poznávání přírody, práce s laboratorní technikou** *[ČaSP] EV4* ▪ mikroskopování ▪ práce v ekokoutku – pozorování a péče o rostliny a živočichy, sběr a zpracování vzorků

provést danou experimentální práci **B1-18:** *[ČaSP] dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci* **B1-19:** *[ČaSP] poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři*	
Průřezová témata: EV1 Ekosystémy, EV2 Základní podmínky života, EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí, EV4 Vztah člověka a prostředí	
Vazby: ČJ: Popis pracovního postupu, Z: Přírodní obraz Země, Z: Životní prostředí, Z: Regiony světa, Z: Krajinná sféra, F: Stavba látek, F: Elektromagnetické jevy	
Komentáře: B1-11, B1-12, B1-13, B1-14, B1-15 [ČaSP] Člověk a svět práce	

Ročník: SEKUNDA	**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
B2-1: *rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin* **B2-2:** *zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy* **B2-3:** *odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*	**Biologie živočichů – vývoj, vývin, systém a ekologie živočichů** EV1-4 ▪ významní zástupci jednotlivých skupin živočichů ▪ mnohobuněční živočichové – strunatci – obratlovci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) ▪ hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva ▪ rozšíření, význam, projevy chování a ochrana živočichů EV1-4
B2-4: *odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům* **B2-5:** *porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku*	**Biologie vyšších rostlin – anatomie a morfologie rostlin** EV1 ▪ stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
B2-6: *vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin*	**Biologie vyšších rostlin – fyziologie rostlin** EV2 ▪ základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
B2-7: *rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů* **B2-8:** *odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí*	**Biologie rostlin – systém a základy ekologie rostlin** EV1-4 ▪ poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců ▪ význam rostlin a jejich ochrana
B2-9: *[ČaSP] zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl* **B2-10:** *[ČaSP]vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování měření a experimentů* **B2-11:** *[ČaSP] vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci* **B2-12:** *[ČaSP] dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci* **B2-13:** *[ČaSP] poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři*	**Praktické poznávání přírody, práce s laboratorní technikou** ▪ mikroskopování ▪ práce v ekokoutku – pozorování a péče o rostliny a živočichy, sběr a zpracování vzorků
Průřezová témata: EV1 Ekosystémy, EV2 Základní podmínky života, EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí, EV4 Vztah člověka a prostředí	
Vazby: ČJ: Popis pracovního postupu, Z: Přírodní obraz Země, Z: Životní prostředí, Z: Regiony světa, Z: Krajinná sféra, F: Stavba látek, Ch: Nejjednodušší chemické látky, Ch: Anorganické sloučeniny, Ch: Organické sloučeniny, Ch: Deriváty uhlovodíků, Ch: Chemie ve společnosti, Ch: Přírodní látky	
Komentáře: B2-9, B2-10, B2-11, B2-12, B2-13 [ČaSP] Člověk a svět práce	

Ročník: TERCIE	**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
B3-1: *orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka*	**Biologie člověka – fylogeneze člověka** EV4 ▪ živočichové a lidé ▪ původ a vývoj člověka ▪ lidské rasy
B3-2: *určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy* **B3-3:** [VkZ] *dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky* **B3-4:** *[VkZ] samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím* **B3-5:** [VkZ] *usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví* **B3-6:** *rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života* **B3-7:** *aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla* **B3-8:** [VkZ] *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*	**Biologie člověka – anatomie a fyziologie** [VkZ] EV4 ▪ stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla ▪ orgány a orgánové soustavy ▪ opěrná ▪ pohybová ▪ trávicí – výživa a zdraví ▪ dýchací ▪ oběhová ▪ vylučovací ▪ řídící (vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti) ▪ rozmnožovací ▪ zdravý způsob života a péče o zdraví ▪ nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy ▪ ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy ▪ rizika ohrožující zdraví a jejich prevence ▪ stres a jeho vztah ke zdraví ▪ civilizační choroby ▪ hodnota a podpora zdraví ▪ podpora zdraví a její formy ▪ podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví
B3-9: *objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří* **B3-10:** [VkZ] *respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví* **B3-11:** [VkZ] *respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování* **B3-12:** [VkZ] *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce*	**Biologie člověka – ontogeneze – změny v životě člověka a jejich reflexe** [VkZ] ▪ vznik a vývin nového jedince ▪ etapy života ▪ dětství, puberta, dospívání ▪ sexuální dospívání a reprodukční zdraví
Průřezová témata: EV4 Vztah člověka a prostředí	
Vazby: Z: Přírodní obraz Země, Z: Životní prostředí, Z: Regiony světa, Z: Krajinná sféra, Z: Obyvatelstvo světa, OSZ: Mezinárodní vztahy, globalizace, D: Počátky lidské společnosti, OSZ: Člověk a dospívání, OSZ: Drogy a drogová problematika, Ch: Přírodní látky	
Komentáře: B3-3, B3-4, B3-5, B3-8, B3-9, B3-10, B3-11, B3-12 [VkZ] – výchova ke zdraví	

Ročník: KVARTA	**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
B4-1: *objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života*	**Neživá příroda – vznik Země** ▪ stavba Země ▪ vznik Země
B4-2: *rozpozná podle charakteristických vlastností*	**Neživá příroda – stavba Země**

	vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	▪ nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
B4-3:	*rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody*	**Neživá příroda – geologické procesy** ▪ vnitřní ▪ vnější
B4-4:	*porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě*	**Neživá příroda – Půdy** ▪ vznik půd ▪ typy půd ▪ význam půd
B4-5:	*uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi*	**Neživá příroda – podnebí a počasí ve vztahu k životu**
B4-6:	*rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků*	**Neživá příroda – vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** ▪ Vznik a vývoj života ▪ Prahory a starohory ▪ Prvohory ▪ Druhohory ▪ Třetihory ▪ Čtvrtohory
B4-7:	orientuje se v geologické stavbě a geologickém vývoji území ČR, regionu.	**Neživá příroda – Geologický vývoj a stavba území ČR** ▪ Český masív ▪ Západní Karpaty
B4-8: **B4-9:** **B4-10:** **B4-11:**	*uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi* *rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému* *vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam* *uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému*	**Základy ekologie a ochrany životního prostředí** ▪ organismy a prostředí ▪ ochrana přírody a životního prostředí
B4-12: **B4-13:**	vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy a pomůcky pro konání konkrétních pozorování a experimentů, vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci a zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	**Praktické poznávání přírody, práce s laboratorní technikou** ▪ práce s klíčem pro určování minerálů a hornin, práce s mineralogickou sbírkou – údržba, katalogizace ▪ práce v ekokoutku – pozorování a péče o organismy, sběr a zpracování vzorků vody a půdy
Průřezová témata: EV1 Ekosystémy, EV2 Základní podmínky života, EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí, EV4 Vztah člověka a prostředí		
ČJ: Popis pracovního postupu, Z: Přírodní obraz Země, Z: Hospodářské prostředí, Z: Životní prostředí, Z: Regiony světa, Z: Krajinná sféra, F: Stavba látek, F: Elektromagnetické jevy, Ch: Nejjednodušší chemické látky, Ch: Anorganické sloučeniny, Ch: Organické sloučeniny, Ch: Chemie ve společnosti, Ch: Přírodní látky		
Komentáře:		

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Výtvarná výchova

Obsah předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obrazovými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.

Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obrazovému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojení do procesu komunikace.

V této etapě je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající – současné výtvarné umění, nové materiály, obrazová média.

Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	1,5	1	1	1
Orientační roční hodinová dotace	48	32	32	32

Orientační rozvržení učiva

Prima (48)

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Sekunda (32)

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Tercie (32)

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Kvarta (32)

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Organizace a vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebně VV, ale také při tvorbě v plenéru a při návštěvách výstav a architektonických a sochařských památek.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: PRIMA	**1,5 hodin týdně (48 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
V1-1: *vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků* **V1-2:** *užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie*	**Rozvíjení smyslové citlivosti** ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření (základní pojmy – linie, tvar, plocha, barva, objem, …) ▪ vztahy vizuálně obrazných prvků (podobnost, kontrast, harmonie, rytmus, struktura) ▪ vyjádření okolního světa – kresba, malba **Uplatňování subjektivity** ▪ individuální vnímání barev a tónů. Symbolika barev a tvarů. ▪ výraz – tvorba a recepce – já a můj vnitřní svět ▪ racionální a smyslová tvorba – tvář – proporce, podoba a její varianty ▪ člověk a jeho sebevyjádření – já a mé blízké okolí (rodina, vztahy) já a společnost ▪ písmo, jeho funkce a využití ▪ příroda v pohybu – roční doby, proměny v čase ▪ příběhy, zvyky, tradice – mýty, pověsti, pohádky, ilustrace textu **Ověřování komunikačních účinků** ▪ setkání s uměním – pravěké a starověké umění ▪ setkání s uměním – secese – dekor, hledání výtvarné symboliky ▪ výtvarné techniky a postupy ▪ grafické techniky – otisk, tisk ze šablon a z koláže ▪ sociální skutečnost jako základ porozumění – reklama, plakát – kombinované techniky ▪ vztah mezi formou a životním prostředím – užité umění – krása, užitek, funkce, stabilita, móda, design. ▪ prostorová tvorba – keramika, papír**…**
Průřezová témata: OSV1, OSV4, OSV5, OSV10	
Vazby: vazby na všechny předměty podle námětu práce	
Komentáře: výstupy jsou plněny i v ostatních ročnících na přiměřené úrovni	

Ročník: SEKUNDA	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
V2-1: *užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace* **V2-2:** *vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užíva-*	**Rozvíjení smyslové citlivosti** ▪ racionální a smyslová tvorba – objevování, hledání řádu; kresebné studie – objem, tvar, linie, šrafování. ▪ analýza – rozklad celku na skladební prvky, experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožení, vrstvení tvarů a linií v ploše i v prostoru ▪ smyslové zážitky, emoce, myšlenky, otisky, struktury.

ných vizuálně obrazných vyjádření	▪ barevné vyjádření smyslového vjemu – teorie barev, odstín, sytost, tón, harmonie, kontrast, akcent, doplňkové barvy, teplota barev. **Ověřování komunikačních účinků** ▪ setkání s uměním – románské umění ▪ expresivní a fantazijní tvorba – sociální zkušenost jako základ porozumění. ▪ užitá grafika – styly a druhy písma; kompozice tvarová a barevná. ▪ architektura – základní stavební prvky; statika staveb, funkce. ▪ setkání s uměním – impresionismus a poimpresionismus jako počátek nových směrů **Uplatňování subjektivity.** ▪ inspirace hudbou, zvuky ptačího zpěvu a přenos do světa barev a linií ▪ fantazijní variace na zadané tvary, pocity nebo barvy. ▪ experimenty s reprodukcemi uměleckých děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření barvou a kresbou – vitráže – světlo
Průřezová témata: OSV1, OSV4, OSV5, OSV10	
Vazby: vazby na všechny předměty podle námětu práce	
Komentáře: výstupy jsou plněny i v ostatních ročnících na přiměřené úrovni	

Ročník: TERCIE	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
V3-1: *rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu* **V3-2:** *interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*	**Rozvíjení smyslové citlivosti** ▪ racionální a smyslová tvorba a recepce – detaily a kouzlo mikrosvěta. ▪ linie jako výtvarný prostředek – kresebné etudy ▪ zdokonalování techniky kresby (stínování, kontrast) ▪ uspořádání objektů do celků, vyjádření statiky a dynamiky prostoru. ▪ písmo, jeho funkce a užití, ilustrační tvorba **Uplatňování subjektivity** ▪ symbolika výtvarného projevu – angažovanost umění. ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly a uplatnění při vlastní tvorbě – otisky a struktury ▪ zdokonalování techniky malby – větší plochy ▪ vlastní fantazijní představy, city, pocity, nálady a jejich vyjádření barvou. ▪ expresivní a fantazijní tvorba – fantazie jiných světů… **Ověřování komunikačních účinků** ▪ setkání s uměním – gotika, renesance. ▪ člověk a jeho vidění světa – umělec, skutečnost, umělecké dílo; beseda ▪ setkání s uměním – expresionismus a fauvismus. ▪ práce s netradičními materiály – přírodniny, odpadový materiál, pórobeton
Průřezová témata: OSV1, OSV4, OSV5, OSV10	
Vazby: vazby na všechny předměty podle námětu práce	
Komentáře: výstupy jsou plněny i v ostatních ročnících na přiměřené úrovni	

Ročník: KVARTA	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
V4-1: *porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů* **V4-2:** *ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci*	**Rozvíjení smyslové citlivosti** ▪ linie, tvary, členění plochy, stínování a barevný kontrast, světlo. ▪ pohyb ve výtvarné tvorbě. ▪ detaily, struktury, materiály… **Uplatňování subjektivity.** ▪ grafické vyjádření pocitů, emocí, nálad na základě různých podnětů, např. hudba nebo dramatická tvorba ▪ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti ▪ vlastní interpretace zadaného tématu, její vysvětlení a obhajoba výsledku práce. **Ověřování komunikačních účinků** ▪ setkání s uměním – umění baroka a rokoka. ▪ setkání s uměním – kubismus, orfismus, futurismus. ▪ 2. pol. 20. století: land-art, body-art, op-art, minimal-art a jejich společenské kořeny. ▪ umění a výtvarná tvorba ve fotografii, filmu, televizi, tiskovinách, reklamě – pop-art, … ▪ způsoby vlastního vyjadřování – výběr vhodné techniky pro vlastní tvůrčí záměry ▪ besedy o současném výtvarném umění a jeho využití v dalších oborech lidské činnosti. ▪ základy práce s počítačovými kreslícími nástroji.
Průřezová témata: OSV1, OSV4, OSV5, OSV10	
Vazby: vazby na všechny předměty podle námětu práce	
Komentáře: výstupy jsou plněny i v ostatních ročnících na přiměřené úrovni	

5.5.2 Hudební výchova

Obsah předmětu

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží součást lidské existence – umění a kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, cestování, oblékání, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky…

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokální, instrumentální, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby, zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy. Hudební činnost vede žáka především k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Na naší škole se aktivně používají hudební nástroje dechové, strunné, keyboardy, nástroje Orffova instrumentáře, počítače.

V nižších ročnících (prima až kvarta) osmiletého gymnázia realizujeme průřezové téma *Osobnostní a sociální výchovu*. *Člověk a zdraví* používáme v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka. Realizace vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* přispívá k zdokonalování dovedností týkající se spolupráce a komunikace v týmu.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	1,5	1	1	1
Orientační roční hodinová dotace	48	32	32	32

Orientační rozvržení učiva

RVP ZV stanovuje čtyři tematické oblasti předmětu Hudební výchova: *Vokální*, *Poslechovou*, *Instrumentální*, *Hudebně pohybovou*. Následuje přehled rozvržení učiva do jednotlivých ročníků s časovou dotací

Prima (48)

- vokální činnost
- poslechová činnost
- instrumentální činnost
- hudebně pohybová činnost

Sekunda (32)

- vokální činnost
- poslechová činnost
- instrumentální činnost
- hudebně pohybová činnost

Tercie (32)

- vokální činnost
- poslechová činnost
- instrumentální činnost
- hudebně pohybová činnost

Kvarta (32)

- vokální činnost
- poslechová činnost
- instrumentální činnost
- hudebně pohybová činnost

Organizace a vymezení předmětu

Role jedince – smyslové vnímání a jeho rozvoj; interpretace a recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta, úloha komunikace v uměleckém procesu, vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality, postavení umění ve společnosti a jeho historické proměny.

Vymezení činností v Hv – první týden v měsíci věnujeme především *vokální činnosti*, druhý týden v měsíci využíváme hlavně *poslech hudby* vážné a pop., třetí týden se věnujeme *instrumentální činnosti*, čtvrtý týden je věnován *pohybové činnosti*.

Výuka probíhá v učebně Hv, na chodbách vzdělávacího ústavu (prostor při tanečních kreacích a využití akustiky), v přírodě, navštěvujeme divadla, kina, Státní operu Praha, obrazové galerie.

Výuku hudební výchovy rozšiřujeme pro pěvecky talentované žáky v nepovinném volitelném předmětu – sborový zpěv a hlasová výchova + instrumentální hra.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: PRIMA	**1,5 hodin týdně (48 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
H1-1: *využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách* **H1-2:** *zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase* **H1-3:** *zná a zpívá některé české a moravské lidové písně*	**VOKÁLNÍ ČINNOST** ▪ hlasová hygiena ▪ rozšiřování hlasového rozsahu ▪ intonace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách ▪ jednohlasý a vícehlasý zpěv
H1-4: *orientuje se v proudu znějící hudby* **H1-5:** *vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky* **H1-6:** *dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého* **H1-7:** *rozpozná vyšší a nižší tón*; *stupnici dur, moll; půltón, celý tón, akord (souzvuk dvou a tří tónů)* **H1-8:** *připravuje referáty z vážné a populární hudby, vyhledává aktuální měsíční zprávy z novin, na internetu, prezentuje svou práci před spolužáky*	**POSLECHOVÁ ČINNOST** ▪ dělení hudby na vokální, instrumentální a vokálně instrumentální ▪ hudební výrazové prostředky – melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva, tempo, hudební forma ▪ hudební představy a fantazie ▪ HVM – hudební výročí měsíce (vážná a populární hudba – referát) ▪ jevištní hudební formy – opera, opereta, muzikál, hudební revue
H1-9: *zařazuje hudební nástroje do tří základních skupin podle způsobu tvoření tónu* **H1-10:** *hraje na flétnu základní tóny g1 – d2,*	**INTSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST** ▪ notová osnova, noty, taktová čára, hudební klíč, stupnice, tónina, posuvky, interval, akord

H1-11: *orientuje se na klávesnici a basové kytaře* **H1-12:** *čte akordické značky pro kytaru* **H1-13:** *provádí jednoduché rytmické improvizace*	▪ hra a tvorba doprovodů na rytmické nástroje ▪ orientace v instrumentální partituře ▪ hra na hudební nástroj dechový, klávesový, strunný, ▪ hra podle notového zápisu ▪ improvizace
H1-14: *rozpozná některé z tanců různých stylových období* **H1-15:** *tančí samostatně i ve dvojici ve dvoučtvrťovém až čtyřčtvrtečním taktu* **H1-16:** *zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové dovednosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu*	**HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST** ▪ hudba a pohyb – lidový tanec ▪ rytmická hra na tělo ▪ divadelní tvorba, pohybová tvořivost, pantomima ▪ pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické
Průřezová témata: OSV1, VMEGS1, MkV2, EV4	
Vazby: Vv: Rozvíjení smyslové citlivost, Čj: České divadlo 19. století, OSZ: Kulturní dědictví, OSZ: Rok v jeho proměnách a slavnostech, Z: Evropa, Z: ČR, Bi: Zdravý způsob života, péče o zdraví, M: Racionální čísla	
Komentáře:	

Ročník: SEKUNDA	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
H2-1: *zazpívá lidový dvojhlas a kánon ve skupině* **H2-2:** *dbá na hudební koncentraci a kázeň* **H2-3:** *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě*	**VOKÁLNÍ ČINNOST** ▪ lidová píseň, lidový dvojhlas ▪ rozdělení lidských hlasů v hudbě ▪ hudební tradice ▪ malá písňová forma, polyfonie, homofonie ▪ hlasová hygiena
H2-4: *vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku* **H2-5:** *rozpoznává druhy zpěvních hlasů u sólistů a pozná druhy pěveckých sborů* **H2-6:** *seznámí se s historií muzikálu* **H2-7:** *připravuje referáty z vážné a populární hudby, vyhledává aktuální měsíční zprávy, prezentuje svou práci před spolužáky*	**POSLECHOVÁ ČINNOST** ▪ písňová forma – fuga, koncert, sonáta, symfonie ▪ světská a duchovní hudba ▪ hudba a komunikace – hudební přehrávače a hudební nosiče ▪ homofonie, polyfonie vokální a instrumentální ▪ HVM – hudební výročí měsíce (vážná a populární hudba – referát)
H2-8: *hraje na zobcovou flétnu tóny c1–d2, fis, b; orientuje se na klávesnici* **H2-9:** *reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata či části skladeb* **H2-10:** *vytváří a volí jednoduché doprovody*	**INTSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST** ▪ hra na flétnu, kytaru, keyboard ▪ hra na rytmické nástroje ▪ hra jednoduché skladby podle partitury
H2-11: *deklamuje text a vytváří doprovod hrou na tělo* **H2-12:** *diriguje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt*	**POHYBOVÁ ČINNOST** ▪ utváření pohybové paměti ▪ reprodukce pohybů při tanci a pohybových hrách
Průřezová témata: OSV1, VMEGS1, MkV2, EV4	
Vazby: Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti, OSZ: Kulturní dědictví, OSZ: Život ve společnosti, OSZ: Naše vlast, OSZ: Rodina a domov, OSZ: Člověk a dospívání, OSZ: Drogy a drogová problematika, OSZ: Rok v jeho proměnách a slavnostech, Čj: České divadlo 20. století, M: Racionální čísla, F: Zvukové jevy	
Komentáře:	

Ročník: TERCIE	**1 hodin týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
H3-1: *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu běžném životě* **H3-2:** *zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*	**VOKÁLNÍ ČINNOST** ▪ jednohlasý a vícehlasý zpěv ▪ rozezpívání ▪ intonační cvičení

	▪
H3-3: *zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami*	**POSLECHOVÁ ČINNOST** ▪ hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi ▪ hudební styly a žánry – původ hudby (pravěk a starověk), středověk (gotika), renesance, baroko, klasicismus, romantismus, artificiální hudba 20. století ▪ nonartificiální hudba: jazz, swing, rock and roll a country, pop, rock, ▪ HVM – hudební výročí měsíce (vážná a populární hudba – referát)
H3-4: *realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů* **H3-5:** *hraje na zobcovou flétnu, kytaru a klávesy jednoduché písně* **H3-6:** *tvoří jednoduché doprovody s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů, kytary a baskytary* **H3-7:** *improvizuje v jednoduché písňové formě*	**INTSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST** ▪ hudební nástroje (vznik a vývoj v jednotlivém slohovém období) ▪ záznam hudby ▪ vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek
H3-8: *realizuje dle individuálních schopností a dovedností základní taneční kroky* **H3-9:** *reaguje na tempové, dynamické, rytmické a změny* **H3-10:** *rozvíjí pohybovou paměť*	**POHYBOVÁ ČINNOST** ▪ tanec v dějinách ▪ reakce na změny v proudu znějící hudby a orientace v prostoru ▪ blues, country, rock and roll, valčík
Průřezová témata: OSV1, VMEGS1, MkV2, EV4	
Vazby: Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti, Vv: Světové dějiny výtvarného umění, D: Počátky lidské společnosti, D: Starověk, D: Středověk, D: Novověk, D: Moderní doba l., D: Moderní doba II., OSZ: Život ve společnosti, OSZ: Kulturní dědictví, OSZ: Člověk a dospívání, OSZ: Drogy a drogová problematika, Z: Evropa, Z: Amerika, Bi: Biologie člověka, Bi: Zdravý způsob života, péče o zdraví, Bi: Základy ekologie a ochrany životního prostředí	
Komentáře:	

Ročník: KVARTA	**1 hodin týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
H4-1: *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu běžném životě* **H4-2:** *zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase* **H4-3:** *dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého*	**VOKÁLNÍ ČINNOST** ▪ muzikoterapie, hudební relaxace ▪ zpěv s doprovodem ▪ orientace v notovém záznamu vokální i instrumentální hudby ▪ rozvoj hudebního sluchu a představivosti ▪
H4-4: *zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami* **H4-5:** *vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění*	**POSLECHOVÁ ČINNOST** ▪ hudební styly a žánry – počátky českých hudebních dějin, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, 20. století ▪ hudební dílo a její autor ▪ Interpret a znějící hudba ▪ HVM – hudební výročí měsíce (vážná a populární hudba – referát
H4-6: *určí hudební nástroje v symfonickém orchestru* **H4-7:** *hraje melodický nebo harmonický doprovod na dechové, strunné nebo klávesové nástroje*	**INTSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST** ▪ hudební nástroje – partitura a uspořádání hudebních nástrojů v symfonickém orchestru ▪ dirigent, interpret, skladatel ▪ hra na hudební nástroje – rytmus, metrum, tempo, Něco z harmonie, Technika v hudbě ▪ hudební i nehudební představy vyjádřené hudebním nástrojem ▪ tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy

H4-8: *zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu* **H4-9:** *rozpozná některé z tanců různých stylových období*	**POHYBOVÁ ČINNOST** ▪ pohybové vyjádření hudby v návaznosti na rozbor hudebního – pantomima, výrazový tanec ▪ pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – rytmus, tempo, metrum ▪ orientace v prostoru – společenské tance (historie, základní taneční kroky)
Průřezová témata: OSV1, VMEGS1, MkV2, EV4	
Vazby: Vv: České dějiny výtvarného umění, Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti, D: Středověk, D: Novověk, D: Nejnovější dějiny, Z: ČR, Z: Amerika, Z: Evropa, Bi: Biologie člověka, Bi: Zdravý způsob života, péče o zdraví, Bi: Základy ekologie a ochrany životního prostředí, Čj: České divadlo 20. století, OSZ: Kulturní dědictví, OSZ: Naše vlast, OSZ: Člověk a dospívání, OSZ: Drogy a drogová problematika, F: Zvukové jevy, M: Racionální čísla	
Komentáře:	

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

Obsah předmětu

Předmět tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Je hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotně zaměřené, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí (využívání) různého sportovního náčiní (nářadí), k seznámení s návody pro pohybovou prevenci, korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení i pro rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se využívat pohybové činnosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci a odpovědnost za zdraví své i spolužáků.

Především však tělesná výchova umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové možnosti (předpoklady) i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat i cíleně ovlivňovat. Takto chápaný vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu, který vychází z aktuální pohybové úrovně jednotlivců, z konkrétních splnitelných cílů, ze změny každého žáka a hodnocení vzhledem k těmto změnám.

Škola organizuje ve vybraných třídách v návaznosti na stávající finanční podmínky plaveckou výuku (2 cykly, celkem 20 plaveckých hodin). Pro vybrané žáky tříd sekunda až kvarta organizuje škola pětidenní lyžařský zájezd (tato aktivita nenahrazuje lyžařský výcvikový kurz).

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

Prima (64)

- Gymnastika
- Sportovní hry
- Pohybové hry
- Drobné pohybové aktivity
- Atletika
- Kondiční posilování

Sekunda (64)

- Gymnastika
- Sportovní hry
- Pohybové hry
- Drobné pohybové aktivity
- Atletika
- Kondiční posilování

Tercie (64)

- Gymnastika
- Sportovní hry
- Pohybové hry
- Drobné pohybové aktivity
- Atletika
- Kondiční posilování

Kvarta (64)

- Gymnastika
- Sportovní hry
- Pohybové hry
- Drobné pohybové aktivity
- Atletika
- Kondiční posilování

Organizace a vymezení předmětu

Při výuce tělesné výchovy využíváme tělocvičny, která je součástí školy, venkovního hřiště a špičkově vybaveného gymnastického sálu. V budově školy též využíváme posilovnu. Podporujeme účast žáků v různých sportovních soutěžích. Pravidelně se zúčastňují atletických závodů, basketbalových a volejbalových a florbalových turnajů, plavecké štafety. Chlapci se zúčastňují turnajů v kopané. Během roku si sami žáci organizují školní turnaje (florbal, nohejbal, přehazovaná). Na konci školního roku připravujeme pro žáky sportovní den.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k řešení problémů

Ročník: PRIMA až KVARTA		**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…		Učivo
T1-1:	*aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně; připraví se před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě se zatěžovanými svaly; dodržuje bezpečnost ve sportovním prostředí a předvídá možná nebezpečí úrazů*	**Činnosti ovlivňující zdraví** [OSV1–OSV5] ▪ význam pohybu pro zdraví, výkonnostní a rekreační sport ▪ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí ▪ bezpečnost při pohybových činnostech
T1-2:	provádí základní akrobatická cvičení a spojuje jednotlivé prvky v sestavy; provádí jednotlivé druhy skoků z trampolínky; provádí jednotlivé skoky na velké trampolíně a spojuje je v sestavu; skáče roznožku přes kozu našíř a nadél a na gymnastický stůl; dle svých schopností a fyzických předpokladů šplhá po tyči; cvičí prvky na hrazdě a spojuje je v sestavu; zvládá jednotlivé prvky na kladině a spojuje je v sestavu; cvičí aerobické sestavy; provádí na velkých míčích balanční a posilovací cvičení a strečink; zvládá dle svých fyzických možností základní prvky na kruzích a hrazdě; rozumí technice provedení jednotlivých cviků, dbá na svou bezpečnost; zná gymnastické názvosloví	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ***Gymnastika (akrobacie)*** – dívky, chlapci ▪ kotoul vpřed, vzad, letmo, do stoje na lopatkách ▪ stoj na hlavě, stoj na lopatkách ▪ stoj na rukou (i s dopomocí) ▪ přemet stranou ▪ vazby a sestavy z osvojených cvičebních tvarů ***Gymnastika (malá trampolína)*** – dívky, chlapci ▪ skoky odrazem z trampolínky – prostý, prohnutě, se skrčením přednožmo, s bočným roznožením, s přednožením roznožmo, s půlobratem a celým obratem ▪ kotoul letmo ***Gymnastika (velká trampolína)*** – chlapci, dívky ▪ Skoky na velké trampolíně – se skrčením přednožmo, prostý, prohnutě, s bočným roznožením,

	s přednožením roznožmo ▪ skoky do sedu, s otočením v sedu o 180° ▪ vazby a sestavy z osvojených cvičebních prvků ***Gymnastika (přeskok)*** – dívky, chlapci ▪ roznožka přes kozu našíř, nadél ▪ výskok na gymnastický stůl odrazem z můstku, různé druhy seskoků ***Gymnastika (šplh)*** – dívky, chlapci ▪ technika šplhu ▪ šplh s přírazem na tyči ***Gymnastika (kladina)*** – dívky ▪ chůze s doprovodnými pohyby paží ▪ cvičení v různých polohách a postojích ▪ chůze s obraty ▪ poskoky ▪ sestavy z osvojených prvků ▪ seskoky z kladiny ***Cvičení na velkých míčích*** – dívky ▪ balanční cvičení ▪ posilovací cvičení ▪ strečink ***Kruhy*** ▪ statické polohy: *svis vznesmo, svis střemhlav, shyb, vzpor, kombinace statických poloh* ▪ dynamická cvičení: *komíhání ve svisu, svis stojmo – kroužení trupem* ▪ kruhy v hupu: *houpání s odrazem střídnonož, houpání s odrazem snožmo, obraty v předhupu a záhubu* ***Hrazda*** ▪ vzpor – zákmihem seskok ▪ přešvih únožmo vpřed a vzad ▪ sešin ▪ přešvih skrčmo ze shybu stojmo do svisu vzadu stojmo (a zpět) ▪ svis vzesmo ▪ svis střemhlav ▪ svis závěsem v podkolení ▪ výmyk ▪ podmet
T1-3: provádí herní činnosti jednotlivce, rozumí útočným a obranným kombinacím; hraje, zná pravidla hry	**Sportovní hry (basketbal)** – dívky, chlapci [OSV1–OSV5] ▪ herní činnosti jednotlivce – přihrávka obouruč a jednoruč, driblink, dvojtakt střelba z místa a po dvojtaktu ▪ herní kombinace – útočné založené na akci hoď a běž, rychlý protiútok; osobní obrana na vlastní polovině hřiště ▪ hra ▪ pravidla hry
T1-4: odbíjí obouruč vrchem a spodem, podává a přijímá podání; hraje, rozumí pravidlům hry	**Sportovní hry (volejbal)** – tercie, kvarta – dívky, chlapci (výběrově i prima a sekunda dle schopností žáků) ▪ odbití obouruč vrchem a spodem ▪ spodní a vrchní podání ▪ příjem podání ▪ hra ▪ pravidla hry
T1-5: zpracovává míč nohou, hlavou a tělem, střílí; hraje a zná pravidla hry	**Sportovní hry (kopaná)** – dívky, chlapci ▪ zpracování nízkého, polovysokého a vysokého míče ▪ přihrávka levou, pravou nohou, vnitřním nártem, v klidu i za pohybu

	▪ hra hlavou, tělem ▪ střelba po přihrávce z různých úhlů a vzdáleností z klidu i za pohybu ▪ hra ▪ pravidla hry
T1-6: přihrává různými způsoby, střílí; zná pravidla hry, hraje	**Sportovní hry (florbal)** – dívky, chlapci ▪ přihrávka (forhand, backhand) ▪ přihrávka na jeden dotek ▪ přihrávka po zpracování míčku ▪ v klidu, za pohybu ▪ přihrávka z „voleje“ ▪ tlumení skákajícího míčku ▪ střelba ▪ pravidla
T1-7: přihrává různými způsoby, střílí; zná pravidla hry, hraje	**Sportovní hry (házená)** – dívky, chlapci ▪ herní činnosti jednotlivce – přihrávka, driblink, trojtakt, střelba z místa a po trojtaktu, střelba ze sedmimetrového hodu ▪ herní kombinace – útočné založené na akci *hoď a běž*, rychlý protiútok ▪ obranné systémy – osobní obrana na vlastní polovině hřiště, zónová obrana ▪ činnost brankáře ▪ hra ▪ pravidla hry
T1-8: přihrává, vybíjí; chápe taktiku hry, zná pravidla, hraje	**Pohybové hry (vybíjená)** – dívky, chlapci [OSV1–OSV5] ▪ průpravná cvičení s míčem (přihrávky v klidu a za pohybu) ▪ přihrávky na větší vzdálenosti ▪ přihrávky na krátké vzdálenosti ▪ nácvik prudkého hodu míče na terč v klidu i za pohybu ▪ taktika hry ▪ hra ▪ pravidla hry
T1-9: podává, přihrává, útočí; zná taktiku hry, pravidla, hraje, rozhoduje	**Pohybové hry (přehazovaná)** – dívky, chlapci ▪ průpravná cvičení s míčem ▪ přihrávky v klidu i za pohybu ▪ podání ▪ útočný úder po přihrávce spoluhráče ▪ taktika hry ▪ pravidla hry ▪ hra s jedním míčem a se dvěma míči
T1-10: podává, přihrává a přijímá kroužek; zná taktiku hry, pravidla, hraje a rozhoduje	**Pohybové hry (ringo)** – dívky, chlapci ▪ průpravná cvičení s kroužkem ▪ přihrávky ▪ podání ▪ příjem kroužku ▪ taktika hry ▪ pravidla hry ▪ hra s jedním a dvěma kroužky
T1-11: přihrává, uvolňuje se a útočí, brání; zná taktiku a pravidla hry, hraje	**Pohybové hry (ragby) – dívky, chlapci** ▪ přihrávka ▪ uvolňování s míčem ▪ uvolňování bez míče ▪ pozvolný přechod z obrany do útoku ▪ rychlý protiútok ▪ obrana ▪ taktika hry

	▪ hra ▪ pravidla hry upravená dle školních podmínek
T1-12: technicky správně přihrává vrchem a spodem; hraje ve dvojici podává, hraje (útočí) ve dvojici a ve skupině; zná pravidla hry ve dvojici a ve skupině	**Drobné pohybové aktivity (badminton)** – dívky, chlapci [OSV1–OSV5] ▪ zahájení hry spodem i vrchem ▪ hra spodem i vrchem rekreační forma hry ve dvojicích **Drobné pohybové aktivity (stolní tenis)** – dívky, chlapci ▪ technika držení pálky ▪ podání (backhand, forhand) ▪ útočný úder (smeč) ▪ hra ve dvojici ▪ hra ve skupině vyřazovacím systémem (kolotoč) ▪ pravidla
T1-13: provádí speciální běžecká cvičení – běžecká abeceda a zvládá běžeckou techniku; dokáže si rozvrhnout tempo při vytrvalostním běhu; vyměřuje si rozběh, rozbíhá se, odráží a přechází přes laťku; technicky správně drží kouli; vrhá koulí, zvládá jeden ze způsobů vrhu; technicky správně hází míčkem	**Atletika (běh)** – dívky, chlapci [OSV1–OSV5] ▪ běžecká abeceda, technika běhu ▪ běh na 60 m, 1000 m ▪ intervalový běžecký trénink (30min) **Atletika (skok vysoký)** – dívky, chlapci ▪ rozběh, vyměření rozběhu ▪ technika odrazu, odraz ▪ spojení rozběhu s odrazem ▪ technika přechodu přes laťku ▪ skok vysoký **Atletika (vrh koulí)** – tercie, kvarta – dívky, chlapci ▪ technika držení koule ▪ bočný způsob vrhu (krok střižný, sun) ▪ zádový způsob vrhu (sun) **Atletika (hod míčkem)** – prima, sekunda – dívky, chlapci ▪ nápřah ▪ rozběh a střižný krok ▪ odhod ▪ hod míčkem
T1-14: určí základní význam jednotlivých cvičení a jejich účinky; připraví organismus před posilováním (zahřátí, protažení) a po ukončení posilování (strečink); správně technicky provádí posilovací cvičení; koordinuje cvičení s dýcháním; dodržuje bezpečnost v posilovně	**Kondiční posilování – dívky, chlapci** [OSV1–OSV5] ▪ pravidla bezpečnosti a chování v posilovně ▪ příprava organizmu na posilování ▪ technika provedení jednotlivých cviků ▪ koordinace cvičení a dýchání ▪ cvičení vhodná a nevhodná z hlediska věku, pohlaví a ochrany pohybového aparátu ▪ kruhové tréninky zaměřené na posilování dolních a horních končetin, posilování zádového svalstva a svalstva břišního ▪ cvičení kardiovaskulárního systému ▪ zásady zklidnění organizmu po cvičení
T1-15: *užívá osvojované názvosloví, komunikuje a spolupracuje při osvojování pohybových činností; zná pravidla pohybových činností, her, spolurozhoduje; dodržuje zásady chování a jednání v daném prostředí, dodržuje bezpečnost; hodnotí své výkony, porovnává s ostatními spolužáky, sleduje zvýšení či pokles své výkonnosti v jednotlivých ročnících*	**Činnosti podporující pohybové učení** [OSV1–OSV5] ▪ komunikace v tělesné výchově – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ▪ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží ▪ zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech, dodržování bezpečnosti ▪ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování
Průřezová témata: OSV1–OSV5	
Vazby:	
Komentáře:	

5.7 Informatika

5.7.1 Informatika

Obsah předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	1	1	1	1
Orientační roční hodinová dotace	32	32	32	32

Orientační rozvržení učiva

Prima (32)

- Data, informace a modelování (přenos, znakové sady, šifry, binární kód)
- Informační systémy (tabulky a grafy, řazení a porovnávaní dat)
- Digitální technologie (správa souborů, počítačová síť a internet, přístup k datům)

Sekunda (32)

- Programování (opakování, vlastní bloky, podmínky, události, postavy)
- Data, informace a modelování (modelování pomocí grafů a schémat)

Tercie (32)

- Programování (větvení, parametry, proměnné)
- Informační systémy (hromadné zpracování dat, vzorce, řazení a filtrování dat v tabulce)

Kvarta (32)

- Programovací projekty
- Digitální technologie (hardware a software, sítě, bezpečnost, digitální identita)

Organizace a vymezení předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata mohou být představována bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: PRIMA	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
I1-1: rozpozná zakódované informace kolem sebe **I1-2:** zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady **I1-3:** zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer **I1-4:** zakóduje v obrázku barvy více způsoby **I1-5:** zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů **I1-6:** zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu **I1-7:** ke kódování využívá i binární čísla	**Data, informace a modelování** ▪ přenos informací, standardizované kódy ▪ znakové sady ▪ přenos dat, symetrická šifra ▪ identifikace barev, barevný model ▪ vektorová grafika ▪ zjednodušení zápisu, kontrolní součet ▪ binární kód, logické A a NEBO
I1-8: najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) **I1-9:** odpoví na otázky na základě dat v tabulce **I1-10:** popíše pravidla uspořádání v existující tabulce **I1-11:** doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy **I1-12:** navrhne tabulku pro záznam dat **I1-13:** propojí data z více tabulek či grafů **I1-14:** popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují **I1-15:** pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**Informační systémy** ▪ data v grafu a tabulce ▪ evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce ▪ kontrola hodnot v tabulce ▪ filtrování, řazení a třídění dat ▪ porovnání dat v tabulce a grafu ▪ řešení problémů s daty ▪ školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace
I1-16: vytvoří textový dokument, vytiskne dokument či nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje **I1-17:** uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory **I1-18:** vybere vhodný formát pro uložení dat **I1-19:** vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě **I1-20:** porovná různé metody zabezpečení účtů **I1-21:** spravuje sdílení souborů **I1-22:** pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy **I1-23:** zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**Digitální technologie** ▪ datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ▪ správa souborů, struktura složek ▪ instalace aplikací, aktualizace ▪ domácí a školní počítačová síť ▪ fungování a služby internetu ▪ princip e-mailu ▪ přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa ▪ postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)
Komentáře:	

Ročník: SEKUNDA	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
I2-1: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost **I2-2:** po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	**Algoritmizace a programování** ▪ vytvoření programu ▪ opakování ▪ podprogramy

I2-3: ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby **I2-4:** používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování **I2-5:** používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna **I2-6:** spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav **I2-7:** vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech **I2-8:** diskutuje různé programy pro řešení problému **I2-9:** vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní **I2-10:** hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	▪ opakování s podmínkou ▪ události, vstupy ▪ objekty a komunikace mezi nimi
I2-11: vysvětlí známé modely jevů, situací, činností **I2-12:** v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku **I2-13:** pomocí ohodnocených grafů řeší problémy **I2-14:** pomocí orientovaných grafů řeší problémy **I2-15:** vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	**Data, informace a modelování** ▪ standardizovaná schémata a modely ▪ ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu ▪ orientované grafy, automaty ▪ modely, paralelní činnost
Komentáře:	

Ročník: TERCIE	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
I3-1: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému **I3-2:** po přečtení programu vysvětlí, co vykoná **I3-3:** ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby **I3-4:** používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna **I3-5:** spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav **I3-6:** používá souřadnice pro programování postav **I3-7:** používá parametry v blocích, ve vlastních blocích **I3-8:** vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu **I3-9:** diskutuje různé programy pro řešení problému **I3-10:** hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	**Algoritmizace a programování** ▪ větvení programu, rozhodování ▪ grafický výstup, souřadnice ▪ podprogramy s parametry ▪ proměnné
I3-11: při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky **I3-12:** používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) **I3-13:** řeší problémy výpočtem s daty **I3-14:** připíše do tabulky dat nový záznam **I3-15:** seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) **I3-16:** používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy **I3-17:** ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	**Informační systémy** ▪ relativní a absolutní adresy buněk ▪ použití vzorců u různých typů dat ▪ funkce s číselnými vstupy ▪ funkce s textovými vstupy ▪ vkládání záznamu do databázové tabulky ▪ řazení dat v tabulce ▪ filtrování dat v tabulce ▪ zpracování výstupů z velkých souborů dat
Komentáře:	

Ročník: KVARTA	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
I4-1: řeší problémy sestavením algoritmu **I4-2:** v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému **I4-3:** ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby **I4-4:** diskutuje různé programy pro řešení problému **I4-5:** vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní **I4-6:** řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků **I4-7:** hotový program upraví pro řešení příbuzného problému **I4-8:** zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	**Algoritmizace a programování** ▪ programovací projekt a plán jeho realizace ▪ popsání problému ▪ testování, odladění, odstranění chyb ▪ pohyb v souřadnicích ▪ ovládání myší, posílání zpráv ▪ vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu ▪ nástroje zvuku, úpravy seznamu ▪ import a editace kostýmů, podmínky ▪ návrh postupu, klonování. ▪ animace kostýmů postav, události ▪ analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné ▪ výrazy s proměnnou ▪ tvorba hry s ovládáním, více seznamů ▪ tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy
I4-9: pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí **I4-10:** vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením **I4-11:** diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich **I4-12:** na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat **I4-13:** popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní **I4-14:** na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti **I4-15:** vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu **I4-16:** diskutuje o cílech a metodách hackerů **I4-17:** vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat **I4-18:** diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**Digitální technologie** **Hardware a software** ▪ složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ▪ operační systémy: funkce, typy, typické využití ▪ komprese a formáty souborů ▪ fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** ▪ typy, služby a význam počítačových sítí ▪ fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ▪ struktura a principy internetu, datacentra, cloud ▪ web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ▪ princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** ▪ bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ▪ zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** ▪ digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ▪ fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies
Komentáře:	

5.8 Povinné odborné kurzy

PRIMA	**Zážitkový kurz zaměřený na adaptaci a socializaci** Cílem je adaptace na nové prostředí, socializace v rámci kolektivu prostřednictvím sociálních a kolektivních her a činností. Délka kurzu: *čtyřdenní* Forma: *výjezdní* Termín: *podzim*
SEKUNDA	**Biologicko-ekologický kurz** Kurz probíhá pod vedením odborných instruktorů a učitelů biologie. Program kurzu se skládá z několika modulů, probíhá v terénu a žáci mají k dispozici odborné pomůcky a pracovní listy. Cílem kurzu je posílení tématu Environmentální výchova. Délka kurzu: *pětidenní* Forma: *výjezdní* Termín: *jaro, začátek léta*
TERCIE	**Historicko-geografický kurz** Cílem tohoto kurzu je prohloubit historické a zeměpisné znalosti o místě bydliště, regionu i hlavním městě, získat praktické znalosti okolí a orientovat se v něm. Délka kurzu: *třídenní* Forma: *docházková* Termín: *jaro*
KVARTA	**Intenzivní jazykový kurz** Cílem kurzu je vytvořit intenzivní jazykové prostředí, ověřit znalosti získané v hodinách cizích jazyků a prohloubit konverzační a mluvní dovednosti žáků. Délka kurzu: *týdenní* Forma: *výjezdní* Termín: *jaro, začátek léta*

Kurzy jsou povinné pro všechny žáky. Cílem těchto kurzů je posílení vzájemných mezilidských přátelských vztahů, poznávání okolního světa a rozvoj odborných a sportovních schopností a dovedností.

Kurzy jsou časově nenáročné a cenově dostupné. Žáci ze sociálně slabšího prostředí mohou využít finanční podporu ze strany KPG. Kurzy se konají vždy v atraktivním a pro žáky podnětném prostředí.

Všechny výjezdní kurzy podporují realizaci minimálního preventivního programu školy (posilování mezilidských vztahů, prevence šikany, rozvoj zdravého životního stylu a kladného vztahu k prostředí).

6 Učební osnovy pro vyšší stupeň (1.–4. ročník, kvinta až oktáva)

6.1 Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Český jazyk a literatura

Obsah předmětu

Předmět ***Český jazyk a literatura*** je jedním ze vzdělávacích oborů, v nichž se realizuje vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace*, která si klade za cíl rozšiřování vědomého užívání jazyka coby základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností, jež jsou nezbytnými předpoklady pro všestranné efektivní vzdělávání.

Uvedený vzdělávací obor je na našem gymnáziu rozdělen do dvou složek: *Jazyk a jazyková komunikace* a *Literární komunikace*, přičemž v obou případech žáci navazují na znalosti získané na nižším vzdělávacím stupni (6.–9. třída základní školy, prima–kvarta osmiletého cyklu). Již získané znalosti si upevňují a prohlubují, k čemuž jim pomáhá výklad vyučujícího, praktické procvičování probíraných jevů, povinná i nepovinná četba, samostatné tvůrčí psaní a v neposlední řadě i samostudium a následná diskuse nad vytyčenými problémy.

V ***Jazyce a jazykové komunikaci*** si žáci v teoretické rovině osvojí základní poznatky o jazyce (národním jazyce), o jeho vývoji i současné podobě, blíže se seznámí s předmětem a terminologií jednotlivých jazykových disciplín, zároveň však mnohé z těchto poznatků budou umět aplikovat při práci s textem. Zvládnou nejen obecná fakta o podobě mluveného a psaného projevu, ale tato použijí při samostatné tvůrčí činnosti nejen v rámci předmětu, ale i při studiu jako takovém. Žáci se naučí daleko efektivněji a samostatněji využívat různých informačních zdrojů, daleko snáze zpracují nový text a jim předložený text dokáží posoudit a interpretovat.

Díky ***Literární komunikaci*** si žáci v první řadě upevní poznatky z oblasti teorie literatury, jež jsou nezbytné pro práci s uměleckým textem. V návaznosti na předchozí studium si prohloubí znalosti z dějin literatury, a to jak národní, tak světové. Výsledkem bude schopnost žáka vystihnout podstatné rysy základních period vývoje literatury, přiblížit významné umělecké směry (proudy) a jejich představitele, charakterizovat a interpretovat přínos jednotlivých autorů pro vývoj té které literatury i literárního myšlení obecně. Je samozřejmé, že žák je schopen interpretovat nejen literární text ve všech jeho kontextech, ale i dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.

Při výuce předmětu se používají učebnice, pracovní sešity, čítanky a audiovizuální pomůcky (video, kazety, CD), slovníky, noviny a časopisy, tiskopisy, předměty umělecké i běžně používané apod.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	4	3	3	4
Orientační roční hodinová dotace	128	96	96	128

Orientační časové rozvržení učiva

ROČNÍK	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE
1. ročník (kvinta)	Úvod do studia jazyka Základní pojmy jazykovědy Čeština – národní jazyk Čechů Nauka o zvukové stránce jazyka (hláskosloví) Nauka o písemné stránce jazyka (grafémika) Úvod do stylistiky Prostě sdělovací styl	Teorie literatury Nejstarší mimoevropské památky Antická literatura Evropská středověká literatura Starší česká literatura Literatura humanismu a renesance Evropská a česká literatura období baroka Evropský klasicismus, osvícenství a preromantismus
2. ročník (sexta)	Nauka o slovní zásobě (lexikologie) Nauka o tvoření slov (derivologie) Pravopis (ortografie) Tvarosloví (morfologie) Nauka o slohu (stylistika) – publicistický styl	České národní obrození Romantismus v literatuře Realismus v evropských literaturách 2. poloviny 19. století Česká literatura 2. poloviny 19. století Evropské literatury přelomu 19. a 20. století
3. ročník (septima)	Nauka o větě a souvětí – skladba (syntax) Pravopis (ortografie) Nauka o slohu (stylistika) – odborný styl	Generace 90. let – ČLM, katolická moderna a česká dekadence Česká literatura od počátku 20. století do roku 1918 Světová literatura 1. poloviny 20. století Česká literatura v letech 1918–1945 I. (poezie)
4. ročník (oktáva)	Z historie české jazykovědy Historický vývoj češtiny Nauka o slohu (stylistika) – styl administrativní, umělecký, řečnický, esejistický Kapitoly z nauky o komunikaci	Česká literatura v letech 1918–1945 II. (próza, drama) Světová literatura po roce 1945 Česká literatura po roce 1945

Organizace a vymezení předmětu

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s organizací výuky předmětu, tj. vědí, co je během roku čeká po stránce obsahové a kolik hodin je zhruba jednotlivým složkám předmětu věnováno v rámci týdne. Složky jsou střídány, aby se týden s českým jazykem nestal fádním. V prvním, druhém a třetím ročníku (resp. v kvintě, sextě a septimě) může být jedna hodina týdně půlena, aby se v rámci individuálního přístupu vyučující mohl věnovat jak nadanějším, tak slabším žákům, aby i tito úspěšně složili maturitní zkoušku. Organizace těchto půlených hodin je v kompetenci příslušného vyučujícího.

Na základě svobodného rozhodnutí se žáci účastní školního kola Olympiády v českém jazyce, kdy nejlepší postupují do okresního kola.

Jak bylo uvedeno výše, žáci v hodinách pracují (podle typu a druhu hodiny) s učebnicemi českého jazyka, literárními čítankami, pracovními sešity, audiovizuálními pomůckami, slovníky, denním tiskem, tiskopisy apod. V hodinách jsou využívány metody výkladu, řízeného dialogu, diskuse mezi žáky a žáky a učitelem. Součástí výuky je návštěva knihovny a práce s počítačem (administrativní styl).

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE (LITERATURA)	
C5-1: vysvětlí a rozliší pojmy literární věda, literární teorie, metodologie, literární historie a literární kritika **C5-2:** *na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu:* rozlišuje a při práci s textem určuje tropy a figury, které rovněž v řadě případů sám vytvoří; pozná eufonii, zvukosled, zvukomalbu; při rozboru básnických textů určí druh verše, rytmus, rým, přesah, rýmové echo **C5-3:** vysvětlí a určí námět, předlohu, motiv, děj (fabuli a syžet), téma, postavy a literární typy; *rozliší a specifikuje jednotky vyprávění a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře* **C5-4:** odliší od sebe kompozici chronologickou, retrospektivní, rámcovou, paralelní a řetězovou; vysvětlí rozdíl mezi gradací a retardací **C5-5:** *rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu* **C5-6:** *rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým* **C5-7:** *objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí*	**Vymezení pojmu literatura** **Literární věda a její disciplíny** **Organizace literárního díla** (literární druhy a žánry) **Struktura literárního díla** ▪ vrstva jazyková ▪ vrstva tematická ▪ vrstva kompoziční
C5-8: nastíní vývoj písma ve starověku; stručně přiblíží obsah posvátných textů starověkých kultur, určí období jejich vzniku i jejich případné autory (Avesta, Korán, Bible, Védy – Rgvéd)*;* vedle posvátných textů uvede i další díla starověkých kultur a jejich případné autory	**Nejstarší mimoevropské památky** ▪ ústní lidová slovesnost ▪ Mezopotámie / Egypt / Perská literatura / Arabská literatura / Literatura na území Palestiny / Indická literatura / Čína, popř. Japonsko
C5-9: charakterizuje a periodizuje antické období, chápe princip kalokaghátia, dokladuje význam antiky pro další vývoj literatury **C5-10:** k jednotlivým literárním druhům a vybraným žánrům přiřadí autora, u něhož charakterizuje a doloží jeho tvorbu; vysvětlí, čím ten který autor zásadně ovlivnil další vývoj literárního druhu, popř. literatury jako celku; uvede příklady nejvýznamnějších představitelů antické filosofie, řeckého dějepisectví a řečnictví; vysvětlí zásadní rozdíly mezi řeckou a římskou literaturou	**Antická literatura [**VMEGS4**]** ▪ vymezení pojmu; mytologie ▪ Řecko: eposy (hrdinské, didaktické), lyrika, drama, nauková próza ▪ Řím: drama, próza, lyrika, satira
C5-11: vysvětlí pojmy typické především pro toto období literatury (mj. modlitba, hymnus, pastorela, alba, serena, legenda, apokryf…) **C5-12:** rozliší a na příkladech dokladuje hrdinskou a dvorskou epiku; doloží, že středověk byl obdobím číselné mystiky; srovná antické a středověké drama	**Evropská středověká literatura [**VMEGS4**]** ▪ charakter období, historické souvislosti ▪ lyrika – obecné přiblížení, popř. významní tvůrci ▪ epika – obecné přiblížení, popř. významní tvůrci ▪ hrdinská a dvorská epika ▪ středověké drama
C5-13: zhodnotí význam cyrilometodějské mise; chápe význam Sázavského kláštera; vysvětlí pojmy glosa, bohemismy, kronika, vagantská poezie; srovná legendy a kroniky tohoto období **C5-14:** přiblíží literární tvorbu Karla IV. i představitelů naukové prózy **C5-15:** zmapuje husitské hnutí z literárního hlediska	**Starší česká literatura [**VMEGS4**]** ▪ slovanské kořeny českého písemnictví ▪ boj literatury staroslověnské a latinské ▪ literární památky 12. až 1. poloviny 14. století ▪ literatura od 50. let 14. stol. do prvních let 15. stol. ▪ literatura od prvních let 15. století do konce 60. let

(Husovi předchůdci, tvorba Mistra Jana Husa a jeho pokračovatelů); na konkrétních příkladech dokladuje kritiku soudobé společnosti, diskutuje o nadčasovosti kritizovaných nešvarů; vymezí přínos jednoty bratrské	15. století – husitské revoluční hnutí
C5-16: obsahově rozliší pojmy renesance a humanismus; rozumí pojmu „ad fontes“; zná nejvýznamnější představitele renesanční Evropy (Itálie, Francie, Anglie, Španělsko) a jejich dílo, na němž doloží příslušnost k uměleckému směru **C5-17:** chápe specifičnost českého humanismu a jeho význam pro další vývoj především české naukové prózy a českého spisovného jazyka; latinský i český humanismus dokladuje na konkrétních autorech a jejich díle **C5-18:** *při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech*	**Literatura humanismu a renesance** [VMEGS4] ▪ vymezení pojmů humanismu a renesance, historické souvislosti ▪ evropská renesance ▪ humanismus v Čechách
C5-19: díky tvorbě evropských autorů si osvojí pojmy duchovní epos, ježíšovská lyrika a gongorismus; uvede a doloží zobrazovanou tematiku v dílech **C5-20:** na tvorbě českých autorů i na charakteru ústní lidové slovesnosti vyvrátí Jiráskovo označení baroka jako doby „temna“	**Evropská a česká literatura období baroka** [VMEGS4] ▪ vymezení pojmu, historické souvislosti ▪ Evropa ▪ Čechy
C5-21: vysvětlí pravidlo trojí jednoty, vymezí teorii žánrů a charakterizuje italskou commedii dell´arte; na tvorbě klasicistních autorů doloží jejich inspiraci antikou a přiblíží i jejich původní tvorbu **C5-22:** vysvětlí pojem „osvícenský rozum“, přiblíží tvorbu a význam encyklopedistů a zmapuje počátky anglického dobrodružného románu; na tvorbě francouzských a německých autorů dokladuje nové prvky v literatuře, které předznamenávají nástup romantismu	**Evropský klasicismus, osvícenství a preromantismus** [VMEGS4]
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE (MLUVNICE A SLOH)	
C5-23: osvojí si způsob výběru odborné literatury (anotace, obsah, resumé, rejstřík, předmluva, doslov) **C5-24:** *pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty* **C5-25:** seznámí se s podstatou knihovny a jejími funkcemi i s organizací půjčování knih (katalogy); *efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)*	**Úvod do studia jazyka a slohu** [OSV3, MV1, MV2] ▪ studium textu, zpracování informací
C5-26: vysvětlí rozdíl i vztah mezi jazykem, řečí a mluvou, vyjmenuje funkce řeči **C5-27:** orientuje se v základních oborech jazykovědy (hláskosloví, grafémika, nauka o pojmenování a slovu, syntax, nauka o textu, sémantika, nauka o vývoji jazyka, jazykovědné disciplíny zkoumající jednotlivé jazyky a jazykové skupiny, mezioborové jazykovědné disciplíny, jazykověda jako pomocná věda a obecná jazykověda) **C5-28:** v přehledu přiblíží základní jazyková společenství i s příklady jazyků do nich patřících	**Základní pojmy jazykovědy** ▪ jazyk, řeč, mluva, funkce řeči ▪ jazykověda (lingvistika) ▪ jazyková společenství
C5-29: *odlišuje různé varianty národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací*	**Čeština – národní jazyk Čechů** ▪ praslovanština, staroslověnština ▪ rozvrstvení jazyka z hlediska místního ▪ rozlišení jazyka z hlediska sociálního

C5-30: vysvětlí předmět oboru a přiblíží jeho dílčí disciplíny; rozliší a v textu určí hlásku, slabiku, diftong a foném; prakticky zvládne českou transkripci i problematiku spodoby hlásek; přiblíží systém českých samohlásek, určí hlediska rozčlenění systému českých souhlásek **C5-31:** *v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)*	**Nauka o zvukové stránce jazyka (hláskosloví)** ▪ předmět a dílčí disciplíny oboru ▪ systém českých samohlásek a souhlásek ▪ spodoba (asimilace) hlásek ▪ slovní přízvuk ▪ zvuková stránka souvislé řeči ▪ spisovná výslovnost češtiny
C5-32: pracuje se základními termíny oboru; stručně přiblíží základní druhy písma (sumerské piktogramy, egyptské hieroglyfy, písmo fénické, řecké a latinské); rozliší pravopis fonologický, morfologický, syntaktický, lexikální, historický, diakritický a analogický **C5-33:** *v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu*	**Nauka o písemné stránce jazyka (grafémika)** ▪ základní terminologie oboru ▪ úvod do nauky o pravopisu (ortografie) ▪ praktické procvičování pravopisu
C5-34: vymezí pojmy styl a stylistika, komunikační funkce, funkční styl; na konkrétních příkladech vysvětlí subjektivní a objektivní slohotvorné činitele; vysvětlí problematiku lexikálních slohotvorných prostředků (výrazy stylově bezpříznakové a stylově příznakové); rozliší a na příkladech vysvětlí slohové postupy a slohové útvary	**Úvod do stylistiky** ▪ předmět a obor studia ▪ slohotvorní činitelé ▪ funkční styly ▪ slohové postupy a útvary
C5-35: rozumí funkci prostě sdělovacího stylu, rozlišuje útvary mluvené a psané, jež zároveň sám vytváří; charakterizuje informační slohový postup a útvary do něho patřící prakticky zvládá	**Prostě sdělovací styl** ▪ funkce prostě sdělovacího stylu ▪ útvary prostě sdělovacího stylu ▪ informační slohový postup
Průřezová témata: VMEGS4, OSV3, MV1, MV2	
Vazby: D: Starověk, D: Středověk, D: Počátky novověku, Hv: Období melodicko-harmonické, D: Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	
Komentáře: OSV3 – platí pro jazyk a jazykovou komunikaci jako celek	

Ročník: 2., SEXTA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE (LITERATURA)	
C6-1: na konkrétních dílech dokladuje příslušnost jednotlivých autorů k NO, vysvětlí jejich přínos pro vymezené období i pro další vývoj českého jazyka a české literatury **C6-2:** nastíní vývoj českého divadla od jeho průkopnických pokusů v Kotcích, přes Boudu, Stavovské a Prozatímní divadlo až po otevření a znovuotevření Národního divadla; chápe roli RKZ pro NO, uvede konkrétní příklady skutečností, jež vedly k definitivnímu potvrzení RKZ jako falzifikátů; vysvětlí rozdíl mezi kramářskými písněmi a novinami NO	**České národní obrození [**VMEGS4**]** ▪ historické souvislosti, periodizace a základní znaky ČNO ▪ historikové / jazykovědci x brusiči / divadlo NO / poezie NO / Rukopisy / próza NO / noviny
C6-3: zná základní představitele evropského a amerického romantismu i jejich tvorbu, dokladuje, čím autoři ovlivnili další vývoj literatury; uvědomuje si rozdíl mezi českým a slovenským romantismem, celkem podrobně zná a dokladuje přínos především Máchy, Tyla a Erbena	**Romantismus v literatuře [**VMEGS4**]** ▪ předpoklady a základní charakteristika romantismu ▪ podoba romantické literatury, romantického hrdiny a romantické prostředí ▪ Evropa (Německo, Anglie, Francie, Rusko, Polsko) a USA ▪ české země a slovenská literatura

C6-4: při rozboru textu rozliší díla představitelů naivního a kritického realismu; podá přehled nejvýznamnějších evropských a amerických autorů, zmapuje jejich tvorbu, doloží tematický záběr; prakticky doloží specifičnost ruského a francouzského naturalismu	**Realismus v evropských literaturách 2. poloviny 19. století [**VMEGS4**]** ▪ 40.–50. léta: naivní realismus ▪ kritický realismus a naturalismus – základní představitelé: Rusko, Anglie, Francie, severské literatury, Polsko + USA
C6-5: podá přehled základních představitelů uvedeného období, zmapuje jejich tvorbu, přiblíží tematiku jejich děl; srovná český a evropský naturalismus **C6-6:** prakticky doloží projevy realismu na českém divadle a v dramatu 2. poloviny 19. století **C6-7:** *samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl*	**Česká literatura 2. poloviny 19. století** ▪ 40.–50. léta: počátky realismu, májovci ▪ 60.–70. léta: ruchovci a lumírovci – význam, program, představitelé ▪ český vesnický román a povídka 80. let 19. století ▪ český naturalismus ▪ kritický realismus na českém divadle a v dramatu; znaky uváděných her; Národní divadlo; základní představitelé
C6-8: zdůvodní nástup nových uměleckých směrů v literatuře (dekadence, impresionismus, expresionismus, symbolismus, secese), jež nejen teoreticky popíše, ale i prakticky určí **C6-9:** charakterizuje tvorbu prokletých básníků, (po)zná jejich stěžejní díla; zmapuje tvorbu dalších vybraných autorů daného období, určí typické rysy jejich tvorby, zná jejich význam pro soudobou i pozdější literaturu	**Evropské literatury přelomu 19. a 20. století [**VMEGS4**]** ▪ charakter doby ▪ nově vzniklé umělecké směry ▪ prokletí básníci ▪ významní představitelé konce století (Maeterlinck, Wilde, Rilke, Whitman)
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE (MLUVNICE A SLOH)	
C6-10: vymezí pojmy frazeologie a sémantika; při práci s textem pracuje s pojmy: pojmenování, slovo, složené pojmenování, sousloví, víceslovné slovní spojení, univerbizovaný výraz, frazeologismus a zkratka; prakticky zvládá všechny druhy pojmenování a v textu je určí; zopakuje si, upevní a opětně procvičí všechna přímá, nepřímá a obrazná pojmenování, která nejen v textu pozná, ale sám je vytvoří **C6-11:** vysvětlí problematiku slovní zásoby, vymezí individuální i národní SZ, objasní rozdíl i vztah mezi nimi, prakticky zvládá způsoby jejího obohacování, pracuje se slovníky pro SZ češtiny i s dalšími slovníky pro každodenní praxi **C6-12:** *v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu* **C6-13:** *v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny*	**Nauka o slovní zásobě (lexikologie)** ▪ předmět oboru a disciplíny s ním související ▪ význam a druhy pojmenování ▪ druhy pojmenování podle významu ▪ přenášení pojmenování ▪ slovní zásoba
C6-14: teoreticky i prakticky zvládá základní terminologii oboru (slovotvorný základ, formant, morfém, kmen, slovní čeleď); prakticky zvládá slovotvorný i morfematický rozbor; utvoří nové slovo odvozováním, určí složeninu i zkratku	**Nauka o tvoření slov (derivologie)** ▪ předmět oboru a základní terminologie ▪ třídění slov z hlediska slovotvorného ▪ slovotvorná a morfémová stavba slova ▪ tvoření slov
C6-15: teoreticky i prakticky zvládá problematiku psaní velkých písmen, užití interpunkčních znamének; správně rozliší hranice slov v písmu	**Pravopis (ortografie)** ▪ psaní velkých písmen ▪ interpunkční znaménka (čárka ve větě jednoduché) ▪ hranice slov v písmu
C6-16: vymezí předmět oboru, vysvětlí základní terminologii (slovní druh, tvar slova, ohebnost, koncovky, jazykové kategorie), kterou používá při rozboru	**Tvarosloví (morfologie)** ▪ předmět oboru a jeho základní terminologie ▪ dílčí disciplíny oboru

textu a práci s ním, a vymezí dílčí disciplíny oboru; prakticky zvládá rozdělení slov na slovní druhy, chápe kritéria členění slovních druhů; prakticky zvládá funkční tvarosloví jmen, sloves a neohebných slovních druhů a formální tvarosloví jmen a sloves	▪ slovní druhy a kritéria jejich třídění ▪ funkční tvarosloví: jména, slovesa, neohebné slovní druhy ▪ formální tvarosloví: předmět a základní terminologie oboru, jména, slovesa
C6-17: udělá přehled útvarů publicistického stylu, stručně je přiblíží, analyzuje a vybrané pak samostatně napíše (článek, fejeton, reportáž) **C6-18:** *posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou*	**Nauka o slohu (stylistika) – Publicistický styl [**OSV3, MV2**]** ▪ funkce a základní charakteristika publicistického stylu ▪ útvary / kompozice a jazykové prostředky publicistického stylu ▪ vybrané útvary publicistického stylu: článek, fejeton, reportáž
Průřezová témata: VMEGS4, OSV3, MV2	
Vazby: D: Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE (LITERATURA)	
C7-1: *vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny):* analyzuje postavení ČLM mezi ostatními literárními seskupeními v české literatuře 2. pol. 19. a přelomu 20. stol.; při práci s textem vystihne příznačné rysy tvorby všech představitelů ČLM; vysvětlí a na díle dokladuje specifičnost tvorby autorů katolické moderny; zařadí text do proudu české dekadence a zároveň tuto srovná s evropským pojetím	**Generace 90. let – česká literární moderna a česká dekadence [**VMEGS4**]** ▪ boj o pravost Rukopisů ▪ založení a manifest ČLM, představitelé ▪ katolická moderna ▪ česká dekadence
C7-2: zná a určí charakteristické znaky i tvorbu všech představitelů „buřičů“; uvědomuje si ojedinělé postavení některých autorů v české literatuře (mj. Gellner, Bezruč)	**Česká literatura od počátku 20. století do roku 1918** ▪ protispolečenští buřiči – charakteristika a základní představitelé
C7-3: zdůvodní nástup nových uměleckých směrů (futurismus, kubismus, kubofuturismus, dadaismus, surrealismus), tyto charakterizuje a v textu určí; pozná kaligramy, popíše podobu „osvobozených slov“, analyzuje automatický text; u směrů zná vedle typických projevů dobu vzniku, zakladatele, představitele a jejich díla **C7-4:** na dílech vybraných autorů evropské i americké literatury dokladuje jejich příslušnost k realismu **C7-5:** teoreticky vysvětlí i prakticky na dílech doloží nové projevy v literatuře vymezeného období (např. prvky absurdity, pocity rezignace, pohotovější reagování literatury na dění kolem, absenci tabu apod.)*;* popíše a doloží znaky moderní prózy v tvorbě vybraných autorů (Proust, Joyce, Kafka) **C7-6:** *rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní* **C7-7:** *tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a*	**Světová literatura 1. poloviny 20. století [**VMEGS4**]** ▪ moderní umělecké směry v literatuře – základní charakteristika a představitelé ▪ evropský realismus: Francie / německy píšící autoři / Rusko / Anglie / USA ▪ avantgardní proudy v literatuře: znaky moderní prózy a představitelé

vyhodnocuje **C7-8:** *postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu*	
C7-9: na básnické tvorbě vybraných autorů doloží jejich příslušnost k proletářské poezii, poetismu a surrealismu; charakterizuje tvorbu autorů 30. let a tzv. válečné generace, ukáže souvztažnost mezi jejich tvorbou a aktuálním politickým děním **C7-10:** *získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl*	**Česká literatura v letech 1918–1945 I.** ▪ charakter doby ▪ literární život, nakladatelství, tisk, časopisy ▪ Manifest spisovatelů 1917 ▪ česká poezie v letech 1918–1945: Devětsil / proletářská poezie – hlavní rysy a představitelé / poetismus a jeho projevy v tvorbě autorů / surrealismus a jeho formální projevy v literatuře / poezie 30. let / poezie v době okupace – válečná generace
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE (MLUVNICE A SLOH)	
C7-11: vymezí předmět oboru a pracuje s jeho základní terminologií (promluva, výpověď, věta, souvětí, větný ekvivalent, skladební dvojice, větný člen); rozlišuje druhy vět jednoduchých (jednočlenných a dvojčlenných) i druhy souvětí (souřadné a podřadné) – vše nejen v textu určí, ale také sám vytvoří **C7-12:** *využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího* **C7-13:** *ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka*	**Nauka o větě a souvětí – skladba (syntax)** ▪ předmět oboru a základní terminologie ▪ skladební vztahy ▪ skladební rozbor ▪ nepravidelné větné a souvětné stavby
C7-14: prakticky zvládá všechny zásady užití vybraných interpunkčních znamének	**Pravopis** ▪ interpunkční znaménka: čárka v souvětí, středník, dvojtečka, uvozovky, pomlčka, tři tečky, závorky, lomítko jako prostředek interpunkce
C7-15: charakterizuje odborný styl, analyzuje jeho postavení mezi ostatními funkčními styly; přiblíží, analyzuje a v textu určí útvary odborného stylu **C7-16:** *používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu*	**Nauka o slohu (stylistika) – Odborný styl [**OSV3**]** ▪ funkce a základní charakteristika ▪ útvary odborného stylu ▪ metody zkoumání v odborném textu ▪ kompozice a jazykové prostředky útvarů odborného stylu ▪ vybrané útvary odborného stylu: odborný popis, výklad, odborná úvaha
Průřezová témata: VMEGS4, OSV3	
Vazby: D: Moderní doba I. – Situace v letech 1914–1945	
Komentáře:	

Ročník: 4., OKTÁVA	**4 hodin týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE (LITERATURA)	
C8-1: na základě rozboru díla zařadí autory k příslušnému proudu v literatuře a srovná jejich tvorbu s ostatními **C8-2:** charakterizuje tvorbu a vysvětlí význam kabaretu Červená sedma; přiblíží dramatickou tvorbu autorů meziválečného období (Šrámek, Nezval, K. Čapek)*;* srovná a na příkladech dokladuje tvorbu divadla „D“ a Osvobozeného divadla	**Česká literatura v letech 1918–1945 II.** ▪ česká próza v letech 1918–1945: legionářská literatura a obraz 1. světové války v literatuře / imaginativní podoba české prózy / próza levicově orientovaných autorů / psychologická próza / ruralismus v literatuře (Knap, Křelina) / spisovatelé demokratického proudu / katolická literatura, katolická moderna, představitelé (Deml, Durych) ▪ drama v letech 1918–45: kabaret Červená sedma / dramatická tvorba autorů meziválečného období / „D“ E. F. Buriana / Osvobozené divadlo
C8-3: při práci s textem zařadí dílo k literárnímu proudu (mj. beatnici, hnutí „mladých rozhněvaných mužů“, francouzský nový román, absurdní divadlo, existencialismus, postmoderna, italský neorealismus, neoavantgarda); zná významné evropské a americké autory a jejich díla, u nichž vymezí jejich přínos **C8-4:** *identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře*	**Světová literatura po roce 1945 [**VMEGS4**]** ▪ podoby moderní literatury ▪ základní představitelé: USA (vč. beatniků) / Anglie / Francie / Itálie / další významní spisovatelé Evropy a Ameriky po r. 1945
C8-5: zmapuje vývoj české poválečné poezie, přiblíží konkrétní díla i obecné rysy tvorby významných autorů, vymezí jejich přínos pro další vývoj české poezie **C8-6:** nastíní vývoj české poválečné prózy, klasifikuje ji podle časového hlediska, tematiky, místa a způsobu vzniku **C8-7:** srovná divadelní tvorbu „před“ a „po“ světové válce, přiblíží osudy meziválečných divadel, nastíní okolnosti vzniku nových divadelních scén; vysvětlí a doloží pojmy kamenné divadlo, amatérské divadlo, bytové divadlo; charakterizuje a dokladuje tvorbu nejvýznamnějších poválečných scén (Semafor, Divadlo Járy Cimrmana); přiblíží tvorbu nejvýznamnějších českých dramatiků 2. poloviny 20. století (mj. Havel, Uhde)	**Česká literatura po roce 1945** ▪ periodizace české poválečné literatury ▪ situace v kulturní sféře let 1945–1948 ▪ situace po Únoru 1948 ▪ česká poezie po roce 1945: tvorba autorů meziválečného období / Skupina 42 a osudy jejích členů po válce / generace časopisu Květen / mladí básníci 60. let / poezie 70. let / protestní písně 70. a 80. let / experimentální poezie ▪ česká próza 1945 – konec 60. let: podmínky literární tvorby v poúnorovém období / autoři 50. let / budovatelský román / historický román / psychologická próza a próza s válečnou a židovskou tematikou / 60. léta ▪ česká oficiální, samizdatová a exilová literatura 70. a 80. let: co následovalo po srpnu 1968 / oficiální tvorba / nakladatelství a časopisy exilu / představitelé samizdatu a exilu ▪ drama v českých zemích po roce 1945: situace na malých i velkých scénách / oficiální tvorba / neoficiální tvorba / exilová tvorba
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE (MLUVNICE A SLOH)	
C8-8: přiblíží významné mezníky ve vývoji české jazykovědy, a to ruku v ruce s vývojem spisovného jazyka	**Z historie české jazykovědy**
C8-9: *při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence*; vysvětlí problematiku duálu, aoristu a imperfekta	**Historický vývoj češtiny** ▪ jazykový vývoj: hláskový vývoj od 11. do poloviny 14. století; hláskový vývoj od poloviny 14. století do konce 17. století ▪ tvarosloví: skloňování, časování, skladba
C8-10: vysvětlí a charakterizuje administrativní styl, poukáže na jeho specifičnost; přiblíží vybrané psané útvary (úřední dopis, elektronická pošta, SMS, strukturovaný životopis), které sám vytvoří, popř.	**Nauka o slohu (stylistika) [**OSV3**]** ▪ administrativní styl: funkce a základní charakteristika, útvary a jejich kompozice, jazykové prostředky, vybrané útvary psané, profesní konverzace

opraví jejich nedostatky **C8-11:** po teoretické i praktické stránce je obeznámen s podobou profesní konverzace (vstupní pohovor s uchazečem o zaměstnání, ústní maturitní zkouška, přijímací pohovor na vysoké škole, diskuse, sjednávání pracovní schůzky a návštěvy) **C8-12:** vysvětlí a charakterizuje umělecký styl, přiblíží jazykovou podobu a kompoziční strukturu vybraných žánrů a útvarů uměleckého stylu **C8-13:** vysvětlí a charakterizuje řečnický styl, přiblíží a analyzuje vybrané řečnické útvary po stránce kompoziční a jazykové; určí a sám vytvoří některé vybrané útvary řečnického stylu (projev, proslov, přednáška) **C8-14:** vysvětlí a charakterizuje esejistický styl, vymezí esej po stránce kompoziční i jazykové	▪ umělecký styl: funkce a základní charakteristika, žánry a útvary, kompozice útvarů uměleckého stylu, jazykové prostředky, vybrané útvary ▪ řečnický styl: funkce a základní charakteristika, útvary, kompozice útvarů, jazykové prostředky, vybrané útvary ▪ esejistický styl: vymezení esejistického stylu, esej – kompozice a jazykové prostředky, podstata
C8-15: pronikne do zásad asertivní komunikace; *volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit* **C8-16:** pronikne do tajů neverbální komunikace (pohyby a postoj těla, gesta, mimika, pohled, vzdálenost komunikačních partnerů); *v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči*	**Kapitoly z nauky o komunikaci [**OSV3**]** ▪ obecné poučení o textu: text, jeho druhy a základní rysy; soudržnost textu; rozvíjení textu; členitost textu; vzájemné vztahy mezi texty ▪ asertivní komunikace ▪ základy neverbální komunikace
Průřezová témata: VMEGS4, OSV3	
Vazby: D: Moderní doba I. – Situace v letech 1914–1918, D: Moderní doba II. – Soudobé dějiny	
Komentáře:	

6.1.2 Cizí jazyk – anglický jazyk

Obsah předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace (Cizí jazyk), stanovenou RVP G pro vyšší ročníky osmiletého gymnázia a gymnázium čtyřleté.

Předmět Anglický jazyk je koncipován v souladu s požadavky RVP G a směřuje k dosažení jazykové úrovně minimálně B2 podle Společného evropského referenčního rámce. Výuka usiluje o rovnoměrný rozvoj všech jazykových dovedností – poslechu, čtení, mluvení i psaní – a klade důraz zejména na praktickou komunikaci v běžných i odborných situacích.

Žáci se učí efektivně porozumět mluvenému i psanému textu, samostatně formulovat své myšlenky ústně i písemně, a to jak v neformálním, tak ve formálním stylu. Důležitou součástí výuky je rozšiřování slovní zásoby v tematických okruzích každodenního i odborného života a systematické osvojování gramatických jevů. Výuka je vedena komunikativní metodou, podporuje aktivní účast žáků a rozvoj jejich schopnosti spolupráce a sebeřízení při učení.

Žáci pracují s autentickými materiály včetně poslechů, článků, podcastů, videí a jednoduchých odborných textů, které souvisí se zaměřením lycea. Významná pozornost je věnována také mezinárodnímu a interkulturnímu porozumění, žáci se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí a diskutují o společenských a globálních tématech. Osvojují si jazyk potřebný k vedení běžné i odborné konverzace, a to i v rámci situací souvisejících s profesní sférou, jako jsou pracovní pohovory, prezentace, telefonická komunikace nebo psaní životopisu. Průběžně se rovněž učí strategie porozumění textu, vyhledávání a třídění informací a jejich shrnutí či prezentaci.

Výuka směřuje také k rozvoji klíčových kompetencí, především schopnosti dorozumět se v cizím jazyce, samostatně a efektivně se učit, pracovat s informacemi a využívat digitální technologie. Současně se podporuje kritické myšlení a schopnost reflektovat kulturní odlišnosti. Výchovné a vzdělávací strategie zahrnují kromě komunikativního přístupu také prvky CLIL, individuální i skupinovou práci, využívání digitálních nástrojů a podporu sebehodnocení.

V rámci průřezových témat se anglický jazyk prolíná zejména s oblastmi multikulturní výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a světa práce. Výuka tak připravuje žáky nejen na další studium, ale i na aktivní uplatnění v osobním a profesním životě.

Učivo a jeho časové rozvržení

Rámcový vzdělávací program vymezuje pro oblast cizího jazyka následující tematické okruhy z těchto oblastí: oblast veřejná, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenská, stranou nezůstávají ani reálie anglicky mluvících zemí.

S tematickými okruhy uvedených oblastí se žáci postupně seznamují během studia anglického jazyka v čtyřletém cyklu gymnázia a také ve vyšších ročnících gymnázia osmiletého. Zároveň upevňují a rozvíjejí schopnosti a znalosti získané na předchozí škole nebo během studia prvních čtyř ročníků osmiletého cyklu.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	3	3	3	3
Orientační roční hodinová dotace	96	96	96	96

Orientační rozvržení učiva

1. ročník	Domov, rodina a přátelé Jazyky a vzdělání Zaměstnání a volný čas Příběhy života Pravidla a zvyky Člověk a životní prostředí
2. ročník	Život náctiletých: škola, přátelství a výzvy Věda a technologie Peníze a ekonomika Životní situace Digitální a fyzický svět Práce jako poslání
3. ročník	Turismus a cestování Sny a realita Osobní příběhy a společenské výzvy Komunikace v moderním světě Budoucnost Úspěch jako značka
4. ročník	Osobní vztahy Extrémy Životní styl včera a dnes Čas a pokrok

Organizace a vymezení předmětu

Ve všech čtyřech ročnících se věnujeme průřezovým tématům, která jsou průběžně začleňována do výuky. V jejich rámci si žáci osvojují poznávání mezilidských vztahů, zdvořilé jednání, práci v kolektivu, poznávání jiných, zejména anglicky mluvících zemí, jejich kultury a národů, zvyků, tradic apod. a samozřejmě zvládání každodenních, ale i nenadálých situací.

Kromě tradičních metod a materiálů potřebných k výuce anglického jazyka používáme moderní doplňkové materiály, audiovizuální a výpočetní techniku. Žáci prvních třech ročníků čtyřletého a 5.–7. ročníku osmiletého cyklu se zúčastňují okresního kola soutěže v konverzaci v anglickém jazyce s možností postupu do kol vyšší úrovně. Všichni žáci mají možnost v rámci výukových a poznávacích zájezdů navštívit Velkou Británii, kde mohou získat nové poznatky a ověřit si schopnosti v užití anglického jazyka.

Výuku angličtiny rozšiřujeme i nabídkou předmětu Konverzace v anglickém jazyce, který je součástí nabídky volitelných předmětů pro žáky posledních dvou ročníků obou cyklů. Předmět je určen zejména pro žáky se zájmem o získávání dalších znalostí a rozvíjení získaných nebo osvojení nových schopností v anglickém jazyce.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

<table>
<tr><td colspan="2">Ročník: 1., KVINTA</td><td>3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný</td></tr>
<tr><td colspan="3">Počáteční úroveň: INTERMEDIATE</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy: ŽÁK…</td><td>Učivo</td></tr>
<tr><td>A5-1:</td><td>identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace (R)</td><td rowspan="2">Domov, rodina a přátelé
▪ přehled základních časů
▪ tvoření otázek
▪ přídavná jména a slovní spojení
▪ rodina a její členové (OSV, MKV)
▪ popis osoby – fakta a názory (OSV)
▪ New York (VMEGS)

Jazyky a vzdělání
▪ pomocná slovesa
▪ jazyky, učení se cizímu jazyku (MKV)
▪ vyjádření zdvořilosti (OSV)
▪ neformální e-mail
▪ anglický jazyk ve světě (VMEGS)

Zaměstnání a volný čas
▪ přítomný čas prostý a průběhový
▪ stavová slovesa
▪ činný a trpný rod
▪ svět práce a volnočasové aktivity (OSV, VMEGS)
▪ formální e-mail – žádost o zaměstnání (MV, OSV)</td></tr>
<tr><td>A5-2:</td><td>rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích (R)</td></tr>
<tr><td>A5-3:</td><td>podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související (P)</td><td rowspan="2">Příběhy života
▪ minulý čas prostý a průběhový
▪ předminulý čas
▪ vyjádření názoru (OSV)
▪ prostředky textové návaznosti
▪ vyprávění (OSV, MV)
▪ velikáni anglické literatury (MKV, VMEGS)

Pravidla a zvyky
▪ modální slovesa
▪ frázová slovesa
▪ každodenní problémy a rady (OSV)
▪ vyjádření zdvořilé žádosti a nabídky (OSV)
▪ návod (MV)

Člověk a životní prostředí
▪ předpřítomný čas prostý a průběhový
▪ číselné údaje (MV)
▪ příslovce
▪ životní změny (OSV)
▪ příroda a životní prostředí (EV)</td></tr>
<tr><td>A5-4:</td><td>formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule (P)</td></tr>
<tr><td>A5-5:</td><td>rozumí hlavním myšlenkám poslechů s běžnými tématy (R)</td><td rowspan="5"></td></tr>
<tr><td>A5-6:</td><td>píše krátké texty o sobě, svých zájmech a okolí (P)</td></tr>
<tr><td>A5-7:</td><td>zvládá základní slovní zásobu běžných tematických okruhů (R)</td></tr>
<tr><td>A5-8:</td><td>využívá pomůcky a technologie ke zlepšení jazykových dovedností</td></tr>
<tr><td>A5-9:</td><td>přeloží základní sdělení nebo informaci z jednoho jazyka do druhého (M)</td></tr>
<tr><td>A5-10:</td><td>rozlišuje formální a neformální jazyk v základních situacích (I)</td><td></td></tr>
<tr><td>A5-11:</td><td>vede rozhovor na známá témata, klade otázky a reaguje (I)</td><td rowspan="9"></td></tr>
<tr><td>A5-12:</td><td>rozumí běžným frázím a idiomům v kontextu (R)</td></tr>
<tr><td>A5-13:</td><td>rozlišuje základní jazykové prostředky pro vyjádření záměru a postoje (P)</td></tr>
<tr><td>A5-14:</td><td>sestaví krátký e-mail či zprávu (P)</td></tr>
<tr><td>A5-15:</td><td>zapojí se do krátké konverzace o známých tématech a zvládá udržet rozhovor jednoduchými prostředky (I)</td></tr>
<tr><td>A5-16:</td><td>zvládá základní komunikační situace (P)</td></tr>
<tr><td>A5-17:</td><td>reaguje na pozvání, návrh nebo žádost v běžných situacích vhodným způsobem (souhlasí, odmítne, navrhne alternativu) (I)</td></tr>
<tr><td>A5-18:</td><td>shrne obsah jednoduchého textu a předá ho spolužákovi, který text nečetl (M)</td></tr>
<tr><td>A5-19:</td><td>rozumí obsahu videí s titulky v běžné mluvě (R)</td></tr>
<tr><td colspan="3">Průřezová témata: OSV, MKV, VMEGS, MV, EV</td></tr>
<tr><td colspan="3">Vazby: OSZ: Společenská podstata člověka, OSZ: Sociální struktura společnosti.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Komentáře: Jednotlivé očekávané výstupy jsou na svém konci označené v závorce podle toho, jaké řečové dovednosti procvičují: (R) – recepce, (P) – produkce, (I) – interakce, (M) – mediace.</td></tr>
</table>

Ročník: 2., SEXTA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Počáteční úroveň: INTERMEDIATE	
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
A6-1: *porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace (R)* **A6-2:** *porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma (R)* **A6-3:** *vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi (R)* **A6-4:** *s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace (P)* **A6-5:** *volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu (P)* **A6-6:** *přednese souvislý projev na zadané téma (P)* **A6-7:** *používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit (P)*	**Život náctiletých: škola, přátelství a výzvy** ▪ vazby dvou sloves ve větě ▪ synonyma a antonyma ▪ školství, zkoušky (VMEGS, OSV) ▪ části lidského těla v idiomech (MKV) ▪ náctiletí a přátelství (OSV) ▪ úvaha pro a proti (OSV, MV) **Věda a technologie** ▪ vyjadřování budoucnosti ▪ tvoření slov odvozováním ▪ umělá inteligence (VMEGS, MV) ▪ zdroje energie (EV) ▪ příprava proslovu (OSV, MV) **Peníze a ekonomika** ▪ kondicionály ▪ vztažná zájmena, vztažné věty vedlejší ▪ sdílená ekonomika (VMEGS, OSV) ▪ peníze a koncept spokojeného života (OSV, MV) ▪ popis místa (MV)
A6-8: *využívá různé druhy slovníků, informativní* literaturu*, encyklopedie a média (R)* **A6-9:** rozumí delším autentickým poslechům různých mluvčích a uplatňuje strategie porozumění (R) **A6-10:** vede plynulý rozhovor o známých tématech včetně budoucnosti, přání, cílů (I) **A6-11:** klade otázky a reaguje na odpovědi při vedení rozhovoru (I) **A6-12:** formuluje, obhajuje a argumentuje své názory v mluveném i písemném projevu (P) **A6-13:** vyjadřuje souhlas a nesouhlas v diskusi o známých tématech (I) **A6-14:** orientuje se v běžné korespondenci a formálních dopisech **A6-15:** píše souvislé texty (např popis, úvaha) (P) **A6-16:** používá jazykové prostředky pro vyjádření emocí a postojů (P) **A6-17:** zvládá složitější gramatické jevy (např. podmínkové věty, nepřímá řeč) (P) **A6-18:** zvládá vyjádřit podmínky, příčinu a důsledek (P) **A6-19:** zvládá vyjádřit radu, doporučení a zákaz (P) **A6-20:** čte s porozuměním delší autentické texty (R) **A6-21:** porozumí hlavní myšlence článků a zpráv (R) **A6-22:** využívá kontext pro pochopení neznámých výrazů **A6-23:** spolupracuje při řešení úkolu v angličtině a vyjadřuje porozumění druhým (M) **A6-24:** dokáže zpracovat, porovnat a interpretovat informace z různých zdrojů (M) **A6-25:** používá slovní zásobu a jazykové prostředky reflektující kulturní a regionální rozdíly (P)	**Životní situace** ▪ vyjádření závěru pomocí modálních sloves ▪ frázová slovesa ▪ fakta a fikce, optické iluze (MV) ▪ svatba a jiné životní události (OSV, MKV) ▪ vyjádření postoje (OSV) ▪ příběh, organizace textu (MV) **Digitální a fyzický svět** ▪ složená podstatná jména, sousloví ▪ členy ▪ přivlastňování ▪ digitální animace, speciální efekty ▪ média, internet (MV) ▪ vysvětlení neznámého slova (MV) ▪ zpráva na sociální média (MV, OSV) **Práce jako poslání** ▪ nepřímá řeč ▪ nepřímé otázky ▪ zaměstnání a přijímací pohovor (OSV, MV) ▪ charitativní činnost (OSV, VMEGS) ▪ vyjádření zdvořilé otázky ▪ životopis (MV)
Průřezová témata: OSV, VMEGS, MKV, MV	
Vazby: OSZ: Společenská podstata člověka, OSZ: Sociální struktura společnosti, ČJ: Světová literatura po r. 1945	
Komentáře: Jednotlivé očekávané výstupy jsou na svém konci označené v závorce podle toho, jaké řečové dovednosti procvičují: (R) – recepce, (P) – produkce, (I) – interakce, (M) – mediace.	

Ročník: 3., SEPTIMA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Počáteční úroveň: INTERMEDIATE	
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
A7-1: *odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů (R)* **A7-2:** *adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů (I)* **A7-3:** *postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře (R)* **A7-4:** *při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů (I)* **A7-5:** *komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích (I)* **A7-6:** *sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko (P)* **A7-7:** *logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů (P)* **A7-8:** rozumí odbornějším i abstraktnějším tématům (R) **A7-9:** srovnává informace z různých typů textů a zdrojů a interpretuje je (M)	**Turismus a cestování** ▪ přehled časů ▪ složená slova ▪ život v cizí zemi (VMEGS, MKV) ▪ stereotypy (MKV, OSV) ▪ běžná, každodenní konverzace ▪ neformální e-mail (OSV, MV) **Sny a realita** ▪ předpřítomný čas ▪ make a do ▪ cesta kolem světa (VMEGS) ▪ životní prostředí (EV) ▪ recenze na služby (MV, OSV) ▪ formální e-mail, stížnost **Osobní příběhy a společenské výzvy** ▪ minulý čas ▪ knihy a filmy (OSV, MV) ▪ rozhovor s novinářem (MV) ▪ vyjádření zájmu a překvapení (OSV) ▪ vyprávění
A7-10: shrne a zpřístupní obsah odborného nebo studijního textu pro spolužáky (M) **A7-11:** plynule diskutuje na známá i nová témata (I) **A7-12:** reaguje adekvátně v různých komunikačních situacích (I) **A7-13:** argumentuje a obhajuje vlastní názor v debatě (I) **A7-14:** píše strukturované texty s jasnou argumentací (P) **A7-15:** používá všechny slovesné časy (P) **A7-16:** zvládá formální i neformální registr jazyka (M) **A7-17:** píše eseje, zprávy, životopisy a motivační dopisy (P) **A7-18:** identifikuje jazykové prostředky podle účelu sdělení (M) **A7-19:** zprostředkuje komunikaci mezi účastníky s různou jazykovou úrovní (M) **A7-20:** samostatně zpracuje projekt v cizím jazyce (M) **A7-21:** zvládá prezentaci s použitím podpůrných materiálů (P) **A7-22:** má správnou výslovnost a intonaci v delších projevech (P) **A7-23:** rozumí jazykovým nuancím a idiomům (R)	**Komunikace v moderním světě** ▪ tvoření otázek a záporů, tázací dovětky ▪ antonyma ▪ falešné zprávy (MV) ▪ vyjádření zdvořilosti (OSV) ▪ prostředky textové návaznosti (MV) **Budoucnost** ▪ vyjádření budoucího děje ▪ slovesa take a put ▪ vztah rodičů a dětí (OSV) ▪ telefonické rozhovory (OSV, MV) ▪ CV a motivační dopis (OSV, MV) **Úspěch jako značka** ▪ vyjádření množství ▪ obchod a podnikání (VMEGS, OSV) ▪ reklama (MV) ▪ číselné údaje (MV) ▪ zpráva
Průřezová témata: OSV, VMEGS, MKV, EV, MV	
Vazby: OSZ: Trh práce a profesní volba, ČJ: Světová literatura po r. 45, ČJ: Mluvené jazykové projevy	
Komentáře: Jednotlivé očekávané výstupy jsou na svém konci označené v závorce podle toho, jaké řečové dovednosti procvičují: (R) – recepce, (P) – produkce, (I) – interakce, (M) – mediace.	

<table>
<tr><td>Ročník: 4., OKTÁVA</td><td>3 hodin týdně (96 hodin za rok), povinný</td></tr>
<tr><td colspan="2">Úroveň: INTERMEDIATE</td></tr>
<tr><td>Výstupy: ŽÁK…</td><td>Učivo</td></tr>
<tr><td rowspan="2">A8-1: čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce (R)
A8-2: reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů (I)
A8-3: využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma (P)
A8-4: vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou (I)
A8-5: rozumí detailnímu výkladu a prezentaci (R)
A8-6: zvládá jazyk potřebný pro formální prezentaci a akademické psaní (P)
A8-7: píše komplexní texty podle zadání (eseje, analýzy) (P)
A8-8: rozlišuje různé styly jazykového projevu (M)
A8-9: samostatně formuluje a obhajuje složité myšlenky (P)
A8-10: účastní se diskusí na aktuální i odborná témata (I)
A8-11: aplikuje jazyk v praktických situacích (např. pracovní pohovor) (I)
A8-12: samostatně sleduje a zpracovává autentická média (R)
A8-13: kriticky posuzuje jazyková sdělení v médiích (M)
A8-14: dokáže se orientovat v odborné diskuzi a argumentaci (I)
A8-15: samostatně vybírá a používá strategie porozumění a vyjadřování v cizím jazyce (M)
A8-16: reflektuje vlastní pokrok a stanovuje si cíle v jazykovém rozvoji (M)</td><td>Osobní vztahy
▪ modální slovesa
▪ sloveso get
▪ vztahy mezi lidmi (OSV)
▪ vyjádření nadsázky a zmírnění výroku (OSV)
▪ úvaha pro a proti (OSV, MV)
Extrémy
▪ vztažné věty
▪ příčestí
▪ příslovce
▪ extrémní sporty a aktivity (OSV)
▪ počasí a klima (EV)
▪ popis (MV)
Životní styl včera a dnes
▪ vyjádření opakovaného děje v minulosti
▪ modální slovesa – pravděpodobnost
▪ homonyma a homofony
▪ metafory a idiomy
▪ charakteristika
▪ zvyky a život v minulosti (VMEGS)
▪ vyjádření nadšení (OSV)
▪ proslov (OSV, MV)</td></tr>
<tr><td>Čas a pokrok
▪ vyjádření přání a lítosti (OSV)
▪ členy a determinátory
▪ vynálezy a objevy (VMEGS, MV)
▪ tělesné a biologické hodiny (EV, OSV)
▪ vyjádření názoru (OSV)
▪ koheze textu (MV)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Průřezová témata OSV, VMEGS, MV, EV</td></tr>
<tr><td colspan="2">Vazby: OSZ: Trh práce a profesní volba, Sociální struktura společnosti, OSZ: Společenská podstat člověka, OSZ: Lidská práva, OSZ: Sociální fenomény a procesy, ČJ: Nauka o slohu, ČJ: Světová literatura po r. 1945, Bi: Biologie člověka, ekologie, Z: Regionální geografie Evropy a ČR, Z: Mimoevropské regiony, Z: Místní region, HV: Nonartificiální hudba, ČJ: Evropská středověká literatura, Literatura humanismu a renesance, ČJ: Evropská a česká literatura období baroka, ČJ: Evropský klasicismus, osvícenství, preromantismus, ČJ: Romantismus v literatuře, ČJ: Kritický realismus ve sv. literatuře, ČJ: Konec století v evropské a české literatuře, ČJ: Světová literatura po r. 1945</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentáře: Jednotlivé očekávané výstupy jsou na svém konci označené v závorce podle toho, jaké řečové dovednosti procvičují: (R) – recepce, (P) – produkce, (I) – interakce, (M) – mediace.
Témata Reálie anglicky mluvících zemí, Literatura anglicky mluvících zemí, Globální problémy, Životní styl člověka a jeho součásti je možné zařazovat do výuky i v dřívějších ročnících dle uvážení pedagoga a pokročilosti skupiny.</td></tr>
</table>

6.1.3 Další cizí jazyk – německý jazyk

Obsah předmětu

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk, naplňuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, stanovenou RVP G pro 1. až 4. ročník čtyřletého gymnázia a odpovídající ročníky osmiletého gymnázia. Vyučování probíhá ve dvou úrovních. Jedna skupina žáků začíná s výukou v 1. ročníku, resp. v Kvintě, druhá skupina se jazyk učí již od nižších ročníků. Dále je součástí předmětu část oboru Informační a komunikační technologie, který je realizován v různých projektech, prezentacích a samostatných pracích žáků.

Vzdělávací cíle v německém jazyce směřují k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky, kdy žák má dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání. Žák disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce a cestování a aktuální události. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech. Přiměřeně správně používá gramatických prostředků v rámci snadno předvídatelných situací. Při vyjádření složité myšlenky nebo promluvy na neznámé téma se dopouští chyb. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu.

Předmět německý jazyk si klade za cíl neustále prohlubovat znalosti jazykových prostředků, dále rozšiřovat slovní zásobu, a především rozvíjet schopnost a sebevědomí žáků dorozumět se německým jazykem ve všech zásadních situacích. Rovněž si klade za cíl motivovat žáky a podněcovat jejich zájem o samostudium a podporovat jejich snahu překonávat překážky v mezilidské komunikaci. Předmět má rozšiřovat faktografické znalosti o německy mluvících zemí a upevňovat vědomí odlišných kultur a zvyků. Žáci by jim měli porozumět a respektovat je.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	3	3	3	3
Orientační roční hodinová dotace	96	96	96	96

Orientační rozvržení učiva

RVP G stanovuje tři dovednosti v předmětu Další cizí jazyk: Receptivní řečové dovednosti, Produktivní řečové dovednosti a Interaktivní řečové dovednosti. Následuje přehled rozvržení učiva do jednotlivých ročníků s doporučenou časovou dotací:

1. ročník (96)
- Tematické okruhy
- Gramatika

2. ročník (96)
- Tematické okruhy
- Gramatika

3. ročník (96)
- Tematické okruhy
- Gramatika

4. ročník (96)
- Tematické okruhy
- Gramatika

Organizace a vymezení předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk jako Další cizí jazyk se vyučuje v rozsahu 3 hodiny týdně, zpravidla ve třídách dělených v rámci ročníku. Součástí vyučování německému jazyku je nejen vyučovací hodina, ale i nejrůznější akce jako olympiády, soutěže, výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty apod.

Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností použití videa, DVD přehrávačů a CD přehrávačů i v třídách kmenových. V rámci výuky je zavedena práce s informační technologií, kdy žáci tvoří projekty, prezentace a seminární práce.

Na vzdělávací obsah předmětu navazuje ve třetím a čtvrtém ročníku obsah povinně volitelného předmětu Konverzace z německého jazyka, určený především pro žáky s hlubším zájmem o německý jazyk a pro žáky, kteří ho chtějí studovat na vysoké škole.

Žáci během školního roku píší dvě písemné práce, které obsahují gramatické jevy a vlastní popis či líčení určité události s následujícím časovým rozvržením trvání práce: v 1.–2. ročníku 60 minut a ve 3.–4. ročníku 90 minut.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
N5-1: umí pozdravit, představit se, zeptat se na jméno a zemi původu a pojmenovat vlastní i jiné cizí jazyky **N5-2:** pojmenuje rodinné příslušníky, určí jejich rodinný stav a věk **N5-3:** blíže popíše své bydliště (země, město, ulice) **N5-4:** je schopen základní charakteristiky osob **N5-5:** dokáže popsat školu a školní aktivity **N5-6:** pojmenuje potraviny, určí jejich množství a cenu **N5-7:** vede jednoduchý rozhovor v restauraci **N5-8:** dokáže vytvořit jednoduchý recept na vaření **N5-9:** umí vyjádřit své každodenní aktivity a popsat činnosti o víkendu **N5-10:** *rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma* **N5-11:** *identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace* **N5-12:** *sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek* **N5-13:** *srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata* **N5-14:** *využívá různých druhů slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů*	**Tematické okruhy:** ▪ Představování a první kontakty ▪ Osobní charakteristika – lidé z celého světa ▪ Rodina a přátelé ▪ Škola ▪ Stravování, zdravý způsob života ▪ Režim dne ▪ Vzhled a charakter člověka
N5-15: správně používá vybrané gramatické jevy	**Gramatika** ▪ Přítomný čas sloves ▪ Pořádek slov ve větě i v otázce ▪ Základní číslovky ▪ Podmět man ▪ Tázací zájmena

	▪ Osobní zájmena ▪ Vykání ▪ Člen určitý, neurčitý, nulový ▪ Přivlastňovací zájmena ▪ Zápor ▪ Množné číslo podstatných jmen ▪ Vazba es gibt ▪ Způsobová slovesa ▪ Rozkazovací způsob
Průřezová témata: OSV1, OSV3, VMEGS4 (všechna témata)	
Vazby: Čj: Úvod do studia jazyka a slohu, Čj: Úvod do stylistiky, Čj: Prostě sdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o tvoření slov, Bi: Biologie živočichů, Z: Místní region, OSZ: Sociální fenomény a procesy,	
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
N6-1: umí písemně či ústně popsat své bydlení a svůj pokoj **N6-2:** dokáže se orientovat ve městě a popsat cestu **N6-3:** umí vyprávět o školním výletu, prázdninách **N6-4:** je schopen vést rozhovory na téma dovolená a cestování, o zimních a letních aktivitách **N6-5:** umí se vyjádřit k nabídce volnočasových aktivit v rodném městě **N6-6:** umí se domluvit na návštěvě nějaké akce (festivalu, sportovních akcí apod.) a zajistit si vstupenku na tuto akci **N6-7:** orientuje se v jízdním řádu a dopravních prostředcích, dokáže interpretovat hlášení o dopravní situaci **N6-8:** zvládá rezervování cesty a ubytování **N6-9:** umí pojmenovat a popsat různé druhy oblečení **N6-10:** umí vyprávět o nakupování v jeho rodném místě **N6-11:** dokáže vyjádřit libost a nelibost, prosbu o pomoc a radu v souvislosti s nakupováním **N6-12:** je schopen mluvit o počasí a umí sestavit předpověď počasí **N6-13:** *formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně a gramaticky správně* **N6-14:** *využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma* **N6-15:** *reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů* **N6-16:** *formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně* **N6-17:** *využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma* **N6-18:** *reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů*	**Tematické okruhy:** ▪ Bydlení a popis bytu ▪ Kulturní akce ▪ Německo ▪ Rakousko ▪ Cestování, veřejná doprava ▪ Prázdniny a dovolená ▪ Oblékání, móda a životní styl ▪ Nakupování a služby ▪ Počasí
N6-19: správně používá vybrané gramatické jevy	**Gramatika** ▪ Minulý čas – préteritum a perfektum ▪ Předložky

	▪ Zvratná slovesa ▪ Stupňování přídavných jmen ▪ Skloňování přídavných jmen ▪ Sloveso werden a budoucí čas ▪ Řadové číslovky ▪ Souvětí souřadné a souřadící spojky ▪ Věty příčinné
Průřezová témata: OSV1 (všechna témata), OSV3–4 (všechna témata), VMEGS4	
Vazby: Čj: Úvod do studia jazyka a slohu, Čj: Úvod do stylistiky, Čj: Prostě sdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Publicistický styl, OSZ: Společenská podstata člověka, OSZ: Trh práce a profesní volba	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
N7-1: pojmenuje části lidského těla a umí popsat vzhled osoby **N7-2:** dokáže vést rozhovory u lékaře a v lékárně o svých potížích a léčbě **N7-3:** hovoří o sportech, sportovních aktivitách a sportovním vybavení **N7-4:** povídá o zdravém stylu života a o tom, co k němu patří **N7-5:** dokáže informovat o různých kulturních akcích a představeních **N7-6:** orientuje se v dějinách literatury německy mluvících zemí a zná vybrané německy píšící autory **N7-7:** prezentuje významnou postavu sportu či kultury německy mluvících zemí **N7-8:** vytvoří pozvánku na sportovní nebo kulturní akci **N7-9:** rozumí novinovému článku a odlišení fake news od seriózních zpráv **N7-10:** formuluje odpověď na fóru (sociální sítě) s doporučením **N7-11:** hovoří o každodenních aktivitách spojených s novými médii **N7-12:** prezentuje možnosti vzdělání **N7-13:** sestaví svůj životopis **N7-14:** *umí přečíst a napsat e-mail v rámci daného tematického okruhu* **N7-15:** *rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení pro-mluvy*	**Tematické okruhy:** ▪ Péče o zdraví, lidské tělo ▪ Sport, zdravý styl života ▪ Kultura a umění, literatura ▪ Komunikace, média ▪ Vzdělání, studium ▪ Práce a povolání, plány do budoucna ▪ Volnočasové aktivity ▪ Švýcarsko
N7-16: správně používá vybrané gramatické jevy	**Gramatika** ▪ Souvětí podřadné a podřadicí spojky ▪ Vazby sloves ▪ Vedlejší věty účelové ▪ Vedlejší věty vztažné ▪ Konjunktiv II ▪ Vedlejší věty podmínkové ▪ Trpný rod ▪ Infinitiv s zu a bez zu, konstrukce s zu
Průřezová témata: OSV1-5 (všechna témata), VMEGS4, MV1-5	
Vazby: Čj: Úvod do studia jazyka a slohu, Čj: Úvod do stylistiky, Čj: Prostě sdělovací styl, Čj: Evropský klasicismus, osvícenství a preromantismus, Čj: Evropská středověká literatura, Čj: Romantismus v literatuře, Čj: Realismus v evrop-	

ských literaturách 2. poloviny 19. století, Čj: Světová literatura 1. poloviny 20. století, Čj: Světová literatura po roce 1945, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Publicistický styl, OSZ: Sociální fenomény a procesy, OSZ: Psychologie v každodenním životě, Bi: Biologie člověka
Komentáře:

Ročník: 4., OKTÁVA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
N8-1: orientuje se v nabídce zaměstnání a reaguje na ni písemnou formou **N8-2:** zvládne pracovní pohovor **N8-3:** dokáže vyplnit formuláře, smlouvy k poskytovaným službám **N8-4:** pohovoří o svém regionu a o své zemi **N8-5:** vede rozhovor na téma svátky a zvyky **N8-6:** písemně i ústně umí vyjádřit své plány, touhy a přání vzhledem ke společnosti **N8-7:** vede rozhovor na téma zvířata, rostliny a ochrana životního prostředí **N8-8:** prezentuje o významných postavách vědy a kultury německy mluvících zemí **N8-9:** *užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení* **N8-10:** *logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma*	**Tematické okruhy:** ▪ Můj region, můj domov ▪ Česká republika ▪ Příroda a životní prostředí ▪ Svátky a zvyky ▪ Mezilidské vztahy ▪ Věda a technika ▪ Společnost a její budoucnost
N8-11: správně používá vybrané gramatické jevy	**Gramatika** ▪ Předminulý čas ▪ Genitiv ▪ Zájmenná příslovce ▪ Časové věty ▪ Partizip I a II ▪ Vícečlenné spojky
Průřezová témata: OSV1–5 (všechna témata), VMEGS2, VMEGS4–5, MkV1–3 (všechna témata), EV2–3	
Vazby: Čj: Prostě sdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Publicistický styl, Čj: Nauka o větě a souvětí, Čj: Kapitoly z nauky o komunikaci, Čj: Nauka o slohu, OSZ: Sociální fenomény a procesy, OSZ: Společenská podstata člověka, Z: Regionální geografie Evropy, Z: Socioekonomická geografie, Z: Krajina a životní prostředí, Z. Regionální geografie České republiky, OSZ: Trh práce a profesní volba, Ch: Chemie a životní prostředí, HV: Od klasiky k romantické zasněnosti	
Komentáře:	

6.1.4 Další cizí jazyk – ruský jazyk

Obsah předmětu

Ruský jazyk pro 1.–4. ročník čtyřletého cyklu a pro kvintu–oktávu osmiletého cyklu gymnázia se řadí jako Další cizí jazyk do oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Osvojení cizího jazyka navazuje na znalosti mateřského jazyka s cílem postupně zvládnout mluvené i psané projevy. Znalost cizího jazyka je v dnešní době nevyhnutelná. Umožňuje poznat kulturu jiného národa, porozumět jí, usnadňuje navázání osobních i pracovních kontaktů.

Vzdělání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky. Pro dosažení úrovně B1 je nutné, aby žák získal slovní zásobu potřebnou pro základní komunikaci v ruském jazyce. Očekává se, že žák porozumí mluvenému i psanému projevu na běžná témata, sám umí text se správnou výslovností přečíst, přeložit (s pomocí slovníku) i reprodukovat hlavní myšlenky textu. Seznámí se se základními gramatickými jevy, které dokáže přiměřeně správně použít. V ústní i písemné formě dokáže vyjádřit svůj názor k problému i své emoce a morální postoje. Disponuje takovými jazykovými prostředky, aby mohl hovořit o běžných tématech typu rodina, profese, cestování, kultura, ale i reálie země studovaného jazyka. Při konverzaci o neznámém tématu či složitějším problému se může dopouštět nepřesností.

Průřezová témata budou začleněna do výkladu, diskuse, komunikačních jazykových her.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	3	3	3	3
Orientační roční hodinová dotace	96	96	96	96

Časové rozvržení učiva

1. ročník (96) – začátečníci (A)

- Vstupní audioorální kurs
- Zvuková a grafická stránka jazyka
- Základy gramatiky (časování vybraných sloves, základy skloňování podstatných jmen, osobní a přivlastňovací zájmena, základní číslovky)
- Řečové situace, tematické okruhy (představování, seznamování, rodina, státy, jazyky, národnosti, škola, dny v týdnu, měsíce roku, roční období)

1. ročník, kvinta (96) – mírně pokročilí (B)

- Zvuková a grafická stránka jazyka
- Gramatika (I. a II. časování, rozkazovací způsob, skloňování vybraných podstatných jmen, zvratná slovesa, spojování podstatných jmen s předložkami, řadové číslovky, budoucí čas, vyjádření „musím, nesmím“)
- Řečové situace, tematické okruhy (rozšíření tématu popis a charakteristika osoby, režim dne, svátky, tradice, orientace ve městě, Moskva, zdraví a životní styl)

2. ročník (96) – začátečníci (A)

- Zvuková a grafická stránka jazyka
  Gramatika (skloňování podstatných jmen, časování, zvratná slovesa, spojování podstatných jmen s předložkami, rozkazovací způsob u vybraných sloves)

- Řečové situace, tematické okruhy (stravování, plány na léto, charakteristika, denní režim, svátky a volný čas, orientace ve městě)

2. ročník, sexta (96) – mírně pokročilí (B)

- Zvuková a grafická stránka jazyka
- Gramatika (skloňování podstatných jmen, skloňování přídavných jmen, 3. stupeň přídavných jmen, časování vybraných nepravidelných sloves, zájmeno «такой, такая, такое, такие»)
- Řečové situace, tematické okruhy (móda, koníčky, kultura, základní údaje o ČR – zeměpis, historie, kultura, Praha)

3. ročník (96)

- Zvuková a grafická stránka jazyka
- Gramatika (rozkazovací způsob, vyjadřování „nesmíš“, „musíš“, „nemáš“, věty se spojkou если, skloňování podstatných a přídavných jmen, 3. stupeň přídavných jmen, časování nepravidelných sloves, slovesné vazby odlišné od českého jazyka, přivlastňovací zájmena), vedlejší věty
- Řečové situace, tematické okruhy (zdraví a životní styl, móda, zájmy, Česká republika, Praha, partnerství a vztahy, profese)
- Literatura 19. století

3. ročník, septima (96) – mírně pokročilí

- Zvuková a grafická stránka jazyka
- Gramatika (slovesné vazby odlišné od češtiny, nepravidelná slovesa, podmiňovací způsob, vedlejší věty)
- Řečové situace, tematické okruhy (partnerství a vztahy, práce a povolání, plány do budoucna, příroda a ekologie)
- Literatura 19. století

4. ročník (96)

- Zvuková a grafická stránka jazyka
- Gramatika (slovesné vazby odlišné od češtiny, časování vybraných sloves, rozkazovací způsob, skloňování zájmen, 2. stupeň přídavných jmen, neurčitá zájmena, přídavná jména slovesná
- Řečové situace, tematické okruhy (ochrana přírody a životního prostředí, reálie Ruska, média a jejich funkce, cestování, EU)
- Literatura (přehled literatury 20. století)

4. ročník, oktáva (96) – mírně pokročilí (B)

- Zvuková a grafická stránka jazyka
- Gramatika (skloňování vybraných podstatných jmen, 2. stupeň přídavných jmen, přídavná jména slovesná, jmenné tvary přídavných jmen, neurčitá a záporná zájmena, slovesné vazby odlišné od češtiny, větný a členský zápor, rozkazovací způsob sloves v 1. osobě mn. č.)
- Řečové situace, tematické okruhy (mediální svět, reálie Ruska, významné osobnosti, Evropa a ČR)
- Literatura (přehled literatury 20. století)

Organizace a vymezení předmětu

Ve výuce ruského jazyka jsou využívány metody výkladu, diskuse, samostatné práce žáků, jazykové komunikační hry, žáci pracují s různými pomůckami: učebnice, úryvky literárních textů, práce se slovníkem, s počítačem, audiovizuální pomůcky.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: 1., KVINTA – ZAČÁTEČNÍCI	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RA5-1: vybere vhodný pozdrav při setkání i loučení **RA5-2:** představí sebe a svou rodinu **RA5-3:** pojmenuje domácí zvířata **RA5-4:** seznámí se s názvy různých profesí **RA5-5:** vyjmenuje vybrané státy, jazyky, národnosti **RA5-6:** naučí se dny v týdnu **RA5-7:** informuje o svém rozvrhu **RA5-8:** pojmenuje roční období a měsíce **RA5-9:** pojmenuje obchody v obchodním centru a uvede názvy různých druhů zboží **RA5-10:** *rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma* **RA5-11:** *identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace* **RA5-12:** *užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení* **RA5-13:** *s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků*	**Tematické okruhy a komunikační situace** **[**OSV3, VMEGS1, MV5, MKV3**]** ▪ seznamování, představování ▪ rodina ▪ vybrané státy, jejich obyvatelé a jazyky ▪ škola, předměty, dny v týdnu ▪ roční období, měsíce ▪ obchody
RA5-14: seznámí se s azbukou v tištěné i písemné podobě **RA5-15:** aktivně používá naučené gramatické jevy **RA5-16:** *vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života*	**Gramatika** ▪ 1., 2., 3. pád jednotného čísla podstatných jmen ▪ osobní a přivlastňovací zájmena ▪ základní číslovky 1–100 ▪ časování vybraných sloves
Průřezová témata: OSV3, VMEGS1, MKV3, MV5	
Vazby: Čj: Úvod do studia jazyka a slohu, Čj: Prostěsdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Kapitoly z nauky o komunikaci, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o větě a souvětí, OSZ: Sociální fenomény a procesy, OSZ: Trh, práce a profesní volba, Z: Místní region	
Komentáře:	

Ročník: 1., KVINTA – MÍRNĚ POKROČILÍ	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RB5-1: *jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související* **RB5-2:** popíše památky a jiné budovy ve městě, zeptá se na cestu a sdělí, kam a jak se dostane s využitím různých dopravních prostředků **RB5-3:** představí hlavní město Ruska, jeho historii a památky **RB5-4:** souvisle se vyjadřuje k tématu zdraví a životní	**Tematické okruhy a komunikační situace** **[**OSV3, VMEGS1, MV5**]** ▪ povahové vlastnosti a vzhled člověka, jeho denní režim – opakování (prohloubení učiva) ▪ orientace ve městě (prohloubení učiva) ▪ Moskva ▪ zdraví a životní styl ▪ svátky a trávení volného času, tradice

styl, pojmenuje některé nemoci a části těla **RB5-5:** pojmenuje české a ruské svátky, popíše, jak slaví konkrétní svátky **RB5-6:** *rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma* **RB5-7:** *identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace* **RB5-8:** *užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení* **RB5-9:** *s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků* **RB5-10:** *srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek* **RB5-11:** *odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu* **RB5-12:** *využívá různých druhů slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů*	
RB5-13: používá naučené gramatické jevy **RB5-14:** *vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života*	**Gramatika** ▪ I., II. časování, zvratná slovesa ▪ spojování podstatných jmen s předložkami «в, на, у, возле, до, напротив» ▪ skloňování podstatných jmen ▪ rozkazovací způsob ▪ vazby «кому нужно» a «кому нельзя» ▪ řadové číslovky ▪ budoucí čas
Průřezová témata: OSV3, VMEGS1, MKV3, MV5	
Vazby: Čj: Úvod do studia jazyka a slohu, Čj: Prostěsdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Kapitoly z nauky o komunikaci, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o větě a souvětí, OSZ: Sociální fenomény a procesy, OSZ: Trh, práce a profesní volba, Z: Místní region	
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA – ZAČÁTEČNÍCI	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RA6-1: pojmenuje různé nápoje a pokrmy **RA6-2:** objedná si v kavárně a restauraci **RA6-3:** vysvětlí své plány na prázdniny **RA6-4:** pojmenuje dopravní prostředky **RA6-5:** popíše a charakterizuje osoby a jejich zájmy **RA6-6:** popíše svůj den i průběh dne jiných osob **RA6-7:** vypráví o svátcích a tradicích **RA6-8:** naučí se ptát na cestu a popsat cestu **RA6-9:** *formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně* **RA6-10:** *reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů* **RA6-11:** *užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení*	**Tematické okruhy a komunikační situace** **[**VMEGS1, VMEGS4, VMEGS5, MKV3, MV5**]** ▪ stravování ▪ plány na léto ▪ charakteristika ▪ denní režim ▪ svátky a volný čas ▪ orientace ve městě
RA6-12: reprodukuje a aplikuje požadované gramatické jevy	**Gramatika** ▪ 2., 6. 7. pád j. č. u vybraných podstatných jmen ▪ čtení dat

	▪ I., II. časování ▪ používání zvratné částice u sloves ▪ spojování podstatných jmen s předložkami ▪ rozkazovací způsob vybraných sloves
Průřezová témata: OSV 3, VMEGS1, VMEGS4, VMEGS5, MKV3, MV5	
Vazby: Čj: Prostěsdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Nauka o slohu, Čj: Kapitoly z nauky o komunikaci, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o větě a souvětí	
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA – MÍRNĚ POKROČILÍ	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RB6-1: popíše, jak kdo vypadá, jak se obléká při různých příležitostech, jaké oblečení se mu líbí **RB6-2:** *jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související* **RB6-3:** pojmenuje různé druhy hudebních stylů, filmových žánrů a literárních textů **RB6-4:** představí ČR, její geografii, historii i kulturní tradice země **RB6-5:** *sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek* **RB6-6:** *formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně* **RB6-7:** *reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů* **RB6-8:** *užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení*	**Tematické okruhy a komunikační situace** **[**VMEGS1, MKV3, MV5**]** ▪ styly oblékání a móda ▪ zájmy a záliby ▪ kultura – literární, filmové a hudební žánry ▪ základní geografické, ekonomické a kulturní reálie ČR, hlavní město Praha
RB6-9: reprodukuje a aplikuje požadované gramatické jevy	**Gramatika** ▪ časování slovesa надеть, одеваться,предпочитать ▪ zájmeno «такой, такая, такое, такие» ▪ skloňování podstatných jmen mužského, ženského a rodu v jednotném i množném čísle ▪ skloňování přídavných jmen ▪ 3. stupeň přídavných jmen
Průřezová témata: OSV 3, VMEGS1, VMEGS4, MKV3, MV5	
Vazby: Čj: Prostěsdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Nauka o slohu, Čj: Kapitoly z nauky o komunikaci, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o větě a souvětí	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA – ZAČÁTEČNÍCI	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RA7-1: pojmenuje části těla, některé nemoci **RA7-2:** doporučí, jak žít zdravě **RA7-3:** pojmenuje oblečení a barvy, řekne, jak se obleče při různých příležitostech **RA7-4:** vypráví o svých zájmech **RA7-5:** představí Českou republiku, své město a připomene důležité osobnosti a události české historie **RA7-6:** vyjádří své pocity, popíše vysněného partnera nebo partnerku **RA7-7:** rozšíří si slovní zásobu na téma „zaměstnání,	**Tematické okruhy a komunikační situace** **[**OSV3, VMEGS1, VMEGS2, VMEGS4, MKV3, EV2, MV5**]** ▪ zdraví a životní styl ▪ styly oblékání, móda, barvy ▪ koníčky, zájmy ▪ Česká republika, Praha ▪ partnerství a vztahy ▪ zaměstnání, profese

profese“ a charakterizuje různé druhy zaměstnání **RA7-8:** *formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně a stručně* **RA7-9:** *s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků* **RA7-10:** *využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma* **RA7-11:** *odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu*	
RA7-12: rozšiřuje gramatické znalosti a aktivně je používá **RA7-13:** *vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou*	**Gramatika** ▪ rozkazovací způsob ▪ vyjádření „nesmíš“ pomocí „тебе нельзя“ ▪ věty se spojkou если ▪ skloňování podstatných a přídavných jmen mužského i ženského rodu ▪ 3. stupeň přídavných jmen ▪ vyjádření českého „musí, nesmí být“, „nemám, nemáš“ ▪ časování vybraných nepravidelných sloves ▪ přivlastňovací zájmena jeho, její, jejich ▪ vedlejší věty přívlastkové, příčinné ▪ vybrané slovesné vazby
RA7-14: na základě četby textů a ukázek se seznámí s životem a dílem autorů a literárním stylem (romantismus, realismus)	**Literatura [**VMEGS1, VMEGS4**]** ▪ tvorba autorů 19. století
Průřezová témata: OSV3, VMEGS1, VMEGS2, VMEGS4, MKV3, MV5, EV2	
Vazby: Čj: Prostěsdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o větě a souvětí, Čj: Nauka o slohu, Čj: Kapitoly z nauky o komunikaci, Z: Regionální geografie Evropy, Z: Krajina a životní prostředí, Bi: Ekologie	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA – MÍRNĚ POKROČILÍ	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RB7-1: *formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně a stručně* **RB7-2:** rozpozná a pojmenuje vlastnosti sebe i druhých, vyjádří své pocity **RB7-3:** rozšíří slovní zásobu na téma „zaměstnání, profese“, svou činností, studiem směřuje k budoucí profesi **RB7-4:** zajímá se o globální problémy a jejich řešení, zná různé ekologické aktivity, vyjadřuje k nim vlastní názor **RB7-5:** *s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků* **RB7-6:** *využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma* **RB7-7:** *odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu*	**Tematické okruhy a komunikační situace** **[**OSV1, OSV2, VMEGS2, VMEGS4, MKV3, EV2**]** ▪ partnerství a vztahy ▪ práce a povolání ▪ plány do budoucna ▪ globální problémy
RB7-8: rozšiřuje gramatické znalosti a aktivně je používá **RB7-9:** *vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou*	**Gramatika** ▪ podmiňovací způsob ▪ vedlejší věty ▪ časování nepravidelných sloves ▪ slovesné vazby odlišné od češtiny
RB7-10: na základě četby textů a ukázek se seznámí	**Literatura [**VMEGS1, VMEGS4**]**

s životem a dílem autorů a literárním stylem (romantismus, realismus)	▪ tvorba autorů 19. století
Průřezová témata: OSV1, OSV2, OSV3, VMEGS2, VMEGS4, MKV3, EV2	
Vazby: Čj: Prostěsdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o větě a souvětí, Čj: Nauka o slohu, Čj: Kapitoly z nauky o komunikaci, Z: Regionální geografie Evropy, Z: Krajina a životní prostředí, Bi: Ekologie	
Komentáře:	

Ročník: 4., OKTÁVA – ZAČÁTEČNÍCI	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RA8-1: zajímá se o globální problémy a jejich řešení, zná různé ekologické aktivity, vyjadřuje k nim vlastní názor **RA8-2:** seznámí se s reáliemi Ruska, prezentuje hlavní město Ruska **RA8-3:** pojmenuje rusky různá média a jejich funkce **RA8-4:** zamyslí se nad významem cestování **RA8-5:** informuje se o historii a práci EU **RA8-6:** *využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů*	**Tematické okruhy a komunikační situace [**OSV3, VMEGS1, VMEGS4, MKV3, MV5**]** ▪ ochrana přírody a životního prostředí ▪ základní geografické, ekonomické a kulturní reálie Ruska ▪ média a jejich funkce ▪ cestování ▪ historie a práce EU
RA8-7: pracuje s požadovanými gramatickými jevy a aktivně je používá	**Gramatika** ▪ časování vybraných sloves ▪ slovesné vazby odlišné od českého jazyka ▪ skloňování zájmen ▪ 2. stupeň přídavných jmen ▪ neurčitá zájmena ▪ přídavná jména slovesná, jejich záměna pomocí vedlejších vět ▪ rozkazovací způsob
RA8-8: na základě četby literárních ukázek se seznámí s vybranými autory 20. století a jejich tvorbou **RA8-9:** *užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení*	**Literatura [**VMEGS1, VMEGS4**]** ▪ přehled literatury 20. století
Průřezová témata: OSV3, VMEGS1, VMEGS4, MKV3, MV5	
Vazby: Čj: Prostěsdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o větě a souvětí, Čj: Kapitoly z nauky o komunikaci, OSZ: Sociální fenomény a procesy, OSZ: Trh, práce, profesní volba, Z: Socioekonomická geografie, Z: Místní region	
Komentáře:	

Ročník: 4., OKTÁVA – MÍRNĚ POKROČILÍ	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RB8-1: seznámí se s reáliemi Ruska, s historií, současností a významnými osobnostmi vědy **RB8-2:** pozná a posoudí důležitost médií, diskutuje o televizním programu a hovoří o své práci na počítači **RB8-3:** vyjádří svůj názor na téma historie a činnost EU **RB8-4:** *užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení* **RB8-5:** *využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů*	**Tematické okruhy a komunikační situace [**OSV3, VMEGS1, VMEGS4, VMEGS5, MKV3, MV5**]** ▪ základní geografické, ekonomické a kulturní reálie Ruska ▪ významné osobnosti ruské vědy a kultury ▪ mediální svět ▪ Evropa a ČR
RB8-6: pracuje s požadovanými gramatickými jevy a aktivně je používá	**Gramatika** ▪ skloňování vybraných podstatných jmen ▪ 2. stupeň přídavných jmen ▪ jmenné tvary přídavných jmen ▪ neurčitá a záporná zájmena

	▪ rozkazovací způsob sloves 1. osoby mn. č. ▪ slovesné vazby odlišné od češtiny ▪ větný a členský zápor ▪ přídavná jména slovesná
RB8-7: na základě četby literárních ukázek se seznámí s vybranými autory 20. století a jejich tvorbou	**Literatura [**VMEGS1, VMEGS4**]** ▪ přehled literatury 20. století
Průřezová témata: OSV3, VMEGS1, VMEGS4, VMEGS5, MKV3, MV5	
Vazby: Čj: Prostěsdělovací styl, Čj: Nauka o slovní zásobě, Čj: Nauka o tvoření slov, Čj: Tvarosloví, Čj: Nauka o větě a souvětí, Čj: Kapitoly z nauky o komunikaci, OSZ: Sociální fenomény a procesy, OSZ: Trh, práce, profesní volba, Z: Socioekonomická geografie, Z: Místní region	

6.1.5 Další cizí jazyk – španělský jazyk

Obsah předmětu

Španělský jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, přičemž se vyučuje jako 2. cizí jazyk. Hodinová dotace představuje 3 hodiny týdně, a to jak na vyšším cyklu 8letého gymnázia, tak v paralelních ročnících 4letého gymnázia. Podle počtu zájemců z řad žáků je předmět vyučován buď v rámci skupiny jedné třídy, nebo ve „smíšené“ skupině, jež je tvořena žáky 1. ročníku, resp. kvinty.

Předmět španělský jazyk je úzce spjat s dalšími vyučovanými předměty. Na prvním místě je třeba uvést zeměpis, kde si žáci prohlubují své znalosti nejen o Španělsku jako důležitém centru Evropské unie, ale i o ostatních španělsky mluvících zemích. Vazby nalezneme také v dějepise, v rámci něhož si žáci připomenou nejen historii zámořských objevů, ale také třeba Frankovu totalitu, jíž mohou srovnat s totalitními obdobími v dějinách Československa. Ani výuka mateřského jazyka nestojí zcela stranou – ba naopak. Už v prvním ročníku se žáci seznámí s nejstaršími španělskými literárními památkami a významnými renesančními autory, kteří po sobě v dějinách světového písemnictví zanechali výraznou stopu. Po určité odmlce se pak ke španělsky psané literatuře žáci vrátí ve třetím, resp. čtvrtém ročníku. Po jazykové stránce však španělština není pouze o literárním dědictví. Především v oblasti označované jako Komunikativní funkce jazyka a typy textů mohou žáci v rámci mezipředmětových vztahů porovnat mj. podobu administrativního funkčního stylu, ale také zásady stylu prostěsdělovacího.

Pojetí výuky klade největší důraz na zvládnutí gramatické stránky jazyka, bez níž není možné správně jazyk užít. Žák by měl zvládnout gramatické jevy na takové úrovni, aby byl schopen přečíst nejen jednoduchý, ale i přiměřeně obtížný text (nikoliv odborný v nejužším slova smyslu), aby se bez problémů domluvil v běžných každodenních situacích, aby dokázal přečtený či slyšený text interpretovat, aby byl schopen domluvit se i v prostředí rodilých mluvčích.

Velký prostor je věnován i tematickým okruhům a komunikačním situacím. Kromě těch „klasických“ (domov, sport, příroda, jídlo apod.) budou moci žáci okusit základy ekonomické španělštiny nebo zkusit srovnat postavení žen u nás a ve španělsky hovořících zemích.

Při výuce bude žák veden k samostatnému získávání informací z různých zdrojů (práce s učebnicí, s literárním textem, vyhledávání na internetu, v masmédiích apod.).

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	3	3	3	3
Orientační roční hodinová dotace	96	96	96	96

Orientační rozvržení učiva

1. ročník/kvinta (96)

- Jazykové prostředky a funkce
- Pravopis
- Komunikativní funkce jazyka a typy textů
- Tematické okruhy a komunikační situace
- Reálie zemí studovaného jazyka

2. ročník/sexta (96)

- Jazykové prostředky a funkce
- Komunikativní funkce jazyka a typy textů

- Tematické okruhy a komunikační situace
- Reálie zemí studovaného jazyka

3. ročník/septima (96)

- Jazykové prostředky a funkce
- Komunikativní funkce jazyka a typy textů
- Tematické okruhy a komunikační situace
- Reálie zemí studovaného jazyka

4. ročník/oktáva (96)

- Jazykové prostředky a funkce
- Komunikativní funkce jazyka a typy textů
- Tematické okruhy a komunikační situace
- Reálie zemí studovaného jazyka

Pozn.: Stále se opakující učivo je obsahově specifikováno v rámci podrobných tabulek pro jednotlivé ročníky. V tomto přehledu je uváděno pouze pod souborným označením.

Organizace a vymezení předmětu

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s organizací výuky španělštiny, tj. s tématy, jež by si měli osvojit, a s gramatickými jevy, které by měli zvládnout, popř. si je upevnit.

Jak již bylo výše uvedeno, žáci by měli vyučovaný předmět zvládnout nejen teoreticky (gramatika), ale i prakticky (schopnost porozumění textu psanému i slyšenému, schopnost dorozumět se nejen v rámci konverzačních cvičení, ale také při setkání s rodilými mluvčími).

Vzhledem k probíranému učivu má žák jedinečnou možnost srovnání – pohledem historika, literáta, „administrativního pracovníka“ (viz útvary uvedeného funkčního stylu), zeměpisce-geografa, ekonoma, muzikanta, výtvarníka, filmového nadšence apod.

Předmět je koncipován tak, aby mladému člověku co nejvíce rozšířil obzor poznání, aby ho nalákal k dalšímu studiu jazyka, aby v něm vyvolal touhu vzdělávat se i skrze osobní setkání (nejen) se starobylými kulturami.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
S5-1: seznámí se se základními pravidly výslovnost **S5-2:** osvojí si základní komunikační fráze	▪ pravidla fonetiky, abeceda, hláskování ▪ pozdravy, představení se, souhlas, nesouhlas
S5-3: správně užívá zájmena, časuje a používá základní tvary sloves, používá člen určitý a neurčitý	▪ osobní a tázací zájmena, slovesa ser, hablar, llamar-se ▪ člen určitý neurčitý ▪ vazba para-infinitiv
S5-4: rozumí a osvojí si slovní zásobu z komunikačních témat	▪ škola, třída, národnosti, země, barvy, čísla
S5-5: seznámí se s nepravidelnými tvary sloves, stupňuje adjektiva	▪ nepravidelná slovesa
S5-6: porozumí psanému textu kratšího obsahu	▪ prázdninové a volnočasové aktivity

S5-7: dokáže reagovat na základní otázky v oblasti komunikační témat	▪ zeptat se na adresu
S5-8: rozumí a osvojí si slovní zásobu z komunikačních témat **S5-9:** stručně dokáže popsat rodinu	▪ ptát se a odpovídat na otázky o povolání, adresu ▪ roční období, počasí, datum ▪ rodina – popis osob, povahové vlastnosti, příbuzenské vztahy
S5-10: ukáže na mapě a stručně charakterizuje Španělsko **S5-11:** porovná životní styl v ČR a Španělsku	▪ geografické zařazení a stručný popis Španělska ▪ životní styl a tradice Španělska ve srovnání s ČR ▪ rozdílný denní režim, španělské svátky a oslavy
Průřezová témata: OSV 1, OSV2, OSV3, OSV4, VMEGS4	
Vazby: ČJ: Prostěsdělovací styl, ČJ: Úvod do studia jazyka a slohu, ČJ: Kapitoly z nauky o komunikaci, Z: Geografie Evropy – jižní Evropa	
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
S6-1: vede rozhovor o svých zálibách **S6-2:** užívá zápor	▪ slovesa gustar, encantar, interesar, odiar ▪ volný čas, filmy ▪ zápor, dvojí zápor
S6-3: určí a správně použije potřebné tvary sloves **S6-4:** logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný i mluvený projev **S6-5:** užívá budoucí čas a předložky	▪ slovesa ▪ předložky ▪ budoucí čas ▪ formální a neformální rozhovor ▪ denní režim ▪ orientace ve městě
S6-6: rozumí a osvojí si slovní zásobu na téma bydlení **S6-7:** užívá zájmena	▪ popis domu a místností, vybavení domu ▪ neurčitá zájmena ▪ přivlastňovací a ukazovací zájmena
S6-8: osvojí si slovní zásobu týkající se stravování a nakupování **S6-9:** vytvoří rozkaz **S6-10:** vytvoří trpný rod	▪ stravování ▪ nakupování ▪ restaurace ▪ rozkazovací způsob ▪ trpný rod
S6-11: porozumí psanému textu kratšího obsahu **S6-12:** osvojí si slovní zásobu na téma cestování, zážitky z cest **S6-13:** popíše události z minulosti	▪ minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves ▪ popis zážitků
S6-14: ukáže na mapě a stručně charakterizuje Španělsko **S6-15:** seznámí se se životním stylem ve Španělsku	▪ stručný popis Španělska ▪ rozdílný denní režim ▪ kultura a zajímavá místa ve Španělsku
Průřezová témata: OSV1, OSV23, OSV3, OSV4, VMEGS1, VMEGS4	
Vazby: ČJ: Nauka o slohu, ČJ: Prostě sdělovací styl, ČJ: Kapitoly z nauky o komunikaci, ČJ: Administrativní styl, D: Starověk, D: Středověk, D: Počátky novověku, D: Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti, D: Moderní doba I. – Situace v letech 1914-1945, D: Moderní doba II. – Soudobé dějiny, Z: Geografie Evropy – jižní Evropa, Z: Geografie Ameriky – Latinská Amerika, Bi: Biologie člověka	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
S7-1: rozumí a osvojí si slovní zásobu týkající se hotelu a reklamací služeb **S7-2:** dokáže použít rozkazovací způsob pro vykání	▪ v hotelu – ubytování, služby, reklamace ▪ rozkazovací způsob – vykání
S7-3: dokáže pojmenovat různé obchody a zboží a osvojí si fráze týkající se nakupování **S7-4:** užívá správně předmět ve větě	▪ obchody a druhy zboží ▪ nákup oblečení ▪ nákup online ▪ neurčitá a záporná zájmena ▪ předmět přímý a nepřímý

S7-5: dokáže používat slovní zásobu týkající se životního prostředí a vyjádřit názor na životní prostředí **S7-6:** používá průběhový čas	▪ životní prostředí ▪ zvířata a jejich popis ▪ sloveso estar+gerundium
S7-7: umí vyprávět o svém dětství **S7-8:** rozumí textu o vynálezech, dokáže ho reprodukovat a vyjádřit názor **S7-9:** správně používá imperfektum	▪ vyprávění o minulosti – životní období, lidé a místa v minulosti ▪ vynálezy ▪ imperfektum
S7-10: porozumí psanému textu týkající se historie **S7-11:** rozliší situace, kdy použít jednotlivé minulé časy	▪ historické události a slavné osobnosti ▪ vyprávění o vztazích a seznámení ▪ minulý čas jednoduchý x imperfektum
Průřezová témata: OSV1, OSV2, OSV3, OSV4, VMEGS4	
Vazby: ČJ: Prostě sdělovací styl, ČJ: Administrativní styl, ČJ: Řečnický styl, ČJ: Kapitoly z nauky o komunikaci, Z: Geografie Evropy – jižní Evropa, Z: Geografie Ameriky – Latinská Amerika	
Komentáře:	

Ročník: 4., OKTÁVA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
S8-1: dokáže popsat oslavy a popřát lidem k různým událostem **S8-2:** zná gramatické pravidlo pro použití subjunktivu	▪ svátky a oslavy ▪ gratulace a přání ▪ vazba soler+infinitiv ▪ subjunktiv přítomného času
S8-3: vyjádří, co by dělal, nebo nedělal v určitých situacích **S8-4:** hovoří o mezilidských vztazích **S8-5:** dokáže správně použít podmiňovací způsob	▪ vlastnosti osob ▪ pocity při různých činnostech ▪ mezilidské vztahy ▪ podmiňovací způsob ▪ vybrané země Latinské Ameriky
S8-6: popíše své zdravotní potíže a rozumí radám lékaře **S8-7:** hovoří o tom, jak pečovat o svůj vzhled	▪ lidské tělo ▪ zdravotní potíže ▪ péče o vzhled ▪ komunikace s lékařem
S8-8: přečte a převypráví texty různého druhu **S8-9:** používá minulý čas složený	▪ přání a očekávání ▪ interpretace různých textů ▪ slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti ▪ složený čas minulý ▪ zdrobněliny
Průřezová témata: OSV1, OSV3, OSV4, OSV5, VMEGS4, VMEGS5	
Vazby: ČJ: Administrativní styl, ČJ: Umělecký styl, ČJ: Kapitoly z nauky o komunikaci, OSZ: Tržní ekonomika – Základní ekonomické pojmy, OSZ: Trh práce a profesní volba, D: Starověk, D: Středověk, D: Počátky novověku, Z: Geografie Evropy – jižní Evropa, Z: Geografie Ameriky – Latinská Amerika, Bi: Ekologie	
Komentáře:	

6.2 Člověk a společnost

6.2.1 Občanský a společenskovědní základ

Předmět ***Občanský a společenskovědní základ*** je jedním ze vzdělávacích oborů, v nichž se realizuje vzdělávací oblast ***Člověk a společnost***, která si klade za cíl naučit žáka zpracovávat získané poznatky v širším myšlenkovém kontextu, kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Uvedená oblast pomáhá rozvíjet důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí identity žáka. Podílí se na utváření historického vědomí, uchovávání kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a občanském vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvorům lidského ducha generací minulých i současných.

Kromě vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* se ve třetím ročníku předmětu realizuje vzdělávací oblast ***Člověk a svět práce***. Oblast, jež je nepostradatelnou součástí systému všeobecného vzdělávání žáka a jeho přípravy na další vzdělávání a vstup do profesních vztahů. Cílem vzdělávání v oblasti světa práce je uvedení žáka do plnohodnotného profesního i ekonomického občanského života. Snahou vyučujících je připravit žáka, teoreticky i prakticky, na situace, s nimiž se v profesním životě zcela běžně setká, proto jsou předmětem zájmu tržní ekonomika, svět financí, hospodářské struktury státu i Evropské unie, vliv globalizace světového trhu a světová ekonomika jako taková. Žák poznává nejen své pracovní povinnosti, ale i svá práva. Učí se hodnotit své pracovní schopnosti a vybírat a budovat svou profesní kariéru s ohledem na konkurenci a požadavky evropského trhu práce. I zde se žák, v rámci předmětu, učí aplikovat teoretické znalosti na aktuální situaci v ekonomice, učí se nepodléhat povrchnímu úsudku, ale aktuální situaci správně analyzovat a reagovat na ni.

Při výuce předmětu se používají audiovizuální pomůcky, denní tisk i odborná periodika, tiskopisy, odborná literatura (včetně ÚZ při výuce práva), čítanky (texty politologické, náboženské a filosofické). Žáci využívají znalostí i z jiných předmětů, zejména z dějepisu, ze zeměpisu a z biologie, využijí však i poznatky získané při studiu dějin literatury.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Rozvržení učiva

ROČNÍK	Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
1. ročník (kvinta)	Člověk jako jedinec /psychologie/ ▪ podstata lidské psychiky ▪ osobnost člověka ▪ psychologie v každodenním životě Člověk ve společnosti /sociologie/ ▪ společenská podstata člověka ▪ sociální struktura společnosti ▪ sociální fenomény a procesy Úvod do religionistiky	
2. ročník (sexta)	Občan ve státě /politologie/ ▪ stát ▪ demokracie ▪ lidská práva	

	▪ ideologie Mezinárodní vztahy, globální svět ▪ evropská integrace ▪ mezinárodní spolupráce ▪ proces globalizace	
3. ročník (septima)	Občan a právo /právo/ ▪ právo a spravedlnost ▪ právo v každodenním životě ▪ orgány právní ochrany	Tržní ekonomika ▪ základní ekonomické pojmy ▪ ekonomické subjekty ▪ marketing Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice ▪ fiskální politika ▪ monetární politika ČNB ▪ sociální politika Finance ▪ peníze ▪ hospodaření domácností ▪ finanční produkty ▪ bankovní soustava Trh práce a profesní volba ▪ profesní volba ▪ mezinárodní trh práce ▪ osobní management Pracovněprávní vztahy ▪ pracovní právo ▪ bezpečnost práce
4. ročník (oktáva)	Úvod do filosofie ▪ podstata filosofie ▪ filosofie v dějinách	

Organizace a vymezení předmětu

Žáci jsou první vyučovací hodinu seznámeni s organizací školního roku, s tématy a jejich přibližnými časovými dotacemi. Jsou uvedeni do problematiky společenských věd (vznik, klasifikace, postavení mezi ostatními vědami, stručná charakteristika).

Cílem předmětu je naučit žáka orientovat se v co možná největším počtu společenských jevů a procesů, a to jak v minulosti, tak přítomnosti či budoucnosti. Žák by se měl naučit chápat tyto jevy a procesy v širších souvislostech. Měl by rozumět jejich příčinám i důsledkům. Vedle toho by měl předmět u žáka rozvíjet pozitivní hodnotový systém, měl by ho naučit vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí, měl by ho vést k respektování odlišností, k rozpoznávání negativních stereotypů ve společnosti, k upevňování pocitu zodpovědnosti za sebe sama i jako člena určitého společenství, k ochotě podílet se na veřejném životě, měl by mu pomoci osvojit si demokratické principy v mezilidské komunikaci a v neposlední řadě by se měl podílet na rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity.

Jak již bylo uvedeno výše, žáci v hodinách pracují s audiovizuálními pomůckami, denním tiskem i odbornými periodiky, odbornými texty a tiskopisy. Při výuce jsou využívány metody výkladu, řízeného dialogu, diskuse mezi žáky a mezi žáky a učitelem. Součástí výuky je práce s počítačem, návštěva úřadu práce, tematicky zaměřené exkurze a diskuse s odborníky vybraného oboru.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
05-1: rozliší a charakterizuje psychické procesy a psychické stavy; *vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat*	**Podstata lidské psychiky (Člověk jako jedinec)** **[**OSV1, OSV2**]** ▪ psychické procesy a stavy osobnosti
05-2: vymezí základní temperamentové a charakterové rysy osobnosti; *objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnosti člověka* (emoce, motivační vlastnosti, potřeby, zájmy, hodnoty, postoje) **05-3:** vysvětlí pojmy schopnosti a dovednosti; osvojí si novější pojetí pojmu inteligence jako základu pro porovnání výkonnosti člověka v různých oblastech **05-4:** *porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví*	**Osobnost člověka (Člověk jako jedinec)** **[**OSV1, OSV2**]** ▪ vymezení pojmu osobnosti a její struktura ▪ potřeby, zájmy, návyky, postoje, hodnoty ▪ utváření osobnosti ▪ vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života ▪ význam celoživotního učení a sebevýchovy
05-5: *porovná různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení* **05-6:** *na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi*	**Psychologie v každodenním životě (Člověk jako jedinec)** **[**OSV1, OSV2**]** ▪ rozhodování o životních otázkách ▪ základy duševní hygieny ▪ způsoby řešení náročných životních situací
05-7: porozumí pojmu socializace, sociální interakce, percepce a komunikace; *uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem* **05-8:** *respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky;* [VkZ] *korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích*	**Společenská podstata člověka (Člověk ve společnosti)** **[**OSV1, OSV3, MkV1**]** ▪ význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace ▪ mezilidská komunikace ▪ rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi: otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů [VkZ] ▪ problémy v mezilidských vztazích ▪ modely sociálního chování v intimních vztazích: otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta [VkZ]
05-9: rozliší skupiny a agregátní celky (útvary); porozumí problematice davů a kolektivního jednání **05-10:** rozpozná sociální strukturu a osy stratifikace; rozliší třídy a vrstvy; vymezí pojmy status, mobilita, sociální kapitál, prestiž a výkon; zhodnotí problém sociální nerovnosti, sociální distance	**Sociální struktura společnosti (Člověk ve společnosti)** **[**OSV1, OSV3**]** ▪ sociální útvary ▪ společenské instituce ▪ sociální nerovnost ▪ sociální mobilita ▪ jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování)
05-11: charakterizuje funkce rodiny **05-12:** [VkZ] *posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění* **05-13:** [VkZ] *projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte* **05-14:** *posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní* **05-15:** vymezí sociální problémy a vztah sociální pato-	**Sociální fenomény a procesy (Člověk ve společnosti)** **[**OSV1, OSV2, OSV3, OSV4, MV4**]** ▪ rodina: vztahy, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným / partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče [VkZ] ▪ rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině [VkZ] ▪ práce, masmédia, životní prostředí ▪ sociální deviace ▪ sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita,

<u>logie</u> a kriminality; *objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost; objasní, jaký význam má <u>sociální kontrola</u> ve skupině a ve větších sociálních celcích*	extremismus)
O5-16: objasní základní pojmy religionistiky; vysvětlí nejvýznamnější teorie vzniku náboženství (evoluční, deprivační, responzivní); přiblíží klasifikaci náboženství (podle počtu bohů, podle šíření, podle tradice); vysvětlí pojmy související s problematikou existence a podstaty boha (ateismus, teismus, agnosticismus, fideismus, panteismus, deismus) **O5-17:** *rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení*	**Úvod do religionistiky – Víra v lidském životě** [MkV1, MkV2] ▪ základní pojmy religionistiky a její dílčí disciplíny ▪ nejvýznamnější teorie vzniku náboženství ▪ klasifikace náboženství ▪ pojmy související s problematikou existence a podstaty boha; podoby víry, znaky náboženské víry ▪ náboženské systémy, církve; sekty
Průřezová témata: OSV1, OSV2, OSV3, OSV4, MkV1, MkV2, MkV3, MV4	
Vazby: Bi: Biologie člověka, Z: Socioekonomická geografie	
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
O6-1: vymezí pojem stát, objasní jeho charakteristické náležitosti, nastíní utváření států, *rozlišuje a porovnává historické i současné <u>typy států</u> (forem vlády); rozlišuje a porovnává historické i současné <u>formy vlády</u>* **O6-2:** *vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života spravuje;* zmapuje český ústavní vývoj od roku 1918*;* objasní charakter a obsah Ústavy ČR (včetně Listiny základních práv a svobod) **O6-3:** *objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR*	**Stát** (Občan ve státě) [VMEGS4] ▪ vznik státu a jeho pojmenování ▪ sociální stát ▪ formy státu ▪ <u>Ústava ČR</u>: ústavní vývoj od roku 1918; charakteristika a obsah Ústavy ČR
O6-4: *vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě* **O6-5:** *rozlišuje <u>složky politického spektra</u>, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů; uvede příklady, jak může <u>občan</u> ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu; vyloží podstatu <u>komunálních a parlamentních voleb</u>, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství*	**Demokracie** (Občan ve státě) ▪ vymezení pojmu ▪ občan a právo v demokratickém státě ▪ kritika demokracie – teorie elit ▪ politika, politický program, politický konflikt ▪ politický systém, moc, autorita ▪ <u>politické strany</u>: vymezení pojmu; vznik/zánik politických stran; možná hlediska členění; koalice; systémy politických stran ▪ volby a volební systémy: volební systém ČR
O6-6: *obhajuje svá LP, respektuje LP druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování* **O6-7:** *uvede okruhy problémů, s nimiž se může <u>občan</u> obracet na jednotlivé <u>státní instituce</u>, zvládá komunikaci ve styku s <u>úřady</u>; uvede příklady projevů <u>korupce</u>, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky*	**Lidská práva** (Občan ve státě) [VMEGS4] ▪ <u>lidská práva v dokumentech</u>: Magna charta libertatum / Deklarace nezávislosti USA / Deklarace práv člověka a občana / Všeobecná deklarace LP ▪ Charta 77 ▪ Listina základních práv a svobod ▪ veřejný ochránce práv (ombudsman)

O6-8: *objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií*	**Politické ideologie** (Občan ve státě) **[**MkV1, VMEGS4**]** ▪ funkce ideologie ▪ přehled vybraných ideologií: liberalismus a konzervatismus / socialismus a komunismus / fašismus, nacismus a nacionalismus / rasismus / anarchismus a extremismus / feminismus / environmentalismus
O6-9: porozumí formám mezinárodních vztahů (mezistátní dohody a smlouvy, mezinárodní organizace); rozliší mezinárodní organizace podle velikosti (regionální, globální) a podle oblasti zájmů (politické, hospodářské, oborové); objasní rozdíl mezi nadnárodní a mezinárodní organizací; *uvede příklady činností některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jak vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR* **O6-10:** *objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro rozvoj Evropy; rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti* **O6-11:** *posoudí začlenění státu do EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou FO a PO v rámci EU uplatňovat svá práva* **O6-12:** *posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky*	**Mezinárodní vztahy, globální svět [**VMEGS1–4**]** ▪ evropská integrace: podstata a význam; Evropská unie – význam; proces integrace; orgány EU; jednotná evropská měna ▪ mezinárodní spolupráce: důvody, význam a výhody; významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti ▪ proces globalizace: příčiny, projevy, důsledky; globální problémy
Průřezová témata: MkV1, VMEGS1–4	
Vazby: D: Starověk, D: Středověk, D: Počátky novověku, D: Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti, D: Moderní doba I. – Situace v letech 1914–1945, D: Moderní doba II. – Soudobé dějiny	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo – vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
O7-1: vymezí pojmy právo a moc a objasní jejich vzájemný vztah; porozumí roli práva ve společnosti, vymezí vztah práva k dalším hodnotám; orientuje se v systému práva, vyjmenuje a charakterizuje základní prameny práva	**Právo a spravedlnost** (Občan a právo) **[**OSV4, VMEGS4**]** ▪ pojem práva ▪ právní a mravní vědomí, spravedlnost, zákonnost ▪ prameny práva ▪ systém práva: vnější a vnitřní členění
O7-2: charakterizuje vztah mezi právním předpisem a právní normou; *objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy*; rozliší působnost, platnost a účinnost právní normy **O7-3:** charakterizuje právní subjektivitu, porozumí podstatě právní odpovědnosti, rozliší objektivní a subjektivní právní odpovědnost; *uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují; rozlišuje FO a PO, uvede jejich příklady* **O7-4:** *na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek* **O7-5:** *rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení; rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti* **O7-6:** *rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet*	**Právo v každodenním životě** (Občan a právo) **[**OSV4**]** ▪ charakteristika nejvýznamnějších právních odvětví ▪ právní normy a jejich druhy ▪ základní třídění právních aktů ▪ platnost a účinnost právních norem ▪ realizace práva: právní vztah a jeho prvky; právní způsobilost; právní úkony; smlouvy, jejich význam a obsah; všeobecné podmínky smluv ▪ publikace právních předpisů ▪ právní řád ČR – jeho uspořádání ▪ orgány právní ochrany: funkce a úkoly, právnické profese; účel a průběh občanského soudního řízení; orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly

O7-7: *vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů* **O7-8:** *ve svém jednání respektuje platné právní normy*, a to včetně oblasti ochrany autorských práv a osobních údajů	
O7-12: vysvětlí základní ekonomické pojmy, charakterizuje jednotlivé sektory ekonomiky; srovná jednotlivé typy ekonomik (tradiční, příkazová, tržní, smíšená); vysvětlí pojem trh, nastíní jeho možná hlediska klasifikace (podle velikosti, podle předmětu směny, podle stupně agregace) a charakterizuje jeho úlohu v ekonomice; vysvětlí ekonomický cyklus a jeho fáze, objasní problematiku HDP **O7-13:** *vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu;* charakterizuje příčiny a podstatu tržního selhání (metody konkurenčního boje, dokonalá a nedokonalá konkurence) **O7-14:** *stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky* **O7-15:** *rozpozná cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky; analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu*	**Tržní ekonomika – Základní ekonomické pojmy** ▪ pojmosloví ▪ typy ekonomik ▪ ekonomický cyklus; HDP ▪ tržní mechanismus ▪ nabídka, poptávka, rovnováha trhu ▪ konkurence a regulace (vč. marketing a public relations, reklama, reklamní agentury) **[**MV2**]** ▪ ekonomické statky a služby, výroba
O7-16: rozliší základní ekonomické subjekty (domácnosti, firmy, stát) a vysvětlí ekonomické vztahy, jež mezi nimi vznikají; na příkladu vysvětlí náklady, výnosy, zisk **O7-17:** *rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější; posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním* **O7-18:** *uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění;* orientuje se v problematice založení, vzniku, zrušení a zániku podniku	**Tržní ekonomika – Ekonomické subjekty** ▪ právní formy podnikání ▪ základní právní normy týkající se podnikání ▪ založení a vznik / zrušení a zánik podniku
O7-19: *objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu* **O7-20:** *objasní základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje; uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmů, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění* **O7-21:** *na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů* **O7-22:** *vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit* **O7-23:** *uvede postup, jak vypočítá životní minimum své*	**Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice** ▪ fiskální politika: státní rozpočet; daňová soustava ▪ monetární politika ČNB: inflace; kurz měny; zahraniční platební bilance ▪ sociální politika: důchodový systém; systém sociálních dávek; životní minimum; nezaměstnanost; státní politika zaměstnanosti

domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na níž má nárok; objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci ÚP a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií	
O7-24: *objasní funkci ČNB a její vliv na činnosti komerčních bank* **O7-25:** *uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů* **O7-26:** *rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti* **O7-27:** *na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu)* **O7-28:** *navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč* **O7-29:** *vybere nejvhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení* **O7-30:** *vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN; vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby* **O7-31:** *používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku; využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku*	**Finance** ▪ peníze: funkce peněz; formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně; cenné papíry; burza ▪ bankovní soustava: ČNB a komerční banky; specializované finanční instituce; moderní formy bankovnictví ▪ finanční produkty: způsoby využití finančních prostředků; spořící a investiční produkty; další způsoby investování peněz; řešení nedostatku finančních prostředků; úvěrové produkty, leasing; úrokové sazby, RPSN; pojištění ▪ hospodaření domácností: rozpočet domácností; typy rozpočtů a jejich rozdíly; tok peněz v domácnosti; spotřební výdaje; práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele
O7-32: *kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace; posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře* **O7-33:** *posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním* **O7-34:** *vyhotoví potřebou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi; vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu* **O7-35:** *reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy*	**Trh práce a profesní volba** **[**OSV1, OSV2, OSV3, OSV4, OSV5**]** ▪ profesní volba: práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst / dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností / profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání ▪ mezinárodní trh práce: nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu ▪ osobní management: plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnanost a rodina, workoholismus
O7-36: *uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď; uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti* **O7-37:** *objasní funkci odborů* **O7-38:** *volí bezpečné pracovní postupy šetrné*	**Pracovněprávní vztahy [**OSV4**]** ▪ pracovní právo: právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné) / práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, od-

k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky; chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	měny), odbory ▪ bezpečnost práce: zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění
Průřezová témata: OSV1, OSV2, OSV3, OSV4, OSV5, MV2	
Vazby: Z: Regionální geografie ČR, M: Finanční matematika	
Komentáře: Projekt – **PRACOVNĚ-PRÁVNÍ TÝDEN**: uskutečněn ve 2. pololetí školního roku; v rámci něho splněny výstupy **O7-20** a **O7-23** (Sociální politika), **O7-32 až O7-35** (Profesní volba), **O7-36 až O7-38** (Pracovní právo. Bezpečnost práce). Na realizaci projektu se podílejí vyučující OSZ, výchovný poradce, odborníci z praxe a zaměstnanci ÚP.	

Ročník: 4., OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
O8-1: *objasní podstatu filosofického tázání, porovná východiska filosofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka* **O8-2:** rozliší předmět ontologie a gnozeologie	**Podstata filosofie** ▪ základní filosofické otázky ▪ vztah filosofie k mýtu, náboženství, vědě a umění ▪ filosofie x filosofování ▪ členění filosofie
O8-3: charakterizuje základní tematiku předsókratovské filosofie **O8-4:** identifikuje vliv Platónova učení o idejích a Aristotelovy systematické filosofie v dalším vývoji evropského myšlení **O8-5:** porozumí helénistickým filosofickým školám jako podobám hledání smyslu života v dynamicky se měnící době (epikurejci, stoikové, skeptici, kynikové) **O8-6:** *eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci*	**Antická filosofie** ▪ všeobecná charakteristika, hlavní periody ▪ předsókratovská filosofie ▪ vrcholné období řecké filosofie ▪ sókratovské období ▪ posókratovské období – helénismus
O8-7: porovná antický a středověký obraz světa; na myšlenkových názorech vybraných osobností středověku doloží hledání vzájemného vztahu víry a rozumu **O8-8:** charakterizuje základní filosofickou tematiku období patristiky a scholastiky a zasadí ji do širšího kulturního a historického kontextu doby	**Filosofie středověku** ▪ všeobecná charakteristika; vzestup křesťanství; periodizace ▪ patristika ▪ scholastika
O8-9: identifikuje duchovní, ekonomické a politické předpoklady renesančního „návratu k antice“; porovná středověký a novověký obraz světa **O8-10:** rozliší východiska i způsoby kladení filosofických otázek, jimiž se vyznačoval racionalismus a empirismus	**Filosofie renesance a baroka** ▪ filosofie renesance a reformace ▪ velké systémy baroka
O8-11: zhodnotí historický význam racionální výchovy, lidských a občanských svobod a právního státu, které se zrodily v kontextu osvícenské doby **O8-12:** přiblíží předkritické, kritické i pokritické období tvorby I. Kanta	**Filosofie osvícenství a dílo I. Kanta** ▪ filosofie osvícenství v Anglii ▪ filosofie osvícenství ve Francii ▪ Immanuel Kant
O8-13: porozumí německému idealismu jako vrcholné formulaci myšlenky autonomie subjektu **O8-14:** *zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití*	**Filosofie 19. století** ▪ romantika a německý idealismus ▪ pozitivismus, materialismus, marxismus ▪ Schopenhauer, Kierkegaard, Nietzsche ▪ novokantovství
O8-15: na příkladu vybraných osobností doloží základní způsoby uchopení problematiky člověka ve filosofii 20. století	**Hlavní směry ve 20. století** ▪ filosofie života a historismus ▪ pragmatismus ▪ fenomenologie

	▪ filosofie existencialismu ▪ Martin Heidegger
O8-16: zmapuje české filosofické myšlení v průběhu českých dějin; doloží specifičnost i přínos české filosofie **O8-17:** *rozliší hlavní filosofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení* **O8-18:** *posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem*	**Česká filosofie**
Průřezová témata: VMEGS4 – platí pro filosofii jako celek	
Komentáře: Výstupy **O8-17 a O8-18** ukončují (završují) problematiku filosofie jako takové.	

6.2.2 Dějepis

Obsah předmětu

Dějepis pro 1.–4. ročník čtyřletého cyklu a pro kvintu a oktávu osmiletého cyklu gymnázia je spolu s občanským a společenskovědním základem a Geografií součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Navazuje na poznatky získané na základní škole v 6.–9. třídě nebo osmiletém gymnáziu v primě–kvartě. Tyto poznatky prohlubuje. Přispívá k tomu výklad učitele i diskuse mezi učitelem a žákem, využívání audiovizuálních pomůcek, samostatná práce žáka. Zároveň tím rozvíjí samostatné uvažování i praktické dovednosti žáka.

Předmět žáka nejen seznamuje s historickým vývojem společnosti, ale učí žáka pochopit příčiny i následky událostí, kriticky hodnotit určité jevy a vyvodit z nich závěry. Snaží se vyvolat u žáka nejen zájem o minulost, ale hledat v ní poučení pro současný vývoj, dokázat se orientovat v událostech dnešní doby, pochopit základní rozdíly mezi principy demokracie a totality. Proto se také klade důraz na dějiny 19. a 20. století, kde žák může nalézt odpovědi i na současné problémy.

Výuka dějepisu směřuje i k tomu, aby se žák seznámil s tradičními hodnotami naší civilizace a vnímal sounáležitost s evropskými dějinami a kulturou a přínos různých kultur, včetně národní, pro dějinný vývoj lidské společnosti. Snaží se vést žáka k toleranci k vlastnímu národu i jiným národům.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Časové rozvržení učiva

1. ročník (64)

- Úvod do studia historie
- Pravěk (Doba kamenná, bronzová, železná)
- Starověk (Starověké staroorientální státy, starověké klasické státy)
- Středověk (Raný středověk)

2. ročník (64)

- Středověk (Vrcholný a pozdní středověk)
- Počátky novověku
- Osvícenství

3. ročník (64)

- Odraz osvícenství v revolucích a idea svobody, modernizace společnosti
- Moderní doba I (1914–1945: I. světová válka)

4. ročník (64)

- Moderní doba I (1914–1945: II. světová válka)
- Moderní doba II (Soudobé dějiny)

Organizace a vymezení předmětu

Ve výuce dějepisu jsou využívány metody výkladu, řízeného dialogu, diskuse mezi žákem a učitelem spolu s použitím různých pomůcek: učebnice, mapy, audiovizuální pomůcky, práce s počítačem (prezentace problému) apod. Součástí výuky jsou exkurze (muzea, výstavy s historickou tématikou, kulturně-historické památky).

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
D5-1: *charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého* **D5-2:** *rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace*	**Úvod do historie [**OSV3, VMEGS1, MV5**]** ▪ úkol historické vědy ▪ historické prameny a jejich užití
D5-3: *objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura* **D5-4:** *vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti* **D5-5:** *zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku*	**Pravěk [**VMEGS1, VMEGS4**]** ▪ periodizace pravěku ▪ charakteristika jednotlivých etap
D5-6: *objasní židovství a další neevropské náboženské a kulturní systémy* **D5-7:** *zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství*	**Starověk – staroorientální státy [**VMEGS1, VMEGS4**]** ▪ přírodní podmínky a vznik státu ▪ vývoj v jednotlivých civilizačních oblastech (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Palestina, Fénicie) ▪ kulturní přínos států
D5-8: *popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin*	**Starověk – starověké Řecko** ▪ přírodní podmínky ▪ Mínojská Kréta ▪ Řecko v raném období ▪ Klasické Řecko ▪ Helénské Řecko ▪ Kulturní odkaz
D5-9: *popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin*	**Starověk – starověký Řím** ▪ přírodní podmínky ▪ doba královská ▪ republika ▪ boj Říma za ovládnutí Středomoří ▪ krize a pád republiky ▪ vznik a vývoj císařství ▪ zánik západořímské říše
D5-10: *objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve středověké společnosti* **D5-11:** *charakterizuje základní rysy vývoje na našem území*	**Středověk – raný středověk [**VMEGS1, VMEGS4**]** ▪ stěhování národů ▪ křesťanství a středověká Evropa ▪ papežství a císařství ▪ západní latinský okruh a francká říše ▪ východní řecký okruh a byzantská říše ▪ arabská islámská civilizace ▪ příchod Slovanů, Sámova říše

	▪ Vikingové ▪ vznik Anglie, Francie a svaté říše římské ▪ Velká Morava, český stát, Polsko, Kyjevská Rus ▪ románská kultura
Průřezová témata: OSV3, VMEGS1, VMEGS4, MV5	
Vazby: Čj: Nejstarší mimoevropské památky, Čj: Antická literatura, Čj: Evropská středověká literatura, OSZ: Stát, OSZ: Demokracie, OSZ: Antická filozofie, Bi: Vznik a vývoj živých soustav, evoluce, Bi: Biologie člověka	
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
D6-1: *definuje proměny hospodářského a politického uspořádání společnosti vrcholného středověku a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích* **D6-2:** *vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu* **D6-3:** *charakterizuje základní rysy vývoje na našem území*	**Středověk – vrcholný středověk [**VMEGS1, VMEGS4**]** ▪ středověká kolonizace, vznik měst ▪ středověká společnost ▪ křížové výpravy ▪ stoletá válka ▪ mongolská a turecká expanze ▪ Rusko ▪ poslední Přemyslovci ▪ Lucemburkové na českém trůně ▪ husitství ▪ vláda Jiřího z Poděbrad ▪ nástup Jagellonců na český trůn ▪ gotická kultura
D6-4: *rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady* **D6-5:** *popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj* **D6-6:** *porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám* **D6-7:** *posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry* **D6-8:** *vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů*	**Počátky novověku – pozdní středověk, raný novověk** **Osvícenství** **[**VMEGS1, VMEGS4, MV1, MV5**]** ▪ renesance a humanismus ▪ reformace protireformace ▪ zámořské objevy ▪ počátky absolutismu v Evropě (Anglie, Francie, Španělsko, Rusko) ▪ český stát jako součást habsburské monarchie ▪ anglická revoluce ▪ třicetiletá válka a její důsledky v Evropě (Francie, Prusko, Rusko, Rakousko) barokní kultura ▪ osvícenství – nový myšlenkový proud ▪ osvícenský absolutismus – Prusko, Rakousko, Rusko
Průřezová témata: VMEGS1, VMEGS4, MV1, MV5	
Vazby: Čj: Evropská středověká literatura, Čj: Starší česká literatura, Čj: Literatura humanismu a renesance, Čj: Evropská a česká literatura období baroka, Čj: Evropský klasicismus, osvícenství a preromantismus OSZ: Lidská práva, OSZ: Filozofie středověku, OSZ: Filozofie renesance a baroka, Hv: Období melodicko-harmonické	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
D7-1: *určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století* **D7-2:** *na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení* **D7-3:** *vysvětlí emancipační hnutí národů jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu,*	**Odraz osvícenství v revolucích a idea svobody, modernizace společnosti [**VMEGS1, VMEGS3, VMEGS4, EV2, MV1, MV5**]** ▪ průmyslová revoluce ▪ americká revoluce (boj anglických osad za nezávislost) ▪ velká francouzská revoluce a napoleonské války ▪ vídeňský kongres, svatá aliance ▪ revoluční hnutí v Evropě ve 20. a 30. letech 19. století

včetně jeho specifických rysů **D7-4:** *charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku četných střetů a konfliktů daného období*	▪ české národní obrození ▪ revoluční rok 1848 v Evropě a v našich zemích ▪ Evropa ve 2. polovině 19. století (Anglie, Francie, sjednocení Itálie a Německa, Rusko) ▪ Rakousko-Uhersko a česká společnost ▪ občanská válka v USA ▪ rozvoj vědy a techniky na konci 19. století ▪ monopolizace a její projevy
D7-5: *charakterizuje světovou válku, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky* **D7-6:** *uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku* **D7-7:** *vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit* **D7-8:** *popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury* **D7-9:** *vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil*	**Moderní doba I – situace v letech 1914–1945 [**OSV3, VMEGS1, VMEGS4, MKV1, MV1, MV4**]** ▪ 1. světová válka ▪ 1. světová válka – čs. dějiny; vznik ČSR ▪ svět mezi válkami ▪ fašismus, nacismus, komunismus ▪ ČSR mezi válkami ▪ poválečná kultura
Průřezová témata: OSV3, VMEGS1, VMEGS3, VMEGS4, EV2, MV1, MV4, MV5	
Vazby: Čj: Evropský klasicismus, osvícenství a preromantismus, Čj: Národní obrození, Čj: Romantismus v literatuře, Čj: Česká literatura 2. poloviny 19. století, Čj: Realismus v evropských literaturách 2. poloviny 19. století, Čj: Evropské literatury přelomu 19. a 20. století, Čj: Generace 90. let, Čj: Česká literatura od počátku 20. století do r. 1918, Čj: Česká literatura v letech 1918–1945, Čj: české drama v letech 1918–1945, OSZ: Politické ideologie, OSZ: Filosofie osvícenství a dílo I. Kanta, OSZ: Filosofie 19. století, Z: Krajina a životní prostředí, Bi: Ekologie, Hv: Od klasiky k romantické zasněnosti	
Komentáře:	

Ročník: 4., OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
D8-1: *charakterizuje světovou válku, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky*	**Moderní doba I – situace v letech 1914–1945 [**OSV3, VMEGS1, VMEGS4, MKV1, MV1, MV4**]** ▪ vznik 2. světové války ▪ expanzivní politika SSSR 1939–1940 ▪ výboje Německa proti státům severní, západní jihovýchodní Evropy 1939–1941 ▪ výboje Itálie 1939–1941 ▪ protektorát Čechy a Morava 1939–1940 ▪ vstup SSSR a USA do války ▪ činnost čs. domácího i zahraničního odboje ▪ přelom ve 2. světové válce ▪ významné konference r. 1943 (Teherán) ▪ otevření 2. fronty ▪ boje ve východní a jihovýchodní Evropě ▪ slovenské národní povstání ▪ postup spojenců v r. 1945 ▪ významné konference (Jalta, Postupim) ▪ boje na čs. území v r. 1945 ▪ kapitulace Itálie, Německa a Japonska ▪ výsledky války
D8-2: *charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního*	**Moderní doba II – soudobé dějiny [**VMEGS1, VMEGS2,

světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty **D8-3:** *vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi* **D8-4:** *porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích* **D8-5:** *objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě* **D8-6:** *popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování* **D8-7:** *vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje*	VMEGS3, VMEGS4, MKV1, EV2, MV1, MV4, MV5**]** ▪ poválečný vývoj v USA, SSSR, západní Evropě, východní Evropě, v ČSR ▪ studená válka – první projevy, vojenskopolitické bloky, válka v Indočíně, Číně, Koreji, dekolonizace, USA a SSSR v 50. letech, krize východního bloku, berlínská krize, karibská krize, ČSR v 50. letech ▪ smlouvy 60. let, KBSE v Helsinkách ▪ ČSSR – 60. léta, počátky normalizace ▪ sjednocování Evropy ▪ změny v mezinárodních vztazích 70. a 80. let ▪ vývoj v USA v 60.–90. letech ▪ ČSSR – normalizace a její pád ▪ rozklad východního bloku ▪ konec studené války ▪ globální problémy moderní společnosti
Průřezová témata: OSV 3, VMEGS1, VMEGS2, VMEGS3, VMEGS4, MKV1, EV2, MV1, MV4, MV5	
Vazby: Čj: Světová literatura 1. poloviny 20. stol., Čj: Česká literatura v letech 1918–1945, Čj: České drama v letech 1918–1945, Čj: Světová literatura po r. 1945, Čj: Česká literatura po r. 1945, OSZ: Lidská práva, OSZ: Politické ideologie, OSZ: Mezinárodní vztahy, globální svět, Z: Regionální geografie ČR	
Komentáře:	

6.3 Matematika a její aplikace

6.3.1 Matematika

Obsah předmětu

Vyučovací předmět matematika pokrývá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, stanovenou RVP-G pro 1.–4. ročník čtyřletého gymnázia a odpovídající ročníky osmiletého gymnázia.

Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují: osvojování základních matematických pojmů a vztahů; určování, zařazování a využívání pojmů; analyzování problému a vytváření plánu řešení; rozvoj logického myšlení a úsudku; vytváření hypotéz a jejich ověřování nebo vyvracení; přesné vyjadřování a zdokonalování grafického projevu; zdůvodňování matematických postupů; rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi; efektivní užívání kalkulátoru; rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti.

Žáci by měli objevit, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti a že matematika je důležitou součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	3	4	4	4
Orientační roční hodinová dotace	96	128	128	128

Orientační rozvržení učiva

1. ročník (96)

- Základní poznatky z matematiky.
- Základy výrokové logiky a úvod do teorie množin
- Algebraické výrazy
- Lineární rovnice a jejich soustavy
- Lineární nerovnice a jejich soustavy
- Kvadratické rovnice a nerovnice

2. ročník (128)

- Základy planimetrie
- Shodná a podobná zobrazení
- Pythagorova a Euklidovy věty
- Trigonometrie
- Funkce a jejich užití
- Goniometrické funkce

3. ročník (128)

- Stereometrie
- Analytická geometrie

4. ročník (128)

- Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika
- Posloupnosti a jejich vlastnosti

- Nekonečné řady
- Úvod do diferenciálního počtu
- Úvod do integrálního počtu

Organizace a vymezení předmětu

Kromě tradičních metod výuky matematiky používáme též matematické výukové programy (např. Geogebra) a moderní informační technologie (interaktivní tabule, učebny s dataprojektorem). Žáci využívají software k vytváření a prezentaci svých projektů. Silně podporujeme účast žáků v matematických soutěžích. Snažíme se v žácích vzbudit trvalý zájem o matematiku nejen jako o budoucí studijní obor.

V prvním až třetím ročníku (resp. v kvintě až septimě) může být jedna hodina týdně půlena, aby se v rámci individuálního přístupu vyučující mohl věnovat jak nadanějším, tak slabším žákům, aby i tito úspěšně složili maturitní zkoušku. Organizace těchto půlených hodin je v kompetenci příslušného vyučujícího.

Výuku matematiky rozšiřujeme i nabídkou volitelných předmětů. V nabídce volitelných předmětů jsou i takové předměty, které především žákům s hlubším zájmem o matematiku nabídnout učivo, které využití při studiu na VŠ. Žáci na konci každého pololetí povinně absolvují pololetní srovnávací test, v němž je ověřováno plnění výstupů ŠVP. Konkrétní výstupy a formu testu určuje předmětová komise.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**3 hodiny týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
M5-1: rozlišuje druhy čísel a jejich vlastnosti **M5-2:** *užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel* **M5-3:** rozpozná prvočíslo a složené číslo, u kterého určí prvočíselný rozklad **M5-4:** *aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty* **M5-5:** aplikuje pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami **M5-6:** počítá s velkými a malými čísly **M5-7:** řeší jednoduché úlohy užitím goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku **M5-8:** *odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně užívá kalkulátor*	**Základní poznatky matematiky** ▪ obor přirozených, celých, racionálních a reálných čísel ▪ znaky dělitelnosti, násobek a dělitel čísla ▪ prvočísla a čísla složená ▪ největší společný dělitel, nejmenší společný násobek ▪ zápisy přirozených čísel ▪ mocniny s přirozeným a celým exponentem ▪ semilogaritmický zápis reálného čísla ▪ absolutní hodnota reálného čísla ▪ Pythagorova věta ▪ goniometrické funkce ostrého úhlu
M5-9: zapisuje a určí množinu výčtem prvků, vlastností **M5-10:** provádí množinové operace **M5-11:** *operuje s intervaly* **M5-12:** *čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky* **M5-13:** *užívá správně logické spojky a kvantifikátory* **M5-14:** určí pravdivostní hodnotu výroku a neguje výrok **M5-15:** *rozliší definici a větu, u věty rozliší předpoklad a závěr* **M5-16:** *rozliší správný a nesprávný úsudek* **M5-17:** *vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení* **M5-18:** *zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému*	**Úvod do teorie množin a základy výrokové logiky** ▪ množina, intervaly ▪ inkluze a rovnost množin ▪ operace s množinami ▪ výrok, definice, věta, důkaz ▪ negace výroku, logické spojky ▪ kvantifikátory ▪ správné úsudky
M5-19: *upravuje číselné výrazy* **M5-20:** *provádí operace s mocninami a odmocninami* **M5-21:** *určuje definiční obor výrazu*	**Algebraické výrazy** ▪ číselné výrazy a výrazy s proměnnými ▪ početní operace s mnohočleny

M5-22: *rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců* **M5-23:** *upravuje efektivně výrazy s proměnnými* **M5-24:** vyjadřuje neznámou ze vzorce	▪ rozklad mnohočlenů na součin ▪ mocniny s racionálním exponentem ▪ definiční obor výrazu ▪ operace s lomenými výrazy ▪ vyjadřování neznámé ze vzorce
M5-25: *rozlišuje ekvivalentní, neekvivalentní a důsledkové úpravy* **M5-26:** *aplikuje rozklad mnohočlenů při řešení rovnic, diskutuje řešitelnost rovnic* **M5-27:** řeší lineární rovnici **M5-28:** řeší soustavu lineárních rovnic **M5-29:** *graficky znázorňuje řešení rovnic a jejich soustav* **M5-30:** *analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních rovnic a jejich soustav*	**Lineární rovnice a jejich soustavy** ▪ lineární rovnice s jednou neznámou ▪ rovnice v součinovém a podílovém tvaru ▪ rovnice s absolutní hodnotou ▪ soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ▪ grafické řešení rovnice a soustavy lineárních rovnic ▪ soustavy tří lineárních rovnic se třemi neznámými ▪ slovní úlohy
M5-31: *řeší lineární nerovnice a diskutuje řešitelnost* **M5-32:** *aplikuje rozklad mnohočlenů při řešení nerovnic* **M5-33:** *graficky znázorňuje řešení nerovnic a soustav nerovnic*	**Lineární nerovnice a jejich soustavy** ▪ lineární nerovnice s jednou neznámou ▪ nerovnice v součinovém a podílovém tvaru ▪ nerovnice s absolutní hodnotou ▪ grafické řešení nerovnic a jejich soustav
M5-34: *řeší kvadratické rovnice a nerovnice, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení* **M5-35:** analyzuje a řeší rovnice s neznámou pod odmocninou a rozhoduje o nutnosti zkoušky **M5-36:** *analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení kvadratických rovnic a jejich soustav*	**Kvadratické rovnice a nerovnice** ▪ úplná a neúplná kvadratická rovnice ▪ rovnice s neznámou ve jmenovateli ▪ vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice ▪ kvadratické nerovnice ▪ rovnice s neznámou pod odmocninou ▪ soustava s kvadratickou rovnicí
Průřezová témata: OSV2 (všechna témata)	
Komentáře:	
Ročník: 2., SEXTA	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
M6-1: *používá geometrické pojmy* **M6-2:** *zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary* **M6-3:** *určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky* **M6-4:** určuje a znázorňuje objekty v trojúhelníku **M6-5:** při řešení úloh argumentuje s využitím poznatků o shodnosti a podobnosti trojúhelníků **M6-6:** určuje a znázorňuje objekty ve čtyřúhelníku **M6-7:** určuje a znázorňuje objekty v kružnici a kruhu **M6-8:** *řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti* **M6-9:** *využívá náčrt při řešení rovinného problému* **M6-10:** vypočte obvod a obsah rovinného útvaru	**Planimetrie** ▪ přímka a její části ▪ polorovina, úhel, dvojice úhlů ▪ dvě přímky, rovnoběžnost přímek, kolmost přímek ▪ trojúhelník ▪ shodnost a podobnost trojúhelníků ▪ mnohoúhelníky ▪ čtyřúhelníky ▪ kružnice a kruh ▪ středový a obvodový úhel ▪ množiny bodů dané vlastnosti ▪ konstrukční úlohy řešené užitím množin bodů ▪ konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků ▪ obvod a obsah rovinných útvarů
M6-11: popisuje a určuje shodná zobrazení a využívá jejich vlastnosti **M6-12:** popisuje a určuje stejnolehlost nebo podobnost útvarů a užívá jejich vlastnosti **M6-13:** *řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy užitím shodných a podobných zobrazení*	**Shodná a podobná zobrazení** ▪ shodné a podobné zobrazení ▪ osová a středová souměrnost ▪ posunutí a otočení ▪ stejnolehlost ▪ užití v konstrukčních úlohách
M6-14: *v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly* **M6-15:** *řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy pomocí konstrukce na základě výpočtu a úpravy výrazů* **M6-16:** *řeší planimetrické problémy motivované praxí*	**Pythagorova a Euklidovy věty** ▪ pravoúhlý trojúhelník ▪ Pythagorova věta, věty Euklidovy a jejich užití

M6-17: *v úlohách početní geometrie aplikuje trigonometrii* **M6-18:** *řeší trigonometrické problémy motivované praxí*	**Trigonometrie** ▪ sinová a kosinová věta ▪ trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku
M6-19: *načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti* **M6-20:** určí definiční obor funkce, z grafu funkce určí i její obor hodnot **M6-21:** určí inverzní funkci k jednoduché funkci **M6-22:** *geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy* **M6-23:** *formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí* **M6-24:** *využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů* **M6-25:** *aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi* **M6-26:** řeší exponenciální a logaritmické rovnice **M6-27:** řeší jednoduché exponenciální a logaritmické nerovnice **M6-28:** *modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí* **M6-29:** *řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích*	**Funkce a jejich užití** ▪ graf funkce ▪ definiční obor a obor hodnot funkce ▪ vlastnosti funkcí ▪ inverzní funkce ▪ složená funkce ▪ konstantní funkce ▪ lineární funkce (i s absolutní hodnotou) ▪ kvadratická funkce ▪ přímá a nepřímá úměrnost ▪ lineární lomená funkce ▪ racionální a polynomická funkce ▪ mocninná funkce ▪ exponenciální funkce ▪ logaritmická funkce, logaritmus ▪ exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice ▪ goniometrické funkce
M6-30: převádí stupňovou míru na obloukovou a naopak **M6-31:** načrtne grafy goniometrických funkcí (zadaných funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti **M6-32:** upravuje goniometrické výrazy **M6-33:** řeší goniometrické rovnice **M6-34:** *aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi*	**Goniometrické funkce** ▪ goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu ▪ velikost úhlu v míře stupňové a v míře obloukové ▪ orientovaný úhel ▪ funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens obecného úhlu ▪ grafy goniometrických funkcí včetně funkcí složených a s absolutní hodnotou ▪ vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí ▪ goniometrické výrazy a goniometrické rovnice
Průřezová témata: OSV2 (všechna témata)	
Vazby:	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
M7-1: *zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary* **M7-2:** *využívá náčrt při řešení prostorového problému* **M7-3:** *zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan* **M7-4:** *sestrojí a zobrazí rovinný řez na hranolu a jehlanu* **M7-5:** *určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky* **M7-6:** pojmenuje správně mnohostěny, rotační tělesa i části koule a uvede jejich vlastnosti **M7-7:** vypočte povrch a objem základních těles **M7-8:** *řeší stereometrické úlohy motivované praxí*	**Stereometrie** ▪ volné rovnoběžné promítání ▪ bod, přímka, polopřímka, rovina, polorovina ▪ vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, tří rovin ▪ průsečnice dvou rovin, průsečík přímky s tělesem ▪ řezy těles ▪ odchylka dvou přímek, dvou rovin, přímky a roviny ▪ vzdálenost bodu od roviny, dvou rovnoběžných přímek, dvou rovnoběžných rovin ▪ mnohostěny (hranoly, *n*-boký jehlan, komolý jehlan) ▪ rotační tělesa (rotační válec, rotační kužel, komolý rotační kužel) ▪ koule a její části ▪ objem a povrch těles
M7-9: provádí početní operace s vektory **M7-10:** *užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficien-*	**Analytická geometrie** ▪ souřadnice v rovině a prostoru ▪ vzdálenost bodů, střed úsečky

tů) **M7-11:** z analytického vyjádření určí základní údaje o přímce a rovině v prostoru **M7-12:** *řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině a v prostoru* **M7-13:** *využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření* **M7-14:** *z analytického vyjádření určí základní údaje o kuželosečce* **M7-15:** *řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky*	▪ početní operace s vektory ▪ analytické vyjádření přímky v rovině ▪ analytické vyjádření přímky a roviny v prostoru ▪ polohové a metrické úlohy v rovině a v prostoru ▪ kružnice, elipsa, parabola a hyperbola ▪ vzájemná poloha kuželosečky a přímky
Průřezová témata: OSV2 (všechna témata)	
Vazby:	
Komentáře:	

Ročník: 4., OKTÁVA	**4 hodiny týdně (128 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
M8-1: *řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)* **M8-2:** *upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly* **M8-3:** *využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti* **M8-4:** *diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení* **M8-5:** *volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku)* **M8-6:** *reprezentuje graficky soubor dat* **M8-7:** *čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy* **M8-8:** *rozlišuje rozdíl v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám*	**Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika** ▪ variace, permutace, kombinace ▪ elementární kombinatorické úlohy ▪ faktoriál, kombinační číslo a jeho vlastnosti, Pascalův trojúhelník ▪ binomická věta ▪ náhodný jev a jeho pravděpodobnost ▪ pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů ▪ pravděpodobnost opačného jevu ▪ nezávislé jevy ▪ statistický soubor, jednotka, znak ▪ absolutní a relativní četnost ▪ grafické znázornění četností ▪ charakteristiky polohy (aritmetický průměr, vážený aritmetický průměr, harmonický a geometrický průměr, modus, medián, kvartil, percentil) ▪ charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka, variační koeficient, mezikvartilová odchylka)
M8-9: *formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností* **M8-10:** užívá základní vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost **M8-11:** *interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování* **M8-12:** *aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice* **M8-13:** vypočte limitu posloupnosti užitím vět pro výpočet limit **M8-14:** *řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech*	**Posloupnosti a jejich vlastnosti** ▪ určení a vlastnosti posloupností ▪ limita posloupnosti a její výpočet ▪ aritmetická posloupnost ▪ geometrická posloupnost **Finanční matematika** ▪ složené úrokování, postupné střádání, splácení dluhů)
M8-15: určí podmínky konvergence nekonečné geometrické řady a vypočítá její součet **M8-16:** řeší jednoduché rovnice s nekonečnou geometrickou řadou **M8-17:** aplikuje vlastnosti nekonečné geometrické řady v úlohách z praxe	**Nekonečné řady** ▪ nekonečná řada a její součet ▪ konvergence a divergence nekonečné řady ▪ nekonečná geometrická řada a její užití v úlohách ▪ rovnice s nekonečnou geometrickou řadou
M8-18: vypočte limitu funkce **M8-19:** derivuje elementární a složené funkce, součin a podíl funkcí **M8-20:** metodami diferenciálního počtu zkoumá základní vlastnosti funkcí, matematizuje a řeší	**Úvod do diferenciálního počtu** ▪ spojitost a limita funkce ▪ užití limity funkce (asymptota, tečna) ▪ derivace elementárních funkcí ▪ derivace součtu, rozdílu, součinu a podílu funkcí

úlohy o extrémech **M8-21:** užitím derivace dané funkce určí rovnici tečny křivky v daném bodě	▪ derivace složené funkce ▪ směrnice tečny křivky ▪ vyšetřování průběhu funkce ▪ lokální extrémy ve slovních úlohách
M8-22: určí primitivní funkci k většině elementárních funkcí vhodnou volbou metody integrování **M8-23:** vypočítá určitý integrál jednodušších funkcí **M8-24:** užívá určitý integrál k výpočtu obsahu rovinné plochy a objemu rotačního tělesa	**Úvod do integrálního počtu** ▪ primitivní funkce a neurčitý integrál ▪ vzorce a pravidla pro integrování ▪ integrování substitucí ▪ integrace „per partes“ ▪ určitý integrál ▪ výpočet určitého integrálu a jeho užití (pro výpočet obsahu rovinné plochy a objemu rotačního tělesa)
Průřezová témata: OSV2 (všechna témata)	
Vazby: OSZ: Finance	
Komentáře:	

6.4 Člověk a příroda

6.4.1 Zeměpis

Obsah předmětu

Realizuje se celý obsah vzdělávacího oboru *Geografie*, dále část obsahu oboru *Geologie* a část *Informatiky a informační a komunikační technologie*. Z oboru Geologie jsou v předmětu Geografie realizovány některé celky.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, tematický okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztah multilingvní situaci ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí z průřezového tématu Multikulturní výchova, tematický celek Problematika vztahu organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí z průřezového tématu Environmentální výchova.

Během studia si žák prohloubí své znalosti a vědomosti o jednotlivých složkách fyzickogeografické a socioekonomické sféry na planetární a regionální úrovni, posoudí jejich vzájemné vazby a souvislosti, shody a odlišnosti vybraných regionů světa. Získá dovednosti, které mu umožní dobře se orientovat v přírodních a společenských problémech s přihlédnutím pro praktický život, tzn. získávat a hodnotit geografické informace, vytvářet a předkládat své projekty, kriticky hodnotit práci svou i druhých.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	1
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	32

Orientační rozvržení učiva

1. ročník (64)

- Úvod do studia geografie
- Země jako vesmírné těleso
- Kartografie a topografie
- Fyzicko-geografická sféra
- Polární oblasti
- Geografie Afriky

2. ročník (64)

- Geografie Austrálie a Oceánie
- Geografie Ameriky
- Geografie Asie
- Geografie Evropy

3. ročník (64)

- Socioekonomická geografie
- Politická geografie
- Krajina a životní prostředí

4. ročník (32)

- Regionální geografie České republiky
- Místní region

Organizace a vymezení předmětu

Výuka probíhá neděleně v odborně vybavené učebně zeměpisu, v multimediální učebně (interaktivní tabule, dataprojektor a v terénu (vycházky do okolí, zeměpisně-dějepisná exkurze). Žáci využívají vhodný software k vytváření a prezentaci svých projektů. Silně podporujeme účast žáků v Zeměpisné olympiádě, Eurorebusu a Euroscole. Snažíme se v žácích vzbudit trvalý zájem o zeměpis nejen jako o budoucí studijní obor.

Výuku zeměpisu rozšiřujeme v třetím a čtvrtém ročníku (septimě a oktávě) nabídkou volitelného předmětu Seminář ze zeměpisu, určený především pro žáky s hlubším zájmem o zeměpis a pro žáky, kteří chtějí zeměpis studovat na vysoké škole.

Žáci během školního roku píší testy z každého tematického celku, sleduje se jejich orientace ve slepých mapách a rovněž samostatně nebo ve skupině pracují na projektu.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: 1., KVINTA		**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…		Učivo
Z5-1:	vymezí objekt studia geografie, rozdělí geografii jako vědu	**Úvod do studia geografie** ▪ rozdělení a význam geografie ▪ Země, krajinná sféra, člověk, příroda
Z5-2:	zhodnotí význam geografie pro společnost	
Z5-3:	*porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy*	**Země jako vesmírné těleso** ▪ tvar a pohyby Země ▪ důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů ▪ střídání dne a noci, střídání ročních období ▪ časová pásma na Zemi, kalendář
Z5-4:	objasní zatmění Slunce a Měsíce, slapové jevy	
Z5-5:	vymezí časová pásma a vysvětlí datovou mez	
Z5-6:	*používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů*	**Geografická kartografie a topografie** ▪ kartografická zobrazení ▪ obsah map ▪ kartografický vyjadřovací jazyk ▪ geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ), praktické užití GIS, DPZ a GPSt
Z5-7:	*orientuje se pomocí map v terénu*	
Z5-8:	*používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii*	
Z5-9:	*[IITK]využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, databází a výukových programů*	
Z5-10:	*čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje*	
Z5-11:	*pracuje s turistickými mapami*	

Z5-12: *porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu pro život lidí* **Z5-13:** [G] popíše geologická období vývoje Země, změny polohy kontinentů **Z5-14:** *[G] porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy* **Z5-15:** *[G] určí a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin* **Z5-16:** *[G] analyzuje různé druhy poruch v litosféře*, objasní procesy zemětřesení a sopečné činnosti, *analyzuje různé druhy poruch v litosféře* **Z5-17:** rozliší tvary zemského povrchu podle absolutní nadmořské výšky a relativní výšky **Z5-18:** *objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů* **Z5-19:** *objasní malý a velký oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině* **Z5-20:** [G] popíše *hydrologický cyklus,* ukáže *rozložení vodstva na Zemi a objasní geologické působení vody* **Z5-21:** [G] zhodnotí podzemní vody – propustnost hornin, *hydrogeologické systémy* **Z5-22:** *hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje lidské společnosti* **Z5-23:** *rozliší hlavní biomy světa* **Z5-24:** *rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi*	**Fyzickogeografická sféra [**EV2**]** ▪ členění zemského povrchu ▪ Země jako geologické těleso ▪ geologická historie Země ▪ geologické procesy v litosféře – magmatické, sedimentární a metamorfní procesy ▪ atmosféra ▪ hydrosféra ▪ pedosféra ▪ biosféra ▪ systém fyzicko-geografické sféry na planetární a na regionální úrovni (zonalita a azonalita)
Z5-25: *rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi* **Z5-26:** *lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná* **Z5-27:** vymezí a na mapě ukáže oblasti, vymezí ostrovní skupiny polárních oblastí **Z5-28:** zhodnotí význam Antarktidy a Arktidy pro život, uvede významné badatele-polárníky **Z5-29:** vymezí a na mapě ukáže FG a SEG regiony Afriky **Z5-30:** porovná základní demografické údaje Afriky **Z5-31:** popíše hlavní sociální a zdravotní problémy Afriky **Z5-32:** objasní rozdíly mezi rozvojovými zeměmi jižní Afriky a Jižní Afrikou	**Mimoevropské regiony [**VMEGS1**]** ▪ polární oblasti ▪ geografie Afriky
Průřezová témata: VMEGS1, EV2,	
Vazby: D: Středověk, D: Počátky novověku, CH: Organická chemie, CH: Chemie a životní prostředí, F: Gravitační pole	
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
Z6-1: *rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi* **Z6-2:** *vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní,*	**Mimoevropské regiony** ▪ geografie Austrálie a Oceánie ▪ geografie Ameriky ▪ geografie Asie

kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná **Z6-3:** rozdělí a porovná státy podle dostupných ekonomických ukazatelů **Z6-4:** objasní strukturu hospodářství a jejich zapojení do mezinárodní dělby práce **Z6-5:** objasní sociální, hospodářské a kulturní problémy, *lokalizuje periferní a jádrové oblasti regionu a jeho vazby k vyšším územním celkům*	
Z6-6: *rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi* **Z6-7:** *vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná* **Z6-8:** zhodnotí postavení Evropy ve světě, objasní význam integrace evropských států **Z6-9:** objasní, proč vzniklo ES a jaké jsou v současné době hlavní cíle EU **Z6-10:** uvede příklady migrace z jiných světadílů do Evropy **Z6-11:** popíše rozpad socialistického bloku, rozpad RVHP, Varšavské smlouvy **Z6-12:** objasní vývoj nástupnických států bývalé Jugoslávie, popíše snahu Ruska a SNS o integraci **Z6-13:** objasní pojmy: inflace, privatizace, centrálně řízená ekonomika, demokracie, tržní ekonomika	**Regionální geografie Evropy [**VMEGS4**]** ▪ geografie Evropy ▪ evropské integrace
Průřezová témata: VMEGS4,	
Vazby: D: Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace, D: Starověk, OSZ: Mezinárodní vztahy, globální svět,	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
Z7-1: *zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva Země, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanosti obyvatelstva* **Z7-2:** *analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa* **Z7-3:** *identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení* **Z7-4:** objasní proces urbanizace a suburbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole v makroregionech světa, Evropy a EU **Z7-5:** určí základní předpoklady rozvoje světového hospodářství **Z7-6:** *zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit,* **Z7-7:** *vymezí jádrové a periferní oblasti světa* **Z7-8:** *zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů* **Z7-9:** objasní pojmy „bohatý sever x chudý jih“, Třetí	**Socioekonomická geografie [**VMEGS2**]** ▪ světové obyvatelstvo ▪ sídla a osídlení ▪ světové hospodářství

svět, nově industrializované země, zelená revoluce, HNP **Z7-10:** *vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál*	
Z7-11: *zhodnotí státy světa podle*: politického a státního zřízení, závislosti a nezávislosti území, druhu státních hranic a jejich funkcí) **Z7-12:** *rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti* **Z7-13:** *lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji*	**Politická geografie [**VMEGS3**]** ▪ kulturní a politické uspořádání států ▪ mezinárodní integrace ▪ problémové oblasti světa ▪ globalizace
Z7-14: *zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi* **Z7-15:** *analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny* **Z7-16:** *zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni*	**Krajina a životní prostředí** ▪ geografie životního prostředí ▪ přírodní a civilizační rizika ▪ trvale udržitelný rozvoj
Průřezová témata: VMEGS1, VMEGS3, EV2	
Vazby: Bi: Biologie člověka, Bi: Ekologie, Bi: Biologie rostlin, Bi: Biologie živočišstva, M: Statistika, OSZ: Stát, OSZ: Mezinárodní vztahy, globální svět, OSZ: Tržní ekonomika – základní pojmy, OSZ: Politická ideologie, OSZ: Demokracie	
Komentáře:	

Ročník: 4., OKTÁVA	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
Z8-1: *zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR* **Z8-2:** *využívá geologickou mapu ČR* **Z8-3:** zhodnotí územní vývoj státu **Z8-4:** popíše politický systém a ukáže na mapě administrativní členění **Z8-5:** zhodnotí vývoj osídlení a zalidnění, vysvětlí urbanizaci a suburbanizaci v ČR **Z8-6:** popíše proces transformace centrální ekonomiky k tržní ekonomice **Z8-7:** *lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR, rozlišuje jejich specifika* **Z8-8:** zhodnotí postavení ČR v rámci EU, vazbu regionů ČR na euroregiony	**Regionální geografie České republiky [**MkV1**]** ▪ poloha a rozloha, postavení ČR v Evropě a ve světě ▪ územní vývoj státu ▪ přírodní podmínky, ochrana přírody [EV3] ▪ politický systém, administrativní jednotky ▪ obyvatelstvo a sídla ▪ struktura hospodářství ▪ oblasti ČR
Z8-9: *vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům*	▪ **Místní region (mikroregion) [**EV3**]** ▪ možnosti rozvoje mikroregionu ▪ strategické a územní plánování
Průřezová témata: MkV1, EV3	
Vazby: OSZ: Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, CH: Chemie a životní prostředí	
Komentáře:	

6.4.2 Fyzika

Obsah předmětu

Vyučovací předmět fyzika je vzdělávacím oborem, který spolu se zeměpisem, biologií a chemií pokrývá vzdělávací oblast člověk a příroda, stanovenou RVP ZV pro čtyřletá gymnázia a vyšší ročníky (kvintu až oktávu) osmiletého gymnázia. Vzdělávací cíle předmětu fyziky vycházejí z RVP ZV, ale přesahují rozsah učiva stanovené tímto dokumentem, neboť osmileté gymnázium považujeme jako výběrový typ vzdělávání určený především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu. Během studia fyziky si žáci osvojují základní fyzikální pojmy a veličiny, seznamují se fyzikálními zákony. Klademe důraz na pochopení přírodních dějů a jevů a na osvětlení jejich podstaty. Žáci se učí základům objektivního pozorování, měření, vytváření a ověřování hypotéz a formulování závěrů. Jsou vedeni k logickému uvažování, vyvozování závislostí, objevování souvislostí a ke kritickému posuzování tvrzení s vědeckým obsahem. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat a argumentovat. Součástí výuky je i seznamování s praktickými aplikacemi a užitím fyzikálních poznatků v běžném životě i v technických oborech. Žáci by měli objevit, že fyzika nachází uplatnění v mnoha oblastech lidské činnosti a že fyzikální poznatky vždy byly a zůstávají nezbytnou součástí vědeckého pokroku a technického vývoje současné společnosti. Znalosti získané studiem fyziky, by měli žákům pomoci při utváření vlastního postoje k přírodě, zdrojům energie, k využití moderních vědeckých poznatků a technologií. Zároveň by se měli stát dobrým základem pro studium technických oborů na vysokých školách.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2 (+ 2/3)	2 (+ 2/3)	2 (+ 2/3)	2
Orientační roční hodinová dotace	64 (+ 22)	64 (+ 22)	64 (+ 22)	64

Orientační rozvržení učiva

1. ročník (kvinta)

- Fyzikální veličiny a jejich měření
- Mechanika hmotného bodu
- Práce, energie
- Gravitační pole
- Mechanika tuhého tělesa
- Kapaliny

2. ročník (sexta)

- Základy molekulové fyziky
- Vnitřní energie, teplo, teplota
- Plynné skupenství látky, kruhový děj
- Pevné látky
- Kapaliny
- Změny skupenství
- Mechanické kmitání a vlnění

3. ročník (septima)

- Elektrický náboj a elektrické pole
- Elektrický proud

- Elektromagnetické jevy
- Střídavý proud
- Elektromagnetické kmitání a vlnění

4. ročník (oktáva)

- Optika
- Speciální teorie relativity
- Kvantová fyzika
- Atomová fyzika
- Jaderná fyzika
- Částicová fyzika

Organizace a vymezení předmětu

Výuka fyziky probíhá pravidelně dvakrát týdně, přednostně v učebně fyziky vybavené zařízením pro digitální zobrazování a prezentace, případně v dalších učebnách. V prvním a druhém ročníku čtyřletého a v odpovídajících ročnících osmiletého studia jsou do výuky fyziky zařazeny laboratorní práce. Žáci jsou v rámci třídy rozděleni na třetiny, laboratorní práce mají jednou za tři týdny a jsou dvouhodinové. Při všech činnostech je samozřejmě kladen důraz na zásady bezpečnosti a hygieny práce a žáci jsou poučeni o poskytnutí první pomoci při úrazech.

Kromě tradičních metod výuky fyziky používáme též fyzikální výukové programy a moderní informační technologie (interaktivní tabule, učebnu s dataprojektorem). Podporujeme účast žáků ve fyzikální olympiádě a dalších fyzikálních soutěžích či projektech. Dle nabídky a možností zařazujeme do výuky také exkurze s fyzikální tématikou.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**2 + 2/3 hodiny týdně (64 + 22 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
F5-1: *rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh* **F5-2:** graficky i početně řeší úlohy na skládání vektorů **F5-3:** *měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření*	**Fyzikální veličiny a jejich měření** ▪ soustava fyzikálních veličin a jednotek – mezinárodní soustava jednotek SI, její struktura a účel ▪ skalární a vektorové veličiny a operace s nimi ▪ měření veličin ▪ výsledky měření a jejich zpracování, absolutní a relativní odchylka měření
F5-4: *užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených* **F5-5:** *určí v konkrétních situacích síly působící na těleso a určí výslednici sil* **F5-6:** *využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles* **F5-7:** rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních dějů	**Pohyby těles a jejich vzájemné působení** ▪ vztažná soustava, poloha a změna polohy hmotného bodu ▪ trajektorie a dráha ▪ rychlost ▪ rovnoměrný pohyb ▪ zrychlení ▪ rovnoměrně zrychlený pohyb ▪ rovnoměrný pohyb po kružnici ▪ síla, vzájemné působení těles ▪ Newtonovy zákony ▪ hybnost, změna hybnosti a zákon zachování hybnosti ▪ tření, třecí síla ▪ dostředivá síla

	▪ inerciální a neinerciální soustava, setrvačné síly
F5-8: uvádí souvislost mechanické energie s prací **F5-9:** specifikuje druhy mechanické energie **F5-10:** *využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh*	**Mechanická práce a energie** ▪ mechanická práce ▪ kinetická energie ▪ potenciální energie ▪ mechanické energie a jejich vzájemné přeměny ▪ zákon zachování energie ▪ výkon a účinnost
F5-11: popíše (kvalitativně i kvantitativně) gravitační pole **F5-12:** rozliší tíhovou a gravitační sílu **F5-13:** aplikuje poznatky o působení tíhové síly na popis pohybů těles v homogenním tíhovém a centrálním gravitačním poli **F5-14:** objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce	**Gravitační pole** ▪ Newtonův gravitační zákon ▪ gravitační zrychlení ▪ tíhová síla a tíhové zrychlení ▪ pohyby těles v homogenním gravitačním poli ▪ pohyby těles v centrálním gravitačním poli Země ▪ Keplerovy zákony
F5-15: rozliší translační a rotační pohyb tuhého tělesa **F5-16:** *určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil* **F5-17:** popíše podmínky rovnováhy tuhého tělesa	**Mechanika tuhého tělesa** ▪ pohyb tuhého tělesa ▪ moment síly vzhledem k ose otáčení ▪ skládání sil ▪ dvojice sil ▪ rozkládání sil ▪ těžiště a rovnovážná poloha tuhého tělesa ▪ kinetická energie tuhého těles
F5-18: užívá hydrostatické zákony k popisu a výkladu jevů v klidné kapalině **F5-19:** aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny	**Mechanika tekutin** ▪ vlastnosti kapalin a plynů ▪ tlak v kapalinách, Pascalův zákon ▪ hydrostatický tlak ▪ atmosférický tlak ▪ vztlaková síla, Archimédův zákon ▪ Bernoulliho rovnice
Průřezová témata: OSV5 začleněno v průběhu celého roku do laboratorních prací	
Vazby: M: Lineární rovnice a jejich soustavy, M: Výpočty na kalkulátoru, M: Trigonometrie, M: Pythagorova a Euklidovy věty	
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA	**2 + 2/3 hodiny týdně (64 + 22 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
F6-1: *objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou* **F6-2:** rozlišuje stavové veličiny, uvede příklad termodynamické soustavy a stavové změny soustavy **F6-3:** vysvětlí souvislost teploty a tepelného pohybu částic	**Základy molekulové fyziky** ▪ kinetická teorie látek ▪ modely látek jednotlivých skupenství ▪ rovnovážný stav soustavy ▪ teplota a její měření ▪ termodynamická teplota
F6-4: vyjmenuje složky vnitřní energie tělesa a popíše možné způsoby její změny **F6-5:** rozliší pojmy teplo a teplota, užívá je ve správných souvislostech **F6-6:** popíše možné formy přenosu vnitřní energie	**Vnitřní energie, práce a teplo** ▪ molární a relativní veličiny ▪ vnitřní energie tělesa ▪ změna vnitřní energie konáním práce ▪ tepelná výměna, teplo ▪ tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita ▪ kalorimetrická rovnice ▪ první termodynamický zákon ▪ přenos vnitřní energie

F6-7: popíše rozdělení molekul plynu podle rychlosti **F6-8:** *využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu* **F6-9:** stanoví práci plynu v jednoduchých případech **F6-10:** osvětlí princip činnosti tepelného motoru **F6-11:** *aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh* **F6-12:** rozlišuje druhy pevných látek na základě vnitřního uspořádání částic **F6-13:** *analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles* **F6-14:** užívá Hookův zákon ke stanovení míry deformace pevného tělesa **F6-15:** aplikuje poznatky o povrchové vrstvě kapalin na popis a osvětlení kapilárních jevů **F6-16:** *porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů* **F6-17:** rozlišuje jednotlivé skupenské přeměny **F6-18:** vyhledá hodnoty potřebných tepelných konstant a užívá s porozuměním zákon zachování energie k řešení úloh na změny skupenství	**Vlastnosti látek** ▪ ideální plyn ▪ rychlosti molekul plynu ▪ teplota a tlak plynu ▪ stavová rovnice plynu ▪ izotermický děj ▪ izochorický děj ▪ izobarický děj ▪ první termodynamický zákon v plynu ▪ adiabatický děj ▪ práce plynu při stálém a proměnném tlaku ▪ kruhový děj ▪ druhý termodynamický zákon ▪ tepelné motory ▪ krystalická a amorfní látka, krystalická mřížka ▪ deformace ▪ normálové napětí, Hookův zákon ▪ teplotní roztažnost pevných látek ▪ povrchová vrstva kapalin, povrchová síla ▪ povrchové napětí ▪ kapilární jevy ▪ teplotní roztažnost kapalin ▪ změny skupenství ▪ tání a tuhnutí ▪ změna objemu při tání a tuhnutí ▪ sublimace a desublimace ▪ vypařování, kapalnění a var ▪ sytá pára, fázový diagram
F6-19: definuje kmitavý pohyb, základní pojmy a veličiny k jeho popisu **F6-20:** určí vlastnosti jednoduchého mechanického oscilátoru z jeho parametrů **F6-21:** užívá zákona zachování energie k popisu přeměn energie v průběhu kmitavého pohybu **F6-22:** *objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění* **F6-23:** vymezí hranice zvuku jako mechanického vlnění, objasní šíření zvuku a jeho vlastnosti	**Mechanické kmitání a vlnění** ▪ kinematika kmitavého pohybu ▪ rychlost a zrychlení kmitavého pohybu ▪ fáze kmitání, složené kmitání ▪ dynamika kmitání, kyvadlo ▪ přeměny energie mechanického oscilátoru ▪ nucené kmitání a rezonance ▪ vznik a druhy mechanického vlnění ▪ rovnice postupného mechanického vlnění ▪ šíření mechanického vlnění (odraz, lom, ohyb) ▪ interference mechanického vlnění ▪ stojaté vlnění, chvění ▪ zdroje zvuku, šíření a rychlost zvuku ▪ vlastnosti zvuku ▪ ultrazvuk a infrazvuk ▪ Dopplerův jev
Průřezová témata: OSV5 začleněno v průběhu celého roku do laboratorních prací	
Vazby: M: Lineární rovnice a jejich soustavy, M: Výpočty na kalkulátoru, Bi: Biologie člověka	
Komentáře:	

Ročník: 3., SEPTIMA	**2 + 2/3 hodiny týdně (64 + 22 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
F7-1: určí velikost, směr a druh síly působící mezi dvěma bodovými náboji **F7-2:** popíše (kvalitativně i kvantitativně) elektrické pole **F7-3:** *porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant*	**Elektrický náboj a elektrické pole** ▪ Coulombův zákon ▪ elektrické pole ▪ elektrický potenciál a elektrické napětí ▪ elektrické pole nabitého tělesa ▪ vodič a izolant v elektrickém poli ▪ kapacita vodiče, kondenzátor
F7-4: *využívá Ohmův zákon při řešení praktických*	**Elektrický proud v látkách**

problémů **F7-5:** stanoví celkový odpor rezistorů v různých typech zapojení **F7-6:** *aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech*	▪ elektrický proud ▪ Ohmův zákon pro část obvodu ▪ elektrický odpor, rezistory ▪ Ohmův zákon pro uzavřený obvod ▪ Kirchhoffovy zákony ▪ elektrická práce a výkon ▪ polovodič, vlastní vodivost polovodiče ▪ příměrové polovodiče ▪ přechod PN, dioda, usměrňovač ▪ tranzistor, zesilovač ▪ elektrolýza, Faradayovy zákony elektrolýzy ▪ samostatný a nesamostatný výboj plynu ▪ výboje plynu za normálního a sníženého tlaku
F7-7: popíše (kvalitativně i kvantitativně) magnetické pole **F7-8:** určí velikost a směr působící magnetické síly a popíše její účinky při působení na vodič s proudem a částici s nábojem **F7-9:** *využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení* **F7-10:** osvětlí jevy provázející vedení střídavého proudu v elektrickém obvodě s různými prvky **F7-11:** popíše princip generování střídavého proudu, jeho transformaci a přenos elektrické energie **F7-12:** osvětlí vznik elektromagnetického vlnění **F7-13:** *porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích*	**Elektromagnetické jevy** ▪ magnetické pole vodiče s proudem ▪ magnetická síla ▪ magnetická indukce ▪ částice s nábojem v magnetickém poli ▪ magnetické vlastnosti látek ▪ elektromagnetická indukce ▪ magnetický indukční tok, Faradayův zákon elektromagnetické indukce ▪ indukovaný proud, jev vlastní indukce ▪ harmonické střídavé napětí a proud ▪ obvody střídavého proudu ▪ výkon střídavého proudu ▪ generátor střídavého proudu ▪ trojfázová soustava ▪ elektromotor ▪ transformátor ▪ přenos elektrické energie ▪ kmitání elektromagnetického oscilátoru ▪ elektromagnetické vlnění ▪ přenos informací elektromagnetickým vlněním
Průřezová témata:	
Vazby: M: Lineární rovnice a jejich soustavy, M: Výpočty na kalkulátoru, Ch: Vlastnosti kovů	
Komentáře:	

Ročník: 4., OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
F8-1: popíše jevy provázející šíření světla zejména na rozhraní dvou prostředí **F8-2:** *využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy* **F8-3:** popíše způsob zobrazování a vlastnosti obrazu vytvořeného optickými přístroji **F8-4:** specifikuje jev interference pro světlo	**Optika** ▪ vznik a vlastnosti elektromagnetického záření ▪ světlo a jeho šíření ▪ odraz a lom světla, úplný odraz, disperze ▪ zobrazení rovinným a kulovým zrcadlem ▪ zobrazení optickou čočkou, ▪ oko, vady oka a jejich korekce ▪ subjektivní optické přístroje ▪ objektivní optické přístroje ▪ interference světla ▪ ohyb světla
F8-5: postuluje základní principy STR **F8-6:** předvídá změny v naměřeném čase a délce v závislosti na vzájemné rychlosti pohybu vztažných soustav **F8-7:** užívá relativistický vztah pro skládání rychlostí **F8-8:** osvětlí souvislost mezi změnou hmotnosti tělesa a změnou jeho energie	**Speciální teorie relativity (STR)** ▪ vznik STR, základní principy STR ▪ relativnost současnosti ▪ dilatace času ▪ kontrakce délek ▪ skládání rychlostí, relativistická dynamika ▪ Einsteinův vztah mezi energií a hmotností

F8-9: popíše historické i současné představy o složení atomu a experimenty vedoucí k objevům částí atomu a jejich vlastností **F8-10:** *využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů* **F8-11:** popíše kvantově mechanický model atomu, uvede možné hodnoty a význam kvantových čísel **F8-12:** popíše složení jádra atomu a vlastnosti jaderných sil **F8-13:** vymezí pojem radioaktivity a uvede konkrétní druhy radioaktivních záření a jejich vlastnosti **F8-14:** *posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance* **F8-15:** *využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek* **F8-16:** *navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření*	**Mikrosvět** ▪ stavba atomu a jádra ▪ historie objevů v oblasti mikrosvěta ▪ vazebná energie, energie reakce ▪ záření černého tělesa, spektra látek ▪ kvantová teorie ▪ fotoelektrický jev ▪ foton ▪ vlnové vlastnosti částic ▪ kvantování energie atomu ▪ kvantově mechanický mode atomu vodíku ▪ lasery ▪ atomové jádro ▪ radioaktivita, rozpadový zákon ▪ jaderné reakce a jejich využití ▪ užití radionuklidů a ochrana před zářením
Průřezová témata:	
Vazby: M: Lineární rovnice a jejich soustavy	
Komentáře:	

6.4.3 Chemie

Obsah předmětu

Vyučovací předmět chemie zahrnuje kompletní vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie (RVP GV, vzdělávací oblast Člověk a příroda). Ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda byla dále zařazena některá témata vzdělávacího oboru Geologie. Dále vyučovací předmět chemie zahrnuje některé tematické okruhy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (RVP GV, vzdělávací oblast Člověk a zdraví) a vybrané tematické okruhy vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie. Jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu biologie je realizováno průřezové téma Environmentální výchova.

Vzdělávací cíle předmětu chemie vycházejí z RVP GV, ale přesahují základní rozsah učiva stanovený tímto dokumentem, neboť gymnaziální vzdělávání je určeno především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu. V předmětu chemie se studenti seznamují se strukturou a vlastnostmi chemických látek, s jejich výrobou, využitím a významem pro člověka a společnost. Důraz je kladen na pochopení a vysvětlení podstaty přírodních dějů. Žáci se učí základům objektivního pozorování, měření, vytváření a ověřování hypotéz a formulování závěrů. Jsou vedeni k logickému uvažování, vyvozování závislostí, objevování souvislostí a ke kritickému posuzování tvrzení s vědeckým obsahem. Vzdělávací cíle zdůrazňují schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat a argumentovat. Součástí výuky je i seznamování s praktickými aplikacemi a užitím chemických poznatků v běžném životě i v dalších prakticky významných oblastech – průmyslu, vědě, technice, ekologii. Žáci by měli objevit, že chemie nachází uplatnění v mnoha oblastech lidské činnosti a že chemické poznatky vždy byly a zůstávají nezbytnou součástí pokroku a vývoje společnosti. Znalosti získané studiem chemie by měli žákům pomoci při utváření vlastního postoje k přírodě, neboť pochopení základních principů chování látek vede k poznání sebe sama. Zároveň by se měli stát dobrým základem pro studium řady oborů na vysokých školách.

V prvních třech ročnících jsou součástí výuky laboratorní cvičení z chemie. Směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedou žáky k formulaci přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj. Provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů podporuje dosažení výstupů vytyčených v teoretické výuce. Zpracují protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zapíší závěry, k nimž dospěli. Jsou vedeni k předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek. Témata laboratorních cvičení jsou úzce navázána na teoretickou výuku a jejich hodinová dotace je započtena do jednotlivých teoretických tematických okruhů.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2 + 2/3	2 + 2/3	2 + 2/3	2
Orientační roční hodinová dotace	64 + 22	64 + 22	64 + 22	64

Orientační rozvržení učiva

1. ročník (kvinta)

- Obecná chemie
  - Úvod do studia chemie
  - Bezpečnost práce v chemii
  - Anorganické názvosloví
  - Soustavy látek a jejich složení
  - Veličiny a výpočty v chemii
  - Stavba atomu

    - Periodická soustava prvků
    - Chemická vazba a vlastnosti látek
    - Chemické reakce
- Anorganická chemie
    - Vodík a jeho sloučeniny
    - Významné nekovové p-prvky a jejich sloučeniny

2. ročník (sexta)

- Anorganická chemie
    - Významné kovové p-prvky a jejich sloučeniny
    - Významné s-prvky a jejich sloučeniny
    - Významné d-prvky a f-prvky a jejich sloučeniny
- Základy anorganické chemické analýzy
- Organická chemie
    - Základy organické chemie
    - Uhlovodíky a jejich klasifikace

3. ročník (septima)

- Organická chemie
    - Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace
    - Heterocyklické sloučeniny a jejich klasifikace
    - Základy organické chemické analýzy
    - Organická chemie v praxi
- Biochemie
    - Další významné přírodní látky

4. ročník (oktáva)

- Biochemie
    - Lipidy
    - Sacharidy
    - Proteiny
    - Nukleové kyseliny
    - Enzymy, hormony, vitaminy
    - Biochemické děje a jejich zákonitosti
- Obecná a fyzikální chemie – prohloubení učiva
- Chemie a životní prostředí

Organizace a vymezení předmětu

Vyučování předmětu chemie se účastní celá třída v odborné učebně chemie ve dvou vyučovacích hodinách týdně. Laboratorní cvičení probíhají jednou za tři týdny v prvním až třetím ročníku (respektive kvintě až septimě) v laboratoři chemie s jednou třetinou třídy. Vybraní žáci se účastní odborných aktivit, např. chemické a ekologické olympiády. Základní formou výuky je výklad, na který navazují demonstrační a žákovské pokusy. Výuka je vedena ve specializované učebně s přístupem na internet a s využitím další moderní techniky. Výuka v laboratorním cvičení probíhá v chemické laboratoři, žáci zde pracují individuálně nebo ve dvojici. Součástí výuky jsou také odborné exkurze a přednášky.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**2 + 2/3 hodin týdně (64 + 22 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
E5-1: zařadí chemii mezi přírodní vědy **E5-2:** uvede význam chemie pro společnost **E5-3:** popíše mezníky ve vývoji chemie	**Obecná chemie – úvod do studia chemie** ▪ předmět studia chemie ▪ historie chemie
E5-4: *dodržuje zásady bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí* **E5-5:** *formuluje přírodovědný problém, hledá odpovědi na něj a případně zpřesňuje či opravuje řešení tohoto problému* **E5-6:** *provádí soustavná a objektivní pozorování, měření a laboratorní experimenty podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, zpracovává a interpretuje získaná data a hledá souvislostí mezi nimi* **E5-7:** *používá adekvátní matematické a grafické prostředky k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů a využívá prostředků moderních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti* **E5-8:** *je veden ke spolupráci na plánech či projektech přírodovědného poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu přírodních faktů ostatním lidem*	**Obecná chemie – bezpečnost práce v chemii**
E5-9: *využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin*	**Obecná chemie – anorganické názvosloví**
E5-10: *využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů*	**Obecná chemie – soustavy látek a jejich složení** ▪ základní pojmy obecné chemie
E5-11: *provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů*	**Obecná chemie – veličiny a výpočty v chemii** ▪ základní chemické veličiny a výpočty
E5-12: popíše složení atomového jádra **E5-13:** charakterizuje typy radioaktívního záření a jeho vliv na člověka **E5-14:** definuje pojmy kvantové číslo, orbital, elektronová konfigurace, excitace, hybridizace, vaznost, elektronegativita **E5-15:** *využívá znalosti o částicové struktuře látek k předvídání některých jejich fyzikálněchemických vlastností*	**Obecná chemie – stavba atomu** ▪ stavba jádra ▪ radioaktivita [EV2] ▪ stavba obalu
E5-16: vysvětlí pojmy perioda, skupina, periodický zákon a zařadí prvky podle postavení v periodické soustavě **E5-17:** *předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků*	**Obecná chemie – periodická soustava prvků** ▪ periodický zákon
E5-18: vymezí podmínky vzniku chemické vazby **E5-19:** klasifikuje základní typy chemických vazeb a od nich odvozených krystalových struktur látek **E5-20:** popíše podstatu, typy a význam slabých vazebných interakcí **E5-21:** *využívá znalostí o chemických vazbách k předvídání některých fyzikálněchemických vlastností látek*	**Obecná chemie – chemická vazba a vlastnosti látek** ▪ teorie vzniku chemické vazby ▪ klasifikace chemických vazeb a slabých vazebných interakcí
E5-22: definuje základní pojmy chemických reakcí **E5-23:** popíše způsoby třídění chemických reakcí a uvede nejdůležitější typy reakcí **E5-24:** objasní podstatu a základní pojmy redoxních rovnovah	**Obecná chemie – chemické reakce** ▪ definice a klasifikace chemických reakcí ▪ tepelné změny při chemických reakcích ▪ rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha ▪ redoxní rovnováhy

E5-25: objasní podstatu a základní pojmy acidobazických rovnovah **E5-26:** *využívá znalosti o částicové struktuře látek a o chemických vazbách k předvídání chování látek v chemických reakcích* **E5-27:** *předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin*	▪ acidobazické rovnováhy
E5-28: charakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti vodíku a jeho sloučenin **E5-29:** *předvídá průběh typických reakcí sloučenin vodíku*	**Anorganická chemie – vodík a jeho sloučeniny**
E5-30: charakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti kyslíku a jeho sloučenin **E5-31:** charakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti vody **E5-32:** popíše různé typy vod, jejich význam, využití a způsob ochrany **E5-33:** *charakterizuje významné zástupce nekovových p-prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí* **E5-34:** *předvídá průběh typických reakcí p-prvků a jejich sloučenin* **E5-35:** [G] *využívá vybrané metody identifikace minerálů*	**Anorganická chemie – významné nekovové p-prvky a jejich sloučeniny** ▪ kyslík a jeho sloučeniny ▪ voda – chemické složení vod, pH [G] ▪ další významné nekovové p-prvky a jejich sloučeniny a zdroje ▪ zdroje chemických látek – minerály, krystaly a jejich vnitřní stavba, fyzikální a chemické vlastnosti minerálů [G]
Průřezová témata: EV2	
Vazby: M: Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika, M: Výpočty na kalkulátoru, D: pravěk, D: Starověk, Z: Země jako vesmírné těleso, Z: Fyzicko-geografická sféra, Z: Krajina a životní prostředí, F: Mikrosvět, F: Mechanické kmitání a vlnění, Bi: Obecná biologie, Bi: Ekologie	
Komentáře: E5-36: [G]	

Ročník: 2., SEXTA	**2 + 2/3 hodin týdně (64 + 22 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
E6-1: *charakterizuje významné zástupce kovových p-prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí* **E6-2:** *předvídá průběh typických reakcí kovových p-prvků a jejich sloučenin* **E6-3:** [G] *využívá vybrané metody identifikace minerálů*	**Anorganická chemie – významné kovové p-prvky a jejich sloučeniny** ▪ kovová krystalová struktura – vlastnosti a charakteristika ▪ významné kovové p-prvky a jejich sloučeniny [EV2] ▪ zdroje chemických sloučenin – minerály, krystaly a jejich vnitřní stavba, fyzikální a chemické vlastnosti minerálů [G]
E6-4: *charakterizuje významné zástupce s-prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí* **E6-5:** *předvídá průběh typických reakcí s-prvků a jejich sloučenin*	**Anorganická chemie – významné s-prvky a jejich sloučeniny** ▪ alkalické kovy a jejich sloučeniny ▪ kovy alkalických zemin a jejich sloučeniny
E6-6: *charakterizuje významné zástupce d- a f-prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí* **E6-7:** popíše strukturu, názvosloví, význam a použití koordinačních sloučenin	**Anorganická chemie – významné d- a f-prvky a jejich sloučeniny** ▪ přechodné a vnitřně přechodné prvky a jejich sloučeniny ▪ koordinační sloučeniny
E6-8: *využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii*	**Základy anorganické chemické analýzy** ▪ základní metody a principy anorganické analytické chemie
E6-9: *zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin* **E6-10:** *aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů* **E6-11:** *aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech*	**Organická chemie – základy organické chemie** ▪ základní pojmy organické chemie ▪ vlastnosti atomu uhlíku ▪ klasifikace organických sloučenin ▪ názvosloví organických sloučenin ▪ reakce v organické chemii

E6-12: *charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí*	**Organická chemie – uhlovodíky a jejich klasifikace** [EV2, EV3] ▪ Alifatické uhlovodíky ▪ Aromatické uhlovodíky
Průřezová témata: EV2 Člověk a životní prostředí, EV3 Životní prostředí regionu a České republiky	
Vazby: M: Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika, Z: Země jako vesmírné těleso, Z: Fyzicko-geografická sféra, Z: Krajina a životní prostředí, F: Mikrosvět, F: Elektrický proud v látkách Bi: Obecná biologie, Bi: Ekologie	
Komentáře: E6-3: [G] Geologie	

Ročník: 3., SEPTIMA	**2 + 2/3 hodin týdně (64 + 22 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
E7-1: *charakterizuje základní skupiny derivátů uhlovodíků a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí*	**Organická chemie – deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace** [EV2, EV3] ▪ klasifikace derivátů uhlovodíků ▪ významné skupiny derivátů uhlovodíků, jejich struktura, fyzikální, chemické vlastnosti, názvosloví, výskyt, význam, výroba a použití nejdůležitějších zástupců ▪ halogenderiváty ▪ organokovové sloučeniny ▪ aminoderiváty ▪ nitrosloučeniny ▪ alkoholy a fenoly ▪ ethery ▪ thioly ▪ aldehydy a ketony ▪ karboxylové kyseliny a jejich funkční a substituční deriváty
E7-2: charakterizuje základní skupiny heterocyklických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	**Organická chemie – heterocyklické sloučeniny a jejich klasifikace**
E7-3: *využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii*	**Základy organické chemické analýzy** ▪ základní metody a principy organické analytické chemie
E7-4: charakterizuje další významné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	**Organická chemie v praxi** [EV2, EV3] ▪ syntetické makromolekulární látky ▪ barviva a pigmenty ▪ léčiva ▪ další významné organické látky
E7-5: charakterizuje významné skupiny sekundárních metabolitů a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí **E7-6:** [VkZ] *uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost*	**Biochemie – další významné přírodní látky** [EV1, EV2] ▪ alkaloidy ▪ isoprenoidy ▪ výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek [VkZ]
Průřezová témata: EV1, EV2, EV3	
Vazby: OSZ: Člověk jako jedinec, Bi: Biologie rostlin, Bi: Biologie člověka, Bi: Ekologie, Tv: Zdravý životní styl	
Komentáře: E7-6: [VkZ]	

Ročník: 4., OKTÁVA	**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
E8-1: charakterizuje významné skupiny lipidů a jejich významné zástupce **E8-2:** *objasní strukturu a funkci lipidů nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech*	**Biochemie – lipidy** ▪ klasifikace, struktura a funkce jednoduchých lipidů klasifikace, struktura a funkce složených lipidů ▪ tenzidy
E8-3: *charakterizuje významné skupiny sacharidů a jejich významné zástupce* **E8-4:** *objasní strukturu a funkci sacharidů nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech*	**Biochemie – sacharidy** ▪ struktura, význam, výskyt a vznik v přírodě ▪ klasifikace sacharidů ▪ monosacharidy ▪ disacharidy ▪ polysacharidy
E8-5: *charakterizuje významné skupiny proteinů a jejich významné zástupce* **E8-6:** *objasní strukturu a funkci proteinů nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech*	**Biochemie – proteiny** ▪ aminokyseliny ▪ peptidy ▪ proteiny
E8-7: *objasní strukturu a funkci nukleových kyselin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech*	**Biochemie – nukleové kyseliny** ▪ struktura a funkce NK ▪ DNA a RNA ▪ replikace, transkripce a translace
E8-8: popíše strukturu enzymů, vitamínů a hormonů **E8-9:** vysvětlí mechanismus katalýzy a inhibice **E8-10:** vyjmenuje hlavní klasifikační skupiny enzymů, hormonů a vitamínů **E8-11:** Vysvětlí význam enzymů, hormonů a vitaminů pro lidský organizmus a pro průmysl	**Biochemie – enzymy, hormony, vitamíny** ▪ enzymy ▪ hormony ▪ vitamíny
E8-12: *charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam*	**Biochemie – biochemické děje a jejich zákonitosti** ▪ metabolismus sacharidů ▪ metabolismus lipidů ▪ metabolismus bílkovin
E8-13: popisuje kinetiku chemických reakcí pomocí srážkové teorie a teorie aktivovaného komplexu **E8-14:** uvede faktory ovlivňující reakční rychlost **E8-15:** uvede základní pojmy a zákony termodynamiky **E8-16:** popíše ustanovení rovnovážného stavu a, definuje rovnovážnou konstantu, formuluje princip akce a reakce	**Obecná a fyzikální chemie – prohloubení učiva** ▪ Reakční kinetika ▪ Chemická termodynamika ▪ Rovnovážné stavy
E8-17: Popíše nejvýznamnější znečišťující látky v ŽP, jejich původ, expoziční limity a metody jejich odstraňování a likvidace. Seznámí se s platnou legislativou v oblasti ochrany zdraví a ŽP před znečišťujícími látkami. **E8-18:** [G] *zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu*	**Chemie a životní prostředí** [EV1-3] ▪ znečišťující látky v atmosféře, hydrosféře, pedosféře a biosféře, způsoby jejich šíření a metody jejich likvidace ▪ ochrana ovzduší, půdy a vod [G] ▪ ochrana zdraví a života při mimořádných situacích
Průřezová témata: EV1, EV2, EV3	
Vazby: Z: Fyzicko-geografická sféra, Z: Krajina a životní prostředí, Bi: Obecná biologie, Bi: Biologie rostlin, Bi: Biologie člověka, Bi: Ekologie, Bi: Genetika, Tv: Zdravý životní styl, F: Mikrosvět, F: Elektrický proud v látkách	
Komentáře: B8-18[G]	

6.4.4 Biologie

Obsah předmětu

Vyučovací předmět biologie zahrnuje kompletní vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie (RVP GV, vzdělávací oblast Člověk a příroda). Ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda byla dále zařazena některá témata vzdělávacího oboru Geologie. Dále vyučovací předmět biologie zahrnuje některé tematické okruhy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (RVP G, vzdělávací oblast Člověk a zdraví) a vybrané tematické okruhy vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie. Jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu biologie je realizováno průřezová témata Environmentální výchova.

Vzdělávací cíle předmětu biologie vycházejí z RVP G, ale přesahují základní rozsah učiva stanovený tímto dokumentem, neboť gymnaziální vzdělávání je určeno především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu. V předmětu biologie se studenti seznamují s původem a vývojem života, s formami, stavbou a funkcí živých soustav, s jejich významem, vzájemnými vztahy v biosféře a významem pro existenci lidské společnosti a interakci s ní. Důraz je kladen na pochopení a vysvětlení podstaty přírodních dějů. Žáci se učí základům objektivního pozorování, měření, vytváření a ověřování hypotéz a formulování závěrů. Jsou vedeni k logickému uvažování, vyvozování závislostí, objevování souvislostí a ke kritickému posuzování tvrzení s vědeckým obsahem. Vzdělávací cíle zdůrazňují schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat a argumentovat. Součástí výuky je i seznamování s praktickými aplikacemi a užitím biologických poznatků v běžném životě i v dalších prakticky významných oblastech – vědě, medicíně, technice, ekologii. Žáci by měli objevit, že biologie nachází uplatnění v mnoha oblastech lidské činnosti a že biologické poznatky vždy byly a zůstávají nezbytnou součástí pokroku a vývoje společnosti. Znalosti získané studiem biologie by měli žákům pomoci při utváření vlastního postoje k přírodě, k poznání sebe sama. Zároveň by se měli stát dobrým základem pro studium řady oborů na vysokých školách.

V prvních třech ročnících jsou součástí výuky laboratorní cvičení z biologie. Směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedou žáky k formulaci přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj. Provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů podporuje dosažení výstupů vytyčených v teoretické výuce. Témata laboratorních prací jsou úzce navázána na teoretickou výuku a jejich hodinová dotace je započtena do jednotlivých teoretických tematických okruhů.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2 + 2/3	2 + 2/3	2 + 2/3	2
Orientační roční hodinová dotace	64 + 22	64 + 22	64 + 22	64

Orientačně rozvržení učiva

1. ročník (92)

- Obecná biologie
  - Historie biologie a metody výzkumu
  - Charakteristika života
  - Buňka, stavba a funkce
  - Metabolismus organismů
  - Rozmnožování organismů
- Biologie virů
- Biologie baktérií
- Biologie rostlin

- Anatomie a morfologie rostlin
- Fyziologie rostlin
- Systém a evoluce fylogeneticky a hospodářsky důležitých rostlin
- Ekologie a ochrana rostlin

- Biologie hub
  - Stavba, způsob výživy a rozmnožování hub
  - Systém hub, význam hub pro člověka
  - Lišejníky

2. ročník (92)

- Biologie prvoků
- Biologie živočichů
  - Významné skupiny bezobratlých živočichů
    - Morfologie
    - Anatomie
    - Fyziologie
    - Taxonomie
    - Fylogeneze
    - Ekologie
    - Etologie
  - Významné skupiny strunatců
    - Morfologie
    - Anatomie
    - Fyziologie
    - Taxonomie
    - Fylogeneze
    - Ekologie
    - Etologie

3. ročník (92)

- Vznik a vývoj živých soustav, evoluce
  - Teorie vzniku a vývoje života
  - Evoluce bioty a prostředí
  - Vznik a vývoj člověka
- Biologie člověka
  - Opěrná a pohybová soustava
  - Oběhová soustava a imunitní systém
  - Dýchání a dýchací soustava
  - Trávicí soustava a metabolismus
  - Kontrolní a řídicí systémy organismu
  - Vylučování a vylučovací soustava, homeostáze, kůže
  - Rozmnožovací soustava a vývoj člověka, změny v životě člověka a jejich reflexe

4. ročník (64)

- Obecná biologie – rozšíření
  - Buňka, stavba a funkce
  - Metabolismus organismů

- Rozmnožování organismů
- Genetika
  - Molekulární a buněčné základy dědičnosti
  - Dědičnost a proměnlivost
  - Genetika populací
  - Genetika člověka
- Ekologie
  - Základní ekologické pojmy
  - Podmínky života
  - Biosféra a její členění
  - Ochrana životního prostředí

Organizace a vymezení předmětu

Vyučování předmětu Biologie se účastní celá třída v odborné učebně biologie ve dvou vyučovacích hodinách týdně. Laboratorní práce a praktika probíhají v prvním až třetím ročníku (respektive kvintě až septimě) v laboratoři biologie s jednou třetinou třídy. Vybraní žáci se účastní státních i okresních biologických aktivit, např. biologické a ekologické olympiády. Součástí výuky jsou i odborné exkurze, např. ZOO, muzea, lesoparky, botanické zahrady, štoly, čistička odpadních vod apod.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**2+2/3 hodin týdně (92 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
B5-1: *odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností* **B5-2:** *objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk* **B5-3:** *vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy*	**Obecná biologie** ▪ historie biologie a metody výzkumu ▪ charakteristika života ▪ buňka, stavba a funkce ▪ metabolismus organismů [EV1] ▪ rozmnožování organismů
B5-4: *charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy* **B5-5:** *zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby* **B5-6:** *zhodnotí pozitivní a negativní význam virů* **B5-7:** [VkZ] *rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení*	**Biologie virů** ▪ stavba a funkce virů ▪ rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy [VkZ]
B5-8: *charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska* **B5-9:** *zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby*	**Biologie bakterií** ▪ stavba a funkce bakterií
B5-10: *popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů* **B5-11:** *objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin* **B5-12:** *porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin* **B5-13:** *pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy*	**Biologie rostlin** ▪ anatomie a morfologie rostlin ▪ fyziologie rostlin ▪ systém a evoluce fylogeneticky a hospodářsky důležitých rostlin ▪ ekologie a ochrana rostlin [EV2, EV3]

a uvede jejich ekologické nároky **B5-14:** *posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla*	
B5-15: *pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků* **B5-16:** *posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků*	**Biologie hub** ▪ stavba, způsob výživy a rozmnožování hub ▪ systém hub, význam hub pro člověka ▪ stavba a funkce lišejníků [EV3]
Průřezová témata: EV1 Problematika vztahů organismů a prostředí, EV2 Člověk a životní prostředí, EV3 Životní prostředí regionu a České republiky	
Vazby: D: pravěk, D: Starověk, Z: Země jako vesmírné těleso, Z: Fyzicko-geografická sféra, Z: Krajina a životní prostředí, Ch: Anorganická chemie, Ch: Organická chemie, Ch: Biochemie, F: Mikrosvět	
Komentáře: B5-9: [VkZ] Výchova ke zdraví	

Ročník: 2., SEXTA	**2+2/3 hodin týdně (92 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
B6-1: *charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska* **B6-2:** charakterizuje významné skupiny prvoků či jejich zástupce **B6-3:** popíše nejvýznamnější nemoci člověka způsobené prvoky a uvede možnosti ochrany člověka proti těmto nemocem	**Biologie prvoků** [EV1] ▪ Stavba a funkce protist – prvoků
B6-4: *charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich významné zástupce* **B6-5:** *popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav bezobratlých živočichů* **B6-6:** *objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj bezobratlých živočichů* **B6-7:** *pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné druhy bezobratlých živočichů a uvede jejich ekologické nároky* **B6-8:** *posoudí význam bezobratlých živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti* **B6-9:** *charakterizuje pozitivní a negativní působení bezobratlých živočišných druhů na lidskou populaci*	**Biologie živočichů – významné skupiny bezobratlých živočichů** [EV1–3] ▪ morfologie bezobratlých živočichů ▪ anatomie bezobratlých živočichů ▪ fyziologie bezobratlých živočichů ▪ taxonomie – systém bezobratlých živočichů ▪ fylogeneze – evoluce bezobratlých živočichů ▪ ekologie – bezobratlí živočichové a prostředí ▪ etologie bezobratlých živočichů
B6-10: *charakterizuje hlavní taxonomické jednotky strunatců a jejich významné zástupce* **B6-11:** *popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav strunatců* **B6-12:** *objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj strunatců* **B6-13:** *pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné druhy strunatců a uvede jejich ekologické nároky* **B6-14:** *posoudí význam strunatců v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti* **B6-15:** *charakterizuje pozitivní a negativní působení strunatců na lidskou populaci* **B6-16:** *charakterizuje základní typy chování živočichů*	**Biologie živočichů – významné skupiny strunatců** [EV1–3] ▪ morfologie strunatců ▪ anatomie strunatců ▪ fyziologie strunatců ▪ taxonomie – systém strunatců ▪ fylogeneze – evoluce strunatců ▪ ekologie – strunatci a prostředí ▪ etologie strunatců
Průřezová témata: EV1 Problematika vztahů organismů a prostředí, EV2 Člověk a životní prostředí, EV3 Životní prostředí regionu a ČR	
Vazby: D: Středověk, Z: Země jako vesmírné těleso, Z: Fyzicko-geografická sféra, Z: Krajina a životní prostředí, Ch: Anorganická chemie, Ch: Organická chemie, Ch: Biochemie, F: Mikrosvět	

Ročník: 3., SEPTIMA	**2+2/3 hodin týdně (92 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
B7-1: *porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi* **B7-2:** *porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy s přihlédnutím k evoluci bioty* [G] **B7-3:** *odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci* **B7-4:** *podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka*	**Vznik a vývoj živých soustav** [EV1, EV2] ▪ teorie vzniku a vývoje života ▪ vznik a vývoj živých soustav – evoluce bioty a prostředí [G] ▪ vznik a vývoj člověka
B7-5: *využívá znalosti o opěrné a pohybové soustavě pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle* **B7-6:** *využívá znalosti o soustavách látkové přeměny pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle* **B7-7:** *využívá znalosti o regulačních soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle* **B7-8:** *využívá znalosti o rozmnožovací soustavě pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle* **B7-9:** *charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru* **B7-10:** *[VkZ] usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých* **B7-11:** *[VkZ] zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace* **B7-12:** *[VkZ] podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech* **B7-13:** *[VkZ] orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách* **B7-14:** *[VkZ] uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků* **B7-15:** *[VkZ] orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství* **B7-16:** *[VkZ] zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce* **B7-17:** *[VkZ] projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu* **B7-18:** *[VkZ] zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování* **B7-19:** *[VkZ] uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových* **B7-20:** *[VkZ] látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost* **B7-21:** *[VkZ] rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení*	**Biologie člověka** ▪ opěrná a pohybová soustava ▪ soustavy látkové přeměny – oběhová soustava a imunitní systém ▪ soustavy látkové přeměny – dýchání a dýchací soustava ▪ soustavy látkové přeměny – trávicí soustava a metabolismus ▪ soustavy látkové přeměny – vylučování a vylučovací soustava, homeostáze, kůže ▪ soustavy regulační – kontrolní a řídicí systémy organismu ▪ soustavy rozmnožovací – rozmnožovací soustava a vývoj člověka ▪ změny v životě člověka a jejich reflexe *[VkZ]* ▪ změny v období adolescence ▪ způsoby sebereflexe a kontroly emocí ▪ péče o reprodukční zdraví ▪ metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty ▪ modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života ▪ zdravý způsob života a péče o zdraví *[VkZ]* ▪ zdravá výživa ▪ hygiena pohlavního styku ▪ hygiena v těhotenství ▪ psychohygiena ▪ rizika ohrožující zdraví a jejich prevence *[VkZ]* ▪ civilizační choroby, poruchy příjmu potravy ▪ zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví ▪ rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství

Průřezová témata: EV1: Problematika vztahů organismů a prostředí, EV3: Životní prostředí regionu a ČR
Vazby: OSZ: Člověk jako jedinec, OSZ: Člověk ve společnosti, Ch: Anorganická chemie, Ch: Organická chemie, Ch: Biochemie, F: Mechanické kmitání a vlnění, F: Mikrosvět, F: Elektrický proud v látkách, Z: Země jako vesmírné těleso, Z: Fyzicko-geografická sféra, D: Pravěk
Komentáře: B7-2: [G] Geologie, B7-11 až B7-22: [VkZ] Výchova ke zdraví

Ročník: 4., OKTÁVA	**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
B8-1: popíše stavbu a funkci buněčných struktur **B8-2:** popíše rozdíly ve stavbě, funkcích a způsobu výživy buňky rostlinné, živočišné a buňky hub **B8-3:** objasní principy komunikace mezi buňkami **B8-4:** vysvětlí podstatu buněčného metabolismu **B8-5:** popíše způsoby přeměny energie v průběhu základních metabolických reakcí **B8-6:** charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu mitózy a meiózy **B8-7:** vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním	**Obecná biologie – rozšíření učiva** ▪ buňka, stavba a funkce ▪ metabolismus organismů ▪ rozmnožování organismů
B8-8: *využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů* **B8-9:** *analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě*	**Genetika** ▪ molekulární a buněčné základy dědičnosti ▪ dědičnost a proměnlivost ▪ genetika člověka ▪ genetika populací
B8-10: *používá správně základní ekologické pojmy* **B8-11:** *objasňuje základní ekologické vztahy* **B8-12:** *zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti* **B8-13:** *zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany* **B8-14:** *zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany*	**Ekologie** [EV1–3] ▪ základní ekologické pojmy ▪ podmínky života ▪ biosféra a její členění ▪ ochrana životního prostředí
Průřezová témata: EV1 Problematika vztahů organismů a prostředí, EV2 Člověk a životní prostředí, EV3 Životní prostředí regionu a ČR	
Vazby: Z: Země jako vesmírné těleso, Z: Fyzicko-geografická sféra, Z: Krajina a životní prostředí, Ch: Anorganická chemie, Ch: Organická chemie, Ch: Biochemie, F: Mikrosvět, M: Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika	
Komentáře:	

6.5 Člověk a kultura

6.5.1 Hudební výchova

Obsah předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova pokrývá spolu s výtvarnou výchovou vzdělávací oblast Umění a kultura, stanovenou RVP G pro 1. až 2. ročník čtyřletého gymnázia a odpovídající ročníky osmiletého gymnázia.

Hudební výchova navazuje svým obsahem na základní vzdělání. Umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží součást lidské existence – umění a kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, cestování, oblékání, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky…

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokální, instrumentální, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby, zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy. Hudební činnost vede žáka především k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Na naší škole se aktivně používají hudební nástroje dechové, strunné, keyboardy, nástroje Orffova instrumentáře, počítače.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2		
Orientační roční hodinová dotace	64	64		

Orientační rozvržení učiva

RVP G stanovuje čtyři tematické oblasti předmětu Hudební výchova: vokální, instrumentální, hudebně-pohybovou. Následuje přehled rozvržení učiva do jednotlivých ročníků s časovou dotací.

1. ročník (64)

- Od zrodu hudby k nadvládě jednohlasu (Sloh rytmicko-monomelodický)
- Když jeden hlas nestačí (Sloh polymelodický)
- Jak je možné zachytit hudbu (Vývoj notace a zápis hudby)
- Od barokního majestátu k rokokové hravosti (Období melodicko-harmonické)
- Pan Nonart přichází (Hudba nonartificiální)
- Pan Nonart míří do Evropy (Anglie, Francie, české země)

2. ročník (64)

- Když zní krásný hlas, dobře se to poslouchá (O sluchu a hlasu)
- Od klasiky k romantické zasněnosti (Období melodicko-harmonické 2)

- Hra a její pravidla (Hudba 20. století, sonické období)
- Globální pan Nonart
- Pan Art a pan Nonart
- Hrajeme dál… aneb Muzicírujeme a improvizujeme…

Organizace a vymezení předmětu

Role jedince – smyslové vnímání a jeho rozvoj; interpretace a recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta, úloha komunikace v uměleckém procesu, vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality, postavení umění ve společnosti a jeho historické proměny.

Výuka probíhá v učebně Hv, na chodbách vzdělávacího ústavu (prostor při tanečních kreacích a využití akustiky), v přírodě, navštěvujeme divadla, kina, Státní operu Praha, obrazové galerie.

Výuku hudební výchovy rozšiřujeme pro pěvecky talentované žáky v nepovinném volitelném předmětu – sborový zpěv a hlasová výchova + instrumentální hra.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
H5-1: *využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v životě* **H5-2:** *využívá jednoduché i složitější hudební nástroje při individuálních či společných hudebních aktivitách* **H5-3:** *reaguje na hudbu pohybem* **H5-4:** *vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě* **H5-5:** *orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních schopností tyto skladby realizuje* **H5-6:** *vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční* **H5-7:** *vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě* **H5-8:** *orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách* **H5-9:** *na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným komunikací*	**VOKÁLNÍ ČINNOST** ▪ kultivace pěveckého a hlasového projevu ▪ zásady hlasové hygieny ▪ správné dýchání při zpěvu i mluveném projevu ▪ intonační a rytmický výcvik ▪ názvy a délky not, stupnice dur, moll ▪ orientace v notovém (grafickém) zápisu vokální kompozice ▪ jednohlasý zpěv, vícehlas – kánon **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST** ▪ partitura instrumentální, vokálně-instrumentální ▪ třídění nástrojů podle způsobu tvoření tónu ▪ značení akordů a systém hraní na instrumenty ▪ hra na flétnu, hra na kytaru, keyboard – jednoduché doprovody ▪ hra na rytmické nástroje ▪ hra jednoduchých instrumentálních kompozic **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ▪ duchovní a světská hudba raného středověku, jednohlasé památky v době středověku ▪ hudba renesance ▪ hudba baroka ▪ hudba nonartificiální do 40. let 20. století **HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI** ▪ pohyb hudby a gesto ▪ tanec jako způsob komunikace ▪ druhy tanců – lidový, společenský

H5-10: *uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí* **H5-11:** *vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozuměním uměleckým dílům současnosti* **H5-12:** *objasní podstatné rysy magického, mytického, universalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu* **H5-13:** *objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu" a „estetických norem"* **H5-14:** *dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu* **H5-15:** *uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě*	
Průřezová témata: OSV1, OSV3, VMEGS4, EV2, MV1	
Vazby: D: Počátky lidské společnosti, D: Starověk, D: Středověk, D: Novověk (renesance až baroko), Čj: Antická literatura, Čj: Česká středověká literatura, Čj: Barokní literatura, Z: Obyvatelstvo světa, Z: Evropa, Z: ČR, OSZ: Osobnost člověka, OSZ: Kulturní dědictví, OSZ: Člověk a dospívání, OSZ: Rok v jeho proměnách a slavnostech, OSZ: Drogy a drogová problematika, Bi: Zdravý způsob života, péče o zdraví, Vv: Dějiny výtvarného umění (pravěk až baroko), Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti	
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA	**2 hodin týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
H6-1: *přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ* **H6-2:** *ztvárňuje hudbu úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů*	**VOKÁLNÍ ČINNOST** ▪ kultivace pěveckého a hlasového projevu ▪ intonační a rytmický výcvik ▪ sólový a sborový zpěv ▪ orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** ▪ orientace v grafickém zápise instrumentální a vokálně-instrumentální skladby ▪ hudební kázeň ▪ hra na flétnu, kytaru, keyboard ▪ hra na rytmické nástroje
H6-3: *uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku* **H6-4:** *popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje* **H6-5:** *interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskuzi obhájit* **H6-6:** *rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, spo-*	**POSLECHOVÁ ČINNOST** ▪ klasicismus ▪ romantismus ▪ impresionismus ▪ klasická hudba 20. století ▪ nonartificiální hudba v Čechách po druhé světové válce, 60. léta a britský rock, folk music, 60. léta v Čechách a big beat, moderní populární hudba 70., 80., 90. Let ▪ referáty – artificiální i nonartificiální hudba, skladatelé **HUDEBNĚ-POHYBOVÁ ČINNOST** ▪ tanec jako způsob komunikace ▪ balet, scénický tanec, ▪ tanec ve 20. století

	lečenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	
H6-7:	*odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích*	
H6-8:	*popíše možnosti využití hudby v „mimohudební" oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání*	
H6-9:	*uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout*	
H6-10:	*upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat*	
Průřezová témata: OSV1, OSV3, VMEGS4, EV2, MV1		
Vazby: D: Novověk, D: Moderní doba I. (1914 – 1945), D: Moderní doba II., OSZ: Naše vlast (obec, region, země), OSZ: Rodina a domov, OSZ: Člověk a dospívání, Rok v jeho proměnách a slavnostech, Z: Krajina a životní prostředí, Z: ČR, F: Mechanické kmitání a vlnění, F: Zvukové jevy, Bi: Biologie člověka, Bi: Zdravý způsob života, péče o zdraví, Čj: Klasicismus, osvícenství, preromantismus, Čj: České národní obrození, Čj: Romantismus, Čj: České národní obrození, Čj: České divadlo 20. století, Vv: Dějiny výtvarného umění (klasicismus až 20. století), Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti		
Komentáře:		

6.5.2 Výtvarná výchova

Obsah předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova pokrývá spolu s hudební výchovou vzdělávací oblast Umění a kultura, stanovenou RVP G pro 1. až 2. ročník čtyřletého gymnázia a odpovídající ročníky osmiletého gymnázia.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem na základní vzdělání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální. Výtvarný obor pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.

Vzdělávací obsah je členěn do dvou základních okruhů pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách. První okruh jsou Obrazové znakové systémy a druhý jsou Znakové systémy výtvarného umění.

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	0	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	0	0

Orientační rozvržení učiva

1. ročník (64)

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

2. ročník (64)

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Organizace a vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebně VV, ale také při tvorbě v plenéru a při návštěvách výstavních síní a architektonických a sochařských památek. Žáci si volí jeden ze dvou předmětů oblasti Umění a kultura (Hudební výchova a Výtvarná výchova) jako povinný, proto je třída dělena na skupiny.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
V5-1: *porovnává různé znakové systémy, např. mluveného a psaného jazyka, hudby, dramatického umění* **V5-2:** *vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě*	Práce s textem, výtvarným záznamem hudby, hereckým gestem, prvky akčního umění
V5-3: *rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci* **V5-4:** *vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční*	Analýza vlastních i uměleckých děl, hledání charakteristických prostředků, barev, tvarů, kompozice, materiálu
V5-5: *v konkrétních případech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky* **V5-6:** *na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu, uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci*	Osobní sebeprojekce, důraz na princip „Já“ – otisk, stopa, grafika rukou, těla, frotáž, silueta, šlápota
V5-7: *objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření* **V5-8:** *uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku, snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí*	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků. Polarita hlavních vývojových tendencí mezi světovými válkami
V5-9: *na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě*	Linie, plochy, barvy, tvary, kompozice, materiály, pohyb a klid, vertikála a horizontála
V5-10: *nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečnění svých projektů*	Akční a gestická tvorba
V5-11: *využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy*	Výtvarný projev jako prostředek komunikace, jako projev „jazyka“ odlišného od jazyka slov.
V5-12: *charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků* **V5-13:** *své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci* **V5-14:** *na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot*	Umění jako odraz své doby, společensko-historické kořeny a filosofická východiska umění náboženských civilizací.
Průřezová témata: OSV1, OSV2	
Vazby: Vazby na všechny předměty dle námětu prací.	

Ročník: 2., SEXTA	**2hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
V6-1: *při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření*	Plošné a plastické žánry a jejich proměny v prostoru a v čase, srovnání stavu a pozice různých vizuálně obrazných znakových systémů během 19. a 20. století
V6-2: *samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění*	Osobní sebeprojekce, osobní otisk, gesto, osobní vzpomínky, síla výrazu. Expresivita, spontaneita, volné fantazijní kreace. Polarita citového (expresivního) a rozumového (racionálního) přístupu k tvorbě Tvůrčí potenciál podvědomí, sebeuvědomování diváka, účast v sociálním prostoru, stopy člověka v krajině, land art
V6-3: *na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace*	Fyzikální psychologické možnosti barvy, malířské technologie, (specifické techniky akční malby, informel, nové figurace)
V6-4: *pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání* **V6-5:** *vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozuměním uměleckým dílům současnosti.*	Vliv reklamy, masovost projevu, pop art, počítačová grafika, video art, multimédia, televize, PC, moduly a jejich spojování, struktury
V6-6: *na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu* **V6-7:** *objasní podstatné rysy magického, mytického, universalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu.*	Výtvarný jazyk
V6-8: *vytváří přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií* **V6-9:** *objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu" a „estetických norem"*	Umění jako odraz své doby, společensko-historické kořeny a filosofická východiska umění náboženských civilizací.
V6-10: *rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření* **V6-11:** *dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu* **V6-12:** *na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl* **V6-13:** *na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace*	Taktilní a haptické kvality (informel), zapojení těla a gest do procesu tvorby (akční tvorba, body art), účast v sociálním prostoru (performace), stopy v krajině (land art)
Průřezová témata: OSV1, OSV2	
Vazby: Vazby se všemi předměty dle námětu prací.	

6.6 Člověk a zdraví

6.6.1 Tělesná výchova

Obsah předmětu

Předmět tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Je hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotně zaměřené, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí (využívání) různého sportovního náčiní (nářadí), k seznámení s návody pro pohybovou prevenci, korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení i pro rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se využívat pohybové činnosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci a odpovědnost za zdraví své i spolužáků.

Především však tělesná výchova umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové možnosti (předpoklady) i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat i cíleně ovlivňovat. Takto chápaný vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu, který vychází z aktuální pohybové úrovně jednotlivců, z konkrétních splnitelných cílů, ze změny každého žáka a hodnocení vzhledem k těmto změnám.

Škola organizuje ve vybraných třídách v návaznosti na stávající finanční podmínky plaveckou výuku (2 cykly, celkem 20 plaveckých hodin).

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

1. ročník (64)

- Gymnastika
- Sportovní hry
- Pohybové hry
- Kondiční posilování
- Atletika
- Drobné pohybové aktivity
- Výchova ke zdraví

2. ročník (64)

- Gymnastika
- Sportovní hry
- Pohybové hry
- Kondiční posilování
- Atletika
- Drobné pohybové aktivity

3. ročník (64)

- Gymnastika
- Sportovní hry
- Pohybové hry
- Kondiční posilování
- Atletika
- Drobné pohybové aktivity

4. ročník (64)

- Gymnastika
- Sportovní hry
- Drobné pohybové aktivity
- Atletika
- Kondiční posilování
- Pohybová skladba

Organizace a vymezení předmětu

Při výuce tělesné výchovy využíváme tělocvičny, která je součástí školy, venkovního hřiště a špičkově vybaveného gymnastického sálu. V budově školy též využíváme posilovnu. Podporujeme účast žáků v různých sportovních soutěžích. Pravidelně se zúčastňují atletických závodů, basketbalových a volejbalových turnajů, turnajů ve florbalu a plaveckých soutěží. Chlapci se zúčastňují turnajů v kopané. Již několik let naše škola organizuje celoroční soutěž – Volejbalovou ligu SŠ. Pravidelně organizujeme vánoční turnaj v odbíjené pro žáky školy, absolventy, rodičovskou veřejnost a učitele. Během roku si sami žáci organizují školní turnaje (florbal, nohejbal, přehazovaná). Na konci školního roku připravujeme pro žáky sportovní den.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k řešení problémů

Ročník: 1.–4., KVINTA až OKTÁVA		**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…		Učivo
T2-1:	*uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; na základě svých pohybových předpokladů využívá vhodné pohybové aktivity, dokáže připravit organizmus na následné pohybové zatížení; zná cvičení, která prospívají jeho zdraví a odstraňují případnou svalovou nerovnováhu; na základě kondičních testů zjišťuje úroveň své zdatnosti a svalové nerovnováhy, porovnává své výsledky s výsledky ostatních žáků*	**Činnosti ovlivňující zdraví** [OSV1–OSV5] ▪ bezpečnost při pohybových aktivitách v různém prostředí ▪ organizmus a pohybová zátěž ▪ zdravotně zaměřená cvičení ▪ svalová nerovnováha ▪ zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční testy
T2-2:	dle svých schopností provádí prvky z akrobacie, jejich vazby a sestavy z osvojených cvičebních tvarů; provádí jednotlivé druhy skoků odrazem z malé trampolínky; provádí prvky na velké trampolíně a jejich vazby; skáče roznožku a skrčku přes kozu; dle svých schopností a fyzických předpokladů zvládá techniku šplhu, šplhá na tyči; dle svých schopností a fyzických možností provádí jednotlivé prvky na hrazdě a jejich vazby; provádí jednotlivé prvky na kladině a jejich vazby; zvládá základní kroky v aerobiku a	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ***Gymnastika (akrobacie)* – dívky, chlapci** ▪ kotoul vpřed, vzad, letmo, do stoje na lopatkách ▪ stoj na hlavě, stoj na lopatkách ▪ stoj na rukou ▪ přemet stranou ▪ vazby a sestavy z osvojených cvičebních tvarů ***Gymnastika (malá trampolína)* – dívky, chlapci** ▪ skoky odrazem z trampolínky – prostý, prohnutě, se skrčením přednožmo, bočným roznožením, s přednožením roznožmo, s půlobratem a celým ob-

	jednoduché aerobické sestavy, provádí strečink; cvičí na velkých míčích, zvládá základní balanční a posilovací cviky a následný strečink; zvládá dle svých fyzických možností základní prvky na kruzích a hrazdě; rozumí technice provedení jednotlivých cviků, dbá na svou bezpečnost; zná gymnastické názvosloví	ratem ▪ kotoul letmo ▪ kotoul letmo přes překážku ***Gymnastika (velká trampolína)* – dívky, chlapci** ▪ skoky na trampolíně – se skrčením přednožmo, prostý, prostý prohnutě, s bočným roznožením, s přednožením roznožmo ▪ skoky do sedu, s otočením v sedu o 180° ▪ sazby a sestavy z osvojených cvičebních prvků ***Gymnastika (přeskok)* – dívky, chlapci** ▪ roznožka přes kozu našíř, nadél ▪ skrčka přes kozu našíř ▪ kotoul vpřed na gymnastickém stole odrazem z můstku, výskok na stůl bez dopomoci paží, výskok do vzporu dřepmo, seskok ***Šplh – dívky, chlapci*** ▪ šplh na tyči s přírazem ***Gymnastika (kladina)* – dívky** ▪ chůze s doprovodnými pohyby paží, s obraty ▪ rovnovážné postoje a polohy ▪ poskoky ▪ seskok různými způsoby ▪ vazby a sestavy z osvojených prvků ***Cvičení na velkých míčích* – dívky** ▪ balanční cvičení ▪ posilovací cvičení ▪ strečink ***Kruhy*** ▪ statické polohy: *svis vznesmo, svis střemhlav, shyb, vzpor, kombinace statických poloh* ▪ dynamická cvičení: *komíhání ve svisu, svis stojmo – kroužení trupem* ▪ kruhy v hupu: *houpání s odrazem střídnonož, houpání s odrazem snožmo, obraty v předhupu a záhubu* ***Hrazda*** ▪ vzpor – zákmihem seskok ▪ přešvih únožmo vpřed a vzad ▪ sešin ▪ přešvih skrčmo ze shybu stojmo do svisu vzadu stojmo (a zpět) ▪ svis vzesmo ▪ svis střemhlav ▪ svis závěsem v podkolení ▪ výmyk ▪ podmet
T2-3:	podle svých schopností si osvojuje a zlepšuje herní činnosti jednotlivce; dokáže uplatnit ve hře herní kombinace (útočné a obranné); hraje basketbal; zná pravidla hry	**Sportovní hry (basketbal) – dívky, chlapci** [OSV1–OSV5] ▪ *herní činnosti jednotlivce* – přihrávka obouruč a jednoruč, driblink, dvojtakt, střelba z místa a po dvojtaktu, uvolňování s míčem a bez míče ▪ *herní kombinace* – útočné kombinace založené na akci „hoď a běž“, obranné kombinace založené na zajišťování a proklouzávání, útočný systém založený na rozestavění hráčů bez míče kolem hráče s míčem, přechod z obrany do útoku a z útoku do obrany, rychlý protiútok, zónová obrana, osobní obrana na vlastní polovině hřiště ▪ hra ▪ pravidla hry
T2-4:	odbíjí vrchem a spodem, podává, přijímá podá-	**Sportovní hry (volejbal) – dívky, chlapci**

	ní, přihrává, hraje přes síť; hraje volejbal 6 na 6; zná pravidla hry, rozhoduje	▪ *herní činnosti jednotlivce* – odbití obouruč vrchem a spodem (před sebe a pod úhlem), spodní a vrchní podání, příjem podání ▪ hra 6 na 6 (příjem, nahrávka, hra přes síť) ▪ pravidla hry
T2-5:	dle svých schopností provádí jednotlivé individuální herní činnosti; hraje podle pravidel; rozumí pravidlům hry	**Sportovní hry (kopaná) – dívky, chlapci** ▪ *herní činnosti jednotlivce* – zpracování nízkého, polovysokého a vysokého míče, přihrávka levou a pravou nohou, vnitřním nártem (placírkou), v klidu i za pohybu, hra hlavou, střelba po přihrávce z různých úhlů a vzdáleností z klidu i za pohybu ▪ hra dle upravených pravidel ▪ pravidla hry
T2-6:	dle svých schopností provádí herní činnosti jednotlivce; hraje a uplatňuje ve hře systém obrany a útoku; rozumí pravidlům hry, rozhoduje	**Sportovní hry (florbal, lacros) – dívky, chlapci** ▪ *herní činnosti jednotlivce* – přihrávka (forhand, Backhand), přihrávka na jeden dotek, po zpracování míčku, v klidu i za pohybu, „z voleje“, tlumení skákajícího míčku, střelba ▪ *herní činnosti družstva* – útok a obrana ▪ hra ▪ pravidla hry
T2-7:	přihrává různými způsoby, střílí; zná pravidla hry, hraje	**Sportovní hry (házená)** – dívky, chlapci ▪ herní činnosti jednotlivce – přihrávka, driblink, trojtakt, střelba z místa a po trojtaktu, střelba ze sedmimetrového hodu ▪ herní kombinace – útočné založené na akci *hoď a běž*, rychlý protiútok ▪ obranné systémy – osobní obrana na vlastní polovině hřiště, zónová obrana ▪ činnost brankáře ▪ hra ▪ pravidla hry
T2-8:	přihrává míčem v klidu i za pohybu, vybíjí; zvládá taktiku hry a zná pravidla hry	**Pohybové hry (vybíjená) – dívky, chlapci** [OSV1–OSV5] ▪ průpravná cvičení s míčem (přihrávky v klidu i za pohybu) ▪ přihrávky na kratší a delší vzdálenosti ▪ prudký hod míčem na „terč“ v klidu a za pohybu ▪ taktika hry ▪ pravidla hry
T2-9:	přihrává, podává, přijímá míč a útočí; ovládá taktiku hry, zná pravidla a rozhoduje	**Pohybové hry (přehazovaná) – dívky, chlapci** ▪ průpravná cvičení s míčem ▪ přihrávky v klidu a za pohybu ▪ podání ▪ příjem míče ▪ útočný úder po přihrávce spoluhráče ▪ taktika hry ▪ pravidla hry ▪ hra s jedním a dvěma míči
T2-10:	přihrává, podává a přijímá kroužek; hraje, rozumí taktice a pravidlům, rozhoduje	**Pohybové hry (ringo) – dívky, chlapci** ▪ průpravná cvičení s kroužkem, přihrávky ▪ podání a příjem kroužku po podání ▪ hra s 1 a 2 kroužky a její taktika ▪ pravidla hry
T2-11:	přihrává, uvolňuje se a útočí, brání; hraje, chápe taktiku hry, zná pravidla	**Pohybové hry (ragby) – dívky, chlapci** ▪ přihrávka ▪ uvolňování s míčem ▪ uvolňování bez míče ▪ pozvolný přechod z obrany do útoku a rychlý protiútok

	▪ obrana ▪ hra a taktika hry ▪ pravidla hry upravená dle školních podmínek
T2-12: technicky správně přihrává spodem i vrchem; hraje rekreačně ve dvojici; správně drží ping-pongovou pálku, podává, útočí, hraje ve dvojici; hraje ve skupině (kolotoč); zná pravidla hry	**Drobné pohybové aktivity** [OSV1–OSV5] ***Badminton – dívky, chlapci*** ▪ hra ve dvojicích ▪ začátek hry – spodem, vrchem ▪ hra spodem i vrchem ▪ rekreační forma hry ***Stolní tenis – dívky, chlapci*** ▪ držení pálky ▪ podání (backhand, forhand) ▪ útočný úder (smeč) ▪ hra ve dvojici ▪ hra ve skupině vyřazovacím systémem (kolotoč) ▪ pravidla hry
T2-13: technicky správně běží; běží 60 m, 200 m a 1000 m na čas; dokáže si rozvrhnout tempo při vytrvalostním běhu; vyměřuje si rozběh, rozbíhá se, odráží a přechází přes laťku; technicky správně drží kouli; zvládá jeden ze způsobů vrhu	**Atletika (běh)** – **dívky, chlapci** [OSV1–OSV5] ▪ technika běhu, běžecká abeceda ▪ běh 60 m a 200 m, běh 1000 m ▪ *intervalový běžecký trénink (30 min)* **Atletika (skok vysoký) – dívky, chlapci** ▪ rozběh, vyměření rozběhu ▪ technika odrazu, odraz ▪ spojení rozběhu s odrazem ▪ technika přechodu přes laťku ▪ skok **Atletika (vrh koulí) – dívky, chlapci** ▪ držení koule a technika vrhu ▪ bočný způsob vrhu (krok střižný) ▪ zádový způsob vrhu (sun)
T2-14: určí význam a působení jednotlivých cvičení; připraví organizmus před kondičním posilováním a po jeho ukončení; správně technicky provádí jednotlivé cviky; zná nevhodná cvičení vzhledem k věku, pohlaví a ochraně pohybového aparátu; koordinuje cvičení s dýcháním; dodržuje pravidla chování a bezpečnosti v posilovně	**Kondiční posilování – dívky, chlapci** ▪ význam jednotlivých posilovacích cvičení ▪ příprava organizmu na posilování (zahřátí, strečink) ▪ technika provedení jednotlivých cviků ▪ cvičení vhodná a nevhodná z hlediska věku, pohlaví a ochrany pohybového aparátu ▪ koordinace cvičení a dýchání ▪ kruhové tréninky (1 série nebo více sérií na stanovištích) ▪ posilování horních a dolních končetin ▪ posilování zádového svalstva ▪ posilování břišního svalstva ▪ cvičení kardiovaskulárního systému ▪ zásady zklidnění organizmu po cvičení (protažení, relaxace) ▪ pravidla bezpečnosti a chování v posilovně

T2-15:	zachází správně s lyžemi; zvládá jednotlivé prvky nácviku na lyžích; jezdí oblouky, reguluje rychlost jízdy, brzdí a zastavuje; projíždí slalomovou trať; bezpečně jezdí na vleku a lanovce; řídí se bezpečností při jízdě na sjezdových tratích; zná deset základních pravidel lyžařského provozu schválených Mezinárodní lyžařskou federací; rozumí výběru lyží a mazání lyží; používá běh střídavý dvoudobý a jednodobý; dle podmínek se pokouší o bruslení; bezpečně zastavuje, reguluje rychlost jízdy; řídí se pravidly jízdy v běžeckých stopách	**Lyžování (lyžařský výcvik) – 1. ročník, kvinta** [OSV1–OSV5] ***Sjezdový výcvik*** ▪ nošení lyží, připínání a odepínání lyží ▪ základní postoj, obraty, odšlapování, bruslení, výstupy ▪ jízda šikmo svahem, odšlapování ▪ základní oblouk, navazované oblouky ▪ brzdění a zastavování ▪ regulace rychlosti jízdy ▪ jízda – slalomová trať ▪ jízda na vleku, jízda na sjezdové trati ▪ bezpečnost na sjezdových tratích ▪ deset základních pravidel lyžařského provozu schválených Mezinárodní lyžařskou federací ▪ bezpečnost na vleku a na lanovce ***Běžecký výcvik*** ▪ typy běžeckých lyží, jejich výběr, mazání lyží ▪ základní prvky – přenášení hmotnosti z lyže na lyži v chůzi a v prodlouženém skluzu ▪ běh střídavý dvoudobý a jednodobý ▪ jízda v běžecké stopě ▪ jízda v terénu dle běžecké vyspělosti žáků ▪ bruslení ▪ zastavení smykem, pluhem ▪ jízda pluhem z kopce ▪ pravidla jízdy pro běžecké tratě ***Výcvik na snowboardu***
T2-16:	řídí se pravidly silničního provozu a zásadami bezpečnosti při jízdě na kole; sám ovládá a řídí kánoi; pádluje v kánoi na pozici „háčka“ nebo zadáka; ovládá kánoi na stojaté i tekoucí vodě; dodržuje bezpečnostní pokyny při jízdě na kánoi; poradí si při převrácení lodě	**Sportovně-turistický kurz (3. ročník)** [OSV1–OSV5] ***Cyklistika*** ▪ pravidla silničního provozu ▪ zásady bezpečnosti při jízdě na kole ***Kanoistika*** ▪ technika držení pádla ▪ jízda v kánoi na pozici zadáka ▪ jízda v kánoi ve dvojici ▪ jda na stojaté i tekoucí vodě ▪ bezpečnost při jízdě na kánoích ▪ „záchrana“ převrácené lodě a „trosečníků“
T2-17:	*užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví; respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání nebo soutěže v osvojovaných sportech; připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj nebo soutěž a podílí se na jejich realizaci; jedná v duchu fair play*	***Činnosti podporující pohybové učení*** **[**OSV1–OSV5] ▪ *tělocvičné názvosloví* ▪ *pravidla osvojovaných pohybových činností* ▪ *sportovní akce* ▪ *jednání fair play*
T2-18:	zvolí hudbu; zvolí jednotlivé prvky, kroky, taneční variace; spojí prvky s hudbou; cvičí pohybovou skladbu	**Pohybová skladba (4. ročník, oktáva)** [OSV1–OSV5] ▪ hudba ▪ jednotlivé prvky ▪ prvky + hudba ▪ ucelená skladba jako vystoupení na maturitní ples
T2-19:	poskytne první pomoc při stavech bezprostředně ohrožujících lidský život	**Výchova ke zdraví (1. ročník, kvinta**) [OSV1–OSV5] ***První pomoc při stavech bezprostředně ohrožujících lidský život*** ▪ zástava dýchání srdeční činnosti ▪ poranění hrudníku ▪ poranění hlavy, mozku ▪ poranění břicha ▪ poranění zad

	▪ bezvědomí ▪ vazovagální kolapsový stav ▪ otravy ▪ krvácení
Průřezová témata: OSV1–OSV5	
Vazby:	
Komentáře:	

6.7 Informatika a informační a komunikační technologie

6.7.1 Informatika

Obsah předmětu

Předmět *Informatika* dává prostor všem žakům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentaci dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spolupráci, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu z pohledu informatiky jako vědní disciplíny, s jejímiž základy seznamuje.

Důraz je kladen na rozvíjeni žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktická činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi je vnímána jako prostředek k získání zkušenosti k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Je kladen důraz na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	0	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	0	0

Orientační rozvržení učiva

1. ročník, kvinta (64)

- Informace
- Hromadné zpracování dat
- Algoritmus
- Programování
- Informační systémy a databáze

2. ročník, sexta (64)

- Robotika – Arduino
- Modelovaní
- Digitální technologie
- Vlastní projekt

Organizace a vymezení předmětu

Výuka probíhá na počítačích nebo noteboocích buď v počítačové učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností je preferována práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Žákům je umožněno pracovat individuálním tempem odpovídajícím jejich schopnostem, je podporována práce v týmu, ve dvojici. Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

Téma Základy robotiky jako aplikace programování i tvorba jednoduchých informačních systémů je podstatnou součástí výuky informatiky. Pro realizaci tohoto tématu je používána programovatelná deska Arduino se zapojováním obvodů.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: 1., KVINTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
I5-1: porovná zprávy podle množství obsažené informace **I5-2:** sestavuje dotazovací a rozhodovací stromy, hodnotí jejich úspornost **I5-3:** na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost **I5-4:** formuluje dotazy s odpovědí *ano* nebo *ne* tak, aby odpovědi poskytly co nejvíce informací **I5-5:** používá metodu půlení intervalů **I5-6:** spočítá, kolik možností lze rozlišit pomocí daného počtu otázek a naopak **I5-7:** používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit **I5-8:** podle potřeby a kontextu rozliší data od informací **I5-9:** porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu, obrazu i zvuku, vhodně volí formáty souborů **I5-10:** používá různé metody komprese dat	**Informace** ▪ přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál ▪ pojem informace ▪ data a jejich význam ▪ získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači ▪ kódování dat v počítačích obecně ▪ binární soustava, bity a bajty ▪ kódování čísel ▪ vztah počtu bitů a počtu rozlišovaných hodnot ▪ kódování textů ▪ kódování obrazu, zvuku, videa ▪ principy bezeztrátové a ztrátové komprese ▪ kontrolní součty
I5-11: vyřeší problém použitím vzorce nebo funkce pro hromadné výpočty s daty včetně funkcí zpracovávajících text **I5-12:** vyřeší problém navržením kontingenční tabulky **I5-13:** zvolí správnou vizualizaci dat grafem s ohledem na jeho vypovídací schopnost	**Hromadné zpracování dat** ▪ zpracování dat pomocí textových funkcí tabulkového procesoru ▪ vizualizace dat, vypovídací schopnost grafu ▪ rozpoznávání vzorů a trendů v datech ▪ kontingenční tabulky
I5-14: využívá různé způsoby zápisu pracovních procesů **I5-15:** různé zápisy mezi sebou převádí **I5-16:** hodnotí různé zápisy z hlediska přehlednosti, srozumitelnosti a jednoznačnosti **I5-17:** charakterizuje vstupy, pro něž daný algoritmus funguje **I5-18:** rozpozná problematická místa postupu nebo jeho zápisu	**Algoritmus** ▪ zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení ▪ pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu ▪ přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů
I5-19: na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení a zapíše program pro jeho vyřešení **I5-20:** používá proměnné vhodných datových typů **I5-21:** využívá různé vstupy a výstupy **I5-22:** používá podprogram s parametry **I5-23:** používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení **I5-24:** ověřuje správné fungování vytvářených programů, nalezne chybu v programu a opraví ji **I5-25:** optimalizuje program – čitelnější a rychlejší kód, bez duplicitních činností	**Programování – Python** ▪ výstup a vstup dat ▪ syntaktické, běhové a logické chyby ▪ proměnné, datové typy ▪ návaznost příkazů a dat ▪ podprogramy bez parametrů a s parametry ▪ cyklus s pevným počtem opakování ▪ náhodný prvek ze seznamu ▪ podmínky ▪ větvení programu a vnořené větvení ▪ ladění programu

I5-26: upraví hotový program podle dodatečných požadavků **I5-27:** zobecní program pro širší množinu vstupních dat	▪ rozdělení problému na části
I5-28: popíše příklady informačních systémů a různé důsledky jejich využívání **I5-29:** rozliší různé součásti informačních systémů a jejich úlohu **I5-30:** zjišťuje potřeby budoucích uživatelů a jejich požadavky na řešení, metodicky vybírá, které skutečně realizuje **I5-31:** práci na vývoji informačního systému naplánuje do fází, podle situace plán upravuje **I5-32:** hodnotí návrhy řešení z různých hledisek, vybírá nejvhodnější **I5-33:** specifikuje a vytvoří potřebné tabulky, jejich sloupce, propojení a další nastavení **I5-34:** specifikuje a vytvoří uživatelské rozhraní **I5-35:** navrhne a odladí automatizované procesy zpracování dat, zejména pomocí vzorců a interaktivních prvků **I5-36:** informační systém průběžně testuje na uživatelích	**Informační systémy a databáze** ▪ veřejné informační systémy ▪ data, jejich struktura a vazby ▪ definované procesy, role uživatelů ▪ technické řešení informačních procesů ▪ vývoj informačního systému: postup tvorby informačního systému ▪ návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů ▪ hromadné zpracování dat: tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda ▪ dotazy, filtrování, řazení ▪ návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč ▪ více tabulek, jejich propojení, relace
Komentáře:	

Ročník: 2., SEXTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
I6-1: sestaví hardware zapojením obvodu **I6-2:** vytvoří program pro desku, nahraje jej a otestuje funkčnost **I6-3:** najde chybu v programu nebo zapojení a opraví ji **I6-4:** používá světelné, zvukové nebo mechanické výstupy **I6-5:** připojí do obvodu senzor a vytvoří program, který zpracuje informace ze senzoru **I6-6:** použije proměnné pro uchování a zpracování dat ze senzoru **I6-7:** vyřeší problém sestavením zapojení desky a vytvořením programu, zpracovávajícího informace ze senzorů k výstupům	**Robotika – Arduino** ▪ popis a nastavení programovacího rozhraní ▪ zapojení desky do obvodu s dalšími součástkami ▪ vývoj programu, nahrání na desku ▪ testování programu, ladění programu ▪ digitální vstup a výstup ▪ vlastní funkce, jejich deklarace ▪ definice polí v Arduinu ▪ cyklus *for* ▪ mechanické prvky, ovládání programovým kódem ▪ analogový vstup a výstup ▪ podmínky, příkaz *if* ▪ pulzně šířková modulace ▪ senzory, měření fyzikálních veličin ▪ cyklus *while*
I6-8: jmenuje a zhodnotí příklady různých druhů modelů z informatiky i mimo ni **I6-9:** rozpozná příklady použití grafů **I6-10:** podle potřeby přechází mezi úrovněmi zjednodušení, případně dále abstrahuje od nepodstatného, či naopak modely rozšiřuje **I6-11:** hodnotí, nakolik výsledek z modelu platí i v modelované realitě **I6-12:** pomocí editoru vytvoří graf a využije jej pro řešení problému **I6-13:** reprezentuje graf nákresem, seznamem hran a maticí sousednosti; **I6-14:** posuzuje výhody a nevýhody těchto zápisů v různých situacích **I6-15:** vytvoří stavový prostor, najde v něm řešení problému **I6-16:** vytvoří simulaci ve formě buněčného automatu,	**Modelování** ▪ model jako zjednodušení reality ▪ schéma, diagram, graf, vrcholy, hrany ▪ orientovaný graf, ohodnocený graf, ▪ kritická cesta ▪ myšlenkové a pojmové mapy ▪ kvalita informačního zdroje, kritické myšlení a kognitivní zkreslení

formuluje pozorování, hodnotí jejich přesnost a spolehlivost ve vztahu k realitě	
I6-17: na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nejpoužívanějších systémů **I6-18:** nakreslí strukturu LAN a internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do Internetu včetně WiFi a GSM sítí **I6-19:** vysvětlí, jak jsou digitalizována data různého typu **I6-20:** popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat **I6-21:** z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoků a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat **I6-22:** identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními **I6-23:** popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí	**Digitální technologie** ▪ hardware počítače a jeho parametry ▪ zpracování dat v počítači ▪ software – operační systém ▪ lokální počítačové sítě a internet ▪ web a cloudové služby ▪ bezpečné využívání cloudu ▪ bezpečnost počítačových zařízení a dat ▪ bezpečné digitální prostředí ▪ umělá inteligence ▪ zlomové události vývoje počítačů ▪ nové počítačové technologie
I6-24: dle zadání navrhne a vytvoří sám nebo v týmu zadaný projekt, otestuje jej, vytvoří dokumentaci a prezentuje v souladu s autorskými právy	**Vlastní projekt** ▪ vývoj programu a volba nástroje podle zadání projektu ▪ rozdělení problému na části ▪ návrh přehledného uživatelského rozhraní ▪ testování programu a jeho optimalizace – ladění ▪ nápověda a dokumentace k programu ▪ autorství a licence k programu ▪ etika programátora
Průřezová témata:	
Vazby:	

6.8 Volitelné předměty

6.8.1 Konverzace v anglickém jazyce A

Obsah předmětu

Konverzace v anglickém jazyce je předmětem, ve kterém žáci získávají nové a prohlubují poznatky a schopnosti nabyté v řádných hodinách anglického jazyka. Předmět je určen žákům gymnázia, kteří mají zájem o dosažení vyšší úrovně v anglickém jazyce. Hlavní důraz je v tomto předmětu kladen na rozvíjení již získaných jazykových dovedností, rozšiřování frazeologické a slovní zásoby, gramatiky a porozumění textu z oblasti literatury i běžného života v originále. Přední místo ve výuce zaujímá konverzace na dané téma se zaměřením na samostatnost, ucelenost a kultivovanost projevu v cizím jazyce.

Náplň předmětu v jednotlivých ročnících tvoří samostatné, na sobě nezávislé celky. Díky tomu není podmínkou absolvovat jeho dvouleté studium, ale žáci se mohou podle svých potřeb rozhodnout, ve kterém ročníku se ke studiu Konverzace v anglickém jazyce přihlásí.

Vzdělávací cíle předmětu vycházejí z RVP G a přesahují rozsah učiva stanoveného tímto dokumentem. Gymnázium považujeme jako výběrový typ vzdělávání určený především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu.

Při výuce předmětu Konverzace v anglickém jazyce na naší škole je kromě tradičních učebních pomůcek aktivně využívána audiovizuální i výpočetní technika. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet schopnost plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími na pokročilejší úrovni.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Anglicky mluvící země
- Volný čas a zábava
- Zdraví a hygiena
- Cestování, doprava
- Média
- Věda a technika
- Literatura anglicky mluvících zemí
- Bydlení

Organizace a vymezení předmětu

V obou na sobě nezávislých ročnících se věnujeme průřezovým tématům, která jsou průběžně začleňována do výuky. V jejich rámci si žáci osvojují poznávání mezilidských vztahů, práci v kolektivu, poznávání jiných, zejména anglicky mluvících zemí, jejich kultury a národů, zvyků, tradic apod., porozumění textu a projevu na vyšší jazykové úrovni.

Kromě tradičních metod a materiálů potřebných k výuce anglického jazyka používáme moderní doplňkové materiály, audiovizuální a výpočetní techniku. Všichni žáci (nejen žáci zapsaní do hodin Konverzace

v anglickém jazyce) mají možnost v rámci výukových a poznávacích zájezdů navštívit zejména Velkou Británii, kde mohou získat nové poznatky a ověřit si schopnosti užití anglického jazyka v praxi.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
AKA-1: podává samostatný ucelený projev o jednotlivých anglicky mluvících zemích, který je výsledkem rozšíření a prohloubení znalostí získaných v řádných hodinách; své poznatky sděluje formou prezentace	**Anglicky mluvící země** ▪ dějiny ▪ reálie ▪ kultura ▪ politické uspořádání ▪ zajímavosti ▪ osobnosti
AKA-2: diskutuje o způsobech trávení a využití volného času za použití společenských obratů a frází	**Volný čas a zábava** ▪ vývoj a porovnání volnočasových aktivit ▪ porovnání životního stylu různých generací
AKA-3: charakterizuje zdravý a nezdravý životní styl; prezentuje svůj názor na určitý životní styl nebo jeho prvky	**Zdraví a hygiena** ▪ životní styly a jejich porovnání ▪ zlozvyky
AKA-4: porovnává různá hlediska jednotlivých druhů dopravy, orientuje se v situacích spojených s cestováním	**Cestování, doprava** ▪ cestovní doklady ▪ způsoby dopravy ▪ běžné komunikační fráze spojené s cestováním užívané v anglicky mluvících zemích
AKA-5: charakterizuje a srovnává jednotlivé druhy médií; diskutuje o způsobu jejich využití v historii a současnosti	**Média** ▪ historie a druhy médií ▪ úloha médií v osobním životě
AKA-6: hodnotí roli vědy a techniky ve společnosti; zmiňuje některé vědecké osobnosti a jejich vynálezy, **AKA-7:** hodnotí význam jednotlivých vynálezů pro společnost a jednotlivce	**Věda a technika** ▪ významné vynálezy a objevy ▪ slavné vědecké osobnosti ▪ negativní a pozitivní dopad technologií ▪ význam v osobním životě
AKA-8: rozumí anglicky psanému literárnímu textu různých jazykových úrovní; přečtený text simplifikuje, příp. dramatizuje	**Literatura anglicky mluvících zemí** ▪ literární osobnosti a jejich díla ▪ filmová a divadelní představení ▪ práce s textem
AKA-9: porovnává druhy bydlení v ČR a jiných zemích, zmiňuje i neobvyklé objekty; diskutuje o výhodách a nevýhodách jednotlivých druhů bydlení **AKA-10:** porovnává způsob života ve městě a na venkově	**Bydlení** ▪ typy bydlení ▪ život ve městě / na venkově ▪ neobvyklé typy bydlení

6.8.2 Konverzace v anglickém jazyce B

Obsah předmětu

Konverzace v anglickém jazyce je předmětem, ve kterém žáci získávají nové a prohlubují poznatky a schopnosti nabyté v řádných hodinách anglického jazyka. Předmět je určen žákům gymnázia, kteří mají zájem o dosažení vyšší úrovně v anglickém jazyce. Hlavní důraz je v tomto předmětu kladen na rozvíjení již získaných jazykových dovedností, rozšiřování frazeologické a slovní zásoby, gramatiky a porozumění textu z oblasti literatury i běžného života v originále. Přední místo ve výuce zaujímá konverzace na dané téma se zaměřením na samostatnost, ucelenost a kultivovanost projevu v cizím jazyce.

Náplň předmětu v jednotlivých ročnících tvoří samostatné, na sobě nezávislé celky. Díky tomu není podmínkou absolvovat jeho dvouleté studium, ale žáci se mohou podle svých potřeb rozhodnout, ve kterém ročníku se ke studiu Konverzace v anglickém jazyce přihlásí.

Vzdělávací cíle předmětu vycházejí z RVP G a přesahují rozsah učiva stanoveného tímto dokumentem. Gymnázium považujeme jako výběrový typ vzdělávání určený především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu.

Při výuce předmětu Konverzace v anglickém jazyce na naší škole je kromě tradičních učebních pomůcek aktivně využívána audiovizuální i výpočetní technika. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet schopnost plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími na pokročilejší úrovni.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Česká republika
- Literatura anglicky mluvících zemí
- Vzdělávání
- Vztahy a charakteristika
- Globální problémy

Organizace a vymezení předmětu

V obou na sobě nezávislých ročnících se věnujeme průřezovým tématům, která jsou průběžně začleňována do výuky. V jejich rámci si žáci osvojují poznávání mezilidských vztahů, práci v kolektivu, poznávání jiných, zejména anglicky mluvících zemí, jejich kultury a národů, zvyků, tradic apod., porozumění textu a projevu na vyšší jazykové úrovni.

Kromě tradičních metod a materiálů potřebných k výuce anglického jazyka používáme moderní doplňkové materiály, audiovizuální a výpočetní techniku. Všichni žáci (nejen žáci zapsaní do hodin Konverzace v anglickém jazyce) mají možnost v rámci výukových a poznávacích zájezdů navštívit zejména Velkou Británii, kde mohou získat nové poznatky a ověřit si schopnosti užití anglického jazyka v praxi.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
AKB-1: podává samostatný ucelený projev o České republice, užívá anglické ekvivalenty českých názvů; navazuje na znalosti získané v řádných hodinách	**Česká republika** ▪ anglické ekvivalenty českých názvů ▪ dějiny a reálie ▪ kultura ▪ politický systém

	▪ zajímavosti
AKB-2: rozumí anglicky psanému literárnímu textu různých jazykových úrovní; přečtený text simplifikuje, příp. dramatizuje	**Literatura anglicky mluvících zemí** ▪ literární osobnosti a jejich díla ▪ práce s textem
AKB-3: porovnává vzdělávací systém České republiky a některé anglicky mluvící země **AKB-4:** prezentuje své preference v rámci vlastního vzdělávání	**Vzdělávání** ▪ vzdělávací systém České republiky a některé anglicky mluvící země ▪ typy škol, způsob školní docházky
AKB-5: charakterizuje jednotlivé druhy osobností a vztahů; vyjadřuje sympatie a antipatie **AKB-6:** popisuje národní stereotypy	**Vztahy a charakteristika** ▪ osobní charakteristika ▪ vlastnosti ▪ vztahy v rodině ▪ druhy vztahů
AKB-7: charakterizuje jednotlivé pojmy a nastiňuje možnosti jejich řešení, **AKB-8:** zaujímá vlastní postoj, seznamuje ostatní s vlastními zkušenostmi	**Globální problémy** ▪ sociální problémy ▪ války ▪ ochrana životního prostředí

6.8.3 Anglická gramatika

Obsah předmětu

Anglická gramatika je předmět, ve kterém žáci nejen upevňují, ale i prohlubují znalosti gramatiky nabyté v předmětu Anglický jazyk. Je určen pro žáky, kteří chtějí ovládat a správně používat anglickou gramatiku na vysoké úrovni. Hlavní důraz je v tomto předmětu kladen na rozvíjení již dříve získaných a poznávání nových gramatických dovedností a jejich praktické využití v mluveném i psaném projevu.

Vzdělávací cíle předmětu vycházejí z RVP G a přesahují rozsah učiva stanoveného tímto dokumentem. Gymnázium považujeme jako výběrový typ vzdělávání určený především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu.

Při výuce předmětu Anglická gramatika na naší škole aktivně využíváme audiovizuální i výpočetní techniku. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují rozvíjení schopnosti plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně porozumění rodilým mluvčím a komunikace s nimi na pokročilejší úrovni.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Slovesné časy přítomné a minulé
- Slovesné časy předpřítomné a předminulé
- Vyjádření budoucnosti
- Kondicionály
- Rod trpný
- Nepřímá řeč
- Infinitiv a forma -ing
- Předložky a frázová slovesa
- Členy a vyjádření kvantity
- Modální a pomocná slovesa

Organizace a vymezení předmětu

Ve předmětu se věnujeme anglické gramatice a jejímu správnému používání. Vedle základních gramatických pravidel se žáci seznamují i s výjimkami, jejichž znalost patří k ovládání angličtiny na vyšší úrovni.

Kromě tradičních metod a materiálů potřebných k výuce anglického jazyka používáme moderní doplňkové materiály, audiovizuální a výpočetní techniku. Navíc mají všichni žáci naší školy možnost v rámci poznávacích zájezdů navštívit zejména Velkou Británii, kde si mohou poznatky a dovednosti získané v hodinách anglického jazyka ověřit v praxi.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT		
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA		**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…		Učivo
AG-1:	správně užívá obě formy přítomného i minulého času v psaném i mluveném projevu	**Slovesné časy přítomné a minulé** ▪ přítomný čas prostý a průběhový ▪ minulý čas prostý a průběhový ▪ vazba *used to*
AG-2:	správně užívá obě formy předpřítomného a předminulého času v psaném i mluveném projevu	**Slovesné časy předpřítomné a předminulé** ▪ předpřítomný čas prostý a průběhový ▪ předminulý čas prostý a průběhový
AG-3:	rozlišuje a v mluveném i psaném projevu užívá správné vazby a slovesné časy určené pro vyjádření budoucnosti	**Vyjádření budoucnosti** ▪ vyjádření budoucnosti užitím přítomných časů ▪ vazba *to be going to* ▪ budoucí čas prostý a průběhový ▪ předbudoucí čas
AG-4:	rozlišuje reálnost podmínky a dle toho v psaném i mluveném projevu užívá příslušný typ kondicionálu	**Kondicionály** ▪ kondicionály typu 0,1,2,3 ▪ kondicionály smíšené
AG-5:	v psaném i mluveném projevu užívá trpného rodu, je-li důraz kladen na výsledek činnosti nebo není-li znám původce děje	**Rod trpný** ▪ věty s jedním předmětem ▪ věty s dvěma předměty
AG-6:	rozlišuje případy, ve kterých dochází či nedochází v souvětí s nepřímou řečí ke změně slovesného času, správně užívá v mluveném i psaném projevu	**Nepřímá řeč** ▪ se změnou slovesného času ▪ bez změny slovesného času
AG-7:	rozlišuje a v mluveném i psaném projevu správně užívá vazby obsahující infinitiv slovesa nebo sloveso ve formě -ing.	**Infinitiv a forma -ing** ▪ vazby se slovesným infinitivem ▪ vazby se slovesy v -ing formě ▪ vedlejší věty se slovesem v -ing formě
AG-8:	v mluveném i psaném projevu správně užívá jednotlivé druhy předložek, uvědomuje si častý význam zásadní změny významu sdělení při nesprávném užití předložek ve frázových slovesech	**Předložky a frázová slovesa** ▪ předložky času a místa ▪ předložky s adjektivy ▪ předložky ve frázových slovesech
AG-9:	v mluveném i psaném projevu správně užívá člen určitý i neurčitý, ovládá případy, kdy se člen nepoužívá. Pomocí členů a kvantifikátorů vyjadřuje množství	**Členy a vyjádření kvantity** ▪ člen určitý a neurčitý ▪ členy a kvantifikátory u počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen
AG-10:	v mluveném i psaném projevu správně užívá modální slovesa, vnímá a uvědomuje si funkci pomocných sloves ve slovesných časech včetně otázek	**Modální a pomocná slovesa** ▪ modální slovesa *can, may, might, must, should, be able to* a další ▪ pomocná slovesa

6.8.4 Příprava na certifikát z anglického jazyka A

Obsah předmětu

Vyučovací předmět Příprava na certifikát z anglického jazyka je předmětem, ve kterém žáci získávají nové a prohlubují poznatky a schopnosti nabyté v předmětu Anglický jazyk. Je určen pro žáky, kteří mají zájem o zdokonalení v anglickém jazyce a o certifikaci své jazykové znalosti zkouškou FCE či IELTS. Kromě seznámení se s formátem a metodikou zkoušení při zmíněných jazykových zkouškách je hlavní důraz v tomto předmětu kladen na rozvíjení již získaných jazykových dovedností, a to v oblastech Speaking – mluvení dle požadavků FCE, Writing – žák je obeznámen s pravidly psaní různých slohových útvarů, Use of English – trénink užití slovní zásoby a gramatika, a Listening – žák trénuje poslech anglických rozhovorů a učí se hlubšímu porozumění.

Při výuce tohoto předmětu je kromě tradičních učebních pomůcek (učebnice, pracovní sešit, poslechové CD) aktivně využívána nejen audiovizuální, ale i výpočetní technika. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet schopnost plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	0

Orientační rozvržení učiva

- Charakteristika, rodina, vztahy
- Příroda, krajina, oblast, kde žijeme
- Humor, zábava

Organizace a vymezení předmětu

Získané dovednosti v předmětu Příprava na certifikát v anglickém jazyce mohou žáci uplatnit nejen v regulérních hodinách anglického jazyka, ale také například v soutěžích, v komunikaci s rodilými mluvčími nebo na případných výukových a poznávacích zájezdech. Především ale žáky motivujeme, aby svou znalost angličtiny certifikovali a tím zvýšili svou budoucí konkurenceschopnost na trhu práce.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 3., KVINTA až SEPTIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
ACA-1: hovoří o rodině a jejích členech a vztazích **ACA-2:** formuluje podobnosti a odlišnosti členů rodiny **ACA-3:** popisuje osoby – vnější i vnitřní charakteristika **ACA-4:** popisuje fotografie zobrazující členy rodiny **ACA-5:** rozumí přečtenému článku na dané téma v pokročilostní úrovni FCE, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci	**Charakteristika, rodina, vztahy** ▪ rodina, vnější i vnitřní charakteristika, ▪ popis osoby, ▪ vztahy v rodině i mimo ni, ▪ gramatika: budoucí časy ▪ stylistika: Neformální dopis

čtení. **ACA-6:** správně užívá mluvnické vazby infinitive vs gerundium, zná pravidla pro užití **ACA-7:** vyplňuje test Use of English **ACA-8:** píše formální dopis se všemi jeho náležitostmi	
ACA-9: hovoří o krajině, pojmenovává její části, popisuje ji **ACA-10:** porovnává bydlení ve městě a na venkově, zmiňuje výhody a nevýhody **ACA-11:** popisuje fotografie zobrazující krajinu, typy bydlení **ACA-12:** rozumí přečtenému článku na dané téma v pokročilostní úrovni FCE, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci čtení. **ACA-13:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci poslech **ACA-14:** správně užívá mluvnické vazby infinitive vs gerundium, zná pravidla pro užití **ACA-15:** vyplňuje test Use of English **ACA-16:** píše formální dopis se všemi jeho náležitostmi	**Příroda, krajina, oblast, kde žijeme** ▪ Venkov vs město, ▪ popis krajiny, ▪ terapie divočinou, ▪ gramatika: infinitive vs gerundium, kolektivní podstatná jména ▪ stylistika: Formální dopis
ACA-17: hovoří a diskutuje o svém oblíbeném druhu umění (muzikál, drama, komedie) **ACA-18:** k reprodukci příběhu užívá příslušné slovesné časy, tzv. „narrative tenses“ **ACA-19:** vypráví vtip, chápe vtip v cizím jazyce. **ACA-20:** rozumí přečtenému článku na dané téma v pokročilostní úrovni FCE, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci čtení. **ACA-21:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci poslech **ACA-22:** správně pojmenovává jednotlivé národy a národnosti **ACA-23:** rozumí frazálním slovesům s „put“ a sám je užívá **ACA-24:** správně užívá intenzifikátory, vyjadřuje vysokou míru vlastnosti (absolutely thrilling) **ACA-25:** vypráví příběh se všemi jeho náležitostmi	**Humor, zábava** ▪ humor, vtip, zábava a její druhy ▪ gramatika: extrémní adjektiva, intenzifikátory, národnosti, frazální slovesa s put ▪ stylistika: Vyprávění

6.8.5 Příprava na certifikát z anglického jazyka B

Obsah předmětu

Vyučovací předmět Příprava na certifikát z anglického jazyka je předmětem, ve kterém žáci získávají nové a prohlubují poznatky a schopnosti nabyté v předmětu Anglický jazyk. Je určen pro žáky, kteří mají zájem o zdokonalení v anglickém jazyce a o certifikaci své jazykové znalosti zkouškou FCE či IELTS. Kromě seznámení se s formátem a metodikou zkoušení při zmíněných jazykových zkouškách je hlavní důraz v tomto předmětu kladen na rozvíjení již získaných jazykových dovedností, a to v oblastech Speaking – mluvení dle požadavků FCE, Writing – žák je obeznámen s pravidly psaní různých slohových útvarů, Use of English – trénink užití slovní zásoby a gramatika, a Listening – žák trénuje poslech anglických rozhovorů a učí se hlubšímu porozumění.

Při výuce tohoto předmětu je kromě tradičních učebních pomůcek (učebnice, pracovní sešit, poslechové CD) aktivně využívána nejen audiovizuální, ale i výpočetní technika. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet schopnost plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Film, hudba, umění
- Morálka, čest, podvod, zpronevěra
- Cestování, dovolená

Organizace a vymezení předmětu

Získané dovednosti v předmětu Příprava na certifikát v anglickém jazyce mohou žáci uplatnit nejen v regulérních hodinách anglického jazyka, ale také například v soutěžích, v komunikaci s rodilými mluvčími nebo na případných výukových a poznávacích zájezdech. Především ale žáky motivujeme, aby svou znalost angličtiny certifikovali a tím zvýšili svou budoucí konkurenceschopnost na trhu práce.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
ACB-1: hovoří o filmu, vypráví jeho obsah, hodnotí jej, doporučuje ostatním **ACB-2:** hovoří o hudbě, kterou má rád, formuluje proč, popisuje hudební styl a jeho specifika, definuje příčiny úspěchu v showbusinessu **ACB-3:** popisuje fotografie a obrázky zobrazující druhy umění, porovnává je **ACB-4:** rozumí přečtenému článku na dané téma v pokročilostní úrovni FCE, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci čtení. **ACB-5:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci poslech **ACB-6:** zná tvoření obou aspektů sloves (průběhového a prostého), rozlišuje mezi dlouhodobým a jednorázovým průběhem děje, to prokazuje správným užití času **ACB-7:** vyplňuje test Use of English **ACB-8:** rozumí frazálním slovesům s „take“ a sám je užívá **ACB-9:** píše recenzi filmu se všemi jejími náležitostmi	**Film, hudba, umění** ▪ film, hudba, ▪ showbusiness, ▪ druhy umění ▪ gramatika: frazální slovesa s take, průběhové a prosté časy ▪ stylistika: recenze filmu

ACB-10: hovoří o vlastní upřímnosti, rozhoduje, co je čestné a co nečestné jednání, uvádí příklady nečestného jednání či podvodu **ACB-11:** rozumí přečtenému článku na dané téma v pokročilostní úrovni FCE, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci čtení. **ACB-12:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci poslech **ACB-13:** užívá širokou škálu sloves uvozujících přímou řeč **ACB-14:** rozumí idiomům z oblasti mluvení a užívá je ve vhodné situaci **ACB-15:** zná pravidla užití nepřímé řeči a správně nepřímou řeč používá **ACB-16:** vyplňuje test Use of English **ACB-17:** píše esej se všemi jeho náležitostmi	**Morálka, čest, podvod, zpronevěra** ▪ čestnost, předstírání, ▪ padělky, zločin, ▪ idiomy spojené s mluvením ▪ gramatika: nepřímá řeč, záporné předpony, ▪ stylistika: esej
ACB-18: hovoří a diskutuje o svém oblíbeném druhu cestování, uvádí výhody a nevýhodu jednotlivých způsobů **ACB-19:** popisuje a hodnotí jednotlivé způsoby trávení dovolené **ACB-20:** popisuje a hodnotí jednotlivé způsoby objednávání dovolené **ACB-21:** vypráví o neobvyklé cestě **ACB-22:** rozumí přečtenému článku na dané téma v pokročilostní úrovni FCE, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci čtení. **ACB-23:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky, tím plní požadavky kladené zkouškou FCE na kompetenci poslech **ACB-24:** užívá modálních sloves při žádosti, zákazu či povolení, radí člověku v nesnázích za užití modálnich sloves **ACB-25:** rozumí idiomům slovesům s „come a go“ a sám je užívá **ACB-26:** píše neformální e-mail se všemi jeho náležitostmi	**Cestování, dovolená** ▪ cestování – jeho druhy, ▪ fráze a slovní zásoba např. z letiště, ▪ způsoby trávení dovolené, ▪ způsoby objednávání dovolené, ▪ neobvyklé cesty, ▪ ekologické cestování, ▪ idiomy s come a go ▪ gramatika: modální slovesa – rada, schopnost, zákaz, povinnost ▪ stylistika: neformální e-mail

6.8.6 Anglická literatura a drama A

Obsah předmětu

Anglická literatura a drama je předmětem, ve kterém žáci prohlubují poznatky z oblasti literatury anglicky mluvících zemí, zasazují je do historického kontextu, charakterizují vybraná literární díla na základě zkušeností získaných četbou nebo jeho filmovou adaptací. Jednotlivá díla nebo jejich úryvky dramatizují, čemuž předchází získání dovedností nutných k realizaci dramatizace. Předmět je určen žákům gymnázia, kteří mají zájem o prohloubení znalosti z oblasti literatury a nahlédnutí do tajů herecké techniky.

Hlavní důraz je v tomto předmětu kladen na rozvoj slovní zásoby na základě práce s literárním textem, na přípravu dramatizace s využitím výrazových prostředků. Dramatizace samotná dodává žákům více jistoty při vyjádření pocitů v cizím jazyce a umožňuje osvojení základních dovedností nezbytných pro realizaci dramatizace.

Vzdělávací cíle předmětu vycházejí z RVP G a přesahují rozsah učiva stanoveného tímto dokumentem. Gymnázium považujeme jako výběrový typ vzdělávání určený především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu.

Při výuce tohoto předmětu na naší škole je kromě tradičních učebních pomůcek aktivně využívána audiovizuální i výpočetní technika. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují rozvíjení schopnosti plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně porozumění a komunikace s rodilými mluvčími na pokročilejší úrovni.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	0

Orientační rozvržení učiva

- Základy herecké techniky
- Britská literatura
- Historické aspekty daného období

Organizace a vymezení předmětu

V obou ročnících se věnujeme jednotlivým obdobím britské a americké literatury. V jejich rámci si žáci osvojují poznávání mezilidských vztahů, práci v kolektivu, hlubší poznávání historie a kultury anglicky mluvících zemí, porozumění textu a projevu na vyšší jazykové úrovni.

Kromě tradičních metod a materiálů potřebných k výuce anglického jazyka používáme moderní doplňkové materiály, audiovizuální a výpočetní techniku. Všichni žáci (nejen žáci zapsaní do hodin předmětu Literatura a drama) mají možnost v rámci výukových a poznávacích zájezdů navštívit zejména Velkou Británii, kde mohou získat nové poznatky a ověřit si schopnosti v užití anglického jazyka.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 3., KVINTA až SEPTIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
ALA-1: vyjadřuje pocity, dojmy a myšlenky pomocí gest, výrazu a pohybu **ALA-2:** používá různou intenzitu a barvu hlasu k vyjádření děje a pocitů, správně artikuluje **ALA-3:** předvídá situaci a rozvíjí komunikaci na základě soustředěného pozorování výrazu, mimiky a slovního projevu **ALA-4:** vyjadřuje svou představu pomocí kresby a slov **ALA-5:** reaguje a spolupracuje individuálně a ve skupině **ALA-6:** hovoří o pocitech a vzpomínkách vyvolaných zvukovým nebo vizuálním podnětem	**Základy herecké techniky** ▪ integrace jazykových schopností přirozenou cestou, verbální a neverbální aspekty komunikace ▪ správná artikulace a intonace, výrazové prostředky hlasu ▪ rozvoj představivosti, sestavování poselství formou mimiky, spojení verbální a neverbální komunikace ▪ rozvoj pozorovacích schopností, předvídání, vybavení předešlých okamžiků dané situace ▪ diskuze o osobních rysech, načrtnutí charakteru postavy, prostředí a zápletky
ALA-7: charakterizuje vybraného autora a dílo **ALA-8:** rozumí danému textu, charakterizuje postavy,	**Britská literatura** ▪ legendy krále Artuše

porovnává literární a filmové zpracování	▪ alžbětínská doba ▪ viktoriánská doba ▪ 20. století
ALA-9: porovnává různé žánry **ALA-10:** píše hodnocení knihy nebo filmu	**Historické aspekty daného období** ▪ literární osobnosti a jejich díla ▪ dramatizace ▪ kritika

6.8.7 Anglická literatura a drama B

Obsah předmětu

Anglická literatura a drama je předmětem, ve kterém žáci prohlubují poznatky z oblasti literatury anglicky mluvících zemí, zasazují je do historického kontextu, charakterizují vybraná literární díla na základě zkušeností získaných četbou nebo jeho filmovou adaptací. Jednotlivá díla nebo jejich úryvky dramatizují, čemuž předchází získání dovedností nutných k realizaci dramatizace. Předmět je určen žákům gymnázia, kteří mají zájem o prohloubení znalosti z oblasti literatury a nahlédnutí do tajů herecké techniky.

Hlavní důraz je v tomto předmětu kladen na rozvoj slovní zásoby na základě práce s literárním textem, na přípravu dramatizace s využitím výrazových prostředků. Dramatizace samotná dodává žákům více jistoty při vyjádření pocitů v cizím jazyce a umožňuje osvojení základních dovedností nezbytných pro realizaci dramatizace.

Vzdělávací cíle předmětu vycházejí z RVP G a přesahují rozsah učiva stanoveného tímto dokumentem. Gymnázium považujeme jako výběrový typ vzdělávání určený především talentovaným žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací ke studiu.

Při výuce tohoto předmětu na naší škole je kromě tradičních učebních pomůcek aktivně využívána audiovizuální i výpočetní technika. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují rozvíjení schopnosti plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně porozumění a komunikace s rodilými mluvčími na pokročilejší úrovni.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Základy herecké techniky
- Britská a americká literatura 20. století

Organizace a vymezení předmětu

V obou ročnících se věnujeme jednotlivým obdobím britské a americké literatury. V jejich rámci si žáci osvojují poznávání mezilidských vztahů, práci v kolektivu, hlubší poznávání historie a kultury anglicky mluvících zemí, porozumění textu a projevu na vyšší jazykové úrovni.

Kromě tradičních metod a materiálů potřebných k výuce anglického jazyka používáme moderní doplňkové materiály, audiovizuální a výpočetní techniku. Všichni žáci (nejen žáci zapsaní do hodin předmětu Literatura a drama) mají možnost v rámci výukových a poznávacích zájezdů navštívit zejména Velkou Británii, kde mohou získat nové poznatky a ověřit si schopnosti v užití anglického jazyka.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT – VARIANTA B	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
ALB-1: vyjadřuje pocity, dojmy a myšlenky pomocí gest, výrazu a pohybu **ALB-2:** předvídá situaci a rozvíjí komunikaci na základě soustředěného pozorování výrazu, mimiky a slovního projevu **ALB-3:** používá různou intenzitu a barvu hlasu k vyjádření děje a pocitů, správně artikuluje **ALB-4:** vyjadřuje svou představu pomocí kresby a slov **ALB-5:** hovoří o pocitech a vzpomínkách vyvolaných zvukovým nebo vizuálním podnětem	**Základy herecké techniky** ▪ integrace jazykových schopností přirozenou cestou, verbální a neverbální aspekty komunikace ▪ rozvoj pozorovacích schopností, předvídání, vybavení předešlých okamžiků dané situace ▪ rozvoj představivosti, sestavování poselství formou mimiky, spojení verbální a neverbální komunikace ▪ správná artikulace a intonace, výrazové prostředky hlasu ▪ diskuze o osobních rysech, načrtnutí charakteru postavy, prostředí a zápletky
ALB-6: rozumí danému textu, charakterizuje postavy **ALB-7:** porovnává literární a filmové zpracování **ALB-8:** charakterizuje vybraného autora a dílo **ALB-9:** porovnává různé žánry **ALB-10:** píše hodnocení knihy nebo filmu	**Britská a americká literatura 20. století** ▪ britská literatura 20. století ▪ americká renesance ▪ ztracená generace ▪ meziválečná literatura ▪ současnost – charakterizace doby, autorů a jejich děl

6.8.8 Obchodní angličtina A

Obsah předmětu

Vyučovací předmět Obchodní angličtina je předmětem, ve kterém žáci získávají nové poznatky, ale zároveň prohlubují schopnosti nabyté v předmětu Anglický jazyk. Je určen pro žáky, kteří mají zájem o zdokonalení v anglickém jazyce v oblasti Obchodní angličtiny – Business English. Hlavní důraz je kladen na seznámení se se slovní zásobou, kterou člověk užívá v různých obchodních situacích. Nově nabytou slovní zásobu žák pak užívá jak v oblasti mluvení, psaní – žák se seznamuje s pravidly psaní různých slohových útvarů užívaných v obchodních situacích, i gramatiky. V oblasti listening (poslech) žák trénuje poslech anglických rozhovorů v reálných obchodních situacích a učí se hlubšímu porozumění, v oblasti reading (čtení) je žák seznamován se základními fakty z oblasti ekonomie a personalistiky pomocí četby článků s daným zaměřením.

Při výuce předmětu Obchodní angličtina je kromě tradičních učebních pomůcek (učebnice, poslechové CD) aktivně využívána nejen audiovizuální, ale i výpočetní technika (interaktivní CD-ROM). Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet schopnost plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	0

Orientační rozvržení učiva

- Corporate culture
  - work culture and placements
  - work organization and responsibility
  - past tenses and advice structures
  - meetings one-to-one
  - a placement report
  - counselling
- Customer support
  - Call centres
  - Customer service and telephoning
  - Asking questions and giving instructions
  - Dealing with problems by telephone
  - Formal and informal correspondence
  - Cybertartan software
- Products and packaging
  - Packaging
  - Specifications and features
  - Articles, relative clauses and noun combinations
  - Presentations- structure
  - A product description
  - Big Jack´s pizza
- Careers
  - Career choices
  - Careers, personal skills and qualities
  - Present tenses
  - Job interviews
  - A CV
  - Gap years and career breaks

Organizace a vymezení předmětu

Získané dovednosti v předmětu Obchodní angličtina mohou žáci uplatnit nejen v regulérních hodinách anglického jazyka či v komunikaci s rodilými mluvčími, ale především ve svém budoucím zaměstnání. Studiem a znalostí obchodní angličtiny žáci zvyšují svou budoucí konkurenceschopnost na trhu práce.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 3., KVINTA až SEPTIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
OAA-1: rozumí výrazu corporate culture a umí jej vysvětlit, chápe jeho principy a zná způsoby, jak danou kulturu nenarušovat ve svém budoucím	**Korporátní (firemní kultura)** ▪ firemní kultura, ▪ nepsaná pravidla firmy,

zaměstnání **OAA-2:** popisuje strukturu firmy či obchodní společnosti, zná názvy jednotlivých postů, chápe vztahy nadřízenosti a podřízenosti **OAA-3:** sestavuje strukturu společnosti, ukládá zaměstnancům jejich oblast zodpovědnosti **OAA-4:** udílí rady člověku s problémy v zaměstnání **OAA-5:** rozumí přečtenému článku na dané téma, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu **OAA-6:** rozumí slyšenému rozhovoru, chápe základní problém mluvčího **OAA-7:** správně užívá minulých časů a struktur užívaných při poradenství (advice structures), uděluje diplomatickou radu **OAA-8:** píše zprávu o průběhu praxe v podniku se všemi jeho náležitostmi	▪ struktura organizace, ▪ oblasti odpovědnosti, ▪ etiketa setkání jeden na jednoho, ▪ diplomatické rady. ▪ Poradenství. ▪ Gramatika: minulé časy, struktury k poradenství ▪ Stylistika: Zpráva
OAA-9: přemýšlí nad svou budoucností, plánuje svou kariéru, užívá slovní zásobu k zhodnocení svých dovedností, talentu, zkušeností **OAA-10:** simuluje interview – žádá o práci, prezentuje sám sebe, **OAA-11:** rozumí slyšenému interview, hodnotí jednotlivé uchazeče o zaměstnání **OAA-12:** čte článek, rozumí mu a na základě přečteného umí odpovědět na otázky, **OAA-13:** rozumí procesu plánování vlastní pracovní budoucnosti **OAA-14:** správně užívá přítomných časů k popisu pracovních kvalit pracovníka, užívá předpřítomný a minulý čas při popisu svých dosavadních pracovních zkušeností, či kvalifikace, ptá se otázky **OAA-15:** zná otázky, které může vyslechnout při interview, seznamuje se s nepřijatelnými odpověďmi, přemýšlí nad nejvhodnější odpovědí, diskutuje o ní **OAA-16:** seznamuje se se zahraničním trendem tzv. gap years – přestávek v kariéře za účelem získání jiných životních zkušeností a nadhledu. Umí o něm poreferovat. **OAA-17:** diskutuje nad obsahem životopisu, píše vlastní životopis se všemi jeho náležitostmi, respektuje jeho strukturu.	**Kariéra** ▪ kariéra, volba povolání, proces výběru povolání, ▪ dovednosti a kvality uchazeče o zaměstnání, ▪ slovní zásoba spojená s uzavíráním smlouvy, najímáním, výpovědí, interview, gap years – přestávky v kariéře ▪ Gramatika: přítomné časy, předpřítomný vs minulý v souvislosti s pracovní zkušeností ▪ Stylistika: životopis
OAA-18: rozumí pojmu podpora prodeje a služba zákazníkům, chápe jeho důležitost v konkurenci **OAA-19:** zná problematiku call center rozvinutých západních ekonomik **OAA-20:** předvídá obsah slyšeného rozhovoru, ověřuje své odhady, rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky **OAA-21:** formuluje problém výrobku při reklamaci **OAA-22:** naviguje spolužáka při technické obsluze výrobku, dává instrukce, ptá se otázky **OAA-23:** umí telefonovat, zná výrazy užívané v komunikační situaci – telefonování **OAA-24:** rozumí přečtenému článku na dané, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu **OAA-25:** hraje roli konzultanta firmy s nedostatečnou zákaznickou podporou, radí ku zlepšení služeb	**Podpora prodeje** ▪ Podpora prodeje jakožto nástroj obchodní soutěže, ▪ Call centra, ▪ reklamace, ▪ telefonování, ▪ řešení problémů po telefonu, ▪ technická slovní zásoba, ▪ Gramatika: tvoření otázek a instruování ▪ Stylistika: Formální a neformální korespondence

OAA-26: píše formální dopis či e-mail – stížnost se všemi jeho náležitostmi **OAA-27:** píše neformální e-mail	
OAA-28: zná výraz „marketingový mix“, umí jej vysvětlit **OAA-29:** vypráví, proč je obal důležitou součástí výrobku, zná jeho funkce, umí je vyjmenovat **OAA-30:** popisuje obal výrobku s jeho technickými parametry **OAA-31:** rozumí přečtenému článku na dané téma, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu **OAA-32:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky **OAA-33:** tvoří PPT prezentaci konkrétního výrobku se všemi jejími náležitostmi, respektuje doporučenou strukturu **OAA-34:** Správně užívá členy při popisu výrobku, správně užívá vztažné věty a vztažná zájmena odkazuje-li se na konkrétní výrobek, správně užívá kombinace podstatných jmen **OAA-35:** píše popis výrobku se všemi jeho náležitostmi	**Výrobek, obal** ▪ Výrobek ▪ obal a jeho funkce (ochrana, identifikace, transport, skladování, předvedení a bezpečnost), ▪ marketingový mix, ▪ prezentace výrobku ▪ Gramatika: členy, vztažné vedlejší věty, kolokace podstatných jmen ▪ Stylistika: Popis výrobku
OAA-36: přemýšlí nad svou budoucností, plánuje svou kariéru, užívá slovní zásobu k zhodnocení svých dovedností, talentu, zkušeností **OAA-37:** simuluje interview – žádá o práci, prezentuje sám sebe, **OAA-38:** rozumí slyšenému interview, hodnotí jednotlivé uchazeče o zaměstnání **OAA-39:** čte článek, rozumí mu a na základě přečteného umí odpovědět na otázky, **OAA-40:** rozumí procesu plánování vlastní pracovní budoucnosti **OAA-41:** správně užívá přítomných časů k popisu pracovních kvalit pracovníka, užívá předpřítomný a minulý čas při popisu svých dosavadních pracovních zkušeností, či kvalifikace, ptá se otázky **OAA-42:** zná otázky, které může vyslechnout při interview, seznamuje se s nepřijatelnými odpověďmi, přemýšlí nad nejvhodnější odpovědí, diskutuje o ní **OAA-43:** seznamuje se se zahraničním trendem tzv. gap years – přestávek v kariéře za účelem získání jiných životních zkušeností a nadhledu. Umí o něm poreferovat. **OAA-44:** diskutuje nad obsahem životopisu, píše vlastní životopis se všemi jeho náležitostmi, respektuje jeho strukturu.	**Kariéra** ▪ kariéra, volba povolání, proces výběru povolání, ▪ dovednosti a kvality uchazeče o zaměstnání, ▪ slovní zásoba spojená s uzavíráním smlouvy, najímáním, výpovědí, interview, gap years – přestávky v kariéře ▪ Gramatika: přítomné časy, předpřítomný vs minulý v souvislosti s pracovní zkušeností ▪ Stylistika: životopis

6.8.9 Obchodní angličtina B

Obsah předmětu

Vyučovací předmět Obchodní angličtina je předmětem, ve kterém žáci získávají nové poznatky, ale zároveň prohlubují schopnosti nabyté v předmětu Anglický jazyk. Je určen pro žáky, kteří mají zájem o zdokonalení v anglickém jazyce v oblasti Obchodní angličtiny – Business English. Hlavní důraz je kladen na seznámení se se slovní zásobou, kterou člověk užívá v různých obchodních situacích. Nově nabytou slovní zásobu žák pak užívá jak v oblasti mluvení, psaní – žák se seznamuje s pravidly psaní různých slohových útvarů užívaných v obchodních situacích, i gramatiky. V oblasti listening (poslech) žák trénuje poslech anglických rozhovorů

v reálných obchodních situacích a učí se hlubšímu porozumění, v oblasti reading (čtení) je žák seznamován se základními fakty z oblasti ekonomie a personalistiky pomocí četby článků s daným zaměřením.

Při výuce předmětu Obchodní angličtina je kromě tradičních učebních pomůcek (učebnice, poslechové CD) aktivně využívána nejen audiovizuální, ale i výpočetní technika (interaktivní CD-ROM). Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet schopnost plynulého ústního i písemného vyjadřování včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Making deals
  - E-tailing
  - Negotiating and e-tailing
  - Conditionals and recommendations
  - Negotiations-bargaining
  - A proposal
  - St John´s Beach club
- Company and community
  - Corporate social responsibility
  - Meetings, ethical behaviour and social performance
  - The passive and reported speech
  - Meetings- teamwork
  - Reports and minutes
  - Phoenix
- Mergers and acquisitions
  - Risks and opportunities in M&A
  - Business performance
  - Future forms and expressing likelihood
  - Presentations- visuals
  - Presentations slides
  - Calisto
- International trade
  - Export sales and payment
  - International deals and payments
  - Prepositions
  - Negotiations- diplomacy
  - Requests and reminders
  - Jeddah Royal Beach Resort

Organizace a vymezení předmětu

Získané dovednosti v předmětu Obchodní angličtina mohou žáci uplatnit nejen v regulérních hodinách anglického jazyka či v komunikaci s rodilými mluvčími, ale především ve svém budoucím zaměstnání. Studiem a znalostí obchodní angličtiny žáci zvyšují svou budoucí konkurenceschopnost na trhu práce.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
OAB-1: porovnává kamenný a internetový obchod, jmenuje výhody a nevýhody **OAB-2:** umí seřadit a rozpoznat chronologický pořádek transakcí při nakupování přes internet **OAB-3:** hraje roli pracovníka, který se dělí o oblasti zodpovědnosti a vyjednává o míře své vlastní činnosti **OAB-4:** ovládá strategii vyjednávání – vlastní formulaci problému **OAB-5:** vyjednává o ceně při prodeje vlastní věci, vyjednává podmínky služby, formuluje váhavé nabídky, pevné nabídky, protinávrhy, kompromisy **OAB-6:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky **OAB-7:** užívá kondicionály a doporučující fráze při hodnocení on-line prodejců **OAB-8:** píše dopis firmě s návrhem na zlepšení její činnosti, zmiňuje výhody, které firma získá.	**Obchodní jednání** ▪ obchodování online ▪ služby zákazníkům ▪ vyjednávání, smlouvání ▪ Gramatika: kondicionály a doporučení ▪ Stylistika: Dopis – návrh firmě
OAB-9: seznamuje se se způsoby komunikace firmy s veřejností, s firemním krédem, s etikou chování firmy vůči společnosti a formami jejího vyjádření **OAB-10:** rozumí přečtenému článku na dané téma (Krédo podniku) je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu **OAB-11:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky **OAB-12:** seznamuje se s příklady veřejného projevu **OAB-13:** seznamuje se s funkcí reklamních předmětů, rozhoduje, jak hodnotný dárek je ještě etické od potenciálního obchodního partnera přijmout **OAB-14:** zná pravidla užití nepřímé řeči a správně nepřímou řeč používá, užívá pasíva **OAB-15:** zjišťuje a uvádí příklady zapojení firem do veřejně prospěšných projektů **OAB-16:** píše zápis z jednání se všemi jeho náležitostmi	**Podnik a jeho vazby na společnost** ▪ konflikt zájmů, ▪ odpovědnost firmy vůči společnosti, ▪ krédo firmy, ▪ charita, setkávání se s veřejností, ▪ problematika úplatků, etické chování, dobrá pověst firmy, ▪ public relations ▪ Gramatika: nepřímá řeč, pasívum ▪ Stylistika: zápis z jednání
OAB-17: podává informace o růstu, poklesu či stabilitě výnosů své obchodní společnosti **OAB-18:** seznamuje se a sám prezentuje výhody a nevýhody, zisky a ztráty spojené s fúzí podniku s jiným **OAB-19:** porovnává podniky, jejich silné a slabé stránky, nachází řešení slabin, užívá výrazy pro podob-	**Fúze a akvizice** ▪ Risk a příležitosti spojené s fúzí, ▪ kolaps firmy, ▪ slovní zásoba spojená s životaschopností firmy (od bankrotu po vysokou ziskovost), ▪ podávání finančních zpráv (růst, pokles, stabilita) ▪ Gramatika: vyjadřování budoucnosti, výrazy pro

nost, pro návrhy řešení správně užívá budoucích struktur, předvídá vývoj do budoucnosti **OAB-20:** rozumí přečtenému článku na dané téma, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu **OAB-21:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky **OAB-22:** seznamuje se s principy tvorby prezentace, zejména za užití vizuálních podnětů, tvoří srozumitelnou a poutavou prezentaci o své společnosti, nabízí se pro možnost fúze, užívá grafy a tabulky **OAB-23:** píše slidy pro PPT prezentaci se všemi jejich náležitostmi	vyjádření podobnosti ▪ Stylistika: Tvorba prezentace
OAB-24: porovnává tuzemský trh se zahraničním, diskutuje o možných odlišnostech, předvídá chyby v přístupu k zahraničnímu spotřebiteli, **OAB-25:** rozumí přečtenému článku na dané téma, je schopen informace uvážit a zodpovědět otázky k textu **OAB-26:** rozumí slyšenému rozhovoru a na základě slyšeného odpovídá na otázky **OAB-27:** je seznámen s problémy exportu a plateb za zboží v cizí měně **OAB-28:** užívá správné předložky v jednání se zahraničním obchodním partnerem při dojednávání termínů **OAB-29:** diskutuje o možných odlišnostech různých kultur **OAB-30:** zvládá základy diplomatického jazyka, zná jeho principy, příklady užití **OAB-31:** hraje roli obchodního partnera, dojednává zadané podmínky spolupráce **OAB-32:** píše žádost, písemně upomíná platbu, odpovídá na žádost	**Mezinárodní obchod** ▪ Nástrahy mezinárodního obchodu, ▪ chyby v jednání se zahraničním spotřebitelem, ▪ problematika jiné měny, ▪ uzavírání mezinárodních obchodních smluv, ▪ jednání o podmínkách obchodování, vývoz, ▪ diplomacie ▪ Gramatika: předložky ▪ Stylistika: Žádost, upomínka

6.8.10 Mediální angličtina A

Obsah předmětu

Mediální angličtina je předmětem, ve kterém žáci rozšiřují a prohlubují vědomosti nabyté v řádných hodinách anglického jazyka. Předmět je určen žákům gymnázia, kteří mají zájem o dosažení vyšší úrovně v anglickém jazyce a chtějí si rozšířit poznatky v oblasti reálií. Důraz je v tomto předmětu kladen na oblasti kultury, způsobu života, literatury, médií a dialektů. Přední místo ve výuce zaujímá konverzace na dané téma se zaměřením na samostatnost, ucelenost a kultivovanost projevu v cizím jazyce.

Náplň předmětu v jednotlivých ročnících tvoří samostatné, na sobě nezávislé celky. Díky tomu není podmínkou absolvovat jeho dvouleté studium, ale žáci se mohou podle svých potřeb rozhodnout, ve kterém ročníku se ke studiu Mediální angličtiny přihlásí.

Při výuce předmětu Mediální angličtina, je na naší škole aktivně využívána audiovizuální i výpočetní technika. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet schopnost plynulého ústního vyjadřování včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími na pokročilejší úrovni. Současně si žáci rozvíjí a prohlubují své poznatky o reáliích anglicky mluvících zemí se zaměřením na reprodukci a praktické použití nabytých vědomostí.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	0	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	0	0

Orientační rozvržení učiva

- Kultura anglicky mluvících zemí
- Historie anglicky mluvících zemí
- Turismus
- Anglický dialekt
- Média
- Literatura anglicky mluvících zemí

Organizace a vymezení předmětu

V rámci probíraných témat si žáci osvojují poznávání mezilidských vztahů, práci v kolektivu, poznávání jiných, zejména anglicky mluvících zemí, jejich kultury a národů, zvyků, tradic apod., porozumění textu a projevu na vyšší jazykové úrovni.

Kromě tradičních metod a materiálů potřebných k výuce Mediální angličtiny učitel používá moderní doplňkové materiály, audiovizuální a výpočetní techniku, metody výkladu, dialogu a diskuze.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 2., KVINTA až SEXTA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
MAA-1: uvede politické rozdíly Velké Británie, Indie a Kanady **MAA-2:** vyjmenuje základní geografická fakta Velké Británie, Indie a Kanady **MAA-3:** nastíní možné dopady známých osobností na kulturu, či vědu Velké Británie, Indie a Kanady	**Kultura a reálie anglicky mluvících zemí** ▪ kultura a známé osobnosti Velké Británie, Indie a Kanady ▪ politické uspořádání a zajímavosti Velké Británie, Indie a Kanady ▪ reálie Velké Británie, Indie a Kanady
MAA-4: uvede historické milníky objevných plaveb, které vedly ke světové dominanci Velké Británie **MAA-5:** vysvětlí historické události, které vedly k PAX Britannica **MAA-6:** uvede důsledky kolonizace Indie	**Historie anglicky mluvících zemí** ▪ objevné plavby, kolonizace ▪ Velká Británie jako supervelmoc, PAX Britannica ▪ dekolonizace ▪ významné události Velké Británie, Indie a Kanady
MAA-7: rozliší pozitivní a negativní přínos turismu na životní prostředí a ekonomickou situaci **MAA-8:** vyjmenuje dopady multikulturalismu na společnost	**Turismus** ▪ vliv turismu na Velkou Británii, Indii a Kanady ▪ multikulturalismus a její efekt na vývoj situace ve Velké Británii
MAA-9: rozliší mezi dialekty a slangy Velké Británie, Indie a Kanady **MAA-10:** používá slovní zásobu, která je specifická pro danou oblast	**Anglický dialekt** ▪ dialekty Velké Británie, Indie a Kanady ▪ specifická slovní zásoba Velké Británie, Indie a Kanady
MAA-11: vymezí pozici médií v moderním světě **MAA-12:** rozliší pozitivní a negativní aspekty médií, rozezná hoax od věrohodné zprávy	**Média** ▪ vliv médií na situaci ve Velké Británii, Indie a Kanady ▪ typy médií, pozitiva a negativa a jejich praktické

	využití v každodenním životě
MAA-13: vyjmenuje nejznámější literární díla Velké Británie, Indie a Kanady **MAA-14:** rozliší odlišné literární žánry	**Literatura anglicky mluvících zemí** ▪ nejznámější literární díla Velké Británie, Indie a Kanady ▪ historické pozadí a literární žánry

6.8.11 Mediální angličtina B

Obsah předmětu

Mediální angličtina je předmětem, ve kterém žáci rozšiřují a prohlubují vědomosti nabyté v řádných hodinách anglického jazyka. Předmět je určen žákům gymnázia, kteří mají zájem o dosažení vyšší úrovně v anglickém jazyce a chtějí si rozšířit poznatky v oblasti reálií. Důraz je v tomto předmětu kladen na oblasti kultury, způsobu života, literatury, médií a dialektů. Přední místo ve výuce zaujímá konverzace na dané téma se zaměřením na samostatnost, ucelenost a kultivovanost projevu v cizím jazyce.

Náplň předmětu v jednotlivých ročnících tvoří samostatné, na sobě nezávislé celky. Díky tomu není podmínkou absolvovat jeho dvouleté studium, ale žáci se mohou podle svých potřeb rozhodnout, ve kterém ročníku se ke studiu Mediální angličtiny přihlásí.

Při výuce předmětu Mediální angličtina na naší škole je aktivně využívána audiovizuální i výpočetní technika. Vzdělávací cíle též odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet schopnost plynulého ústního vyjadřování včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími na pokročilejší úrovni. Současně si žáci rozvíjí a prohlubují své poznatky o reáliích anglicky mluvících zemí se zaměřením na reprodukci a praktické použití nabytých vědomostí.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	0	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	0	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Kultura anglicky mluvících zemí
- Historie anglicky mluvících zemí
- Turismus
- Anglický dialekt
- Média
- Literatura anglicky mluvících zemí

Organizace a vymezení předmětu

V rámci probíraných témat si žáci osvojují poznávání mezilidských vztahů, práci v kolektivu, poznávání jiných, zejména anglicky mluvících zemí, jejich kultury a národů, zvyků, tradic apod., porozumění textu a projevu na vyšší jazykové úrovni.

Kromě tradičních metod a materiálů potřebných k výuce Mediální angličtiny učitel používá moderní doplňkové materiály, audiovizuální a výpočetní techniku, metody výkladu, dialogu a diskuze.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 3. až 4., SEPTIMA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
MAB-1: uvede politické rozdíly USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky **MAB-2:** vyjmenuje základní geografická fakta USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky **MAB-3:** nastíní možné dopady známých osobností na kulturu a vědu USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky	**Kultura a reálie anglicky mluvících zemí** ▪ kultura a známé osobnosti USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky ▪ politické uspořádání a zajímavosti USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky ▪ reálie USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky
MAB-4: uvede historické milníky objevných plaveb, které ovlivnily vývoj USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky **MAB-5:** vysvětlí historické události, které vedly k prosazení se USA jako supervelmoci **MAB-6:** uvede důsledky kolonizace Austrálie	**Historie anglicky mluvících zemí** ▪ objevné plavby, kolonizace ▪ USA jako supervelmoc ▪ dekolonizace ▪ významné události USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky
MAB-7: rozliší pozitivní a negativní přínos turismu na životní prostředí a ekonomickou situaci **MAB-8:** vyjmenuje dopady multikulturalismu na společnost	**Turismus** ▪ vliv turismu na USA, Austrálii, Nového Zélandu a Afriky ▪ multikulturalismus a její efekt na vývoj situace v USA
MAB-9: rozliší mezi dialekty a slangy USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky **MAB-10:** používá slovní zásobu, která je specifická pro danou oblast	**Anglický dialekt** ▪ dialekty USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky ▪ specifická slovní zásoba USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky
MAB-11: vymezí pozici médií v moderním světě **MAB-12:** rozliší pozitivní a negativní aspekty médií, rozezná hoax od věrohodné zprávy	**Média** ▪ vliv médií na situaci v USA, Austrálii, Nového Zélandu a Afriky ▪ typy médií, pozitiva a negativa a jejich praktické využití v každodenním životě
MAB-13: vyjmenuje nejznámější literární díla USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky **MAB-14:** rozliší odlišné literární žánry	**Literatura anglicky mluvících zemí** ▪ nejznámější literární díla USA, Austrálie, Nového Zélandu a Afriky ▪ historické pozadí a literární žánry

6.8.12 Konverzace v německém jazyce A

Obsah předmětu

Směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky. Schopnost mluveného i psaného projevu, která je cílem osvojení cizího jazyka, je při konverzaci rozvíjena a prohlubována.

Výuka se soustředí na procvičování fonetiky, gramatiky, konverzačních témat i literatury tak, aby žák gramaticky i stylisticky správně, případně s malými nepřesnostmi, vyjadřoval své názory a postoje k určitým probíraným tématům a zároveň dbal na správnou výslovnost a intonaci.

Součástí výuky je samozřejmě poslech, čtení i reprodukce textu s porozuměním daného tématu. Žáci jsou seznamováni s různými tématy, zejména zpracováním literárních děl také prostřednictvím filmu v originálním znění s cílem co nejvíce porozumět cizímu jazyku, zprostředkovanému rodilým mluvčím.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	0

Orientační rozvržení učiva

- Fonetika (výslovnost, přízvuk, intonace)
- Gramatika (slovní druhy, jmenné a slovesné kategorie, věta jednoduchá a souvětí, vazby odlišné od češtiny)
- Konverzační témata (rodina, profese, zájmy, společnost, vzdělávání, cestování, orientace po městě, hlavní města, film a divadlo, charakteristika)
- Literatura

Organizace a vymezení předmětu

Důraz je kladen na samostatnou práci žáků, diskuzi o různých problémech, jsou využívány jazykové komunikativní hry. Žáci pracují s cizojazyčnými texty, poslechovými i filmovými nahrávkami.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 3., KVINTA až SEPTIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
NKA-1: procvičuje a upevňuje výslovnost čtením a reprodukcí textů	**Fonetika** ▪ Upevňování výslovnostních návyků
NKA-2: opakuje si znalost gramatických jevů prací na textech k tomu určených **NKA-3:** vyjadřuje se ústní i písemnou formou **NKA-4:** pracuje s dvojjazyčným slovníkem	**Gramatika** ▪ Slovní druhy, jmenné a slovesné kategorie ▪ Věta jednoduchá, souvětí ▪ Vazby odlišné od českého jazyka
NKA-5: osvojí si důležité komunikační situace **NKA-6:** reaguje na dotazy učitele i spolužáků, snaží se odpovědět i vést dialog na určité téma **NKA-7:** hovoří o rodině, o svých zájmech i plánech do budoucna **NKA-8:** srovnává systém vzdělávání v ČR a v Německu **NKA-9:** zabývá se tematikou cestování **NKA-10:** orientuje se ve městě, v obchodní síti i službách města **NKA-11:** popíše vzhled, vlastnosti i chování člověka	**Konverzační témata** ▪ Vzdělávání a povolání ▪ Počasí a příroda ▪ Média ▪ Dovolená, cestování, doprava ▪ Sport a zdravý životní styl ▪ Reklama ▪ Bydlení ▪ Orientace ve městě ▪ Všední život ▪ Role rodiny ve společnosti
NKA-12: seznámí se s literárními památkami a tvorbou Goetha a Schillera **NKA-13:** snaží se čtením i poslechem ukázek porozumět textu, reprodukovat ho a vyjádřit své názory	**Literatura** ▪ Výmarští klasikové – J. W. Goethe, F. Schiller

6.8.13 Konverzace v německém jazyce B

Obsah předmětu

Směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky. Schopnost mluveného i psaného projevu, která je cílem osvojení cizího jazyka, je při konverzaci rozvíjena a prohlubována.

Výuka se soustředí na procvičování fonetiky, gramatiky, konverzačních témat i literatury tak, aby žák gramaticky i stylisticky správně, případně s malými nepřesnostmi, vyjadřoval své názory a postoje k určitým probíraným tématům a zároveň dbal na správnou výslovnost a intonaci.

Součástí výuky je samozřejmě poslech, čtení i reprodukce textu s porozuměním daného tématu. Žáci jsou seznamováni s různými tématy, zejména zpracováním literárních děl také prostřednictvím filmu v originálním znění s cílem co nejvíce porozumět cizímu jazyku, zprostředkovanému rodilým mluvčím.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Fonetika (upevňování výslovnostních návyků)
- Gramatika (slovní druhy, jmenné a slovesné kategorie, věta jednoduchá a souvětí, vazby odlišné od češtiny)
- Konverzační témata (globální problémy, svátky, tradice, zvyky, životní styl, zdraví, sport, zeměpis a historie německy mluvících zemí a ČR)

Organizace a vymezení předmětu

Důraz je kladen na samostatnou práci žáků, diskuzi o různých problémech, jsou využívány jazykové komunikativní hry. Žáci pracují s cizojazyčnými texty, poslechovými i filmovými nahrávkami.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
NKB-1: procvičuje a upevňuje výslovnost čtením a reprodukcí textů	**Fonetika** ▪ Upevňování výslovnostních návyků
NKB-2: opakuje si znalost gramatických jevů prací na textech k tomu určených **NKB-3:** vyjadřuje se ústní i písemnou formou **NKB-4:** pracuje s dvojjazyčným slovníkem	**Gramatika** ▪ Slovní druhy, jmenné a slovesné kategorie ▪ Věta jednoduchá, souvětí ▪ Vazby odlišné od českého jazyka
NKB-5: osvojí si důležité komunikační situace **NKB-6:** vyjadřuje stručně své myšlenky týkající se jednotlivých témat, vede o nich dialog **NKB-7:** vyjadřuje své názory jak ústně, tak písemně **NKB-8:** vysvětlí globální problémy současného světa **NKB-9:** seznámí se se svátky, tradicemi a zvyky německy mluvících zemí i České republiky **NKB-10:** seznámí se s důležitými zeměpisnými údaji i s historií německy mluvících zemí a České republiky **NKB-11:** seznámí se s kulturními památkami v některých městech **NKB-12:** seznámí se se slavnými osobnostmi z německého prostředí	**Konverzační témata** ▪ Německo ▪ Švýcarsko ▪ Rakousko ▪ Berlín, Drážďany ▪ Česká republika ▪ Praha ▪ Naše město ▪ Evropská unie ▪ Svátky a zvyky ▪ Problémy mladých ▪ Mezilidské vztahy ▪ Globální problémy ▪ Slavné osobnosti německého prostředí

6.8.14 Konverzace v ruském jazyce

Obsah předmětu

Směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky. Schopnost mluveného i psaného projevu, která je cílem osvojení cizího jazyka, je při konverzaci rozvíjena a prohlubována.

Výuka se soustředí na procvičování fonetiky, gramatiky, konverzačních témat i literatury tak, aby žák gramaticky i stylisticky správně, případně s malými nepřesnostmi, vyjadřoval své názory a postoje k určitým probíraným tématům a zároveň dbal na správnou výslovnost a intonaci.

Součástí výuky je samozřejmě poslech, čtení i reprodukce textu s porozuměním daného tématu. Žáci jsou seznamováni s různými tématy, zejména zpracováním literárních děl také prostřednictvím filmu v originálním znění s cílem co nejvíce porozumět cizímu jazyku, zprostředkovanému rodilým mluvčím.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Fonetika (výslovnost, přízvuk, intonace)
- Gramatika (slovní druhy, věta jednoduchá a souvětí, vazby odlišné od češtiny)
- Konverzační témata (autobiografie, rodina, profese, zájmy, systém vzdělávání, cestování, doprava, počasí, příroda, všední život, stravování, bydlení, nákupy, služby, kultura, svátky a tradice)
- Literatura

Organizace a vymezení předmětu

Důraz je kladen na samostatnou práci žáků, diskusi o různých problémech, jsou využívány jazykové komunikativní hry. Žáci pracují s cizojazyčnými texty, poslechovými i filmovými nahrávkami.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 3., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RK-1: procvičuje a upevňuje výslovnost čtením a reprodukcí textů	**Fonetika** • Upevňování výslovnostních návyků (přízvuk, intonace)
RK-2: opakuje si znalost gramatických jevů prací na textech k tomu určených **RK-3:** vyjadřuje se ústní i písemnou formou **RK-4:** pracuje s dvojjazyčným slovníkem	**Gramatika** • Slovní druhy, jmenné a slovesné tvary • Věta jednoduchá, souvětí • Vazby odlišné od českého jazyka
RK-5: osvojí si důležité komunikační situace **RK-6:** vyjadřuje stručně své myšlenky týkající se jednotlivých témat **RK-7:** vyjadřuje své názory jak ústně, tak písemně **RK-8:** reaguje na dotazy učitele i spolužáků, vede dialog na určité téma	**Konverzační témata** • Rodina, mezilidské vztahy, autobiografie • Vzdělávání, povolání, zájmy • Dovolená, cestování, doprava • Počasí, příroda

	• Všední život, stravování • Bydlení, nákupy, služby • Kultura, svátky, tradice
RK-9: seznámí se s literárními památkami a tvorbou autorů od nejstarších dob po 20. století **RK-10:** snaží se čtením i poslechem ukázek porozumět textu, reprodukovat ho a vyjádřit dvé názory	**Literatura** • Stará ruská literatura • Klasická literatura • Vybraná literární díla 20. století

6.8.15 Seminář z biologie A

Obsah předmětu

Volitelný předmět seminář z biologie A je určen pro žáky s hlubším zájmem o biologii, humánní a veterinární medicínu a biochemii. V semináři je kladen důraz na zdokonalení ústního i grafického projevu, na rozvoj logického myšlení a možnou realizaci a prezentaci vlastních projektů.

V této variantě semináře získá žák ucelený pohled na systém živé přírody, prohloubí zde některé kapitoly z obecné a molekulární biologie, cytologie, fyziologie, genetiky, biologie prokaryot a botaniky. Část semináře bude věnována vybraným tématům dle zájmu a zaměření účastníků.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Vlastnosti a chemické složení živých soustav
- Cytologie
- Fyziologie buňky
- Dělení buněk a rozmnožování organismů
- Nebuněčné organismy
- Prokaryotní organismy
- Stavba a fylogeneze orgánových soustav rostlin
- Evoluce rostlin
- Ekologie rostlin
- Biologie hub a lišejníků
- Molekulární základy dědičnosti, genetika prokaryot, nebuněčných organismů a rostlin

Organizace a vymezení předmětu

Seminář je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Seminář je doporučen pro žáky druhých až čtvrtých ročníků čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu. V případě mimořádného zájmu o zapsání předmětu je seminář otevřen i ostatním žákům.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SBA-1: porovná významné hypotézy o vzniku života a vývoji organismů **SBA-2:** charakterizuje zastoupení prvků, anorganických a organických látek v živých organismech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích buněk i organismů	▪ Vlastnosti a chemické složení živých soustav
SBA-3: dokáže popsat stavbu a funkci buněčných struktur (organel) prokaryotní a eukaryotní buňky **SBA-4:** popíše rozdíly ve stavbě, funkcích, způsobu výživy a zásobních látkách buňky rostlinné, živočišné a buňky hub **SBA-5:** objasní principy komunikace mezi buňkami navzájem a mezi buňkami a okolním prostředím	▪ Cytologie ▪ Fyziologie buňky
SBA-6: vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu **SBA-7:** popíše rozdíl v průběhu a výsledku mitózy a meiózy	▪ Dělení buněk a rozmnožování organismů
SBA-8: objasní průběh životního cyklu viru, porovná alternativy způsobu rozmnožování viru v hostitelské buňce **SBA-9:** rozpozná na základě příznaků některé významné virové a bakteriální choroby a uvede způsob jejich přenosu, prevence a léčby **SBA-10:** charakterizuje prokaryota a jejich postavení v systému organismů **SBA-11:** uvede příklady využití bakterií člověkem	▪ Nebuněčné organismy – viry, viroidy, transpozóny, priony ▪ Prokaryotní organismy
SBA-12: popíše a rozpozná typickou stavbu a funkci základních vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich přeměny **SBA-13:** popíše způsob oplození u nahosemenných a krytosemenných rostlin **SBA-14:** vysvětlí hlavní fylogenetické vztahy mezi jednotlivými odděleními rostlin **SBA-15:** charakterizuje specifické znaky, rodozměnu, životní cykly, adaptaci k životu v určitém prostředí, praktické využití významných skupin a jejich zástupců **SBA-16:** objasní základní vztah rostliny a abiotických faktorů prostředí	▪ Stavba a fylogeneze orgánových soustav rostlin ▪ Evoluce rostlin ▪ Ekologie rostlin
SBA-17: charakterizuje způsoby výživy hub a lišejníků **SBA-18:** vysvětlí základní způsoby rozmnožování hub a lišejníků **SBA-19:** uvede znaky typické pro jednotlivé skupiny hub a lišejníků **SBA-20:** popíše principy soužití houbové a řasové (sinicové) složky lišejníku	▪ Biologie hub a lišejníků
SBA-21: popíše principy uchování a přenosu dědičné informace se zvláštním zřetelem ke genetice prokaryot a nebuněčných organismů **SBA-22:** uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka	▪ Molekulární základy dědičnosti, genetika prokaryot, nebuněčných organismů a rostlin

6.8.16 Seminář z biologie B

Obsah předmětu

Volitelný předmět seminář z biologie B je určen pro žáky s hlubším zájmem o biologii, humánní a veterinární medicínu a biochemii. V semináři je kladen důraz na zdokonalení ústního i grafického projevu, na rozvoj logického myšlení a možnou realizaci a prezentaci vlastních projektů.

V této variantě semináře získá žák ucelený pohled na systém živé přírody, prohloubí zde některé kapitoly z obecné a molekulární biologie, fyziologie a anatomie živočichů, genetiky a zoologie. Část semináře bude věnována vybraným tématům dle zájmu a zaměření účastníků.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Buněčná stavba a chemické složení organismů
- Metabolismus organismů
- Stavba a fylogeneze orgánových soustav živočichů
- Vznik života
- Evoluce živočichů
- Prvoci
- Mnohobuněční živočichové
- Molekulární základy dědičnosti, genetika živočichů
- Veterinární medicína
- Ekologie živočichů
- Etologie

Organizace a vymezení předmětu

Seminář je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Seminář je doporučen pro žáky druhých až čtvrtých ročníků čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu. V případě mimořádného zájmu o zapsání předmětu je seminář otevřen i ostatním žákům.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SBB-1: charakterizuje zastoupení prvků, anorganických a organických látek v živých organismech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích buněk i organismů **SBB-2:** charakterizuje způsoby příjmu a výdeje látek buňkou **SBB-3:** vysvětlí podstatu buněčného metabolismu **SBB-4:** uvede základní rozdíly v aerobním a anaerobním metabolismu, popíše způsoby přeměny	▪ Buněčná stavba a chemické složení organismů ▪ Metabolismus organismů

energie v průběhu základních metabolických reakcí; význam ATP	
SBB-5: popíše pravděpodobný vývoj jednotlivých tělních soustav; podpoří svá tvrzení znalostí systematiky živočichů a znalostí funkcí orgánových soustav kmenů, nižších taxonů nebo i vybraných zástupců **SBB-6:** popíše základní funkce orgánových soustav živočichů	▪ Stavba a fylogeneze orgánových soustav živočichů
SBB-7: porovná významné hypotézy o vzniku života a vývoji organismů **SBB-8:** popíše hlavní evoluční události ve vývoji živočichů; zařadí tyto události do správného geologického období	▪ Vznik života ▪ Evoluce živočichů
SBB-9: popíše charakteristické organely prvoků a vysvětlí jejich funkci **SBB-10:** popíše základní typy rozmnožování prvoků a jejich souvislost s výměnou genetické informace **SBB-11:** charakterizuje významné skupiny prvoků a jejich zástupce **SBB-12:** popíše nejvýznamnější nemoci člověka způsobené prvoky a uvede možnosti prevence	▪ Prvoci
SBB-13: popíše fylogenezi orgánových soustav živočichů **SBB-14:** popíše ontogenezi orgánových soustav a objasní význam zárodečných listů během zárodečného vývoje živočicha **SBB-15:** popsat stavbu, typy a vlastnosti tkání a orgánů **SBB-16:** charakterizuje a rozpozná kmeny bezobratlých živočichů a strunatců a jejich významné zástupce	▪ Mnohobuněční živočichové
SBB-17: popíše principy uchování a přenosu dědičné informace a se zvláštním zřetelem ke genetice živočichů **SBB-18:** uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka	▪ Molekulární základy dědičnosti, genetika živočichů
SBB-19: charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy **SBB-20:** definuje základní pojmy ekologie živočichů a etologie	▪ Ekologie živočichů ▪ Etologie
SBB-21: seznámí se se základy veterinární medicíny	▪ Veterinární medicína

6.8.17 Seminář z biologie C

Obsah předmětu

Volitelný předmět seminář z biologie C je určen pro žáky s hlubším zájmem o biologii, humánní a veterinární medicínu a biochemii. V semináři je kladen důraz na zdokonalení ústního i grafického projevu, na rozvoj logického myšlení a možnou realizaci a prezentaci vlastních projektů.

V této variantě semináře si žák prohloubí své znalosti z anatomie, fyziologie a evoluce člověka a genetiky. Část semináře bude věnována vybraným tématům dle zájmu a zaměření účastníků.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	0	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	0	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Stavba, fyziologie a ontogeneze orgánových soustav člověka
- Antropogeneze, hlavní mezníky a hybné síly evoluce člověka
- Humánní medicína
- Molekulární základy dědičnosti, genetika člověka, eugenika a eufenika
- Genetické inženýrství
- Ekologie člověka

Organizace a vymezení předmětu

Seminář je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Seminář je doporučen pro žáky třetích až čtvrtých ročníků čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SBC-1: popíše morfologii a fyziologii orgánových soustav člověka **SBC-2:** orientuje se v embryogenezi člověka	▪ Stavba, fyziologie a ontogeneze orgánových soustav člověka
SBC-3: popíše významné události ve fylogenetickém vývoji člověka **SBC-4:** charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace **SBC-5:** orientuje se v moderních teoriích evoluce člověka	▪ Antropogeneze, hlavní mezníky a hybné síly evoluce člověka
SBC-6: seznámí se se základy významných oborů humánní medicíny **SBC-7:** seznámí se s příznaky, přenosem, prevencí a léčbou významných chorob a vad člověka	▪ Humánní medicína
SBC-8: popíše principy uchování a přenosu dědičné informace a se zvláštním zřetelem ke genetice člověka **SBC-9:** charakterizuje, čím se zabývá eugenika a eufenika	▪ Molekulární základy dědičnosti, genetika člověka, eugenika a eufenika
SBC-10: prakticky využívá poznatků genetického inženýrství v biologii člověka **SBC-11:** určí vliv prostředí na genetické zdraví populace	▪ Genetické inženýrství ▪ Mutace

6.8.18 Seminář z biologie D

Obsah předmětu

Volitelný předmět seminář z biologie D je určen pro žáky s hlubším zájmem o zoologii, histologii, cytologii, humánní a veterinární medicínu a biochemii. V semináři je kladen důraz na zdokonalení ústního i grafického projevu, na rozvoj logického myšlení a možnou realizaci a prezentaci vlastních projektů.

V této variantě semináře si žák prohloubí své znalosti z anatomie, fyziologie, evoluce člověka a genetiky. Část semináře bude věnována vybraným tématům dle zájmu a zaměření účastníků.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	0	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	0	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Cytologie
- Fyziologie buňky
- Dělení buněk a rozmnožování organismů
- Nebuněčné organismy
- Prokaryotní organismy
- Prvoci
- Evoluce mnohobuněčných živočichů a člověka
- Morfologie a fyziologie tkání a orgánových soustav živočichů a člověka
- Embryogeneze a ontogeneze živočichů a člověka

Organizace a vymezení předmětu

Seminář je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Seminář je doporučen pro žáky třetích až čtvrtých ročníků čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 3. až 4., SEPTIMA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SBD-1: dokáže popsat stavbu a funkci buněčných struktur (organel) prokaryotní a eukaryotní buňky **SBD-2:** vysvětlí a popíše průběh metabolických procesů v buňce, typy rozmnožování, příjem a výdej látek **SBD-3:** objasní principy a zásady komunikace mezi buňkami a mezi buňkami a okolním prostředím	▪ Cytologie ▪ Fyziologie buňky
SBD-4: objasní průběh životního cyklu viru, porovná alternativy způsobu rozmnožování virů **SBD-5:** charakterizuje prokaryota a jejich postavení v systému organismů **SBD-6:** uvede příklady významu virů a bakterií pro člověka	▪ Morfologie, fyziologie a evoluce nebuněčných organismů a prokaryot

SBD-7: popíše charakteristické organely protist a vysvětlí jejich funkci **SBD-8:** popíše základní typy rozmnožování protist a jejich souvislost s výměnou genetické informace **SBD-9:** charakterizuje významné skupiny protist a jejich význam pro člověka	▪ Morfologie, fyziologie a evoluce skupiny Protista
SBD-10: popíše morfologii a vysvětlí fyziologii vybraných typů tkání **SBD-11:** popíše morfologii a vysvětlí fyziologii vybraných typů orgánových soustav živočichů a člověka	▪ Morfologie a fyziologie tkání a orgánových soustav živočichů a člověka
SBD-12: popíše a vysvětlí v souvislostech embryonální vývoj a ontogenezi jednotlivých orgánových soustav živočichů a člověka **SBD-13:** popíše hlavní evoluční události ve vývoji živočichů a člověka	▪ Embryogeneze, ontogeneze a evoluce živočichů a člověka

6.8.19 Moderní dějiny A

Obsah předmětu

Tento předmět vychází z předmětu Dějepis a společně s Občanským a společenskovědním základem a Geografií patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Je určen pro žáky 2., 3. a 4. ročníků čtyřletého cyklu nebo sexty, septimy a oktávy osmiletého cyklu gymnázií. Předmět upevňuje a prohlubuje poznatky z historie získané v průběhu studia na gymnáziu tak, aby do budoucna obstáli v těch vysokoškolských oborech, kde je součástí výuka historie.

Učivo se zaměřuje na dějiny první poloviny dvacátého století. Smyslem je co nejvíce popsat a vysvětlit ty dějinné procesy, které zformovaly naše aktuální století. Na moderní dějiny je kladen důraz zejména proto, že zde může žák nalézt odpovědi i na současné problémy.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Moderní doba I (1918–1945) – 1. polovina 20. století
- Příčiny 1. světové války – ohniska rozporů na přelomu 19. a 20. století
- 1. světová válka – obecné, národní, případně regionální dějiny
- Meziválečné období – demokracie, fašismus, nacismus, příčiny 2. světové války
- 2. světová válka – obecné, národní, regionální dějiny

Organizace a vymezení předmětu

Učitel ve výuce využívá metody výkladu, dialogu a diskuse, používá různé pomůcky – mapy, historické texty (učebnice, naučné publikace atd.), audiovizuální pomůcky, práci s počítačem (prezentace problému). Do výuky zařazuje podle potřeby exkurze (muzea, výstavy, památky).

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2., SEXTA, 3., SEPTIMA, 4., OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
MDA-1: objasní příčiny, průběh, výsledky války **MDA-2:** vysvětlí vznik a činnost Společnosti národů, orientuje se v důležitých mezinárodních smlouvách a spojeneckých systémech, které se zformovaly v letech 1919–1939 **MDA-3:** popíše příčiny a průběh světové hospodářské krize **MDA-4:** analyzuje a porovnává totalitní systémy fašismu (nacismu) a komunismu s uvedením konkrétních projevů v konkrétních zemích **MDA-5:** vysvětlí příčiny, průběh a výsledky války, zdůrazní význam konferencí, vyvodí z nich důsledky pro poválečné uspořádání světa	**Moderní doba I (1918–1945) – 1. polovina 20. století** ▪ Stručný úvod do problematiky 20. století, seznámení s odbornou literaturou ▪ Mezinárodní vztahy před první světovou válkou ▪ První světová válka a její důsledky ▪ Mezinárodní vztahy v meziválečném období (Společnost národů, hospodářská stabilizace, světová hospodářská krize, komunismus, fašismus, nacismus, příčiny války) ▪ Druhá světová válka (cíle států Osy, vznik protihitlerovské koalice, světová bojiště, průběh vojenských operací, holocaust, významné konference, výsledky a důsledky války

6.8.20 Moderní dějiny B

Obsah předmětu

Tento předmět vychází z předmětu Dějepis a společně s Občanským a společenskovědním základem a Geografií patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Je určen pro žáky 3. a 4. ročníků čtyřletého cyklu nebo septimy a oktávy osmiletého cyklu gymnázií. Předmět upevňuje a prohlubuje poznatky z historie získané v průběhu studia na gymnáziu tak, aby do budoucna obstáli v těch vysokoškolských oborech, kde je součástí výuka historie.

Učivo se zaměřuje na dějiny druhé poloviny dvacátého století. Smyslem je co nejvíce popsat a vysvětlit ty dějinné procesy, které zformovaly naše aktuální století.

Orientační rozvržení učiva

Moderní doba II (1945–1990) - 2. polovina 20. století:

- Východní blok
- Západní blok
- Třetí svět

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	0	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	0	64	64

Organizace a vymezení předmětu

Učitel ve výuce využívá metody výkladu, dialogu a diskuse, používá různé pomůcky – mapy, historické texty (učebnice, naučné publikace atd.), audiovizuální pomůcky, práci s počítačem (prezentace problému). Do výuky zařazuje podle potřeby exkurze (muzea, výstavy, památky).

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 3., SEPTIMA, 4., OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
MDB-1: popíše příčiny, projevy a důsledky studené války **MDB-2:** vysvětlí fungování východního bloku a jeho vliv na československý stát **MDB-3:** charakterizuje vývoj USA a jejich pozici světové velmoci **MDB-4:** seznámí se s poválečnými dějinami západní Evropy **MDB-5:** vysvětlí příčiny, průběh a důsledky dekolonizace	**Moderní doba II (1945–1990) – 2. polovina 20. století** ▪ Studená válka ▪ Sovětský svaz a východní blok ▪ Československé dějiny po roce 1945 ▪ Dominance USA ▪ Dekolonizace ▪ Vývoj postkoloniálních států

6.8.21 Dějiny střední Evropy A

Obsah předmětu

Cílem předmětu je, aby žák získal přehled o regionu střední Evropy v různých rovinách a historickém kontextu. Žák se seznámí s dějinami zemí dnešní Visegrádské čtyřky, Německa a Rakouska v érách středověku, raného novověku do přelomu 18. a 19. století. Žáci získají širší přehled o historii a začlení do něj znalosti získané z dějepisu.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

Dějiny střední Evropy ve středověku
- svatá říše římská
- Uhersko, Polsko

Dějiny střední Evropy v raném novověku
- Rakousko
- německé země
- Polsko

Dějiny střední Evropy po třicetileté válce do osvícenství
- Německo, Rakousko, Polsko
- osvícenství
- osvícenský absolutismus

Dějiny střední Evropy na přelomu 18. a 19. století
- napoleonské války a jejich důsledky pro střední Evropu

Organizace a vymezení předmětu

Učitel ve výuce využívá metody výkladu, dialogu a diskuse, používá různé pomůcky – mapy, historické texty (učebnice, naučné publikace atd.), audiovizuální pomůcky, práci s počítačem (prezentace problému). Do výuky zařazuje podle potřeby exkurze (muzea, výstavy, památky).

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
DSEA-1: zná souvislosti mezi formováním střední Evropy po zániku římské civilizace a současným stavem	**Dějiny střední Evropy ve středověku** ▪ svatá říše římská ▪ Uhersko, Polsko
DSEA-2: určí jevy a procesy, které společně definovaly střední Evropu v raném novověku	**Dějiny střední Evropy v raném novověku** ▪ Rakousko ▪ německé země ▪ Polsko
DSEA-3: charakterizuje vývoj střední Evropy po třicetileté válce po osvícenství **DSEA-4:** objasní důležitost reforem osvícenských panovníků	**Dějiny střední Evropy po třicetileté válce po osvícenství** ▪ Německo, Rakousko ▪ osvícenství ▪ osvícenský absolutismus
DSEA-5: vysvětlí důsledky napoleonských válek na střední Evropu	**Dějiny střední Evropy na přelomu 18. a 19. století** ▪ napoleonské války a jejich důsledky na střední Evropu

6.8.22 Dějiny střední Evropy B

Obsah předmětu

Cílem předmětu je, aby žák získal přehled o regionu střední Evropy v různých rovinách a historickém kontextu. Rozšiřuje učivo oproti běžné výuce a je pokračováním varianty A. Zdůrazní duchovní a politické proměny střední Evropy v 19. století, vysvětlí průběh světových válek v regionu. Seznámí žáky s hlavními událostmi v regionu během studené války a orientuje je v dění na přelomu 20. a 21. století.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

Dějiny střední Evropy v novověku
- Rakousko
- německé země
- Polsko

Dějiny střední Evropy ve 20. století – I.
- 1. světová válka
- versailleský systém
- 2. světová válka

Dějiny střední Evropy ve 20. století – II.
- studená válka
- východní blok
- západní blok

Organizace a vymezení předmětu

Učitel ve výuce využívá metody výkladu, dialogu a diskuse, používá různé pomůcky – mapy, historické texty (učebnice, naučné publikace atd.), audiovizuální pomůcky, práci s počítačem (prezentace problému). Do výuky zařazuje podle potřeby exkurze (muzea, výstavy, památky).

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
DSEB-1: určí jevy a procesy, které společně definovaly střední Evropu v novověku	**Dějiny střední Evropy v novověku** ▪ Rakousko ▪ německé země ▪ Polsko
DSEB-2: charakterizuje vývoj střední Evropy za světových válek a v období mezi nimi	**Dějiny střední Evropy ve 20. století – I.** ▪ 1. světová válka ▪ versailleský systém ▪ 2. světová válka
DSEB-3: vysvětlí příčiny dnešního stavu, způsobené vývojem po druhé světové válce – s přihlédnutím ke studené válce	**Dějiny střední Evropy ve 20. století – II.** ▪ studená válka ▪ východní blok ▪ západní blok

6.8.23 Seminář z fyziky A

Obsah předmětu

Předmět je určen pro studenty s hlubším zájmem o fyziku a technické obory a zejména studentů, kteří se připravují na maturitní zkoušku z fyziky případně na přijímací zkoušku z fyziky na vysokou školu. Hlavním cílem semináře je upevnit znalosti fyziky získané v běžných vyučovacích hodinách fyziky a prohloubit je, ale studenti se seznamují i s obory fyziky, kterým se v běžných hodinách nevěnujeme. Klademe důraz na pochopení přírodních dějů a jevů, na osvětlení jejich podstaty a také na praktická uplatnění fyzikálních poznatků v běžném životě i v technických oborech.

Žáci jsou vedeni k logickému uvažování, vyvozování závislostí, objevování souvislostí a ke kritickému posuzování tvrzení s vědeckým obsahem. Studenti se zapojují aktivně do průběhu semináře, vytváří presentace na konkrétní témata, vyhledávají fyzikální principy činnosti strojů a zařízení, demonstrují fyzikální jevy formou jednoduchých experimentů, případně provádí fyzikální měření veličin. Znalosti získané a prohloubené v semináři by se měli stát dobrým základem pro studium technických oborů na vysokých školách.

V tomto semináři získá žák ucelený pohled na mechaniku a přehled o všech druzích energií a jejich přeměnách.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Kinematika
- Dynamika
- Mechanika hmotného bodu
- Mechanika tekutin
- Speciální teorie relativity

- Astrofyzika
- Práce a energie
- Teplo
- Elektrický proud v látkách
- Střídavý proud
- Jaderná fyzika

Organizace a vymezení předmětu

Vzdělávací obsah tohoto předmětu pokrývá učivo vzdělávacího programu fyziky pro gymnázia ale i rozšiřující učivo nad rámec RVP. Oproti běžné výuce je učivo seskupeno do větších tematicky příbuzných celků, v jiném pořadí než při běžné výuce, a probíráno komplexně a v hlubších souvislostech.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SFA-1: klasifikuje pohyby a využívá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů **SFA-2:** z výsledků měření určí druh pohybu a hodnoty základních kinematických veličin **SFA-3:** určuje v konkrétní situaci působící síly a jejich výslednici **SFA-4:** využívá Newtonovy zákony při popisu fyzikálních dějů **SFA-5:** aplikuje zákony zachování a základní kinematické vztahy na řešení problémů a úloh **SFA-6:** určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso, určí výslednici sil **SFA-7:** užívá momentovou větu k řešení podmínek rovnováhy tuhého tělesa či statické soustavy tuhých těles **SFA-8:** osvětlí fyzikální principy činnosti a využití jednoduchých strojů **SFA-9:** formuluje zákonitosti tekutin v klidu i **SFA-10:** v pohybu **SFA-11:** diskutuje o historických i současných názorech na prostor a čas **SFA-12:** postuluje základní principy STR **SFA-13:** uvede důsledky principů STR na měření délky a času **SFA-14:** porovná klasické a relativistické skládání rychlostí blízkých rychlosti světla **SFA-15:** osvětlí souvislost mezi změnou hmotnosti změnou **SFA-16:** vysvětlí metody měření a zkoumání ve vesmíru **SFA-17:** popíše složení Sluneční soustavy a vesmíru ve větším měřítku **SFA-18:** charakterizuje jednotlivá stádia vývoje hvězd **SFA-19:** diskutuje o poznatcích a názorech na vývoj vesmíru	**Fyzika pohybu a síly** **Kinematika pohybu** ▪ Rovnoměrný pohyb ▪ Rovnoměrně zrychlený pohyb ▪ Rovnoměrný pohyb po kružnici **Dynamika pohybu** ▪ První Newtonův zákon ▪ Druhý Newtonův zákon ▪ Hybnost, změna hybnosti. Zákon zachování hybnosti ▪ Třetí Newtonův zákon ▪ Inerciální a neinerciální soustava. Setrvačné síly **Mechanika tuhého tělesa** ▪ Pohyb tuhého tělesa ▪ Moment síly vzhledem k ose otáčení ▪ Skládání sil a rozkládání sil na složky ▪ Těžiště a rovnovážná poloha tuhého tělesa ▪ Kinetická energie tuhého těles ▪ Jednoduché stroje (páka, kladka, kladkostroj, kolo na hřídeli, šroub) **Mechanika kapalin a plynů** ▪ Tlak v kapalinách, Pascalův zákon ▪ Hydrostatický tlak a atmosférický tlak ▪ Vztlaková síla, Archimédův zákon **Speciální teorie relativity** ▪ Pojem prostoru a času ▪ Vznik STR, základní principy STR ▪ Relativnost současnosti, dilatace času ▪ Kontrakce délek ▪ Skládání rychlostí, relativistická dynamika ▪ Einsteinův vztah mezi energií a hmotností **Astrofyzika** ▪ Měření ve vesmíru ▪ Sluneční soustava ▪ Vznik a vývoj hvězd ▪ Uspořádání vesmíru ▪ Kosmologie

SFA-20: uvádí souvislost mechanické energie s prací **SFA-21:** aplikuje zákony zachování na praktické úlohy **SFA-22:** osvětlí zákonitosti přenosu tepla a změn vnitřní energie **SFA-23:** zformuluje první termodynamický zákon a jeho důsledky **SFA-24:** vysvětlí podstatu vlastní a příměsové vodivosti polovodičů **SFA-25:** popíše vlastnosti PN přechodu a jeho praktické využití v elektronice **SFA-26:** objasní podmínky vzniku elektrického proudu a jeho vedení v jednotlivých typech látky **SFA-27:** využívá Ohmův zákon při řešení jednoduchých praktických problémů a uvede podmínky platnosti Ohmova zákony v jednotlivých skupinách látek **SFA-28:** osvětlí specifické zákonitosti vedení proudu v jednotlivých látkách **SFA-29:** vysvětlí podstatu elektrolýzy a diskutuje o jejím využití **SFA-30:** popíše druhy výbojů v plynu, jejich specifika **SFA-31:** diskutuje o využití výbojů v praxi **SFA-32:** sestaví elektrický obvod podle schématu **SFA-33:** vyjádří rovnicí okamžitou hodnotu střídavého napětí a proudu a uvede fázový rozdíl v závislosti na zařazeném prvku **SFA-34:** popíše metody transformace, přenosu a užití střídavého proudu v praxi **SFA-35:** diskutuje o formách, vlastnostech a užití jednotlivých typů radioaktivních záření **SFA-36:** uvede složení jádra atomu, vlastnosti jaderných sil **SFA-37:** uvede způsoby využití radionuklidů v různých oblastech **SFA-38:** popíše metody využití jaderné energie	**Fyzika energií** **Mechanická práce a mechanická energie** ▪ Mechanická práce ▪ Kinetická energie a potenciální energie ▪ Mechanické energie a jejich vzájemné přeměny. Zákon zachování energie ▪ Výkon a účinnost **Vnitřní energie, práce a teplo** ▪ Vnitřní energie a její změny ▪ Tepelná výměna, teplo ▪ Měrná tepelná kapacita ▪ Kalorimetrická rovnice ▪ První termodynamický zákon **Elektrický proud v kovech** ▪ Ohmův zákon pro část obvodu. Elektrický odpor ▪ Ohmův zákon pro uzavřený obvod. ▪ Kirchhoffovy zákony ▪ Elektrická práce a výkon **Elektrický proud v polovodičích** ▪ Vlastní vodivost polovodiče ▪ Příměrové polovodiče ▪ Přechod PN ▪ Polovodičové prvky (usměrňovač, tranzistor, zesilovač) **Elektrický proud v kapalinách** ▪ Elektrolýza ▪ Faradayovy zákony ▪ Voltampérová charakteristika elektrolytu **Elektrický proud v plynech a ve vakuu** ▪ Výboj plynu ▪ Samostatný výboj za normálního a sníženého tlaku **Střídavý proud** ▪ Obvody střídavého proudu s odporem, cívkou, kondenzátorem ▪ Výkon střídavého proudu ▪ Generátor střídavého proudu. Elektromotor. Transformátor **Jaderná fyzika** ▪ Atomové jádro ▪ Radioaktivita, rozpadový zákon ▪ Jaderné reakce a jejich využití

6.8.24 Seminář z fyziky B

Obsah předmětu

Předmět je určen pro studenty s hlubším zájmem o fyziku a technické obory a zejména studentů, kteří se připravují na maturitní zkoušku z fyziky případně na přijímací zkoušku z fyziky na vysokou školu. Hlavním cílem semináře je upevnit znalosti fyziky získané v běžných vyučovacích hodinách fyziky a prohloubit je, ale studenti se seznamují i s obory fyziky, kterým se v běžných hodinách nevěnujeme. Klademe důraz na pochopení přírodních dějů a jevů, na osvětlení jejich podstaty a také na praktická uplatnění fyzikálních poznatků v běžném životě i v technických oborech.

Žáci jsou vedeni k logickému uvažování, vyvozování závislostí, objevování souvislostí a ke kritickému posuzování tvrzení s vědeckým obsahem. Studenti se zapojují aktivně do průběhu semináře, vytváří presentace na konkrétní témata, vyhledávají fyzikální principy činnosti strojů a zařízení, demonstrují fyzikální jevy for-

mou jednoduchých experimentů, případně provádí fyzikální měření veličin. Znalosti získané a prohloubené v semináři by se měli stát dobrým základem pro studium technických oborů na vysokých školách.

Žák získá ucelený pohled na silová pole a interakce, vlnění a také na strukturu látek.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Silová pole
- Interakce
- Mechanické kmitání a vlnění
- Elektromagnetické vlnění
- Optika
- Kinetická teorie látek
- Fyzika látek
- Mikrosvět

Organizace a vymezení předmětu

Vzdělávací obsah tohoto předmětu pokrývá učivo vzdělávacího programu fyziky pro gymnázia ale i rozšiřující učivo nad rámec RVP. Oproti běžné výuce je učivo seskupeno do větších tematicky příbuzných celků, v jiném pořadí než při běžné výuce, a probíráno komplexně a v hlubších souvislostech.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA a OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SFB-1: uvede druhy silových polí a srovná je z hlediska formy působení, dosahu a zdrojů **SFB-2:** znázorní různé typy silových polí v závislosti na zdroji, určí orientaci čar **SFB-3:** uvede veličiny charakterizující silové působení jednotlivých polí **SFB-4:** diskutuje o vzájemném působení látek a polí, a podle něj rozdělí látky do specifických skupin; uvede typické vlastnosti, případně užití takových látek **SFB-5:** popíše jev elektromagnetické indukce a její konkrétní projevy v experimentech i běžné praxi **SFB-6:** popíše složení a užití elektrických zařízení pracujících na principu elektromagnetické indukce	**Fyzika silových polí** **Gravitační pole** ▪ Newtonův gravitační zákon ▪ Gravitační a tíhové zrychlení. Tíhová síla. ▪ Pohyby těles v homogenním gravitačním poli Země. ▪ Pohyby těles v centrálním gravitačním poli Země**.** Keplerovy zákony **Elektrický náboj a elektrické pole** ▪ Coulombův zákon ▪ Elektrické pole. Intenzita el. pole ▪ Elektrické napětí ▪ Vodič a izolant v elektrickém poli **Stacionární magnetické pole** ▪ Magnetické pole vodiče s proudem. Magnetická indukce ▪ Magnetická síla ▪ Částice s nábojem v magnetickém poli ▪ Magnetické vlastnosti látek **Nestacionární magnetické pole** ▪ Elektromagnetická indukce

	▪ Faradayův zákon elektromagnetické indukce ▪ Lenzúv zákon ▪ Vlastní indukce
SFB-7: definuje kmitavý pohyb, základní pojmy, veličiny k jeho popisu a uvede jejich vzájemné vztahy **SFB-8:** popíše přeměny energie v průběhu kmitavého pohybu **SFB-9:** osvětlí pojem rezonance a diskutuje o pozitivních i negativních projevech tohoto jevu **SFB-10:** osvětlí nutné předpoklady pro vznik a šíření postupného i stojatého mechanického vlnění **SFB-11:** vysvětlí pojem interference a stanoví podmínky pro vznik interferenčního maxima či minima **SFB-12:** popíše jevy provázející mechanické vlnění na rozhraní dvou prostředí **SFB-13:** vymezí pojmy zvuk, infrazvuk a ultrazvuk v oblasti mechanických vlnění **SFB-14:** popíše vlastnosti zvuku a veličiny k jejich popisu **SFB-15:** vysvětlí projevy Dopplerova jevu případně jeho využití **SFB-16:** popíše vznik elmg. kmitání a přeměny energie v oscilačním obvodu **SFB-17:** vysvětlí pojmy netlumené kmitání, nucené kmitání **SFB-18:** popíše jednotlivé složky elektromagnetické vlny **SFB-19:** objasní vlastnosti elektromagnetického vlnění **SFB-20:** porovná šíření a vlastnosti různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích **SFB-21:** popíše jevy provázející šíření světla zejména na rozhraní dvou prostředí **SFB-22:** specifikuje jev interference pro světlo **SFB-23:** využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy **SFB-24:** popíše způsob zobrazování a vlastnosti obrazu vytvořeného optickými přístroji	**Fyzika kmitání a vlnění** **Kmitání mechanického oscilátoru** ▪ Kinematika kmitavého pohybu ▪ Rychlost a zrychlení kmitavého pohybu ▪ Fáze kmitání, složené kmitání ▪ Dynamika kmitání, kyvadlo ▪ Přeměny energie, nucené kmitání ▪ Rezonance **Mechanické vlnění** ▪ Vznik a druhy vlnění ▪ Rovnice vlnění ▪ Interference ▪ Stojaté vlnění, chvění ▪ Odraz a lom ▪ Ohyb **Zvuk** ▪ Zdroje zvuku, šíření a rychlost ▪ Vlastnosti zvuku, hlasitost, intenzita ▪ Ultrazvuk a infrazvuk ▪ Dopplerův jev **Elektromagnetické kmitání a vlnění** ▪ Elektromagnetický oscilátor ▪ Kmitání elmg. oscilátoru ▪ Elektromagnetické vlnění ▪ Přenos informací elmg. vlněním ▪ Přehled a vlastnosti elmg. vlnění ▪ vznik a vlastnosti elmg. záření **Optika** ▪ světlo a jeho šíření ▪ odraz a lom světla, úplný odraz, disperze ▪ interference světla ▪ ohyb světla ▪ zobrazení rovinným a kulovým zrcadlem ▪ zobrazení optickou čočkou, ▪ oko, vady oka a jejich korekce ▪ optické přístroje
SFB-25: objasní souvislost mezi vlastnostmi látek a jejich vnitřní strukturou **SFB-26:** vysvětlí souvislost teploty a tepelného pohybu částic. Aktivně užívá termodynamickou teplotu **SFB-27:** objasní souvislost mezi vlastnostmi látek a jejich vnitřní strukturou **SFB-28:** specifikuje jednotlivé izoděje a adiabatický děj, uvede vztahy pro závislosti stavových veličin a jejich grafy **SFB-29:** popíše druhy tepelných motorů a osvětlí princip činnosti **SFB-30:** popíše možná uspořádání částic pevné látky **SFB-31:** a poruchy tohoto uspořádání **SFB-32:** uvede základní typy deformací pevného tělesa **SFB-33:** vysvětlí souvislost míry deformace a velikosti působících sil **SFB-34:** vysvětlí jevy na povrchu kapalin, v místě styku kapaliny s nádobou a v kapilárách **SFB-35:** diskutuje o praktickém využití roztažnosti kapalin	**Fyzika látek** **Základy molekulové fyziky** ▪ Kinetická teorie látek a modely látek jednotlivých skupenství ▪ Teplota a její měření. Termodynamická teplota **Plynné skupenství látek** ▪ Ideální plyn a rozdělení rychlostí jeho molekul ▪ Stavové veličiny a stavová rovnice plynu ▪ Specifické děje v ideálním plynu ▪ První termodynamický zákon ▪ Tepelné motory **Pevné látky** ▪ Krystalická a amorfní látka, mřížka ▪ Deformace ▪ Normálové napětí, Hookův zákon ▪ Teplotní roztažnost látek **Kapaliny** ▪ Povrchová vrstva, povrchová síla**,** povrchové napětí ▪ Kapalina na rozhraní s tělesem

SFB-36: vysvětlí jednotlivé skupenské změny z hlediska kinetické teorie látek **SFB-37:** nakreslí fázový diagram a popíše jeho části **SFB-38:** užívá znalostí o skupenských přeměnách k osvětlení principu chladícího stroje a tepelného čerpadla **SFB-39:** popíše historické i současné představy o složení atomu a experimenty vedoucí k objevům částí atomu jejich vlastností **SFB-40:** uvede základní principy kvantové teorie **SFB-41:** diskutuje o korpuskulárních a vlnových vlastnostech fotonu a hmotných mikročástic **SFB-42:** popíše kvantově mechanický model atomu, uvede možné hodnoty a význam kvantových čísel	▪ Kapilární jevy ▪ Teplotní roztažnost kapalin **Změny skupenství** ▪ Tání a tuhnutí ▪ Sublimace a desublimace ▪ Vypařování, kapalnění a var ▪ Sytá pára, fázový diagram ▪ Chladící stroje a tepelné čerpadlo **Atom** ▪ Stavba atomu a jádra ▪ Historie objevů v oblasti mikrosvěta ▪ Vazebná energie, energie reakce **Základy kvantové fyziky** ▪ Záření černého tělesa, spektra látek ▪ Kvantová teorie ▪ Fotoelektrický jev ▪ Foton ▪ Vlnové vlastnosti částic ▪ Kvantová mechanika **Atomová fyzika** ▪ Kvantování energie atomu ▪ Atom vodíku ▪ Periodická soustava prvků, chemická vazba ▪ Lasery

6.8.25 Seminář ze zeměpisu A

Obsah předmětu

Vyučovací předmět Seminář ze zeměpisu je volitelným předmětem ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Seminář je pojat jako předmět, určený především pro rozšíření znalostí a dovedností geografie. Výběr učiva a jeho organizace má prohlubovat zájem o geografii a příbuzné obory. Součástí semináře je vypracování seminární práce, projektu či prezentace. Vyučující vede žáky k samostatnému studiu odborné literatury.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální vývoj (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů).

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Geografické informace, zdroje dat
- Geografické informační a navigační systémy
- Fyzickogeografická sféra
- Aktuální témata měsíce

Organizace a vymezení předmětu

Výuka probíhá pravidelně jedenkrát týdně ve dvouhodinovém bloku neděleně v odborně vybavené učebně zeměpisu, v multimediální učebně (interaktivní tabule, dataprojektor), v počítačové učebně a v terénu. Zahrnuje v sobě témata: geografická kartografie a topografie, geografický a kartografický vyjadřovací jazyk,

geografické informační a navigační systémy, politickou geografii, terénní geografická výuka, praxe a aplikace, makroregiony světa, zeměpisné zajímavosti a rekordy.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 3. až 4., SEPTIMA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SZA-1: používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů **SZA-2:** používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	**Geografické informace, zdroje dat** ▪ kartografie ▪ topografie ▪ praktické aplikace kartografických produktů
SZA-3: vytváří a využívá mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území, orientuje se s pomocí map v krajině **SZA-4:** čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky **SZA-5:** analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	**Geografické informační a navigační systémy** ▪ geografický informační systém (GIS) ▪ dálkový průzkum Země (DPZ) ▪ praktické využití GIS a DPZ
SZA-6: používá s porozuměním pojmy: internet, zdroje dat, grafické vyjádření v mapě i mimo ni, mapování, statistika k danému tématu dokáže vyhledávat informace **SZA-7:** čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky **SZA-8:** vytváří pracovní listy na dané téma	**Fyzickogeografická sféra** ▪ atmosféra ▪ hydrosféra ▪ jednotlivé body
SZA-9: používá s porozuměním pojmy: internet, zdroje dat, grafické vyjádření v mapě i mimo ni, mapování, statistika k danému tématu dokáže vyhledávat informace **SZA-10:** analyzuje a aktualizuje text v časopisu na základě odkazů na použité internetové zdroje, analyzuje a doplňuje informace z tematických map v časopisu a v atlasech, vyhledává informace v encyklopediích, porovnává získané informace a posuzuje důvěryhodnost jednotlivých zdrojů, získané hodnoty statisticky zpracovává a prezentuje získané hodnoty	**Aktuální témata – (využití časopisu Dnešní svět)** ▪ voda, teplota, sopky, zemětřesení, Země, lesy, hory

6.8.26 Seminář ze zeměpisu B

Obsah předmětu

Vyučovací předmět Seminář ze zeměpisu je volitelným předmětem ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Seminář je pojat jako předmět, určený především pro rozšíření znalostí a dovedností geografie. Výběr učiva a jeho organizace má prohlubovat zájem o geografii a příbuzné obory. Součástí semináře je vypracování seminární práce, projektu či prezentace. Vyučující vede žáky k samostatnému studiu odborné literatury.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální vývoj (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů).

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	0	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	0	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Regionální geografie
- Socioekonomická geografie
- Politická geografie
- Zeměpisné rekordy a zajímavosti

Organizace a vymezení předmětu

Výuka probíhá pravidelně jedenkrát týdně ve dvouhodinovém bloku neděleně v odborně vybavené učebně zeměpisu, v multimediální učebně (interaktivní tabule, dataprojektor), v počítačové učebně a v terénu. Zahrnuje v sobě témata: geografická kartografie a topografie, geografický a kartografický vyjadřovací jazyk, geografické informační a navigační systémy, politickou geografii, terénní geografická výuka, praxe a aplikace, makroregiony světa, zeměpisné zajímavosti a rekordy.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 3. až 4., SEPTIMA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SZB-1: analyzuje a doplňuje informace z tematických časopisů Dnešní svět **SZB-2:** vyhledává informace v encyklopediích, porovnává získané informace a posuzuje důvěryhodnost jednotlivých zdrojů **SZB-3:** získané údaje geograficky zpracovává a prezentuje	**Regionální geografie** ▪ geografie Afriky, Ameriky, Evropy, Asie, Austrálie a Oceánie
SZB-4: vyhledává informace z různých zdrojů dat: internet – statistické prameny (lokální, regionální, státní, mezinárodní), různé druhy textů (odborná literatura, novinové zprávy), encyklopedie, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata, atlasy **SZB-5:** získané údaje zpracovává a využívá k vlastní prezentaci či tvorbě seminární práce	**Socioekonomická geografie** ▪ světové obyvatelstvo, sídla, hospodářství

SZB-6: analyzuje a doplňuje informace z tematických map v časopisech a v atlasech **SZB-7:** vyhledává informace v encyklopediích, porovnává získané informace a posuzuje důvěryhodnost jednotlivých zdrojů **SZB-8:** získané údaje geograficky zpracovává, prezentuje získané údaje **SZB-9:** lokalizuje a pojmenovává závislá území a nezávislé státy světa s využitím výukových programů vytváří vlastní prezentace na dané téma z politické geografie, vyhledává aktuální změny v politické geografii, vytváří geografický adresář	**Politická geografie** ▪ vzájemné působení geografického prostoru a politických a společenských procesů
SZB-10: vyhledává informace z různých zdrojů dat: internet – statistické prameny (lokální, regionální, státní, mezinárodní), různé druhy textů (odborná literatura, novinové zprávy), encyklopedie, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata, atlasy **SZB-11:** analyzuje a zpracovává aktuální údaje na zadané zeměpisné téma (zemětřesení, sopečná činnost, atmosférické jevy) **SZB-12:** vytváří prezentace	**Zeměpisné rekordy a zajímavosti** ▪ přírodní jevy ▪ uměle vytvořené jevy

6.8.27 Seminář z chemie A

Obsah předmětu

Předmět je určen pro žáky s hlubším zájmem o obecnou, anorganickou, organickou chemii a biochemii. V semináři je kladen důraz na zdokonalení ústního i grafického projevu, na rozvoj logického myšlení a možnou realizaci a prezentaci vlastních projektů.

V této variantě semináře si žák prohloubí své znalosti z oblasti obecné chemie a anorganické chemie. Získá přehled o použití poznatků z těchto oborů v průmyslu, medicíně, zemědělství a dalších oborech lidské činnosti.

Část výuky semináře bude věnována vybraným tématům dle zájmu a zaměření účastníků.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Chemické zákony
- Stavba atomu a periodická soustava prvků
- Veličiny a výpočty v chemii
- Chemická vazba a vlastnosti látek
- Chemické reakce
- Prvky a anorganické sloučeniny

Organizace a vymezení předmětu

Seminář je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Seminář je doporučen pro žáky prvních až čtvrtých ročníků čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu. V případě mimořádného zájmu o zapsání předmětu je seminář otevřen i ostatním žákům.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SCA-1: orientuje se v chemických zákonech a používá základní chemické veličiny	▪ Chemické zákony
SCA-2: popíše složení atomového jádra **SCA-3:** charakterizuje typy radioaktivního záření **SCA-4:** popíše složení atomového obalu **SCA-5:** orientuje se v PSP	▪ Stavba atomu a periodická soustava prvků
SCA-6: používá základní i odvozené veličiny při řešení náročnějších příkladů s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry	▪ Veličiny a výpočty v chemii
SCA-7: vymezí podmínky vzniku chemické vazby a popíše základní typy vazeb a mechanismus jejich vzniku **SCA-8:** odvozuje vlastnosti látek podle typu vazby	▪ Chemická vazba a vlastnosti látek
SCA-9: definuje základní pojmy chemických reakcí **SCA-10:** popisuje mechanismy základních typů chemických reakcí a způsob ustanovení chemické rovnováhy	▪ Chemické reakce
SCA-11: charakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti prvků, jejich izotopů a jejich anorganických sloučenin na základě jejich postavení v PSP **SCA-12:** uvede významné chemické prvky a jejich sloučeniny, jejich strukturu, vlastnosti, použití, výskyt a význam	▪ Prvky a anorganické sloučeniny

6.8.28 Seminář z chemie B

Obsah předmětu

Předmět je určen pro žáky s hlubším zájmem o obecnou, anorganickou, organickou chemii a biochemii. Je kladen důraz na zdokonalení ústního i grafického projevu, na rozvoj logického myšlení a možnou realizaci a prezentaci vlastních projektů.

V tomto předmětu si žák prohloubí své znalosti z oblasti organické chemie. Získá přehled o použití poznatků z organické chemie v průmyslu, medicíně, zemědělství a dalších oborech lidské činnosti.

Část výuky bude věnována vybraným tématům dle zájmu a zaměření účastníků.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Základní pojmy organické chemie
- Vlastnosti atomu uhlíku
- Názvosloví organických sloučenin
- Reakce v organické chemii
- Organické sloučeniny a jejich klasifikace

Organizace a vymezení předmětu

Předmět je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Je doporučen pro žáky prvních až čtvrtých ročníků čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SCB-1: orientuje se v základních pojmech a zákonech organické chemie	▪ Základní pojmy organické chemie
SCB-2: na základě elektronové konfigurace odvodí vlastnosti atomu uhlíku v organických sloučeninách	▪ Vlastnosti atomu uhlíku
SCB-3: zapíše vzorec podle názvu a název podle vzorce jednoduchých i složitějších organických sloučenin	▪ Názvosloví organických sloučenin
SCB-4: popíše typy a průběh organických reakcí	▪ Reakce v organické chemii
SCB-5: popíše u nejdůležitějších skupin organických sloučenin jejich strukturu, názvosloví, reaktivitu, fyzikální a chemické vlastnosti, přípravu, výrobu; popíše zdroje, významné zástupce a jejich význam pro člověka z hlediska ekonomického a ekologického	▪ Klasifikace organických sloučenin

6.8.29 Seminář z chemie C

Obsah předmětu

Předmět je určen pro žáky s hlubším zájmem o obecnou, anorganickou, organickou chemii a biochemii. V předmětu je kladen důraz na zdokonalení ústního i grafického projevu, na rozvoj logického myšlení a možnou realizaci a prezentaci vlastních projektů.

Žák si prohloubí své znalosti z oblasti biochemie. Seznámí se s praktickými aplikacemi a použitím poznatků z tohoto oboru v medicíně, průmyslu, zemědělství a dalších oborech lidské činnosti.

Část výuky bude věnována vybraným tématům dle zájmu a zaměření účastníků.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Úvod do biochemie
- Významné přírodní látky jejich vlastnosti, struktura a funkce v organismu
  - sacharidy
  - lipidy
  - proteiny
  - další biochemicky významné látky
- Biochemické děje a jejich zákonitosti

Organizace a vymezení předmětu

Předmět je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Je doporučen pro žáky prvních až čtvrtých ročníků čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník:	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SCC-1: definuje předmět zkoumání biochemie a její význam	Úvod do biochemie
SCC-2: klasifikuje nejdůležitější druhy sacharidů, popíše jejich strukturu, rozdělení, výskyt a význam	Významné přírodní látky jejich vlastnosti, struktura a funkce v organismu ▪ sacharidy
SCC-3: klasifikuje nejdůležitější druhy lipidů, popíše jejich strukturu, rozdělení, výskyt a význam	Významné přírodní látky jejich vlastnosti, struktura a funkce v organismu ▪ lipidy
SCC-4: klasifikuje nejdůležitější druhy proteinů, popíše jejich strukturu, rozdělení, výskyt a význam	Významné přírodní látky jejich vlastnosti, struktura a funkce v organismu ▪ proteiny
SCC-5: klasifikuje nejdůležitější nukleové kyseliny, enzymy, hormony, vitamíny a sekundární metabolity, popíše jejich strukturu, rozdělení, výskyt a význam	Významné přírodní látky jejich vlastnosti, struktura a funkce v organismu ▪ další biochemicky významné látky – nukleové kyseliny, enzymy, hormony, vitamíny a sekundární metabolity
SCC-6: charakterizuje základní metabolické dráhy v organismech **SCC-7:** vysvětlí strukturu a význam enzymů, vitamínů a hormonů v biokatalýze a popíše její mechanismus	Biochemické děje a jejich zákonitosti

6.8.30 Seminář z chemie D

Obsah předmětu

Předmět je mezioborovou vědní disciplínou předmětů fyzikální chemie, analytická chemie, průmyslová chemie a chemie životního prostředí. Žák se seznámí s praktickými aplikacemi a použitím poznatků z těchto

oborů v průmyslu, vědě, medicíně, zemědělství a dalších oborech lidské činnosti. Součástí učiva je prohloubení a rozšíření chemických výpočtů a intenzivní příprava žáků k přijímacím pohovorům na VŠ.

Část výuky bude věnována vybraným tématům dle zájmu a zaměření účastníků a praktické instrumentální analytické chemii.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Analytická chemie – anorganická, organická, instrumentální
- Fyzikální chemie – reakční kinetika, chemická termodynamika, termochemie, chemické rovnováhy, fázové rovnováhy
- Průmyslová chemie – chemická technologie a chemická výroba
- Pokročilé výpočty v chemii
- Chemie životního prostředí

Organizace a vymezení předmětu

Předmět je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Je doporučen pro žáky druhých až čtvrtých ročníků čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SCD-1: popíše význam chemické analýzy a její dva základní aspekty – kvalitativní a kvantitativní **SCD-2:** vysvětlí kvalitativní způsob důkazu kationtů a aniontů danými činidly **SCD-3:** vysvětlí podstatu odměrné a vážkové analýzy **SCD-4:** vysvětlí podstatu základů nejvýznamnějších analytických instrumentálních metod – potenciometrie, polarografie, konduktometrie, spektrometrie, nukleární magnetická rezonance, chromatografie, kolorimetrie, polarimetrie	Analytická chemie – anorganická, organická, instrumentální
SCD-5: popisuje chemický děj pomocí odborných termínů reakční kinetiky **SCD-6:** používá základní pojmy a zákony termodynamiky **SCD-7:** vysvětlí podstatu termochemických zákonů a jejich využití pro výpočet reakčního tepla a aplikuje je při výpočtech z termochemických rovnic **SCD-8:** vysvětlí pomocí poznatků o složení a struktuře látek vedení elektrického proudu v taveninách a vodných roztocích	Fyzikální chemie – reakční kinetika, chemická termodynamika, termochemie, chemické rovnováhy, fázové rovnováhy
SCD-9: orientuje se v základních principech chemických technologií	Průmyslová chemie – chemická technologie a chemická výroba

SCD-10: seznámí se se strukturou a základními výrobami chemického průmyslu	
SCD-11: řeší náročnější příklady s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry	Pokročilé výpočty v chemii
SCD-12: popíše nejvýznamnější znečišťující látky v ŽP, jejich původ, expoziční limity a metody jejich odstraňování a likvidace **SCD-13:** seznámí se s platnou legislativou v oblasti ochrany zdraví a ŽP před znečišťujícími látkami.	Chemie životního prostředí

6.8.31 Algebra

Obsah předmětu

V tomto předmětu se žák seznámí podrobněji s lineární algebrou, naučí se pracovat s maticemi a využívat je pro řešení soustav rovnic i problémových úloh. Dále se žák seznámí s komplexními čísly a naučí se s nimi počítat.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Matice a determinanty
- Komplexní čísla

Organizace a vymezení předmětu

Tento předmět je jednoletý a je vyučován obvykle jednou týdně ve dvouhodinovém bloku.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
ALG-1: provádí početní operace s maticemi **ALG-2:** vypočte hodnost matice **ALG-3:** určí k regulární matici inverzní matici **ALG-4:** aplikuje Frobéniovu větu pro diskusi řešitelnosti soustavy lineárních rovnic **ALG-5:** řeší soustavu rovnic užitím Gaussovy eliminační metody a užitím inverzní matice **ALG-6:** vypočte hodnotu determinantu **ALG-7:** využívá vhodný software při práci s maticemi a determinanty **ALG-8:** pomocí matic nebo determinantů řeší úlohy motivované praxí	**Matice a determinanty** ▪ početní operace s maticemi ▪ hodnost matice, úpravy neměnící hodnost matice ▪ inverzní matice ▪ řešení soustav lineárních rovnic užitím inverzní matice ▪ Frobéniova věta ▪ Gaussova eliminační metoda ▪ úpravy a výpočet determinantů ▪ řešení soustav rovnic pomocí determinantů ▪ úlohy motivované praxí
ALG-9: provádí úpravy výrazů s komplexními čísly a řeší lineární rovnice v oboru komplexních čísel **ALG-10:** převede komplexní číslo na požadovaný tvar **ALG-11:** užívá Moivreovu větu k výpočtu mocniny a odmocniny komplexního čísla	**Komplexní čísla** ▪ algebraický, goniometrický a exponenciální tvar ▪ početní operace s komplexními čísly ▪ absolutní hodnota komplexního čísla ▪ lineární rovnice s komplexními čísly

ALG-12: vyřeší kvadratickou rovnici a rozloží kvadratický trojčlen v oboru komplexních čísel **ALG-13:** řeší binomické a reciproké rovnice	▪ Gaussova rovina komplexních čísel ▪ grafické řešení rovnic a nerovnic ▪ Moivreova věta, komplexní odmocnina ▪ kvadratická rovnice v množině komplexních čísel

6.8.32 Počítačové modelování v matematice

Obsah předmětu

V tomto předmětu se žák naučí pokročilejší práci v aplikaci Geogebra a její využití při řešení problémových úloh z geometrie a funkcí. Dále se seznámí s numerickými metodami řešení rovnic. Získané dovednosti žák využije při řešení komplexnějších úloh z praxe, popř. na vysoké škole matematicko-fyzikálního nebo technického zaměření.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	0	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	0	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Planimetrie
- Stereometrie
- Funkce
- Numerické metody

Organizace a vymezení předmětu

Tento předmět je jednoletý a je vyučován obvykle jednou týdně ve dvouhodinovém bloku.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 3. až 4., SEPTIMA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
PMM-1: řeší konstrukční úlohy s využitím softwaru Geogebra **PMM-2:** řeší planimetrické úlohy motivované praxí	**Planimetrie** ▪ množiny bodů dané vlastnosti ▪ náročnější konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků ▪ osová afinita ▪ úlohy motivované praxí
PMM-3: s využitím softwaru Geogebra vytvoří graf libovolné funkce a zjistí z grafu její vlastnosti **PMM-4:** užívá vhodný software pro grafické řešení rovnic a nerovnic a jejich soustav **PMM-5:** s využitím softwaru Geogebra řeší úlohy motivované praxí	**Funkce** ▪ elementární funkce a jejich vlastnosti ▪ grafické řešení rovnic a nerovnic ▪ úlohy motivované praxí
PMM-6: rýsuje řezy základních těles s využitím softwaru Geogebra **PMM-7:** určuje konstrukčně odchylky a vzdálenosti s využitím softwaru Geogebra	**Stereometrie** ▪ řezy těles ▪ průsečíky přímky s tělesem ▪ odchylky a vzdálenosti
PMM-8: vhodnou metodou řeší s využitím kalkulátoru rovnice vyšších řádů	**Numerické metody** ▪ řešení rovnic vyšších řádů

6.8.33 Matematické praktikum

Obsah předmětu

Předmět je určený žákům maturitního ročníku jako intenzivní příprava k maturitní zkoušce z matematiky, a to jak ve společné části, tak v profilové. Žáci budou řešit úlohy, které se objevily v minulých letech v didaktických testech, včetně analýzy chyb. Rovněž si vyzkouší ústní zkoušku z matematiky.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	0	0	2
Orientační roční hodinová dotace	0	0	0	64

Orientační rozvržení učiva

- Aritmetika, logika, množiny
- Algebraické výrazy (mnohočleny, lomené výrazy, mocniny a odmocniny)
- Rovnice a nerovnice
- Funkce (polynomické, lomené, exponenciální, logaritmické, goniometrické)
- Planimetrie a trigonometrie
- Analytická geometrie
- Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika
- Posloupnosti a geometrická řada

Organizace a vymezení předmětu

Tento předmět je jednoletý a je vyučován obvykle jednou týdně ve dvouhodinovém bloku.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 4., OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
MP-1: upravuje výrazy, pomocí výrazů matematizuje reálné situace **MP-2:** řeší početně i graficky (ne)rovnice a jejich soustavy **MP-3:** řeší planimetrické a stereometrické úlohy, užívá při tom znalosti z trigonometrie **MP-4:** užívá elementární funkce a jejich vlastnosti pro řešení úloh z praxe **MP-5:** řeší úlohy z analytické geometrie v rovině i v prostoru **MP-6:** užitím kombinatoriky řeší úlohy na pravděpodobnost **MP-7:** řeší úlohy s užitím posloupností a řad	▪ Aritmetika, logika, množiny ▪ Algebraické výrazy (mnohočleny, lomené výrazy, mocniny a odmocniny) ▪ Rovnice a nerovnice ▪ Funkce (polynomické, lomené, exponenciální, logaritmické, goniometrické) ▪ Planimetrie a trigonometrie ▪ Analytická geometrie ▪ Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika ▪ Posloupnosti a geometrická řada

6.8.34 Religionistika a mezinárodní vztahy

Obsah předmětu

Tento předmět naplňuje především vzdělávací oblast ***Člověk a společnost***, jejímž cílem je naučit žáka zpracovávat získané poznatky v širším myšlenkovém kontextu, kriticky reflektovat společenskou skutečnost,

posuzovat různé přístupy k řešení nastolených problémů, s nimiž se setkáváme v každodenní praxi, a aplikovat poznatky do současnosti. Stejně jako *Občanský a společenskovědní základ* i tento předmět se podílí na utváření historického vědomí, uchovávání kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a občanském vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvorům lidského ducha generací minulých i současných.

Při výuce předmětu se používají audiovizuální pomůcky, denní tisk, odborná periodika a odborná literatura. Žáci využívají znalostí z jiných předmětů, především z dějepisu a ze zeměpisu, mohou se však opřít i o poznatky získané při studiu dějin literatury (náboženské texty starověku a raného středověku). Při výuce jsou využívány metody výkladu, řízeného dialogu, diskuse mezi žáky a mezi žáky a učitelem.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	0	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	0	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Úvod do religionistiky
- Základní polyteistická (dualistická) náboženství
- Judaismus
- Křesťanství
- Islám
- Sekty a nová náboženská hnutí
- Mezinárodní vztahy, globální svět
- Mezinárodní vztahy jako věda
- Mezinárodní organizace začleněné do systému OSN
- Opatření při ohrožení míru
- Vojensko-bezpečnostní organizace
- Další významné mezinárodní organizace
- Česká republika v mezinárodních vztazích – aktuální koncepce zahraniční politiky ČR
- Aktuální bezpečností situace ve světě – Blízký východ, státy bývalého SSSR, Čína
- Globální problémy – environmentální (vliv na mezinárodní dění – migrace, konflikty, přístup autoritativních vlád…), sociální (vliv na mezinárodní dění – migrace, ekonomická situace, nerovnost, diskriminace…)
- Bezpečnost ve světě – terorismus a jeho kořeny (ideologie)

Organizace a vymezení předmětu

Cílem předmětu je systematizovat již získané poznatky z *Občanského a společenskovědního základu* a rozšířit záběr řešené problematiky. I nadále je u žáka rozvíjen pozitivní hodnotový systém, je veden ke zvládnutí vědomé reflexe vlastního jednání i jednání druhých lidí. Žák respektuje odlišnosti, rozpoznává negativní stereotypy ve společnosti, upevňuje pocit zodpovědnosti za sebe sama i jako člena určitého společenství, znovu si osvojuje demokratické principy v mezilidské komunikaci.

Jak již bylo zmíněno, žáci v hodinách pracují s audiovizuálními pomůckami, denním tiskem, odbornými periodiky a odbornými texty. Při výuce jsou využívány metody výkladu, řízeného dialogu, diskuse mezi žáky a mezi žáky a učitelem. Větší prostor je věnován prezentacím žáků na vybrané téma.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 3. až 4., SEPTIMA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
RMV-1: zvládne základní terminologii spojenou s problematikou religionistiky **RMV-2:** přiblíží okolnosti vzniku jednotlivých náboženských systémů **RMV-3:** definuje články víry jednotlivých náboženských systémů; nastíní podstatu jednotlivých náboženských textů; rozliší nejvýznamnější církve a skupiny; přiblíží významné svátky **RMV-4:** vysvětlí podstatu víry v Boha u jednotlivých náboženských systémů**,** rozpozná nebezpečí možné manipulace u vybraných sekt	▪ úvod do religionistiky ▪ základní polyteistická (dualistická) náboženství – hinduismus, buddhismus, zoroastrismus ▪ základní monoteistická náboženství – judaismus, křesťanství, islám ▪ sekty a nová náboženská hnutí
RMV-5: vymezí, čím se věda o mezinárodních vztazích zabývá a na co se soustřeďuje **RMV-6:** chápe potřebu existence mezinárodních organizací, základní opatření při ohrožení míru, vojensko-bezpečnostní mezinárodní organizace a vybraných mezinárodních organizací, orientuje se v aktuální bezpečnostní situaci ve světě, chápe jejich příčinu a průběh **RMV-7:** dokáže na konkrétních příkladech doložit koncepci české mezinárodní politiky **RMV-8:** rozlišuje globální problémy současného světa je schopen odvodit jejich důsledky pro společnost, spojuje příčiny globálních bezpečnostních rizik (terorismus) s konkrétními ideologiemi	▪ mezinárodní vztahy jako věda ▪ mezinárodní organizace začleněné do systému OSN ▪ opatření při ohrožení míru, NATO a další významné mezinárodní organizace ▪ Česká republika v mezinárodních vztazích ▪ Aktuální bezpečností situace ve světě – Blízký východ, státy bývalé SSSR, Čína; terorismus a jeho kořeny (ideologie) ▪ Globální problémy – environmentální (vliv na mezinárodní dění – migrace, konflikty, přístup autoritativních vlád…), sociální (vliv na mezinárodní dění – migrace, ekonomická situace, nerovnost, diskriminace…)

6.8.35 Speciální pedagogika

Obsah předmětu

Volitelný předmět ***Speciální pedagogika*** je určen pro žáky 1., 2. a 3. ročníku čtyřletého a 5., 6. a 7. ročníku osmiletého cyklu jako nadstavba předmětu Občanský a společenskovědní základ (vzdělávací oblast Člověk a společnost). Jde o jednoletý předmět, jehož cílem je nabídnout zájemcům z řad žáků pohled na život osob s různým druhem a stupněm postižení či handicapu. Žáci si osvojí nejen základní terminologii a obsah oboru, ale seznámí se i s jednotlivými obory speciální pedagogiky. Budou schopni uvést možné příčiny vzniku vybraných postižení, poznají specifika výchovy a vzdělávání handicapovaných osob, uvědomí si specifika života těchto lidí. Inkluzivní začleňování osob postižených a handicapovaných je velmi diskutovanou problematikou. Aby inkluze mohla probíhat a fungovat, je potřeba odborníků. Seminář by mohl některým žákům nejen ukázat, co je náplní práce toho kterého speciálního pedagoga, ale nasměrovat jeho další cestu vysokoškolským studiem.

Při výuce předmětu se používají audiovizuální pomůcky, odborná literatura, denní tisk i odborná periodika. Teorie by měla být doplněna praktickými prožitky (zvládnutí jednoduchých základů znakové řeči, návštěva specializovaných pracovišť).

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	0

Organizace a vymezení předmětu

Cílem předmětu je pochopit nutnost specifického přístupu k osobám postiženým a handicapovaným. U žáka je rozvíjen pozitivní hodnotový systém, je veden ke zvládnutí vědomé reflexe vlastního jednání i jednání druhých lidí. Žák respektuje odlišnosti, rozpoznává negativní stereotypy ve společnosti, opětovně si osvojuje demokratické principy v mezilidské komunikaci.

Žáci v hodinách pracují s audiovizuálními pomůckami, odbornými texty a periodiky a s denním tiskem. Při výuce jsou využívány metody výkladu, řízeného dialogu, diskuse mezi žáky a učitelem. Prostor je věnován i praktické výuce (základy české znakové řeči, exkurze na vybraná specializovaná pracoviště, kazuistika osoby postižené či handicapované).

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 3. ročník, KVINTA až SEPTIMA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SP-1: vymezí předmět, cíle a charakter speciální pedagogiky **SP-2:** nastíní mezioborové vztahy a interdisciplinární spolupráci přístupu ke znevýhodněným osobám **SP-3:** vyjmenuje jednotlivé obory speciální pedagogiky a v obecné rovině nastíní oblast jejich zájmu **SP-4:** rozliší pojmy norma, normalita, vada, porucha, postižení, handicap, integrace, inkluze **SP-5:** uvede specifika rodin s postiženým členem **SP-6:** zmapuje základní metody speciální pedagogiky **SP-7:** v obecné rovině ozřejmí vzdělávání osob s handicapem	**Vymezení speciální pedagogiky** ▪ předmět, cíle, charakter speciální pedagogiky ▪ mezioborové vztahy a interdisciplinární spolupráce přístupu ke znevýhodněným osobám ▪ členění speciální pedagogiky **Člověk s postižením ve společnosti** ▪ norma, normalita ▪ vada, porucha, postižení, handicap ▪ integrace, inkluze ▪ rodina s postiženým členem **Základní metody pro diagnostiku a praxi** ▪ obecné cíle, charakteristika a základní metody speciálně pedagogické diagnostiky **Vzdělávání jedinců s handicapem**
SP-8: u vybraných oborů speciální pedagogiky nastíní možné příčiny vzniku konkrétního postižení a jednotlivá postižení klasifikuje; je schopen pohovořit o specifikách výchovy, vzdělávání a života lidí s konkrétním postižením	**Tyflopedie (oftalmopedie)** ▪ etiologie, diagnostika, klasifikace, terapie a kompenzace zrakového postižení; výchova a vzdělávání osob s postižením zraku; specifika života lidí se zrakovým postižením **Surdopedie** ▪ etiologie, diagnostika, klasifikace, terapie a kompenzace sluchového postižení; výchova a vzdělávání osob s postižením sluchu; specifika života lidí se sluchovým postižením; základy znakové řeči **Logopedie** ▪ etiologie, diagnostika, klasifikace, terapie a kompenzace

	vad a poruch řeči; alternativní formy komunikace; specifika života lidí s narušenou komunikační schopností **Somatopedie** ▪ etiologie, diagnostika, klasifikace, terapie a kompenzace tělesného handicapu a zdravotního oslabení; specifika života lidí s tělesným a zdravotním znevýhodněním **Psychopedie** ▪ etiologie, diagnostika, klasifikace, terapie a kompenzace mentálního postižení; specifika života lidí s mentálním postižením **Speciální pedagogika osob s dílčími deficity** ▪ etiologie, diagnostika, klasifikace, terapie a kompenzace poruch učení; lateralita; lehká mozková dysfunkce a syndromy ADD a ADHD **Etopedie** ▪ etiologie, diagnostika, klasifikace, terapie a kompenzace poruch chování; sociokulturní znevýhodnění a společenské menšiny **Speciální pedagogika osob s kombinovaným postižením** ▪ postižení více vadami, specifické kombinace vad a poruch

6.8.36 Psychologie A

Obsah předmětu

Jednoletý volitelný předmět Psychologie navazuje na základní okruhy učiva povinného předmětu OSZ v 1. ročníku a kvintě – oblast Člověk jako jedinec (Osobnost člověka, Psychologie v každodenním životě), popřípadě okruhy učiva volitelného předmětu Seminář ze společenských věd pro 3. ročník a septimu – oblast Člověk jako jedinec. Doposud získané poznatky prohlubuje, zaměřuje se na jejich rozšíření a převedení do praxe. Žákům nabízí poznání dovedností vedoucích k usnadnění mezilidských vztahů, získání schopností potřebných k hlubší sebereflexi a tím mimo jiné usnadňuje jejich profesní orientaci.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- **KOMUNIKACE**
  způsoby neverbální komunikace, neverbální komunikace v praxi (pokus o praktické ovládnutí této životně důležité dovednosti, já jako autor i adresát neverbálních projevů)
- **VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE**
  stádia vývoje a jejich úskalí, bazální osobnost, autentická osobnost
- **UČENÍ**
  význam, druhy, techniky, poruchy, celoživotní učení
- **DYNAMIKA OSOBNOSTI**
  frustrace, stres, konflikt (typy, způsoby a strategie řešení konfliktů, asertivita, egoobranné mechanismy)

Organizace a vymezení předmětu

Žáci jsou v úvodním semináři seznámeni s obsahem učiva a přibližným rozsahem jednotlivých tematických celků, s podmínkami klasifikace a vzdělávacím cílem volitelného předmětu.

Vzhledem k charakteru předmětu se u žáka předpokládá zvýšený zájem o jeho obsah, a tudíž i aktivní spolupráce s učitelem i spolužáky. Součástí celkové klasifikace bude posouzení míry zapojení žáka do chodu hodin, účast na případných besedách s odborníky z praxe a exkurzích na odborná pracoviště.

V hodinách budou žákům představeny různé metody, které jsou v rámci psychologie používány pro získávání konkrétních informací o struktuře osobnosti, psychických poruchách i chorobách, také vybrané terapeutické techniky. Díky tomu žáci dospějí k hlubšímu sebepoznání a vytvoří si osobní portfolio.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
PSA-1: žák rozlišuje základní způsoby komunikace, uplatňuje zásady efektivní komunikace, umí prezentovat sám sebe, orientuje se v projevech neverbální komunikace, využívá získané poznatky k sebepoznání	**Komunikace** ▪ způsoby neverbální komunikace ▪ neverbální komunikace v praxi ▪ já jako autor i adresát neverbálních projevů
PSA-2: porovnává osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, uvědomuje si úskalí jednotlivých fází, rozlišuje různé psychologické přístupy k vývoji lidské osobnosti, vymezí předpoklady zdravého duševního vývoje člověka a ilustruje příklady	**Vývojová psychologie** ▪ stádia vývoje ▪ bazální osobnost ▪ autentická osobnost
PSA-3: orientuje se v základních druzích a technikách učení, s ohledem ke struktuře vlastní osobnosti dokáže teoretické poznatky zúročit v praktickém životě, uvědomuje si význam celoživotního učení jako jedné ze základních složek autentické osobnosti, využívá získané poznatky k sebepoznání	**Učení** ▪ význam procesu učení ▪ druhy učení ▪ techniky učení ▪ poruchy učení ▪ celoživotní učení ▪ učení a paměť
PSA-4: na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi, využívá získané poznatky při sebepoznání a poznávání druhých	**Dynamika osobnosti** ▪ frustrace, stres, konflikt ▪ typy, způsoby a strategie řešení konfliktů ▪ egoobranné mechanismy ▪ asertivita

6.8.37 Psychologie B

Obsah předmětu

Jednoletý volitelný předmět Psychologie navazuje na základní okruhy učiva povinného předmětu OSZ v 1. ročníku a kvintě – oblast Člověk jako jedinec (Osobnost člověka, Psychologie v každodenním životě), popřípadě okruhy učiva volitelného předmětu Seminář ze společenských věd pro 3. ročník a septimu – oblast Člověk jako jedinec. Doposud získané poznatky prohlubuje, zaměřuje se na jejich rozšíření a převedení do praxe. Žákům nabízí poznání dovedností vedoucích k usnadnění mezilidských vztahů, získání schopností potřebných k hlubší sebereflexi a tím mimo jiné usnadňuje jejich profesní orientaci.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- **PSYCHOPATOLOGIE**
  poruchy pudů, poruchy myšlení, poruchy emocí, poruchy paměti
- **PSYCHOTERAPIE**
  terapeutická a poradenská centra (teorie + praxe), terapeutické metody (behaviorální, kognitivní), autoterapie, internetové poradenství, profese psychologa, psychiatra a terapeuta
- **VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI PSYCHOLOGIE**
  John Watson, Ivan Petrovič Pavlov, Kurt Lewin, Abraham Maslow, Sigmund Freud, Carl Gustav Jung, Erich Fromm, Alfred Adler, Karen Horney, Stephen Kossyn

Organizace a vymezení předmětu

Žáci jsou v úvodním semináři seznámeni s obsahem učiva a přibližným rozsahem jednotlivých tematických celků, s podmínkami klasifikace a vzdělávacím cílem volitelného předmětu.

Vzhledem k charakteru předmětu se u žáka předpokládá zvýšený zájem o jeho obsah, a tudíž i aktivní spolupráce s učitelem i spolužáky. Součástí celkové klasifikace bude posouzení míry zapojení žáka do chodu hodin, účast na případných besedách s odborníky z praxe a exkurzích na odborná pracoviště.

V hodinách budou žákům představeny různé metody, které jsou v rámci psychologie používány pro získávání konkrétních informací o struktuře osobnosti, psychických poruchách i chorobách, také vybrané terapeutické techniky. Díky tomu žáci dospějí k hlubšímu sebepoznání a vytvoří si osobní portfolio.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
PSB-1: rozlišuje základní druhy poruch psychických procesů, stavů a vlastností, na základě charakteristik patologické osobnosti dokáže odhadnout druh základní psychické poruchy, ev. choroby	**Psychopatologie** ▪ poruchy pudů ▪ poruchy myšlení ▪ poruchy emocí ▪ poruchy paměti
PSB-2: uvede základní charakteristiky vybraných terapeutických metod, orientuje se v systému poradenských a terapeutických center, rozlišuje odborné profese v oborech aplikované psychologie, teoretické poznatky dokáže zúročit v praktickém životě	**Psychoterapie** ▪ terapeutické metody (behaviorální, kognitivní) ▪ autoterapie ▪ terapeutická a poradenská centra ▪ internetové poradenství ▪ profese psychologa, psychiatra a terapeuta
PSB-3: rozliší hlavní psychologické přístupy k lidské osobnosti, dokáže přiblížit stěžejní myšlenky významných vědeckých osobností oboru psychologie 19. a 20. století	**Významné osobnosti psychologie** ▪ John Watson, Ivan Petrovič Pavlov, Kurt Lewin, Abraham Maslow, Sigmund Freud, Carl Gustav Jung, Erich Fromm, Alfred Adler, Karen Horney, Stephen Kossyn

6.8.38 Seminář z českého jazyka a literatury

Obsah předmětu

Jednoletý volitelný předmět Seminář z českého jazyka a literatury navazuje na základní okruhy učiva povinného předmětu Český jazyk a literatura, a to napříč 1. až 3. ročníkem. Doposud získané poznatky prohlubuje, zaměřuje se na jejich rozšíření a převedení do praxe. Žáci budou i nadále zlepšovat svou čtenářskou gramotnost a rozšíří své znalosti v oblastech, jimž je v hodinách věnována pouze okrajová pozornost. Seminář je postaven na práci s textem i na samostatné tvůrčí práci zapsaných žáků.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	0

Orientační rozvržení učiva

Období	**Název bloku**
září, říjen	Čtenářská gramotnost
listopad, prosinec	Literatura pro děti a mládež
leden, únor, březen	Základy mediální výchovy a praktická žurnalistika
duben, květen	Vědeckofantastická a detektivní literatura
červen	Mytologie

Organizace a vymezení předmětu

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s organizací semináře, tj. vědí, co je během roku čeká po stránce obsahové a kolik prostoru je zhruba jednotlivým okruhům věnováno.

Učivo je rozděleno do pěti bloků tak, aby náplň byla různorodá a činnost žáků se nestala fádní.

Žáci v hodinách (i v rámci domácí přípravy na seminář) pracují s texty, audiovizuálními pomůckami, slovníky, denním tiskem, tiskopisy apod. V hodinách jsou využívány metody výkladu, řízeného dialogu a diskuse; velká pozornost je věnována prezentacím samotných žáků a s nimi spojenému (sebe)hodnocení. Součástí výuky je návštěva Divadla rozmanitostí v Mostě (loutková a alternativní scéna Městského divadla v Mostě; blok Literatura pro děti a mládež – Loutkové a maňáskové divadlo). Samozřejmostí je práce s AI, která má inspirovat a zároveň podněcovat a rozvíjet kritické myšlení žáků.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1.-3. ročník, kvinta-septima	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SCJ-1: rozliší umělecký a odborný styl **SCJ-2:** dokáže z textu vyčíst základní údaje o jeho autorovi	**Čtenářská gramotnost** ▪ umělecké vs. odborné texty a jejich analýza ▪ co nám text vypoví o autorovi (vzdělání, sociální prostředí, úroveň vyjadřování, bohatost slovní zásoby, míra objektivity, schopnost oslovit zamýšleného adresáta apod.)

	▪ komparace (srovnání) textů starší a moderní češtiny
SCJ-3: vyjmenuje základní znaky a žánry literatury pro děti a mládež a orientuje se v autorech dětské literatury od počátků do r. 1945 **SCJ-4:** zná nejznámější časopisy pro děti a mládež **SCJ-5:** rozliší tvorbu nejznámějších ilustrátorů dětských knih **SCJ-6:** určí základní druhy loutek	**Literatura pro děti a mládež** ▪ základní znaky literatury pro děti a mládež ▪ základní žánry dětské literatury ▪ česká literatura pro děti a mládež do r. 1918 a vybraní autoři meziválečného období ▪ časopisy pro děti a mládež ▪ ilustrace v dětských knihách ▪ loutkové a maňáskové divadlo
SCJ-7: zvládá problematiku komunikace **SCJ-8:** rozumí podstatě světa dezinformací a pojmům s ním spojeným; zná techniky manipulace a propagandy **SCJ-9:** uvědomuje si podobu nebezpečí na sociálních sítích **SCJ-10:** rozumí základním pojmům žurnalistiky **SCJ-11:** je schopen vyjmenovat ideální vlastnosti novináře a pohovořit o novinářské etice ve vztahu k bulváru **SCJ-12:** umí napsat a analyzovat jednoduché publicistické útvary	**Základy mediální výchovy a praktická žurnalistika** ▪ základy komunikace (komunikační proces; definice a modely komunikace; komunikační šum a bariéry v komunikaci; masová komunikace) ▪ dezinformace a fake news ▪ sociální média a online prostředí ▪ základní pojmy žurnalistiky ▪ noviny, novinář; novinářská etika, bulvár ▪ vybrané publicistické útvary, jejich vytváření a analýza
SCJ-13: charakterizuje sci-fi literaturu, vyjmenuje její základní autory a přiblíží jejich pojetí vnímání budoucnosti **SCJ-14:** zná nejvýznamnější autory detektivek i jimi vytvořené postavy	**Vědeckofantastická a detektivní literatura** ▪ základní znaky, žánry a autoři sci-fi literatury; míra naplněnosti vizí autorů sci-fi literatury ▪ proměny detektivní literatury a její nejvýznamnější představitelé; proslulé postavy detektivů a jejich komparace
SCJ-15: chápe význam mytologie (mýtu) v lidské kultuře; zná základní příběhy o stvoření světa, jeho počátcích a konci; dokáže vyjmenovat nejznámější postavy antické, slovanské a keltské mytologie i vyprávět příběhy s nimi spojené	**Mytologie** ▪ předmět mytologie; mýtus ▪ vybrané světové mýty o stvoření světa, jeho počátcích a konci ▪ vybrané postavy (bozi a hrdinové) a příběhy antické, slovanské a keltské mytologie

6.8.39 Seminář estetiky a kultury A

Obsah předmětu

Tento předmět vychází z předmětů Výtvarná výchova a Dějepis a patří do vzdělávacích oblastí Umění a kultura a Člověk a společnost.

Předmět upevňuje a prohlubuje poznatky z dějin umění získané v průběhu studia na gymnáziu tak, aby žáci do budoucna obstáli v těch vysokoškolských oborech, kde je součástí výuka dějin umění. Zároveň rozvíjí schopnosti a dovednosti při tvůrčí činnosti.

Žák pracuje se základními pojmy z teorie a dějin umění. Seznámí se s dějinami výtvarné (a v kontextu i hudební, divadelní a literární) kultury od pravěku do 19. století a jejím vlivem na utváření evropské civilizace. Rozvíjí schopnost interpretovat (vnímat, pochopit, zhodnotit) vybraná díla a jejich vliv na společnost i jedince.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- teorie umění – umělecké dílo, jeho námět a obsah
- estetika – základní estetické kategorie, ukázky vývoje estetických názorů
- historie umění – časový přehled vývoje umění od pravěku do 19. století (malířství, sochařství, architektura, užité umění, móda, hudba, divadlo, literatura)
- návštěvy výstav, exkurze
- vypracování ročníkové práce na vybrané téma

Organizace a vymezení předmětu

Učitel ve výuce využívá metody výkladu, dialogu a diskuse, metody názorné (demonstrace obrazů, projekce), praktické (grafické a výtvarné činnosti), používá různé obrazové a audiovizuální pomůcky, práci s počítačem (prezentace problému, PC grafika). Do výuky zařazuje podle potřeby exkurze a návštěvy výstav, muzeí, památek.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SEKA-1: porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim **SEKA-2:** vysvětlí smysl poznávání minulosti a doloží jej na příkladech; objasní, proč je výklad minulosti variabilní a neuzavřený **SEKA-3:** interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků **SEKA-4:** uvědomí si přínos pravěku v souvislosti s rozvojem řeči, myšlení a náboženství **SEKA-5:** při interpretaci uměleckého díla ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o jeho struktuře a postavení v kontextu kulturního dění **SEKA-6:** popíše způsob života a společenskou úroveň lidí v dané době; chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi **SEKA-7:** vyjmenuje umělecká díla a jejich tvůrce, popíše a podle znaků je zařadí do správného období **SEKA-8:** používá základní prvky a názvosloví jednotlivých uměleckých slohů **SEKA-9:** rozpozná hlavní znaky slohu **SEKA-10:** posoudí a interpretuje komunikační účinky uměleckého díla, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou **SEKA-11:** chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi **SEKA-12:** vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně	▪ vymezení pojmu dějiny umění a mezioborové vztahy ▪ základní terminologie ▪ periodizace dějin umění ▪ základní literatura **Pravěk** ▪ zrod umění, umění paleolitu (pravěké sochařství, jeskynní malby, bydlení v pravěku); mezolitu až eneolitu (megalitické stavby, keramické kultury) ▪ umění doby bronzové a doby železné (keltské germánské umění) **Starověk** ▪ Egypt (periodizace, náboženství a společnost, architektura a bydlení, sochařství a malířství ▪ Mezopotámie (periodidace, náboženství a společnost, střídání kultur) **Antika** ▪ Egejské oblast doby bronzové (Kréta, Mykény, Trója) ▪ antické Řecko (architektura archaického a klasického období, řecké stavební řády, bydlení ve starověkém Řecku, sochařství archaického, přísného a klasického stylu, vázové a nástěnné malířství, umění helénismu) ▪ etruská kultura ▪ antický Řím (římská architektura, sochařství a malířství, bydlení ve starověkém Římě, umění pozdní doby) **Umění středověku** ▪ starokřesťanské umění ▪ Byzanc (umění a společnost, nejdůležitější stavby a umělecká díla) ▪ umění a kultura Velké Moravy **Románský sloh**

užívaných vizuálně obrazných vyjádření SEKA-13: vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	▪ periodizace, architektonické názvosloví, románská architektura v Evropě, bydlení ve středověku a jeho vliv na lidovou architekturu, románské sochařství a malířství ▪ české románské umění **Gotické umění** ▪ periodizace, architektonické názvosloví, evropská gotická architektura a stavitelské umění katedrál, evropské gotické sochařství a malířství ▪ české gotické umění **Renesance** ▪ periodizace, manýrismus, náboženství a společnost, architektonické názvosloví; umění italské a zaalpské renesance (architektura malířství a sochařství) ▪ umění české renesance (architektura, sochařství, malířství); umělecké řemeslo **Baroko** ▪ úvod, periodizace, rokoko, náboženství a společnost, architektonické názvosloví ▪ umění baroka ve světě (architektura, malířství a sochařství) ▪ umění baroka v Čechách (architektura, sochařství, malířství); umělecké řemeslo **Klasicismus** ▪ kultura a společnost, architektura, sochařství a malířství **Umění 19. století** ▪ úvod, periodizace, kultura a společnost; architektura historismu (pojmy, neogotika, neorenesance, neobaroko) ▪ sochařství a malířství romantismu a realismu ▪ impresionismus a postimpresionismus

6.8.40 Seminář estetiky a kultury B

Obsah předmětu

Tento předmět vychází z předmětů Výtvarná výchova a Dějepis a patří do vzdělávacích oblastí Umění a kultura a Člověk a společnost.

Předmět upevňuje a prohlubuje poznatky z dějin umění získané v průběhu studia na gymnáziu tak, aby žáci do budoucna obstáli v těch vysokoškolských oborech, kde je součástí výuka dějin umění. Zároveň rozvíjí schopnosti a dovednosti při tvůrčí činnosti.

Žák pozná souvislosti kulturních vlivů nové doby – od vzniku základů moderního umění v 19. století přes modernismus počátku 20. století až po současnou tvorbu. Je zaměřen na rozbor konkrétních děl z oblasti výtvarného umění, divadla a filmu v kontextu kulturních a filosofických systémů. Rozvíjí schopnost interpretovat (vnímat, pochopit, zhodnotit) vybraná díla a jejich vliv na společnost i jedince.

Podmínkou přihlášení na tento seminář je absolvování předchozí A varianty.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- kapitoly z dějin výtvarného umění, divadla a filmu od konce 19. století do současnosti
- evropská i mimoevropská kultura, regionální umění
- rozbor jednotlivých děl, interpretace
- návštěvy výstav, exkurze
- vypracování ročníkové práce na vybrané téma

Organizace a vymezení předmětu

Učitel ve výuce využívá metody výkladu, dialogu a diskuse, metody názorné (demonstrace obrazů, projekce), praktické (grafické a výtvarné činnosti), používá různé obrazové a audiovizuální pomůcky, práci s počítačem (prezentace problému, PC grafika). Do výuky zařazuje podle potřeby exkurze a návštěvy výstav, muzeí, památek.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SEKB-1: porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim **SEKB-2:** interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; **SEKB-3:** při interpretaci uměleckého díla ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o jeho struktuře a postavení v kontextu kulturního dění **SEKB-4:** popíše způsob života a společenskou úroveň lidí v dané době; chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi **SEKB-5:** vyjmenuje umělecká díla a jejich tvůrce, popíše a podle znaků je zařadí do správného období a ke správnému stylu **SEKB-6:** používá základní prvky a názvosloví jednotlivých uměleckých slohů a směrů **SEKB-7:** rozpozná hlavní znaky směru **SEKB-8:** posoudí a interpretuje komunikační účinky uměleckého díla, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou **SEKB-9:** chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi **SEKB-10:** vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření **SEKB-11:** vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	▪ vymezení pojmu dějiny umění a mezioborové vztahy ▪ základní terminologie ▪ periodizace dějin umění ▪ základní literatura **Umění přelomu 19. a 20. stol.** ▪ symbolismus a secese (architektura, sochařství a malířství) ▪ vznik a vývoj filmu ▪ vývoj módy **Světové malířství 1. poloviny 20. století** ▪ úvod – umělecké směry ▪ evropské malířství: expresionismus, fauvismus, kubismus, dadaismus, futurismus, Pařížská škola, naivní umění, surrealismus – styly, znaky, představitelé, významná díla ▪ počátky evropského filmu (vývoj hollywoodských žánrů, Francie, italský neorealismus, …) ▪ české malířství 1. poloviny 20. století ▪ česká filmová a literární tvorba ▪ abstraktní umění a jeho formy **Umělecké směry 2. poloviny 20. století** ▪ op-art, pop-art, kinetické umění, konceptuální umění a jeho formy (land-art, body-art, happening, performace aj.) ▪ neoexpresionismus (Nová figurace), hyperrealismus, graffiti, streetart, instalace, mediální umění) ▪ vývoj českého animovaného filmu ▪ vývoj poválečného filmu **Umělecké tendence konce 20. století a počátku 21. století** ▪ postmoderní umění, minimalismus, dekonstruktivismus, současná architektura, sochařství a malířství, současný design

6.8.41 Francouzština A

Obsah předmětu

Seminář z francouzštiny A je určen pro zájemce o osvojení si základních znalostí francouzského jazyka a reálií frankofonních zemí se zaměřením na Francii a Kanadu. Žák se seznámí se základy gramatiky a slovní zásobou tak, aby se domluvil v běžných životních situacích a mohl pracovat s jednoduchými texty. Cílem semináře je dosáhnout úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce.

Při výuce tohoto předmětu je kromě tradičních učebních pomůcek (učebnice, pracovní sešit, poslechové CD) aktivně využívána nejen audiovizuální, ale i výpočetní technika, slovníky, noviny a časopisy, tiskopisy a předměty běžné potřeby. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména zdůrazňují schopnost rozvíjet plynulý ústní i písemný projev včetně schopnosti porozumění a komunikace s rodilými mluvčími.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Zvuková a grafická stránka jazyka
- Gramatika (présent, futur, passé, předložky, přídavná jména, zájmena a číslovky, slovosled)
- Tematická slovní zásoba
- Historie a reálie frankofonních zemí

Organizace a vymezení předmětu

Seminář je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Seminář je doporučen pro žáky všech ročníků čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie. Žáci pracují s různými pomůckami: učebnice a pracovní sešit, ukázky textů a reálií, práce se slovníkem, s počítačem, audiovizuální pomůcky apod.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
FRA-1: dokáže vhodně pozdravit a oslovit cizí osobu	**První kontakty** ▪ pozdravy a představení se ▪ národnosti ▪ abeceda ▪ pravidla výslovnosti ▪ sloveso být
FRA-2: sdělí základní údaje o sobě, svých zálibách a na podobné informace se zeptá kamaráda	**Každodenní život** ▪ tituly a oslovení ▪ podávání osobních informací ▪ základní číslovky

	▪ sloveso mít ▪ pořádek slov ve větě
FRA-3: jednoduchým způsobem vyjádří vlastní názor	**Svět kolem nás** ▪ datum a čas ▪ vyjádření množství, otázky na cenu ▪ názvy zboží a služeb ▪ množné číslo ▪ člen určitý a neurčitý
FRA-4: vhodně reaguje na návrhy a pozvání	**Osobní a společenský život** ▪ vyjádření souhlasu či nesouhlasu ▪ vyjádření prosby o pomoc ▪ výrazy vyjadřující omluvu ▪ vyjádření záporu ve větě ▪ osobní zájmena
FRA-5: pomocí nejzákladnějších výrazů vyjádří své pocity	**Osobnost, zvyky, názory** ▪ lidské vlastnosti ▪ pocity a nálady ▪ přivlastňovací zájmena ▪ přídavná jména a příslovce ▪ přítomný čas sloves
FRA-6: zorientuje se v jednoduchém rozhovoru, rozumí běžným výrazům z dané oblasti	**Prázdniny a dovolená** ▪ názvy míst ▪ otázky na cestu ▪ plány na dovolenou ▪ předložky ▪ budoucí čas
FRA-7: podává samostatný ucelený projev o Francii	**Francie a Francouzi** ▪ francouzské reálie ▪ způsobová slovesa ▪ minulý čas
FRA-8: dokáže sdělit informace v minulém čase	**Frankofonie** ▪ rozšíření francouzského jazyka ve světě ▪ kultura a historie francouzsky mluvících zemí

6.8.42 Počítačová grafika

Obsah předmětu

Učivo předmětu počítačová grafika je členěno do několika tematických celků. Některé z nich se v průběhu vzdělávání opakují, ovšem vždy na vyšší úrovni a s vyšší náročností. Žáci jsou vzděláváni v oblasti vektorové a rastrové grafiky, získávání grafických materiálů pomocí digitálního fotoaparátu a skenování. Stěžejním učivem je ovládání vektorového a rastrového grafického editoru. Žáci se rovněž učí práci s informacemi, jejich vyhledávání prostřednictvím sítě Internet, vyhodnocování a následnému využití a zpracování

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	0
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	0

Orientační rozvržení učiva

- Teoretické základy
- Vektorová grafika
- Bitmapová grafika

Organizace a vymezení předmětu

Výuka je orientována hlavně na dovednosti žáků získávané praktickým zvládáním práce na počítači. Výklad je obvykle souběžný s probíhajícími činnostmi žáků na počítači. Vyučující přistupuje k výkladu, k praktickým činnostem s ohledem na rozdílný stupeň dovedností jednotlivých žáků v práci s počítačem, případně i na zájmy žáků o probíraná témata. Ve výuce se vytvářejí vazby s různými předměty v závislosti na vyučované tématice. Stěžejní formou výuky jsou cvičení v odborné učebně výpočetní techniky

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1.–3., kvinta–septima	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
PG-1: rozlišuje pojmy vektorová grafika a bitmapová grafika **PG-2:** vysvětlí výhody a nevýhody využití vektorové a bitmapové grafiky **PG-3:** zvolí vhodný způsob využití vektorové, resp. bitmapové grafiky **PG-4:** pracuje s křivkou, edituje křivku, pracuje s uzlovými body **PG-5:** rozlišuje křivku a uvřenou křivku, edituje objekty **PG-6:** pracuje s textem, odstavcovým textem, převede text na křivku **PG-7:** zpracuje grafický návrh s použitím vektorového editoru **PG-8:** obhájí svůj postup řešení **PG-9:** zpracuje úkol dle zadání **PG-10:** rozumí pojmu bitmapa, chápe pojem „rozlišení“, zvolí vhodný formát souboru **PG-11:** exportuje do vhodných formátů souborů **PG-12:** edituje vlastní soubor, pracuje s fotografií **PG-13:** používá nástroje pro editaci bitmapových souborů **PG-14:** edituje fotografii **PG-15:** pracuje s vrstvami, s maskou, vytvoří koláž **PG-16:** vytvoří animovaný gif	▪ Základní pojmy ▪ Vektorová grafika ▪ Bitmapová grafika ▪ Vektorové editory ▪ Nástroje pro editaci křivky ▪ Práce s křivkou ▪ Editace souboru ▪ Příprava pro tisk ▪ Bitmapové editory ▪ Práce s bitmapou ▪ Práce s formátem souboru ▪ Ukládání souboru

6.8.43 Tvůrčí psaní A

Obsah předmětu

Tento předmět realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace dle RVP, zároveň integruje některé tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Je určen pro žáky 1.–4. ročníku čtyřletého cyklu nebo oktávy osmiletého cyklu gymnázií. Cílem semináře je objasnit žákovi základní principy tvůrčího psaní, naučit základním metodám práce s textem, a to nejen vlastním. Žák získá základy teorie mediální komunikace, osvojí si odbornou analýzu a schopnost kriticky vyhodnocovat informace. Žák je veden k tvořivé práci s věcným i uměleckým textem, která směřuje k porozumění významové výstavby textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální a etickou stránku žákovy osobnosti.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- vymezení pojmu, tvůrčí a literární deník
- drobné literární a publicistické formy, slovní zásoba, tvoření slov
- analýza a kritika textů, diskuze nad literárními díly
- literární druhy a žánry; povídka, novela, román
- budování příběhu, vypravěčské postupy, námět, postavy, dialogy
- jednoduché publicistické útvary
- poezie
- scénář, tvorba dialogu
- kniha a její vznik, osobnost spisovatele

Organizace a vymezení předmětu

Jedním z cílů předmětu je usilovat o rozvoj smyslového vnímání, cítění a myšlení a využívat psaní jako prostředek rozvíjející myšlení, tvořivost i jako prostředek relaxace. Předmět podporuje rozvoj samostatnosti, komunikační sebejistoty i kooperačních dovedností a současně se podílí na rozvoji mravní stránky charakteru autora.

Žák pracuje s texty předloženými i vlastními. Na seminář přináší texty a knihy, které jej zaujaly či inspirovaly, seznamuje s nimi ostatní. Učitel ve výuce uplatňuje aktivizující metody vedoucí k rozvoji technik tvůrčího psaní, využívá metody výkladu, dialogu a diskuse, metody názorné a praktické (analytická i tvůrčí práce s textem). Součástí semináře je i setkání a beseda se známým autorem.

Ve vyučovacím předmětu je dáván důraz na samostatné písemné vyjádření a ústní prezentaci prací jednotlivých žáků. Součástí hodnocení je almanach žákovských prací, osobní portfolio.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1.– 4., kvinta–oktáva	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
TPA-1: aktivně se zapojí do výběru témat pro napsání příběhu **TPA-2:** prakticky zvládne jednu techniku literárního psaní **TPA-3:** pracuje se spisovnou i nespisovnou podobou jazyka **TPA-4:** své sdělení vyjádří písemně uceleně, se souvislou stavbou vět, odstavců a celého textu **TPA-5:** analyzuje prozaický a básnický text **TPA-6:** vystihne podstatu a charakter literárních pojmů, žánrů **TPA-7:** průběžně vytváří deník nebo příběh – připraví promluvu na zadané téma **TPA-8:** dramatizuje text dle vlastního výběru **TPA-9:** rozvíjí přirozené psaní **TPA-10:** získané schopnosti a dovednosti aktivně využívá ve vlastní tvůrčí práci	▪ výstavba odborného textu (volba tématu, rešerše materiálu, třídění, kritické hodnocení a srovnávání, vytváření syntéz, hypotéz a nových pohledů, metody reprodukce, citace a parafráze, práce s bibliografií a norma ISO 690 a 690–2), ▪ výstavba uměleckého textu (sběr materiálu a jeho zpracování: záznamy a zápisky situací, zajímavé myšlenky, zákonitosti výstavby děje, základy vypravěčského postupu – dějové roviny, čas a prostor, vypravěč, hledisko děje, postavy a jejich promluvy, komunikace postav, autora a čtenáře, fabulace, argumentace, metody a možnosti prózy, poezie a dramatu), ▪ výstavba žurnalistického textu (žánry a jejich variace, výběr podstatného, přesvědčivost, využití uměleckých prostředků, osobní zkušenost a hodnocení, obraznost a reálnost podání)

6.8.44 3D modelování a tisk

Obsah předmětu

Jednoletý volitelný předmět 3D modelování a tisk seznamuje žáky s technologií 3D tisku a jejím praktickým využitím v praxi. Žáci se alespoň stručně seznámí s různými technologiemi 3D tisku a jejich využitím v praxi, naučí se pracovat v CAD software, připravit vyprojektovaný model k tisku, správně nastavit 3D tiskárnu a model na ní vytisknout.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Teoretické základy
- Práce v CAD software
- Export modelů do formátu vhodného pro 3D tisk, úprava ve slicer software
- práce s tiskárnou – kalibrace, nastavení, údržba
- praktické projekty

Organizace a vymezení předmětu

Seminář je vyučován jednou týdně ve dvouhodinovém bloku. Je doporučen žákům 1.–4. ročníku čtyřletého a odpovídajícím ročníkům osmiletého cyklu. Ve vyučovacím procesu jsou vedle frontální výuky uplatňovány práce ve dvojicích i práce v týmu.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
3D-1: je schopen stručně popsat vývoj technologie 3D tisku **3D-2:** orientuje se v druzích 3D tiskáren a popisuje jejich nejvhodnější využití **3D-3:** orientuje se v nejpoužívanějších druzích tiskového materiálu	**Technologie 3D tisku** ▪ historie ▪ 3D tiskárny a jejich druhy ▪ Materiály
3D-4: za účelem přístupu k software si zřídí online účet u společnosti Autodesk **3D-5:** orientuje se v prostředí Autodesk Tinkercad **3D-6:** zná rozdíl mezi dutým a plným tělesem **3D-7:** získává prostorovou představivost nutnou pro modelování **3D-8:** pracuje s předem danými základními tělesy (koule, krychle, kvádr, jehlan, torus atd.), které upravuje parametricky **3D-9:** booleovským modelováním vytváří kombinací základních těles nové objekty **3D-10:** importuje a upravuje dříve vytvořené soubory formátu stl	**Modelování v online prostředí** ▪ Autodesk Tinkercad ▪ parametrické modelování ▪ booleovské modelování
3D-11: exportuje model do formátu vhodného pro 3D	**Příprava modelu pro 3D tisk a tisk**

tisk **3D-12:** zná pojem mesh **3D-13:** importuje model do sliceru **3D-14:** upravuje model ve sliceru **3D-15:** nastavuje parametry tisku v závislosti na materiálu, požadované kvalitě tištěného objektu a časové náročnosti **3D-16:** tiskne vyprojektovaný objekt	▪ export do správného formátu ▪ úprava ve sliceru ▪ ovládání 3D tiskárny
3D-17: zažádá Autodesk o studentskou bezplatnou licenci **3D-18:** orientuje se v prostředí Autodesk Fusion 360 **3D-19:** vytváří základní dvojrozměrný nákres pomocí nástrojů čára, kružnice, obdélník, mnohoúhelník atd. **3D-20:** převádí dvojrozměrný nákres na trojrozměrné těleso **3D-21:** užívá funkce jako zaoblení, zkosení, díra atd. **3D-22:** zná vztahy mezi dvojrozměrným nákresem a trojrozměrným tělesem **3D-23:** vytvořená trojrozměrná tělesa přesouvá, kopíruje **3D-24:** používá základní booleovské operace – sjednocení, průnik a odečtení pro kombinaci objektů **3D-25:** používá pomocné nástroje jako rovina, projekce do dvojrozměrného nástroje atd. **3D-26:** orientuje se v historii projektu, vyznačuje jeho klíčové body **3D-27:** importuje a upravuje dříve vytvořené soubory formátu stl	**Modelování v offline prostředí** ▪ Autodesk Fusion 360 ▪ booleovské modelování ▪ parametrické modelování

6.8.45 Konverzace a reálie Španělska

Obsah předmětu

Směřuje k rozvíjení a prohlubování komunikačních dovedností žáků ve španělském jazyce. Schopnost mluveného i psaného projevu je při konverzaci dále rozvíjena a upevňována.

Výuka se soustředí na rozšiřování slovní zásoby, upevňování gramatických struktur a zdokonalování výslovnosti a intonace. Žáci se učí pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích, samostatně hovořit o probíraných tématech, vyjadřovat své názory a reagovat na názory ostatních.

Významnou součástí výuky jsou reálie Španělska. Žáci se seznamují s geografií, historií, kulturou, tradicemi, gastronomií, významnými osobnostmi a každodenním životem ve Španělsku. Součástí výuky je poslech, čtení a práce s autentickými i upravenými texty a audiovizuálními materiály, které žákům zprostředkovávají kontakt se současným španělským jazykem a prostředím.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Fonetika (výslovnost, přízvuk, intonace)

- Jazykové prostředky (tematická slovní zásoba, gramatické struktury, běžné komunikační obraty a frazeologie)
- Konverzační témata (člověk a mezilidské vztahy, vzdělávání a pracovní život, volný čas, kultura a média, cestování a doprava, zdraví a životní styl, společnost a současný svět)
- Reálie Španělska (geografie, regiony a města, historie, kultura, umění, tradice, svátky, gastronomie, významné osobnosti a každodenní život)

Organizace a vymezení předmětu

Důraz je kladen na aktivní používání španělského jazyka, samostatný ústní projev, práci ve dvojicích a skupinách a diskusi o různých tématech. Ve výuce jsou využívány komunikační hry, cizojazyčné texty, poslechové materiály, písně, obrazové materiály a filmové či jiné audiovizuální ukázky. Žáci jsou vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracování informací a k porovnávání vybraných aspektů života a kultury ve Španělsku a v České republice.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
KRŠ-1: rozvíjí a upevňuje správnou španělskou výslovnost a intonaci	**Fonetika** ▪ upevňování výslovnostních návyků (výslovnost, přízvuk, intonace)
KRŠ-2: upevňuje a rozšiřuje slovní zásobu a gramatické struktury potřebné pro běžnou komunikaci **KRŠ-3:** vyjadřuje se ústně i písemně k probíraným tématům **KRŠ-4:** používá jazykové prostředky přiměřené dané komunikační situaci	**Jazykové prostředky** ▪ rozšiřování tematické slovní zásoby ▪ upevňování a praktické využití gramatických struktur ▪ běžné komunikační obraty a frazeologie
KRŠ-5: zapojuje se do rozhovoru a reaguje na otázky a názory ostatních **KRŠ-6:** samostatně hovoří o známých tématech a vyjadřuje a zdůvodňuje své názory **KRŠ-7:** pracuje s autentickými i upravenými texty a audiovizuálními materiály ve španělštině	**Konverzační témata** ▪ člověk, rodina a mezilidské vztahy ▪ vzdělávání a pracovní život ▪ volný čas, kultura a média ▪ cestování a doprava ▪ zdraví a životní styl ▪ společnost a současný svět
KRŠ-8: orientuje se v základních geografických, historických a kulturních reáliích Španělska **KRŠ-9:** charakterizuje vybrané oblasti Španělska a jejich specifika **KRŠ-10:** seznamuje se s významnými osobnostmi, tradicemi a projevy španělské kultury **KRŠ-11:** porovnává vybrané aspekty života a kultury ve Španělsku a v České republice	**Reálie Španělska** ▪ geografie a administrativní členění Španělska ▪ významné oblasti, města a památky ▪ základní mezníky španělské historie ▪ tradice, svátky a gastronomie ▪ umění, literatura, hudba a film ▪ významné osobnosti ▪ současné Španělsko a každodenní život

6.8.46 Politická geografie

Obsah předmětu

Vyučovací předmět Seminář ze zeměpisu je volitelným předmětem ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Seminář je pojat jako předmět, určený především pro rozšíření znalostí a dovedností geografie. Výběr učiva

a jeho organizace má prohlubovat zájem o geografii a příbuzné obory. Součástí semináře je vypracování seminární práce, projektu či prezentace. Vyučující vede žáky k samostatnému studiu odborné literatury.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální vývoj (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů).

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Politická geografie
- Hranice a územní celky
- Významná seskupení současného světa
- Geopolitika a světové mocnosti
- Osobnosti světové politiky
- Migrace
- Současná ohniska napětí
- Praktická geografie online

Organizace a vymezení předmětu

Výuka probíhá pravidelně jedenkrát týdně ve dvouhodinovém bloku neděleně v odborně vybavené učebně zeměpisu, v multimediální učebně (interaktivní tabule, dataprojektor), v počítačové učebně a v terénu. Zabývá se prostorovými aspekty politických procesů a jejich projevy v současném světě. Zaměřuje se na politické a územní uspořádání světa, geopolitické vztahy, postavení států a mezinárodních organizací, migrační procesy a současná ohniska napětí. Důraz je kladen na analýzu aktuálních politicko-geografických jevů, jejich příčin, prostorových souvislostí a důsledků. Součástí předmětu je práce s geografickými daty, tematickými mapami a online mapovými nástroji a rozvoj schopnosti kriticky hodnotit a interpretovat geografické informace.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
PGE-1: vysvětlí, čím se zabývá politická geografie, základní geopolitické pojmy a orientuje se na politické mapě světa **PGE-2:** charakterizuje stát z geografického hlediska, porovná státy podle vybraných znaků	**Politická geografie** ▪ předmět politické geografie ▪ stát a území, státní hranice, typologie států ▪ politická mapa světa geopolitika
PGE-3: vysvětlí význam státních hranic **PGE-4:** uvede příklady územních sporů, lokalizuje je a objasní jejich příčiny	**Hranice a území celky** ▪ uspořádání světa vznik a změny hranic ▪ územní spory a změny
PGE-5: charakterizuje význam vybraných mezinárodních organizací a seskupení, porovná jejich cíle a	**Významná seskupení současného světa** ▪ světové organizace

působnost **PGE-6:** posoudí jejich význam v současných mezinárodních vztazích	▪ regionální organizace a seskupení
PGE-7: identifikuje hlavní mocenská centra současného světa **PGE-8:** vysvětlí faktory ovlivňující postavení států a porovná různé formy uplatňování moci a vlivu	**Geopolitika a světové mocnosti** ▪ světová centra moci ▪ hard power a soft power ▪ sféry vlivu ▪ multipolární svět
PGE-9: identifikuje významné osobnosti současné světové politiky a zařadí je do politického a geografického kontextu, zhodnotí jejich vliv na vybrané události	**Osobnosti světové politiky** ▪ významní současní představitelé států a mezinárodních organizací ▪ osobnosti ovlivňující světovou politiku
PGE-10: rozlišuje základní druhy migrace a vysvětlí její příčiny a důsledky **PGE-11:** lokalizuje hlavní migrační proudy a interpretuje základní data a mapy migrace	**Migrace** ▪ dělení migrace ▪ hlavní migrační proudy ▪ migrační politika a dopady migrace
PGE-12: lokalizuje významná současná ohniska napětí **PGE-13:** vysvětlí základní příčiny vybraných konfliktů a posoudí jeho regionální a globální důsledky	**Současná ohniska napětí** ▪ příčiny konfliktů ▪ typologie konfliktů ▪ aktuální konflikty a jejich příčiny
PGE-14: vyhledává a ověřuje geografická data, pracuje s online mapovými nástroji a vytváří jednoduché tematické mapy **PGE-15:** interpretuje prostorová data a kriticky hodnotí způsob jejich kartografického zobrazení	**Praktická geografie online** ▪ GIS a online mapové portály ▪ práce s geografickými daty a mapami

6.8.47 Sociologie a psychosociální aktivity

Obsah předmětu

Volitelný seminář Sociologie a psychosociální aktivity rozvíjí sociologické myšlení žáků a jejich orientaci v současné společnosti. Zabývá se procesem socializace, sociálními rolemi, rodinou, sociálními vztahy, sociálními sítěmi, problematikou sociálně patologických jevů a duševním zdravím. Součástí semináře jsou psychosociální aktivity podporující wellbeing, psychohygienu a rozvoj sociálních dovedností. Tematická struktura vychází z tematického plánu předmětu.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Socializace člověka ve společnosti
- Sociální role
- Rodina a formy soužití
- Konflikty a jejich řešení
- Sociální sítě a společnost
- Sociálně patologické jevy
- Sebepoznání
- Genderové otázky
- Náročné životní situace
- Psycho-sociální aktivity
- Wellbeing a psychohygiena
- Kultura, volný čas a hodnotová orientace

Organizace a vymezení předmětu

Seminář je realizován formou diskusí, projektů, skupinové práce, situačních her, sebezkušenostních aktivit a práce s odbornými texty. Důraz je kladen na aktivní zapojení žáků, rozvoj komunikačních dovedností a schopnosti reflexe společenských procesů.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
SPA-1: rozumí procesu socializace člověka **SPA-2:** charakterizuje sociální role a jejich význam **SPA-3:** analyzuje současné proměny rodiny a forem soužití **SPA-4:** navrhne vhodné způsoby řešení konfliktů **SPA-5:** posoudí vliv sociálních sítí na život jednotlivce a společnosti **SPA-6:** vysvětlí příčiny a důsledky sociálně patologických jevů **SPA-7:** kriticky posoudí stereotypy a předsudky **SPA-8:** rozpozná náročné životní situace a možnosti jejich zvládání **SPA-9:** využívá strategie psychohygieny a prevence stresu **SPA-10:** objasní význam kultury, volného času a hodnot pro život člověka	▪ Socializace člověka ve společnosti ▪ Sociální role ▪ Rodina a formy soužití ▪ Konflikty ▪ Sociální sítě a společnost ▪ Sociálně patologické jevy ▪ Sebepoznání a genderové otázky ▪ Náročné životní situace ▪ Psychosociální aktivity a wellbeing ▪ Kultura, volný čas a společenské hodnoty

6.8.48 Politická komunikace a public relations

Obsah předmětu

Volitelný seminář Politická komunikace a Public Relations seznamuje žáky s problematikou politické komunikace, marketingu, médií a public relations. Zaměřuje se na historický vývoj politické komunikace, volební strategie, budování mediálního obrazu veřejně působících osobností a institucí, vztahy mezi politikou a médii i praktickou tvorbu mediálních sdělení. Součástí výuky jsou tvůrčí aktivity zaměřené na tvorbu tiskových zpráv, mediálních výstupů a školního podcastu. Tematické zaměření vychází z oblastí uvedených v tematickém plánu předmětu

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	0	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	0	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Vývoj politické komunikace, PR a marketingu
- Politický marketing a jeho nástroje
- Mediální obraz politických subjektů
- Teorie vlád a vládnutí
- Volební studia
- Volební strategie a kampaně

- Politolingvistika
- Média a politika
- Public relations a marketing v praxi
- Tvorba školního podcastu a mediálních výstupů

Organizace a vymezení předmětu

Výuka probíhá formou semináře. Je založena na diskusi, práci s odbornými a mediálními texty, analýze volebních kampaní, skupinových projektech a vlastních tvůrčích aktivitách žáků. Součástí výuky může být práce s audiovizuální technikou a digitálními nástroji.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 2. až 4., SEXTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), volitelný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
PKP-1: orientuje se v historickém vývoji politické komunikace a PR **PKP-2:** vysvětlí podstatu politického marketingu a charakterizuje jeho nástroje **PKP-3:** objasní principy budování mediálního obrazu **PKP-4:** interpretuje základní teorie vládnutí a fungování volebních systémů **PKP-5:** analyzuje volební kampaně a jejich strategie **PKP-6:** rozpozná jazykové prostředky politické komunikace **PKP-7:** posoudí vztah mezi médii a politikou **PKP-8:** vytvoří tiskovou zprávu a mediální sdělení **PKP-9:** připraví vlastní mediální výstup nebo podcast	▪ Vývoj politické komunikace, PR a marketingu ▪ Politický marketing a jeho nástroje ▪ Mediální obraz politických subjektů ▪ Teorie vlád a vládnutí, volební studia ▪ Volební strategie a kampaně ▪ Politolingvistika ▪ Média a politika ▪ Public relations v praxi ▪ Tvůrčí dílna a školní podcast

6.9 Povinné odborné kurzy

1. ROČNÍK KVINTA	**Zážitkový kurz zaměřený na zimní sporty** Cílem je seznámit žáky začátečníky se sjezdovým a běžeckým lyžováním (lyže, snowboard) a pokročilé zdokonalit v pohybových dovednostech; seznámit žáky s bezpečností na běžeckých a sjezdových tratích; seznámit žáky s první pomocí při úrazech v horském prostředí. Délka kurzu: *týdenní* Forma: *výjezdní* Termín: *leden*
2. ROČNÍK SEXTA	**Badatelský kurz zaměřený na matematiku, fyziku a informatiku** Cílem kurzu je ověření a aplikování získaných matematických a fyzikálních znalostí a dovedností v reálných situacích s využitím výpočetní techniky. Délka kurzu: *pětidenní* Forma: *docházková* Termín: *květen–červen*
3. ROČNÍK SEPTIMA	**Zážitkový kurz zaměření na cyklistiku, vodáctví, horolezectví a turistiku** Cílem tohoto kurzu je výuka a zdokonalení aktivit v přírodě. Délka kurzu: *pětidenní* Forma: *výjezdní* Termín: *květen–červen*

Kurzy jsou povinné pro všechny žáky. Cílem těchto kurzů je posílení vzájemných mezilidských přátelských vztahů, poznávání okolního světa a rozvoj odborných a sportovních schopností a dovedností.

Kurzy jsou časově nenáročné a cenově dostupné. Žáci ze sociálně slabšího prostředí mohou využít finanční podporu ze strany KPG. Kurzy se konají vždy v atraktivním a pro žáky podnětném prostředí.

Všechny výjezdní kurzy podporují realizaci minimálního preventivního programu školy (posilování mezilidských vztahů, prevence šikany, rozvoj zdravého životního stylu a kladného vztahu k prostředí).

Ve čtvrtém ročníku (oktávě) z důvodu přípravy na maturitní zkoušku žádný kurz neprobíhá.

7 Nepovinné předměty

7.1 Latina

Obsah předmětu

Latina je nepovinný předmět. Hlavním cílem semináře je probrat základy latinské gramatiky, jejíž znalost bude pro žáky velkou oporou při studiu lingvistiky (zejména románských jazyků), ale i přínosem při studiu řady vědních oborů, kde se používá latinská terminologie, jako jsou medicína, práva, obory přírodovědecké, filozofie, historie. Studium latiny pomůže žákům také k lepšímu pochopení antické vzdělanosti, která inspirovala celou evropskou kulturu včetně té naší.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	1	1	1	1
Orientační roční hodinová dotace	32	32	32	32

Orientační rozvržení učiva

- Zvuková a grafická stránka jazyka
- Gramatika (1.-5. deklinace, 1.–4. konjugace, stupňování adjektiv a adverbií, číslovky, prézens, futurum, imperfektum, konjunktiv prézentu a imperfekta)
- Historie a reálie (dějiny antického Říma, vzdělanost, významné osobnosti, dobové reálie)
- Literatura (ukázky z děl antických autorů, výroky a sentence)

Organizace a vymezení předmětu

Žáci budou využívat učebnic latiny pro gymnázia, pracovat s historickými texty i mapami. S reáliemi a historií i literaturou se seznámí nejen prostřednictvím výkladu učitele, ale i formou referátů, skupinové práce, prezentací. Pro zpestření výuky budou zařazeny i soutěže, křížovky, doplňovačky apod.
Nepovinný předmět latina je jednoletý předmět.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, kulturní, digitální

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), nepovinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
LAT-1: vysvětlí význam latiny v minulosti i současnosti **LAT-2:** ovládá výslovnost latiny, používá správně základní latinskou gramatickou terminologii **LAT-3:** skloňuje substantiva mužského, ženského a středního rodu v singuláru i plurálu podle vzorů pro 1.–2. deklinaci **LAT-4:** skloňuje substantiva všech rodů 3. deklinace v singuláru i plurálu **LAT-5:** skloňuje substantiva všech rodů singuláru i plurálu 4. a 5. deklinace **LAT-6:** zařadí slovesa do jednotlivých konjugací, časuje podle vzorů v prézentu singuláru i plurálu aktiva i pasiva, tvoří imperativ **LAT-7:** tvoří indikativ imperfekta od sloves 1.–4. konjugace, časuje je v aktivu i pasivu sg. i pl.	**Gramatika** ▪ Struktura latiny, latina jako indoevropský jazyk ▪ Latinská abeceda, výslovnost, základní mluvnické termíny ▪ Skloňování podstatných jmen 1. a 2. deklinace ▪ Skloňování podstatných jmen 3. deklinace ▪ Skloňování podstatných jmen 4. a 5. deklinace ▪ Časování sloves 1.–4. konjugace v přítomném čase ▪ Časování sloves 1.–4. konjugace v minulém čase ▪ Časování sloves 1.–4. konjugace v budoucím čase ▪ Sloveso *esse* a jeho složeniny ▪ Konjunktiv prézentu a imperfekta ▪ Skloňování přídavných jmen 1. a 2. deklinace ▪ Skloňování přídavných jmen 3. deklinace ▪ Příslovce od adjektiv 1. a 2. deklinace

LAT-8: tvoří futurum sloves 1.–4. konjugace v aktivu i pasivu singuláru i plurálu **LAT-9:** seznámí se s nepravidelným slovesem esse (být) a časuje je v prézentu, imperfektu i futuru, tvoří imperativ **LAT-10:** zvládá konjunktiv prézentu a imperfekta, aktivně je používá **LAT-11:** skloňuje v singuláru i plurálu trojvýchodná adjektiva 1. a 2. deklinace podle vzorů **LAT-12:** skloňuje trojvýchodná, dvojvýchodná, jednovýchodná adjektiva 3. deklinace podle vzorů **LAT-13:** tvoří adverbia od adjektiv 1. a 2. deklinace **LAT-14:** tvoří adverbia od adjektiv 3. deklinace **LAT-15:** tvoří 2. a 3. stupeň adjektiv a adverbií, seznámí se s nepravidelným stupňováním **LAT-16:** seznámí se se základními tvary osobních a přivlastňovacích zájmen a skloňuje je **LAT-17:** seznámí se se základními tvary ukazovacích, tázacích, vztažných zájmen a skloňuje je **LAT-18:** vyjmenuje číslovky 1–10, skloňuje základní tvary od číslovek 1–3 a řadové číslovky **LAT-19:** seznámí se s tvary základních a řadových číslovek 11–100	▪ Příslovce od adjektiv 3. deklinace ▪ Stupňování adjektiv a adverbií ▪ Zájmena osobní a přivlastňovací ▪ Zájmena ukazovací, tázací, vztažná ▪ Základní a řadové číslovky 1–10 ▪ Základní a řadové číslovky 11–100
LAT-20: v latinských textech se seznámí s výroky a „živými slovy“ **LAT-21:** orientuje se v základních řeckých a římských bájích a hrdinech **LAT-22:** čte v českém překladu ukázky z děl antických autorů a překládá jednoduché texty z latiny	**Literatura, sentence a výroky** ▪ Výroky, sentence a přísloví ▪ Řecká a římská mytologie ▪ Ukázky z antické literatury
LAT-23: uvědomuje si význam antické kultury pro evropskou civilizaci **LAT-24:** seznámí se s pověstí o založení Říma a orientuje se v historii římského impéria **LAT-25:** orientuje se v antickém umění **LAT-26:** zná základní dobové reálie	**Historie a reálie** ▪ Význam antické kultury ▪ Založení Říma, historie římského impéria ▪ Antické umění ▪ Bydlení, odívání, móda, péče o tělo

7.2 Sborový zpěv a instrumentální hra

Obsah předmětu

Sborový zpěv a instrumentální hra vede žáky k rozvoji celkové hudebnosti, především pak k rozvoji vokálních dovedností a dovedností při hře na hudební nástroj. Tento předmět umožní žákům nejen racionální, ale i emocionální a umělecké poznávání života, rozvíjí hudební cítění a tvořivost žáků. Ve výuce se žáci seznámí nejen se základními pěveckými dovednostmi jako je intonace, rytmus, výslovnost, tvoření tónu, dechová technika, ale také pracují s textem, zpívají s hudebním doprovodem a učí se výrazem vyjádřit obsah jednotlivých písní.

Zpěv ve sboru rozvíjí přirozenou muzikálnost, hudební paměť a přirozený hudební a pěvecký projev. Žáci rozvíjejí nejen svůj individuální hlasový potenciál, ale také se učí spolupráci s ostatními. Jsou vedeni k zodpovědnému přístupu k nacvičování písní a jejich prezentaci na veřejnosti. Seznamují se s písněmi různých žánrů a období. Žáci si dále osvojují a následně prohlubují správné pěvecké návyky (přirozené držení těla, pěvecké dýchání, správné nasazení tónu, přesná artikulace apod.). Dále se učí reagovat na gesta sbormistra, orientovat se v zápisu jednohlasých i vícehlasých skladeb.

V komorní hře nejde jen o to, zvládnout co nejlépe svůj part, ale naučit se poslouchat jeden druhého, rozvíjet smysl pro souhru a také smysl pro zodpovědnost za společné dílo. V neposlední řadě se zde učí také zodpovědnosti, spolupráci a toleranci k ostatním, rozvíjejí schopnost reagovat jeden na druhého, učí se

určité kolegiální kázni, která vede ke skupinovému výsledku, ale nepotlačuje jejich schopnosti a dovednosti individuální. Součástí výuky je i vystupování sboru na různých veřejných vystoupeních.

Časové rozvržení učiva

Ročník	1. ročník až 4. ročník, prima až oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	3
Orientační roční hodinová dotace	96

Organizace a vymezení předmětu

Role jedince a skupiny – smyslové vnímání a jeho rozvoj; interpretace a recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta, úloha komunikace v uměleckém procesu, vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality, postavení umění ve společnosti a jeho historické proměny.

Výuka probíhá v učebně Hv, na chodbách vzdělávacího ústavu (využití akustiky)

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, kulturní, digitální

Ročník: 1. ročník až 4. ročník, sekunda až oktáva		**3 hodin týdně (96 hodin za rok), povinný**
Výstupy: ŽÁK…		Učivo
SZ-1:	využívá základní návyky a dovednosti a základní technické prvky	▪ správné držení těla při zpěvu ▪ správné dýchání – žeberně-brániční dech ▪ rozezpívání ▪ čistá intonace ▪ správná artikulace ▪ správné tvoření tónů ▪ hlavový tón ▪ zpěv ▪ jednohlasé písně lidové a umělé ▪ kánony lidové a umělé ▪ úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, ▪ imitace ▪ intonační výcvik ▪ veřejná vystoupení ▪ doprovodná hra na hudební nástroje ▪ orientace v instrumentální i vokálně-instrumentální partituře ▪ práce s dynamikou
SZ-2:	používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly	
SZ-3:	rozlišuje základní dynamiku a agogiku, má po-vědomí o legatovém zpěvu	
SZ-4:	zpívá s doprovodem	
SZ-5:	zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas	
SZ-6:	interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení	
SZ-7:	zpívá ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise	
SZ-8:	adekvátně reagují na dirigentská gesta	
SZ-9:	využívá dovedností získaných v individuální výuce hry na hudební nástroj	
SZ-10:	orientuje se v partituře a dokáže zahrát svůj part	
SZ-11:	poslouchá své spoluhráče a dokáže se s nimi sjednotit po stránce rytmu, intonace, dynamiky a frázování	
SZ-12:	je ukázněný při zkouškách a koncertech	
SZ-13:	uvědomuje si svou spoluzodpovědnost za kvalitu hry celého souboru	

7.3 Základy přírodních věd

Obsah předmětu

Tento nepovinný předmět zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. V tomto předmětu žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na

sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka.

Předmět také významně podporuje vytváření logického uvažování, otevřeného a kritického myšlení. Dává tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Předmět není kompilací a nesupluje ostatní přírodovědné předměty, jako jsou biologie, chemie, fyzika či zeměpis. Je nadstavbou nad tyto předměty a je určen pro žáky se zvláštním zájmem o přírodu. Svým především činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Při praktickém studiu přírody si žáci osvojují důležité dovednosti – soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost přírody, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Časová dotace předmětu

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Týdenní hodinová dotace předmětu	1	1	1	1
Orientační roční hodinová dotace	32	32	32	32

Orientační časové rozvržení učiva

- VZDUCH
  - Atmosféra Země
  - Vzduch a život
  - Počasí
  - Využití vzduchu
  - Znečištění a ochrana ovzduší
- VODA
  - Vlastnosti vody
  - Hydrosféra Země
  - Voda jako životní prostředí
  - Koloběh vody a její využití
- PŮDA
  - Složení půdy
  - Vlastnosti půdy jako faktory životního prostředí
  - Využití půdy a ochrana půdy
- ZDRAVÍ
  - Výživa a zdraví
  - Pohyb a kondice
  - Rizika a šance pro zdraví
  - První pomoc a moderní lékařství
- PRAKTICKÁ ČINNOST

Organizace a vymezení předmětu

Předmět je nepovinný předmět pro žáky nižšího stupně gymnázia. Výuka probíhá v biologické či chemické laboratoři, biologické učebně nebo ekokoutku – podle aktuální potřeby. Praktická výuka – sběr vzorků, pokusy a pozorování se probíhají i mimo budovu školy ve venkovním prostředí. Nedílnou součástí výuky jsou exkurze, péče o organismy a příprava na přírodovědné soutěže.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská, logicko-matematická
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální

Ročník: PRIMA až KVARTA	**1 hodina týdně (32 hodin za rok), nepovinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
PZ-1: zjednodušeně popíše strukturu atmosféry Země **PZ-2:** vysvětlí podstatu fotosyntézy a dýchání, chápe význam těchto procesů pro život **PZ-3:** popíše dýchací orgány živočichů a průduchy rostlin **PZ-4:** vysvětlí pojem počasí a podnebí **PZ-5:** popíše nejdůležitější principy použití vzduchu a jeho složek v domácnostech, v technice, průmyslu, zemědělství a ekologii **PZ-6:** vyjmenuje nejdůležitější škodliviny v ovzduší a zdroje znečišťování vzduchu **PZ-7:** uvědomuje si význam ochrany atmosféry a uvede způsoby, jak je možné ovzduší chránit	**VZDUCH** ▪ struktura atmosféry Země ▪ vzduch a život ▪ vzduch a počasí ▪ vzduch a život ▪ využití vzduchu ▪ znečištění a ochrana ovzduší
PZ-8: popíše fyzikální a chemické vlastnosti vody **PZ-9:** popíše základní typy vod **PZ-10:** popíše koloběh vody v přírodě **PZ-11:** uvede základní způsoby využití vody člověkem **PZ-12:** popíše proces úpravy vody na pitnou a způsoby čištění odpadní vody **PZ-13:** uvědomuje si význam ochrany vod a uvede způsoby, jak je možné vodní zdroje chránit	**VODA** ▪ vlastnosti vody a roztoků ▪ hydrosféra ▪ koloběh vody ▪ vodní organismy ▪ využití a význam vod ▪ znečištění a ochrana vody
PZ-14: vysvětlí význam jednotlivých složek půdy **PZ-15:** popíše jednotlivé typy půd z hlediska složení a využití **PZ-16:** uvede nejdůležitější skupiny půdních organismů a jejich typické zástupce **PZ-17:** popíše způsoby ochrany půdy	**PŮDA** ▪ složení půdy ▪ půdní klima ▪ vlastnosti půdy jako faktory životního prostředí ▪ půdní organismy ▪ využití a ochrana půdy
PZ-18: vysvětlí pojem výživa **PZ-19:** vysvětlí význam jednotlivých složek potravy **PZ-20:** popíše zjednodušeně mechanismus látkové výměny **PZ-21:** popíše základní potraviny a seznámí se s jejich produkcí a složením **PZ-22:** popíše význam pohybu pro zdraví **PZ-23:** popíše mechanismus vzniku a šíření chorob **PZ-24:** uvědomuje si škodlivost návykových látek a umí popsat mechanismus vzniku závislosti **PZ-25:** ovládá základy první pomoci	**ZDRAVÍ – Výživa a zdraví** ▪ výživa a zdraví ▪ pohyb a kondice ▪ rizika a šance pro zdraví ▪ moderní lékařství ▪ první pomoc
PZ-26: sbírá vzorky, provádí pokusy a pozorování **PZ-27:** účastní se exkurzí a odborných besed **PZ-28:** pečuje o organismy **PZ-29:** připravuje se na přírodovědné soutěže	**PRAKTICKÁ ČINNOST**

7.4 Drama a dramatizace

Obsah předmětu

Náplní nepovinného předmětu bude příprava dvou inscenací různého charakteru, aby si studenti během jednoho roku vyzkoušeli různé přístupy k adaptování předlohy a k divadelní tvorbě.

Časová dotace předmětu

Ročník	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Týdenní hodinová dotace předmětu	2	2	2	2
Orientační roční hodinová dotace	64	64	64	64

Orientační rozvržení učiva

- Analýza výchozí látky
- Práce na postavách a scénáři
- Práce na režijně-výtvarném konceptu
- Nastudování (zkoušení) inscenace, premiéra, reprízy

Organizace a vymezení předmětu

První dramatizovaná látka bude vždy zadána vyučujícím. Snahou bude vybrat dílo žákům známé, a to nejen z klasické literatury, ale třeba také z kinematografie. Studenti budou hledat prostředky k převedení literární (prozaické) či filmové předlohy na divadelní tvar.

Předloha druhé inscenace bude diskutována se studenty tak, aby téma adaptace vyšlo z jejich vlastní iniciativy.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

ZG čtenářská a pisatelská
KK k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní, kulturní

JEDNOLETÝ PŘEDMĚT	
Ročník: 1. až 4., KVINTA až OKTÁVA	**2 hodiny týdně (64 hodin za rok), nepovinný**
Výstupy: ŽÁK…	Učivo
DD-1: analyzuje výchozí látku (předlohu) **DD-2:** pracuje na scénáři a postavách **DD-3:** zvládá práci na režijně-výtvarném konceptu **DD-4:** nastudoval (nazkoušel) inscenaci a absolvoval premiéru, popř. reprízy	**Analýza výchozí látky** ▪ vyhledání dějových faktů, charakterizace postav, pojmenování klíčových a vedlejších témat **Práce na postavách a scénáři** ▪ režijní tvorba a dramaturgická práce – úprava textu, hlídání ideologického záměru: rozdělení studentů do rolí, přidělení úkolů k práci na postavě a textu – vypracování monologů, vybrání vhodných částí předlohy k dramatizování, přepis replik, tvorba vlastních situací na základě předlohy ▪ tvorba scénáře (situační charakter) s cílem vytvořit osnovu příběhu, pojmenovat a charakterizovat jednotlivé situace (realizovány při zkoušení) **Práce na režijně-výtvarném konceptu** ▪ scénografická práce – realizace výtvarného návrhu, light design: tvorba scény, která svým charakterem

	určí základní režijní prostředky a výsledný tvar inscenace; společná diskuze nad výtvarným pojetím, vytváření estetického kódu s cílem shodnout se na konkrétním, funkčním a realizovatelným návrhem scény ▪ hudební složka – výběr hudby, tvorba vlastní hudby ▪ choreografie – pohybová spolupráce, tanec, bojové scény ▪ audiovizuální tvorba – dokumentování průběhu zkoušení, předtočení videí do inscenace, animace **Nastudování (zkoušení) inscenace, premiéra, reprízy**

8 Metodika rozvoje čtenářské gramotnosti

Čtenářské gramotnosti je věnována největší pozornost v hodinách českého jazyka a literatury, ale i ostatní předměty mohou svou náplní (učivem) a užíváním didaktických pomůcek k rozvoji čtenářské gramotnosti významně napomoci.

Kromě v následujících pasážích uvedených metod je čtenářská gramotnost rozvíjena napříč předměty (vyjma tělesné výchovy) při testech, jejichž podoba vede žáky k tomu, aby byli při čtení pozorní, četli celé zadání a odpovídali pouze na to, na co jsou v rámci konkrétní otázky dotazováni.

Český jazyk a literatura

- práce s čítankou (analýza uměleckých textů)
- práce s texty různých funkčních stylů (prostě sdělovací, publicistický, řečnický, odborný, administrativní)
- povinná a doporučená četba a následná analýza textu

prima – ***Jak se učíme***; žák:

- vyhledá v textu klíčová slova
- podle klíčových slov napíše jednoduchý slohový útvar odpovídající věku
- vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu
- zhodnotí, co nového se dozvěděl studiem textu

kvinta, 1. ročník – ***Úvod do studia jazyka a slohu***; žák:

- osvojí si způsob výběru odborné literatury (anotace, obsah, resumé, rejstřík, předmluva, doslov)
- pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty
- efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)

Anglický jazyk, německý jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk

- práce s textem: učebnice, slovníky, časopisy
- analýza uměleckých textů (ukázky z tvorby vybraných autorů)
- analýza písňových textů
- práce s texty z každodenního života (jízdní řády, jídelní lístky, inzeráty, plány města apod.)
- práce s mapou
- práce s titulky (filmová tvorba v původním znění s titulky)
- analýza odborných textů (především administrativní funkční styl, popř. ekonomické texty v rámci A_OA)
- hledání informací na internetu při zpracování projektů

Občanský a společenskovědní základ

prima–kvarta

- práce s turistickým průvodcem, jízdními řády apod. (každodenní život)
- hledání informací na internetu o významných osobnostech českých dějin
- práce s grafem a tabulkami
- práce populárně-naučným a odborným textem (problematika drog a sociálně patologických jevů, Ústava ČR)

kvinta–oktáva / 1.–4. ročník

- analýza odborných textů ze všech společenskovědních oblastí (politologie, ekonomie, psychologie, sociologie, právo, religionistika, filosofie)
- práce s grafy a tabulkami (ekonomie)
- analýza uměleckých textů (politologie, religionistika)
- práce s dobovými dokumenty (zejména oblast politologie)
- práce se slovníky (všechny společenskovědní oblasti)

Dějepis

- práce s mapou a atlasy
- práce s učebnicemi, slovníky a kronikami
- analýza historických dokumentů
- práce s portály (např. Česká společnosti 19. a 20. století) – žáci mají k dispozici pracovní list, jehož vypracování předchází četba předloženého textu

Zeměpis

- práce s učebnicemi, slovníkem (geografický slovník) a katalogy
- analýza odborných a populárně-naučných textů (encyklopedie, webové stránky vybraných společností)
- práce s mapami a atlasy
- analýza uměleckých textů (cestopisy)

Matematika

- pochopení zadání slovních úloh
- čtení informací z tabulek, grafů a diagramů
- přesné formulace matematických vztahů
- porozumění matematické symbolice a schopnost ji použít
- matematizace reálných situací

kvinta–oktáva / 1.–4. ročník

- výroky, určování jejich pravdivosti
- správné používání logických spojek

Fyzika

- pochopení zadání slovních úloh
- práce s učebnicemi, fyzikálními tabulkami a pracovními listy
- analýza odborného a populárně-naučného textu (práce s internetem)
- práce s tabulkami a grafy
- tvorba laboratorního protokolu dle písemného zadání experimentu

Chemie

- práce s učebnicemi a pracovními listy
- práce s tabulkami, grafy a schémata
- porozumění zadání příkladů a rovnic
- popis pracovního postupu (výroby)
- tvorba laboratorního protokolu dle písemného zadání experimentu

Biologie

- práce s učebnicemi a pracovními listy
- práce se slovníky a s atlasy (atlas hub, rostlin, živočichů)
- analýza odborného a populárně-naučného textu
- tvorba laboratorního protokolu dle písemného zadání experimentu
- porozumění slovním úlohám (genetika, oktáva a 4. ročník)

Výtvarná výchova

- práce s populárně-naučným textem (dějiny umění a výtvarné techniky)
- hledání informací na internetu při realizaci projektů

Hudební výchova

- práce s populárně-naučným textem (životopisy skladatelů)
- orientace v partituře
- porozumění písňovému textu

Tělesná výchova

- vysvětlení sportovních aktivit na základě pochopení přečtených pravidel (klasické i netradiční sporty)
- orientace ve výsledkových listinách

Informatika a výpočetní technika

- vyhledávání a zpracování informací
- čtení z tabulek a grafů

9 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

9.1 Pravidla pro hodnocení žáků

9.1.1 Zásady klasifikace

a) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení. Při hodnocení učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
b) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu žáka by neměl být pouhým průměrem známek za příslušné období. Výsledky vzdělávání žáka jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a ke svému věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
c) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel nejen k věkovým zvláštnostem žáků, ale i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
d) Vyučující jsou povinni prokazatelně zajistit u všech žáků nižšího stupně gymnázia průběžnou informovanost zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání zápisem nebo kontrolou známek ve školní matrice Bakaláři. V průběhu klasifikačního období třídní učitelé žáků nižšího stupně alespoň jednou měsíčně ověřují, zda jsou zapsané známky ve studijních průkazech podepsány zákonnými zástupci. Pokud tomu tak není, zařídí nápravu. Vyučující jsou povinni zaznamenávat klasifikaci v elektronické podobě. Vyučující plně respektují zavedená pravidla pro práci ve školní matrice Bakaláři a zároveň dodržují ustanovení platná se zavedením GDPR.
e) V průběhu klasifikačního období sdělují učitelé všechny důležité poznatky o žácích třídním učitelům. Závažné problémy řeší třídní učitelé s vedením školy okamžitě. Před klasifikační poradou podávají návrhy na řešení problémů svých žáků.
f) Do školní matriky Bakaláři třídní učitel zapisuje výchovná opatření a další údaje o chování žáka vždy bezodkladně a plně aktuálně. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v průběhu třídních schůzek, případně na individuálně sjednaných schůzkách nebo dopisy. Je nutné dbát na dodržení zákona o ochraně informací.
g) V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce žáka třídní učitel bezprostředně a prokazatelným způsobem, stejně také škola informuje zákonné zástupce žáka o závažných prohřešcích žáků, totéž platí i o prospěchu a chování zletilého žáka.
h) V tělesné výchově je zaveden zvláštní klasifikační režim. Žáci jsou hodnoceni z testů všeobecné fyzické zdatnosti a vybraných pohybových dovedností. Výsledná známka neodpovídá průměru dosažených známek. Při závěrečné klasifikaci se přihlíží ke snaze žáka spolupracovat, k ochotě učit se novým pohybovým dovednostem a plnit testy fyzické zdatnosti s přihlédnutím k somatotypu daného žáka.

9.1.2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci, srovnávací testy

a) Vyučující na začátku klasifikačního období prokazatelně seznámí žáky s pravidly a podmínkami klasifikace (3/3.3), seznámí žáky také s možnostmi a podmínkami případné náhradní klasifikace.
b) Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (pí-

semné, ústní, grafické, praktické, pohybové, …) a analýzou výsledků různých činností žáků, a to v různých formách a časových intervalech.

c) Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celé klasifikační období, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Není přípustné, aby jedna kontrolní písemná práce nahrazovala klasifikaci za celé sledované klasifikační období. Současně dbá na rovnoměrné plnění výstupů jednotlivého předmětu.
d) Srovnávací testy absolvují povinně všichni žáci. Testy ověřují plnění výstupů ŠVP. Konkrétní výstupy, forma a frekvence, termíny (minimálně jedenkrát za školní rok) a další podmínky testování stanovuje předmětová komise prostřednictvím svého předsedy ve spolupráci s vedením školy. Výsledky testování jsou analyzovány a dále využívány. Náplň srovnávacích testů je pravidelně revidována na jednání předmětových komisí.
e) O termínu nařízených pravidelných písemných zkoušek z českého jazyka a cizích jazyků informuje vyučující žáky nejméně týden předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
f) Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy. Doba ústního zkoušení nesmí přesáhnout 15 minut, s výjimkou zkoušek dodatečných a opravných. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním, pohybovém a praktickém ověření schopností a dovedností oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných prací, grafických prací a projektů oznámí žákovi bezodkladně, nejpozději do 7 dnů, v tomto termínu je opravené žákům také předloží nebo sdělí žákům důvody svého hodnocení. Práce zůstávají majetkem školy.
g) Písemné a grafické práce vyučující uschovávají po celé klasifikační období včetně doby, po kterou se mohou zákonní zástupci nezletilého žáka nebo zletilý žák odvolat proti klasifikaci.
h) Nařízené pravidelné písemné práce z českého jazyka a cizích jazyků se uschovávají po dobu klasifikačního období.
i) *Nedostatečně* lze hodnotit pouze konkrétně a průkazně zadaný úkol, který žák ve stanoveném termínu neodevzdal.
j) Učitel dbá na přiměřený počet hodnocení, který závisí na počtu hodin příslušného předmětu a na povaze předmětu. V případě předmětu s dotací 1 hodina týdně je minimální počet známek 3, při dvouhodinové dotaci 4, při tříhodinové a vyšší 5. Tento počet vyjadřuje nejmenší počet nutných známek v daném předmětu, ale nemusí být postačujícím počtem pro klasifikaci žáka.
k) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
l) Při dílčí klasifikaci může vyučující užívat i systém bodový, procentuální, systém známének apod., žáci musí být seznámeni s těmito systémy a způsobem jejich převodu na tradiční klasifikaci.
m) Třídní učitelé (případně výchovný poradce nebo vedení školy) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka i způsobu získávání podkladů.

9.1.3 Stupně prospěchu a celkový prospěch

a) Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:
   - 1 – výborný
   - 2 – chvalitebný
   - 3 – dobrý
   - 4 – dostatečný

- 5 – nedostatečný

b) Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:
   - 1 – velmi dobré
   - 2 – uspokojivé
   - 3 – neuspokojivé

c) Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace v povinných vyučovacích předmětech a klasifikaci chování; nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech. Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen takto:
   - prospěl s vyznamenáním
   - prospěl
   - neprospěl
   - nehodnocen

d) *prospěl(a) s vyznamenáním*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního a druhého pololetí ani v náhradním termínu uvede se na vysvědčení místo hodnocení slovo *„nehodnoce(a)“*. *(1. 9. 2013)*

e) Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo po opravných zkouškách dosáhl alespoň stupně hodnocení – *prospěl*.

f) Žák se třemi a více nedostatečnými „propadá“, opakuje ročník, žák ZŠ vždy jen jednou na daném stupni ZŠ, žák SŠ žádá o umožnění opakování ročníku ředitele školy (viz Školský zákon)

9.1.4 Kritéria klasifikačních stupňů

a) v chování:

1) *velmi dobré:* Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2) *uspokojivé:* Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Žák se dopustil neomluvené absence menšího rozsahu. K závažným rozporům došlo především ve lhůtách pro omlouvání absence nebo k podvodu v předepsaných dokladech pro doložení. Žák se dopustil slovního napadání v době školního vyučování nebo při činnostech souvisejících s výukou (adresného či neadresného) spojeného s nevhodným způsobem vyjadřování.
3) *neuspokojivé:* Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi opakovaně

vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Slovní a úmyslný fyzický útok žáka vůči spolužákům nebo pracovníkům školy. Žák se dopustil opakovaně méně závažných přestupků, přičemž byl v některém z dřívějších klasifikačních období již potrestán druhým stupněm z chování. Žák se dopustil neomluvené absence většího rozsahu, přičemž bylo využito všech možností k nápravě přestupků při způsobu omlouvání. Žák se dopustil hrubých přestupků na veřejnosti a škola má k dispozici podložené informace od příslušných subjektů.

b) v předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností:

1) *výborný: Žák* v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů ovládá požadované poznatky, fakta, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
2) *chvalitebný:* Žák v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně, nebo podle menších podnětů učitele, uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodně texty.
3) *dobrý:* Žák má v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častěji nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
4) *dostatečný:* Žák má v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky v uplatňování osvojených poznatků a dovedností. Při řešení teoretických i praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný, myšlení není tvořivé. Jeho ústní i písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují určité nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.
5) *nedostatečný:* Žák si v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně. Má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky.

V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

c) v předmětech s převahou výchovného působení:

1) *výborný*: Žák je v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.
2) *chvalitebný*: Žák je v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.
3) *dobrý*: Žák je v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.
4) *dostatečný*: Žák je v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje malý zájem a snahu.
5) *nedostatečný*: Žák je v rámci dosažení daných výstupů jednotlivých předmětů v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný, nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

9.1.5 Neklasifikace

a) Žák, který nebyl pro nepřítomnost klasifikován ze zkoušek nutných k celkové klasifikaci v pololetí nebo na konci roku a nelze ho proto hodnotit, nebude klasifikován a vykoná dodatečnou zkoušku za příslušné období. Termín zkoušky stanoví ředitel na návrh vyučujícího. Odložená pololetní klasifikace musí být uzavřena nejpozději do dvou měsíců po pololetí (nižší stupeň gymnázia), do konce června (vyšší stupeň gymnázia), není-li, na vysvědčení je *„nehodnocen“.* Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel pro jeho hodnocení náhradní termín v posledním týdnu měsíce srpna. Klasifikace za druhé pololetí musí být uzavřena do konce září, není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, *neprospěl*. Datum vydání vysvědčení odpovídá dni, kdy žák vykonal poslední zkoušku.
b) Dodatečná zkouška se může podle pokynů vedení školy konat před zkušební komisí. Její složení určí vedení školy. Termín zkoušky je sdělen zákonnému zástupci nezletilého žáka nebo zletilému žákovi písemně. V případě neúspěchu u dodatečné zkoušky může žák konat opravnou zkoušku
c) O dodatečné zkoušce se vyhotoví protokol.

9.1.6 Pochybnosti o správnosti hodnocení

Problém řeší § 69 odst. 9 zákona 561/2004 Sb.

9.1.7 Uvolnění z výuky

Ředitel školy může uvolnit žáka z účasti na vyučování v daném předmětu na základě vyjádření příslušného lékaře. Jestliže je žák z výuky některého předmětu (např. tělesné výchovy) v 1. nebo 2. pololetí uvolněn, vyučující místo známky zapíše *uvolněn(a)*. Ředitel školy určí způsob zaměstnání žáka v době vyučování předmětu, ze kterého byl uvolněn. Nelze zaměňovat uvolnění z vyučování po dobu několika dnů a uvolnění z vyučování některého předmětu zčásti nebo zcela.

9.1.8 Opakované uvolňování třídním učitelem (OUTU)

a) Žák se řídí pravidly a podmínkami v rozhodnutí ředitele školy o povolení opakovaného uvolňování třídním učitelem, které vychází ze zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných (27/2016 Sb.)
b) Průběžnou klasifikaci sjednává žák u vyučujících jednotlivých předmětů individuálně, a to nejpozději do 20. 9. Neučiní-li tak, nebude mu OUTU povoleno.
c) Držitelé OUTU respektují pravidla a podmínky jeho přidělení. V případě porušení pravidel a podmínek, nebo v případě prokázaného zneužívání „uvolnění“ může být toto kdykoliv bez náhrady zrušeno.

9.1.9 Opravné zkoušky

a) Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný nejvýše ze dvou povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku.
b) Opravná zkouška je komisionální.
c) Termín stanoví na návrh vyučujícího ředitel školy v posledním srpnovém týdnu. Termín zkoušky je sdělen zákonnému zástupci nezletilého žáka nebo zletilému žákovi písemně. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání bez omluvy nedostaví, neprospěl.
d) Pokud se žák nemůže z vážných důvodů dostavit k opravné zkoušce ve stanoveném termínu, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do konce září (pro žáka plnícího povinnou školní docházku do 15. září), do té doby navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník.

e) Neprospěje-li žák (SŠ) po opravných zkouškách, může mu ředitel povolit opakování ročníku. V opačném případě studium žáka na škole končí. Toto ustanovení se netýká žáků plnících povinnou školní docházku.
f) Koná-li žák opravnou zkoušku na konci 2. pololetí z předmětu, ve kterém byl hodnocen na konci prvního pololetí nedostatečně nebo nebyl klasifikován, je obsahem zkoušky učivo za obě pololetí.

9.1.10 Individuální vzdělávací plán (IVP)

a) Žák se řídí pravidly a podmínkami v rozhodnutí ředitele školy o povolení individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných (27/2016 Sb.)
b) Průběžnou klasifikaci sjednává žák u vyučujících jednotlivých předmětů individuálně.
c) Držitelé IVP respektují pravidla a podmínky přidělení IVP (na přidělení není výslovný právní nárok – rozhoduje výlučně ředitel školy), v případě porušení pravidel či podmínek může být IVP kdykoli bez náhrady zrušen.

9.1.11 Komisionální zkoušky

a) Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:
   1) *koná-li rozdílovou zkoušku*
   2) *požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka žádost o přezkoušení nebo koná-li se přezkoušení z podnětu ředitele střední školy*
   3) *koná-li opravnou zkoušku*
b) Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému vyučovacímu předmětu nebo jiný učitel daného předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný vyučovací předmět. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje. Členy komise jmenuje ředitel školy.
c) Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky bez zbytečného odkladu. Rozhodnutí o klasifikaci je konečné v případech uvedených pod body 2) a 3).
d) Doporučená délka jedné komisionální zkoušky (včetně případné přípravy žáka, písemné části a části ústní) je maximálně 60 minut.
e) V jednom dni může žák konat nejvýše jednu komisionální zkoušku.

9.1.12 Výchovná opatření

a) Výchovnými opatřeními jsou pochvaly (pochvala třídního učitele, pochvala ředitele školy) a opatření k posílení kázně žáků.
b) Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakovaná méně závažná provinění proti školnímu řádu. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:
   - napomenutí třídního učitele
   - důtka třídního učitele
   - důtka ředitele školy
   - podmíněné vyloučení ze studia
   - vyloučení ze studia
c) Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí TU (řediteli školy jej neoznamuje) nebo důtku TU nebo podat návrh na udělení důtky ředitele školy. Třídní důtku oznámí třídní učitel neprodleně řediteli školy, důtka ředitele školy se ukládá pouze po projednání v pedagogické radě.

d) Podmíněné vyloučení ze studia i vyloučení ze studia uděluje ředitel po projednání v pedagogické radě. Při podmíněném vyloučení ředitel stanoví zkušební lhůtu nejdéle na 1 rok. Vyloučen ze studia nemůže být žák plnící povinnou školní docházku.
e) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky TU či ŘŠ a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

9.1.13 Neomluvená absence

Do 10 hodin – v řešení TU, VP a MP společně s vedením školy, výchovná komise vyhotoví o jednání zápis, nad 10 hodin – škola kontaktuje OSPOD příslušného městského úřadu, nad 25 hodin – škola kontaktuje kromě OSPODu také Policii ČR.

9.1.14 Maturitní zkouška

Plně v souladu s platnou legislativou a nařízeními ředitele školy.

Způsob a podmínky ukončování vzdělávání stanovuje § 77, a paragrafy následující, školského zákona a vyhláška č. 177/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou nebo tří povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek, jejichž obsah je v souladu s učebními osnovami povinných vyučovacích předmětů a volitelných vzdělávacích aktivit vymezených ve školním vzdělávacím programu. S nabídkou zkoušek (povinných i nepovinných), s formami a kritérii zkoušek se žáci mohou seznámit na přístupném místě ve škole i na webových stránkách školy. Zkoušky společné části maturitní zkoušky jsou nově od školního roku 2020/2021 realizovány formou didaktického testu.

10 Kontrolní mechanismy

Oblasti evaluace:	Cílem je prověřit:	Nástroj:	Evaluaci provádí:	Časové vymezení:
Podmínky ke vzdělávání	**materiální podmínky školy** učebny, laboratoře, sportoviště a ostatní zázemí, budova	investiční záměry školy, inventarizace, prohlídka školy, výstupy z dotazníkového šetření, iniciativa učitelů	vedení školy, všichni učitelé, HTTP, (fakultativně žáci a jejich rodiče)	1 x 2 šk. roky
	technické podmínky školy vybavení výpočetní a didaktickou technikou, učební pomůcky, učebnice, sportovní vybavení			
	personální situace	rozbor stavu, aprobovanost, personální dokumentace	vedení školy	
Výsledky vzdělávání	**klasifikace a hodnocení žáků**	vysvědčení, průběžná klasifikace	vedení školy, TU	4 x 1 šk. rok
	výsledky maturitních zkoušek	výsledek maturitních zkoušek, dokumentace školy	vedení školy, TU	1x šk. rok (září)
	úspěšnost žáků při přijímacích zkouškách na VŠ a VOŠ	dokumentace školy	vedení školy, TU	1x šk. rok (říjen)
	výsledky žáků v odborných a sportovních soutěžích, olympiádách, SOČ	výsledkové listiny, zprávy o soutěžích od předsedů PK, výroční zpráva	odpovědní učitelé, předsedové PK, vedení školy	1 x šk. rok (říjen)
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči	**spolupráce s rodiči** činnost KPG	zpráva o činnosti	valná hromada KPG	1 x 2 šk. roky
	podpora žákům činnost studentského parlamentu	zpráva o činnosti, prezident KPG	vedení školy	1 x funkční období
	podpora žákům SPU výsledky studia	záznamy TU, výchovného poradce	TU, výchovný poradce	1 x 1 šk. rok
Řízení školy, DVPP	**stav DVPP** frekvence, zapojení učitelů, počty akcí, míra využití	plán DVPP, statistický souhrn	vedení školy, předsedové PK	1 x šk. rok (říjen)
	komunikace uvnitř pedagogického sboru hodnocení úrovně komunikace	dotazníky	všichni učitelé	1 x 2 šk. roky
	práce vedení školy hodnocení práce vedení	dotazníky	všichni učitelé	
Výsledky práce školy	**autoevaluace**	rozbor autoevaluačních nástrojů, cílů, …	vedení školy, pedagogická rada	1 x 2 šk. roky
	výsledky práce školy využívání finančních prostředků	rozbor výroční zprávy, plán úkolů školního šk. roku, autoevaluační zpráva	vedení školy	1 x 1 šk. rok
	výsledky práce školy využívání možností školy			
	prezentace školy na veřejnosti	výroční zpráva	vedení školy	1 x 1 šk. rok
Průběh vzdělávání	**plnění učebních osnov ŠVP**	hospitační činnost, zprávy předsedů PK	předsedové PK, vedení školy	1 x šk. rok (červen)
	hodnocení práce předmětových komisí (plnění úkolů, …)	zprávy předsedů PK	vedení školy	1 x šk. rok (září)
	hodnocení metodické práce učitelů stav používaných metod a forem ve výuce	hospitace vedení a předsedů PK	vedení školy, předsedové PK	1 x šk. rok (září až červen), závěr v červnu
	vyhodnocení průběhu vzdělávání žáky	dotazníky	žáci	1 x 2 šk. roky